

එ අමා නිවන් දුටු රහතන් වහන්සේලා

(පේර පේර ශාඛා)

කිරිඳිගොඩ කඳාණානන්ද හිමි

ඒ අමා නිවන් දුටු
රහතන් වහන්සේලා
(පේර පේරි ගාථා)

පූජ්‍ය කිරිඳිගොඩ ඤාණානන්ද
ස්වාමීන් වහන්සේ

ප්‍රකාශනය
දයාවංග ජයකොඩි සහ සමාගම

දයාවංශ ජයකොඩි සහ සමාගම

101 සහ 112, පූජ්‍ය ඇස්. මහින්ද හිමි මාවත, මරදාන, කොළඹ 10.
දුරකථන සහ ෆැක්ස් : 2695773 / 2696653

ISBN 955-551-300-7

මුද්‍රණය :

දයාවංශ ජයකොඩි සහ සමාගම - මුද්‍රණ ශිල්පියෝ

163/4, සිරිධම්ම මාවත, මරදාන, කොළඹ 10.

කාර්යාලය : 112, පූජ්‍ය ඇස්. මහින්ද හිමි මාවත, මරදාන, කොළඹ 10.

ඒ අමා නිවන් දුටු රහතන් වහන්සේලා
(ලේර ලේරී ගාථා)

© පූජ්‍ය කිරිඳිගොඩ ඥාණානන්ද ස්වාමීන් වහන්සේ

පූජ්‍ය කිරිබත්ගොඩ ඤාණානන්ද ස්වාමීන් වහන්සේ ලියූ
බෞද්ධ ග්‍රන්ථ:

ඒ අමා නිවන් සුව බොහෝ දුර නොවේ
අපේ බුදු සමිඳු තවම වැඩ වෙසෙති
විස්මිත අවබෝධය
සැදැහැවතුන්ගේ වන්දනා පොත
ඒ අමා නිවන් දුටු රහතන් වහන්සේලා
ඒ අමා ගීතය
බුදු සමිඳු දැකගනිමු
ධම්ම පදය
සිගිහි ලොවට බුදු සමිඳු වඩිනවා
සත්‍ය සොයා යෑම (ස්වයං ලිඛිත චරිතාපදාය)
නිර්මාංශ ප්‍රශ්නය
අවබෝධයෙන්ම දඹදිව වන්දනා කරමු
කවුද ඔයාලට මෙතරම් බොරු කිව්වෝ?
අමා දම් රස වැහෙන විස්තරාර්ථ ධම්ම පදය 1 - 8

ප්‍රස්ථාවනාව

රහතන් වහන්සේ

“රහතන් වහන්සේ යන නම පවා ඇසීම සුන්දර දෙයකි. රහතන් වහන්සේ නමක් දැකගන්නට ලැබීම පවා ඇත්තෙන්ම වාසනාවකි. මිනිස් ලොව මිනිසුන් අතර සිටිමින් මහ පොළොව මත පා තබා ඇවිද ගිය ඒ රහතන් වහන්සේලා අයත් වන්නේ ආශ්චර්යවත් මිනිසුන්ගේ ගණයටයි.

රහතුන් මැනිය නොහැකිය

ලෝකයේ ඒ අසිරිමත් උතුමන් බිහි වන්නේ බුද්ධ ශාසනයක පමණි. එයට හේතුව සෝවාන්, සකදාගාමී, අනාගාමී, අරහත් යන මාර්ගඵල අවබෝධය ඇතිවන ආර්ය අෂ්ටාංගික මාර්ගය ගැන කියවෙන්නේ බුද්ධ ශාසනයක් තුළ පමණක් නිසාය. සියලු කෙලෙසුන් නසා සනාතන පාරිශුද්ධත්වය ලබාගත් ඒ රහතන් වහන්සේලා කෙසේ නම් මැනිය හැකිද?

“පින්වත් උපසිව, නිවන අවබෝධ කළ රහතන් වහන්සේ මනින්නට මිම්මක් නැත. යමෙකුට මැනිය හැකි යම් මිනුම් දණ්ඩක් වේද, රහතන් වහන්සේට ඒ මිනුම් දණ්ඩ නැත. සියලු කෙලෙසුන් නැසී ගිය විට සියලු වාදයන් ද අහෝසි වී යයි.”

(උපසිව සූත්‍රය - සුන්න නිපාතය)

ස්වරණ හංසයෝ වගේ

රහතන් වහන්සේලාගේ ජීවිත පැවැත්ම සාමාන්‍ය කෙනෙකුට කොහෙන්ම සිතා ගත නොහැකිය. එතරම්ම සැහැල්ලුය. එතරම්ම සරලය. එතරම්ම නිදහස්ය. මේ ලෝකය තුළ ඉතාමත්ම නිදහසේ ඇවිද යන්නේ රහතන් වහන්සේලා පමණි. ඒ රහතුන්ගේ ජීවිතය ගැන මේ කාල පරිච්ඡේදයේ පහළ වූ ප්‍රථම රහතන් වහන්සේ වන ඒ අරහත් සම්බුදුරජාණන් වහන්සේ මෙසේ වදාළ සේක.

“ඒ රහතන් වහන්සේලා සතර සතිපට්ඨානය තුළයි ජීවත් වෙන්නේ. උන්වහන්සේලා තෘෂ්ණාවට ඇලෙන්නේ නෑ. විල අතහැර යන හංසයන් වගේ කුඩා මහත් හැම දෙයක්ම අත්හැර දානවා.”

(ධම්ම පදය)

දමනය වූ රහතන් වහන්සේ

ඇස්, කණ් අත දී ඉන්ද්‍රියන් යමෙක් තුළ සම්පූර්ණයෙන්ම දමනය වුණා නම් එතන සිටින්නේ රහතන් වහන්සේ නමකි. ශීලයෙන්, සමාධියකින්, ප්‍රඥාවෙන් ඇති කරගන්නා ඒ දමනය විශ්මයජනකය. ඒ නිසාමයි උන්වහන්සේලා එතරම්ම නිහතමානීව සිටින්නේ.

“දක්ෂ රියදුරෙක් ඉතා මැනවින් අශ්වයන් දමනය කරන්නාක් මෙනි, රහතන් වහන්සේ තම ඉදුරන් දමනය කරගන්නේ. ඒ නිසාම පිරිපුන් සන්සිඳීමකට පත් වේ. මානය නැති කළ අකම්පිත සිත් ඇති ඒ නිකෙලෙස් රහතුන්ගේ දැක්ම දෙවියන්ට පවා ඉතා ප්‍රියය.”

(ධම්ම පදය)

වැඩ සිටින තැන පවා ලස්සනයි

කයින් යහපත් ක්‍රියා ඇති, ඉතා යහපත් වචන කතා කරන, යහපත් සිතුවිලි සිතන නිකෙලෙස් මුනිවරයන්ගෙන්ය, මේ පරිසරය පවා ලස්සන වන්නේ. උන්වහන්සේලා සොබා දහමේ සුන්දරත්වයට හොඳින් ගැලපී යන සුන්දර චරිතවලින් යුක්තය. ස්වාභාවික මලක ඇති සුන්දරත්වය වැනි නිකෙලෙස් සුන්දරත්වයකි රහතන් වහන්සේ තුළ තිබෙන්නේ.

“ගමක හෝ වනාන්තරයක හෝ නිම්නයක හෝ කඳුගැටයක හෝ යම් තැනක රහතන් වහන්සේලා සිටිත් නම් ඒ තැන පවා ලස්සනයි.”

(ධම්ම පදය)

ප්‍රඥාවෙන් බබලන සේක

අසිරිමත් ප්‍රඥාවකින් හෙබි අපගේ ස්වාමී වූ භාග්‍යවත් බුදුරජාණන් වහන්සේ තම ශ්‍රාවකයන් හටද ඒ ප්‍රඥාව බෙදාදුන් සේක. උන්වහන්සේලාද ඒ සම්බුදු ප්‍රඥා මහිමයේ ආධාරයෙන් තම ප්‍රඥාව පුබුදුවා ගත්හ. සාමාන්‍ය ලෝකයා සමඟ මිශ්‍ර නොවී සියල්ලටම ඉහළින් සිටින්නට හැකිවූයේ ඒ ප්‍රඥා මහිමයෙනි. ඒ බව බුදු සමිඳුන් පැහැදිලි කළේ මෙසේය.

“මහ පාර අයිතක කැළි කසල බහාලන මඩ වගුරේ නෙළුමක් පිපෙනවා. ඒ පිපෙන නෙළුම හරිම ලස්සනයි. සුවඳ හමනවා.”

“අන්න ඒ වගේමයි කුණු කසල බඳු අදහස්වලින් පිරුණ අන්ධ බාල පුහුදුන් ජනතාව වාසය කරන මේ ලෝකය තුළම සම්මා සම්බුදුරජුන්ගේ ශ්‍රාවකයන් වහන්සේ

ප්‍රඥාව කරණ කොට ගෙන අභිශයින්ම බබලනවා.”

(ධම්ම පදය)

රහතන් වහන්සේගේ අවබෝධය

රහතන් වහන්සේ නමක් බවට පත් වන්නේ චතුරාර්ය සත්‍යය ධර්මය පරිපූර්ණ වශයෙන් අවබෝධ වීමෙනි. ඒ අවබෝධය පරිවර්ත තුනකින් හා ආකාර දොළොසකින් යුතුව සිදුවිය යුතුය. භාග්‍යවත් බුදුරජාණන් වහන්සේ තම ප්‍රථම ධර්ම දේශනය වන දම්සක් පැවතුම් සූත්‍රයේම මේ බව හෙළි කළ සේක.

කෙනෙක් සෝතාපන්න වීමේදී ලබාගන්නේ ඒ චතුරාර්ය සත්‍යය පිළිබඳව ප්‍රථම පරිවර්තයයි. එය හඳුන්වන්නේ සත්‍ය ඥාන වශයෙනි.

සත්‍ය ඥාන

සත්‍ය ඥානයට පැමිණි තැනැත්තා ආර්ය අෂ්ටාංගික මාර්ගයේ ප්‍රථම මාර්ග අංගයට පැමිණියේ වෙයි. එනම් ඔහු තුළ චතුරාර්ය සත්‍යය පිළිබඳව අවබෝධයෙන් යුතු සම්මා දිට්ඨිය තිබේ. එනම් දුක යනු ආර්ය සත්‍යයක් බව ඔහු අවබෝධයෙන්ම දනී. දුක හටගැනීම ආර්ය සත්‍යයක් බව අවබෝධයෙන්ම දනී. දුක නැතිවීම ආර්ය සත්‍යයක් බව අවබෝධයෙන්ම දනී. දුක නැතිවීම පිණිස අනුගමනය කළ යුතු මාර්ගය ආර්ය අෂ්ටාංගික මාර්ගය බවත්, එය ආර්ය සත්‍යයක් බව අවබෝධයෙන්ම දනී. මෙයයි සත්‍ය ඥානය.

කාතන් ඥාන

මෙය වනාහී දෙවෙනි පරිවර්තයයි. මෙයින් අදහස්

කරන්නේ කලින් සත්‍ය ඥානයක් වශයෙන් අවබෝධ කරගත් චතුරාර්ය සත්‍යයේ ඒ ඒ සත්‍යයන් පිළිබඳව කළ යුතු දේ පිළිබඳ අවබෝධයයි. ඒ තැනැත්තා දුක්ඛ ආර්ය සත්‍යය යනු පිරිසිඳ අවබෝධ කරගත යුතු දෙයක් බව තේරුම් ගනී. දුක්ඛ සමුදය ආර්ය සත්‍යය යනු ප්‍රභාණය කළ යුතු බව තේරුම් ගනී. දුක්ඛ නිරෝධ ආර්ය සත්‍යය සාක්ෂාත් කළ යුතු දෙයක් බව තේරුම් ගනී. දුක්ඛ නිරෝධ ගාමිනී පටිපදා ආර්ය සත්‍යය ශීල, සමාධි, ප්‍රඥා වශයෙන් ප්‍රගුණ කළ යුතු දෙයක් බව තේරුම් ගනී. මෙසේ තථාගත ශ්‍රාවකයා චතුරාර්ය සත්‍යය අවබෝධයේම පිහිටා චතුරාර්ය සත්‍යය ධර්මයම පරිපූර්ණ වශයෙන් අවබෝධ කර ගනී.

කාත ඥාන

ඒ ආකාරයෙන් ආර්ය අෂ්ටාංගික මාර්ගය වඩන්නට පටන් ගත් විට ඒ තුළ සත්තිස් බෝධිපාක්ෂික ධර්මම දියුණු කරගන්නට ඔහු සමත් වෙයි. ඒ තුළ දියුණු වන්නේ ශීල, සමාධි, ප්‍රඥා යන ත්‍රිශික්ෂාවය. එවිට ඔහු සියලු කෙලෙසුන්ගෙන් නිදහස් වී අරහත්වයට පත් වේ. කළ යුතු දේ කොට අවසන් වූ බව දැනගත් ඥානය කාත ඥානයයි.

එනම් පිරිසිඳ අවබෝධ කරගත යුතු දුක්ඛ ආර්ය සත්‍යය පිරිසිඳ අවබෝධ කර ගත් බවට ඇති ඥානයයි. ප්‍රභාණය කළ යුතු දුක්ඛ හට ගැනීම නම් වූ ආර්ය සත්‍යය ප්‍රභාණය වී ගිය බවට ඇති ඥානයයි. සාක්ෂාත් කළ යුතු දුක් නැතිවීම නම් වූ ආර්ය සත්‍යය සාක්ෂාත් කළ බවට ඇති ඥානයයි. දුක් නැති වීම පිණිස වැඩිය යුතු මාර්ගය නම් වූ ආර්ය සත්‍යය සීල, සමාධි, ප්‍රඥා වශයෙන් වඩා අවසන් කළ බවට ඇති ඥානයයි. මෙය වනාහී තුන් වන

පරිවර්තයයි.

ඒ ආකාරයට පරිපූර්ණ වශයෙන් චතුරාර්ය සත්‍යය අවබෝධ කරගත් රහතන් වහන්සේලා ලක්ෂ සංඛ්‍යාත පිරිසක් වැඩසිටිය යුගයක් පසු කරමින් ය අප දැන් පැමිණ සිටින්නේ.

රහතුන්ගේ උදාහරණ

ඒ රහතන් වහන්සේලා තමන් තුළ ඇති වුණ මේ ආශ්චර්යවත් පරිවර්තනය ගැන තමන් තුළින් ම මෙසේ උදාහරණයක් ඇති වන බව ධර්මයේ සඳහන් වේ.

“ඉපදීම ගෙවී ගියේ ය. බ්‍රහ්මචාරී ජීවිතය ගත කොට අවසන් විය. නිවන පිණිස කළ යුතු දෙය සම්පූර්ණ කරන ලදී. නිවන් අවබෝධය පිණිස තවත් කළ යුතු දෙයක් නැති බවට දැන ගනී.”

බුද්ධෝත්පාද කාලය

ලෝකයට ඉතාමත් කලාතුරකින් ය මේ කාලය උදාවන්නේ. එම කාලය තුළ මනුෂ්‍යත්වය බව ලබා ශ්‍රී සද්ධර්මය මුණ ගැසීම ධර්මයේ සඳහන් වහන්සේ ක්ෂණ සම්පත්තිය වශයෙනි. එය මිනිස් ජීවිතයට අතිශයින් ම දුර්ලභ අවස්ථාවකි. ඒ දුර්ලභ අවස්ථාවෙන් උපරිම ඵල නෙළා ගත් පිරිස වන්නේ රහතන් වහන්සේලා පමණි.

සෑම බුද්ධ දේශනාවක ම පාහේ සඳහන් ව තිබෙන්නේ මේ ජීවිතය තුළ ම අරහත්වයට පැමිණීම පිණිස ඉලක්ක කොට වදාළ පැහැදිලි දෙසුම් ය. එහි වෙනත් සැඟවුණු අර්ථ නැත. බුද්ධිමත් මනුෂ්‍යයන් එය නිවැරදිව වටහා ගන්නට සමර්ථ වෙයි. ඉන් පසු ඔහු

බුදුරජාණන් වහන්සේ කෙරෙහි ශ්‍රද්ධාලාභය ඇති කර ගනී. ඉන් පසු බුදුරජාණන් වහන්සේ ඉදිරිපත් කරන සදාකාලික විසඳුම කෙරෙහි ඔහු බලවත් ව පහදයි. එය අවබෝධ කිරීමට කල්පනා කරයි. ඔහු ගිහි ජීවිතය අත්හැර දමා බුදු සසුනට ඇතුළු වෙයි.

බුදු සසුන

බුදු සසුන යනු බුදුරජාණන් වහන්සේ වදාළ නිවන් මඟට කියන නමකි. ඒ බව බුදුරජාණන් වහන්සේ වදාළේ මෙසේ ය.

“සබ්බ පාපස්ස අකරණං - කුසලස්ස උපසම්පදා
සචිත්ත පරියෝදපනං - ඒතං බුද්ධානසාසනං”

“සියලු පව් නො කිරීම ද, සත් තිස් බෝධිපාක්ෂික ධර්ම නම් වූ කුසල් දහම් රැස් කර ගැනීම ද, තම සිත පිරිසිදු කර ගැනීම ද, යන මෙය බුදුවරයන් වහන්සේලා ගේ ශාසනය යි.”

(ධම්ම පදය)

අමුතු ශාසනයක්....?

වර්තමාන බෞද්ධයන් අතර බුද්ධ ශාසනය තේරුම් ගත් ගිහි පැවිදි පිරිස් සිටින්නේ ඉතා ස්වල්පයකි. එහෙත් බොහෝ ගිහි පැවිදි පිරිස් ලියන කියන දෙය අනුව වැටහෙන්නේ බුද්ධ ශාසනය යන වචනයේ තේරුම පවා ඔවුන් නො දන්නා බවයි. ඔවුන්ගේ අදහස්වලට අනුව හික්ෂු ශාසනය කියා දෙයකුත් තිබේ. හික්ෂුණි ශාසනය කියා දෙයකුත් තිබේ. මෙය සිනහා උපදවන අරුත් සුන් කථාවකි. මෙවැනි සරළ දෙයක් තේරුම් ගත නො හැකි වුණොත් ඊට වඩා ගැඹුරු දෙයක් කෙසේ නම් තේරුම්

ගන්න ද?

අපට තිබෙන්නේ එක ම එක ශාසනයකි. එනම් බුද්ධ ශාසනයකි. පිරිසිදු උපසම්පදාව ලබා ගත් පිරිසිදු ලෙස ඒ උපසම්පදාව රැකගත් හික්ෂු හික්ෂුණි පිරිස අයිති වන්නේ බුද්ධ ශාසනයේ ශ්‍රාවක සංඝයාට ය. විශේෂයෙන් පැවිදි උපසම්පදාව ලබා ප්‍රාතිමෝක්ෂ සංවර ශීලයෙහි පිහිටා මාර්ගය වඩන හික්ෂු හික්ෂුණි පිරිස ය ශ්‍රාවක සංඝ වශයෙන් පිළිගන්නේ. එසේ නැතිව හික්ෂු ශාසනය, හික්ෂුණි ශාසනය යන ව්‍යවහාරය තවදුරටත් පැවැත්වීම බුද්ධිමත් බෞද්ධයන්ට සුදුසු නොවේ.

බුදු සසුනට ඇතුළු වේ

බුදු සසුනට ඇතුළු වීම යනු තිසරණයෙහි පිහිටා පැවිදි උපසම්පදාව ලබා ගැනීමයි. ඉන්පසුව ඔහු කෙමෙන් කෙමෙන් අරහත්වය දක්වා දමනය වෙයි. මේ නිසා ම ය රහතන් වහන්සේලා “කතං බුද්ධස්ස සාසනං” යනුවෙන් බුදු සම්පූර්ණ ශාසනය සම්පූර්ණ කරගත්තා යැයි උදාන පහළ කළේ.

බුදු සසුනට ඇතුළු වන තම ශ්‍රාවකයන්ව අරහත්වය දක්වා දමනය කිරීම පිණිස බුදු රජුන් තුළ පැවතියේ අද්විතීය, අසාමාන්‍ය ආශ්චර්යවත් කුසලතාවයකි. වරක් ගණක මොග්ගල්ලාන නම් බ්‍රාහ්මණයෙකුට තම ශ්‍රාවකයන් හික්මවන ආකාරය ප්‍රකාශ වන තැනක් මජ්ඣිම නිකායේ ගණක මොග්ගල්ලාන සූත්‍රයේ සඳහන් වේ.

බුදු රජුන්ගෙන් උපදෙස්

“පින්වත් බ්‍රාහ්මණය, අශ්වයන් දමනය කිරීමට දක්ෂ

කෙනෙකුට සෛන්ධව වර්ගයේ සුන්දර අශ්වයෙකු ලැබුණොත් ඔහු පළමුවෙන් ම කරන්නේ ඒ අශ්වයාට කට කළියාව පුරුදු කරන එක. ඉන් පසුවයි ඉතුරු දේවල් උගන්වන්නේ.”

“පින්වත් බ්‍රාහ්මණය, අන්න ඒ වගේ ම යි තථාගතයන් වහන්සේ ද දහම තුළ දමනය වන පුරුෂයෙක් සසුනට, පැමිණි විට පළමුවෙන් ම මෙන්න මෙහෙමයි ඔහුව හික්මවන්නේ.”

සිල්වත් වෙන්න

“පින්වත් හික්ෂුව, එන්න, දැන් ඔබ සිල්වත් වෙන්න. ප්‍රාතිමෝක්ෂ සංවර ශීලයෙන් සංවර වෙන්න. ඇවතුම් පැවතුම් යහපත් කර ගන්න. අණුමාත්‍ර වරදේ පවා බිය දකිමින් වාසය කරන්න. සමාදන් වූ ශික්ෂා පදවල හික්මෙන්න.”

ඉන්ද්‍රිය සංවරය ඇතිකරගන්න

“පින්වත් බ්‍රාහ්මණය, ඉතින් ඒ හික්ෂුව සිල්වත් වෙලා හික්මෙන කොට තථාගතයන් වහන්සේ ඔහුව තවදුරටත් හික්මවනවා.”

“පින්වත් හික්ෂුව, එන්න, දැන් ඔබ ඇස්, කණි ඇඳි ඉන්ද්‍රියන් රැකගන්නට ඕන.”

“ඇසින් රූපයක් දැක්කට පස්සේ, ඒ ඇස අසංවර වෙලා තිබුණොත් ආශාව, තරඟා ආදී ලාමක අකුසල ධර්ම ඇතිවෙනවා. අන්න එබඳු අකුසල් ඇතිවෙන කිසි සටහනක් ගත්ට එපා. ඒ සටහනක කොටසක් වත් ගත්ට එපා. අකුසල ධර්ම ඇති වෙන්නට නො දී ඇස රැක

ගන්න. ඇස හොඳින් සංවර කරගන්න. කණින් ශබ්දයක් ඇසුවාට පස්සේ..... නාසයෙන් ගඳ සුවඳක් ආඝ්‍රාණය කළාට පස්සේ..... දිවෙන් රස වින්දාට පස්සේ..... කයින් පහසක් ලැබුවාට පස්සේ..... මනසින් අරමුණක් සිතුවාට පස්සේ මනස අසංවර වෙලා තිබුණොත් ආශාව, තරහා ආදී ලාමක අකුසල ධර්ම ඇතිවෙනවා. අන්න එබඳු අකුසල් ඇතිවෙන කිසි සටහනක් ගත්තට එපා. ඒ සටහනක කොටසක් වත් ගත්තට එපා. අකුසල ධර්ම ඇති වෙන්නට නො දී මනස රැක ගන්න. මනස හොඳින් සංවර කරගන්න.”

සිහි නුවණින් දන් වළඳන්න

“පින්වත් බ්‍රාහ්මණය, ඔය විදිහට ඒ හික්ෂුව ඉන්ද්‍රිය රැකගත්තාට පස්සේ තථාගතයන් වහන්සේ ඔහුව තවදුරටත් හික්මවනවා.”

“පින්වත් හික්ෂුව, එන්න, දන් ඉතින් දන් වළඳන්නටත් ඕනෙ අවබෝධයෙන් ම යි. නුවණින් විමසලා ම යි. එනම් මේ දානය වළඳන්නේ ජවය පිණිස නොවේ. මදය පිණිස නොවේ. සැරසීම පිණිස නොවේ. කෙළි සෙල්ලම පිණිස නොවේ. මේ ශරීරය පවත්වගන්නට විතරයි. වෙහෙස මහන්සි නැති කර ගන්නට විතරයි. බහුසර ජීවිතයට අනුග්‍රහ වශයෙන් විතරයි. මම මේ දානය වළඳලා පැරණි වේදනා නැති කරලා දානවා. අළුත් වේදනා උපදවන්නේ නෑ. ජීවිත යාත්‍රාව පවත්වා ගෙන යනවා. නිවැරදි පහසු ජීවිතයක් ගෙවනවා.”

දැන් ඉතින් නිදිවරාගෙන භාවනා කරන්නට ඕනෙ

“පින්වත් බ්‍රාහ්මණය, ඔය විදිහට ඒ හික්ෂුව

අවබෝධයෙන් ම දානය ගන්ට හික්මෙනවා. ඊට පස්සේ තථාගතයන් වහන්සේ තවදුරටත් ඔහුව හික්මවනවා.”

“පින්වත් හික්ෂුව, මෙහෙ එන්න. දැන් ඉතින් ඔබ නිදිවරාගෙන භාවනා කරන්නට ඕනෙ. දහවල් කාලෙ සක්මන් කිරීම වාඩිවෙලා භාවනා කිරීම යන ඉරියව් දෙකෙන් කල් ගෙවන්න. මැදියම් රැයේ දී දකුණු පැත්තට හැරිලා, පයෙහි පා තබා ගෙන හාන්සි වෙලා හොඳ සිහියෙන්, හොඳ නුවණින් මං පාන්දර ම නැගිටිනවා යන අදහසින් සිංහ සෙය්යායාවෙන් සැතපෙන්න. පාන්දරින් නැගිටිලා කලින් විදිහට සක්මන් කරමින්, වාඩිවෙලා භාවනා කරමින් කල් ගෙවන්න.”

සිහි නුවණ පිහිටුවාගෙන ඉරියව් පවත්වන්න

“පින්වත් බ්‍රාහ්මණය, ඔය විදිහට ඒ හික්ෂුව නිදිවරාගෙන භාවනා කරන්නට පටන් ගත්තාට පස්සේ තථාගතයන් වහන්සේ ඔහුව තවදුරටත් හික්මවනවා.”

“පින්වත් හික්ෂුව, මෙහෙ එන්න. දැන් ඉතින් හොඳ සිහි නුවණින් වාසය කරන්නට ඕනෙ. ඉදිරියට යන කොට ආපස්සට එන කොට සිහි නුවණින් ඉන්න ඕනෙ. ඉදිරිපස බලන කොට වටපිට බලන කොට සිහි නුවණින් ඉන්න ඕනෙ. අතපය හකුලන කොට දිගාරින කොට සිහි නුවණින් ඉන්ට ඕනෙ. පාත්‍ර සිවුරු දරණ කොට සිහි නුවණින් ඉන්ට ඕනෙ. දන් වළඳන කොට, රස විඳින කොට සිහි නුවණින් ඉන්ට ඕනෙ. වැසිකිලි කැසිකිලි යන විට පවා සිහි නුවණින් ඉන්ට ඕනෙ. යන එන කොට නිදාගන්න කොට නිදිවරන කොට කථා බස් කරද්දී නිහඬව සිටිද්දී සිහි නුවණින් ඉන්ට ඕනෙ.” (මෙයින් අදහස් කරන්නේ අකුසල ධර්මයන්ට ඉඩ නො දිය යුතු බවයි.)

හුදෙකලාවේ වාසය කරන්න

“පින්වත් බ්‍රාහ්මණය, ඔය විදිහට සිහි නුවණින් ඉරියව් පවත්වනට පුරුදු වුණා ම, තථාගතයන් වහන්සේ ඔහුව තවදුරටත් හික්මවනවා.”

“පින්වත් හික්ෂුව, මෙහෙ ඵන්න. දැන් හුදෙකලාවේ තනියම සිටින්නටත් පුරුදු වෙන්න ඕනෙ. ආරණ්‍යවල, ගස් යට, කඳු අතර, ගල් ලෙන්වල, වන ගොමුවල, එළිමහන් තැන්වල, පිදුරු ගෙවල්වල, මේ වාගේ ජන ශූන්‍ය තැන්වල තනියම සිටින්නට ඕනෙ.”

පංච නිවරණ හඳුනාගෙන බැහැර කරන්න

“දැන් ඒ හික්ෂුව හුදෙකලා තැනකට යයි. භාවනා අරමුණේ සිත පිහිටුවා ගනී. පළඟක් බැඳගෙන වාඩි වෙයි. දැන් ඒ හික්ෂුව ආශාවත්, තරහත්, දුරු කළ සිහිත් වාසය කරයි. ආශාවෙන් තොරව සිත පිරිසිදු කරයි. සියළු සත්වයන් කෙරෙහි හිතානුකම්පිව වාසය කරයි. නිදිමත අලස බව නැතිව ආලෝකය ගැන හැඳිනීම ඇතිව සිහියෙන් වාසය කරයි. සිතේ විසිරීමත් පසුතැවීමත්, දුරු කරයි. තමා තුළ ම ශාන්ත බවට පත්වෙයි. සන්සුන් වෙයි. සැකය දුරු කොට කුසල් දහම් ගැන සැක රහිතව වාසය කරයි.”

ධ්‍යාන උපද්‍රව ගනී

“දැන් ඒ හික්ෂුව ඒ පංච නිවරණ දුරුකොට කාමයන්ගෙන් වෙන්ව අකුසල ධර්මයන්ගෙන් වෙන්ව විතර්ක විචාරයන්ගෙන් යුතුව ප්‍රථම ධ්‍යානයට පැමිණ වාසය කරයි.”

“ඉන්පසු ඒ විතර්ක විචාර සන්සිඳුවාගෙන සිතේ පැහැදීමක් එකඟ බවක් දියුණු කරගෙන විතර්ක විචාර නැතිව සමාධියෙන් නටගත් ප්‍රීතියත් සැපයත් ඇතිව දෙවෙනි ධ්‍යානය ඇතිව වාසය කරයි.”

“ඉන්පසු ඒ ප්‍රීතිය ද, නැතිව උපේක්ෂාව ඇතිව සිහියෙන්, නුවණින් වාසය කරමින් සැප විඳියි. ආර්යන් වහන්සේලා උපේක්ෂා සහගත සිහිනුවණින් යුතු සැප විහරණය වශයෙන් හඳුන්වා දුන් තුන්වන ධ්‍යානය උපදවා ගෙන වාසය කරයි.”

“ඉන්පසු සැප දුක් දෙක නොමැති දුක් සැප රහිත උපේක්ෂාවෙන් යුතු පිරිසිදු සතිය පවත්වන හතරවන ධ්‍යානය උපදවාගෙන වාසය කරයි.”

“පින්වත් බ්‍රාහ්මණය, ඒ හික්ෂුව තවම රහත් නෑ. නිවන් මගේ පුරුදු වෙනවා. ඒ විදිහට නිවන් මගේ හික්මෙන හික්ෂුවට මේ විදිහේ අනුශාසනාවක් ලැබෙනවා.”

“පින්වත් හික්ෂුව, අරහත් වූ, බීණාසුව වූ, බඹසර ජීවිතය සම්පූර්ණ කළ, කෙලෙස් බර බිම තැබූ, ක්‍රමාණුකූලව අර්ථවත් බවට පත් වූ, හව සංයෝජන ප්‍රභාණය කළ, දියුණු කරන ලද ප්‍රඥාවෙන් යුතු වූ හික්ෂුවක් වේද, අන්න ඒ ආකාර ජීවිතයක් ගොඩ නගා ගන්න.”

මේ අයුරින් යථාභූත ඥානය ඇතිකරගන්නා ඒ හික්ෂුව සංස්කාරයන් අනිත්‍ය වශයෙන්, දුක් වශයෙන්, අනාත්ම වශයෙන් නුවණින් විමසමින් අවබෝධ කරගෙන ආර්ය සත්‍යය අවබෝධය ඇති කරගෙන දුකින් නිදහස් වෙයි.

අසිරිමත් ජීවිත

බුදුරජාණන් වහන්සේ තම ශ්‍රාවයකයන් හික්මවන විශ්මයජනක වැඩපිළිවෙලයි ඔබ දැන් ඉගෙන ගත්තේ. ඒ වැඩපිළිවෙල තුළ සම්පූර්ණයෙන් ම දමනය වූ ශ්‍රේෂ්ඨ ජීවිත ගැන බුදුරජාණන් වහන්සේ මෙසේ වදාළ සේක.

“පින්වත් මහණෙනි, යම්තාක් සත්ව සන්නිවාස තිබේ ද, යම්තාක් භවාග්‍ර තිබේ ද, ඒ සියල්ලට ම ඉහළින් අග්‍ර වන්නේ රහතන් වහන්සේලා ය. ශ්‍රේෂ්ඨ වන්නේ රහතන් වහන්සේලා ය.”

(පඨම අරහත්ත සූත්‍රය - සංයුත්ත නිකාය 03)

ථේර ථේරී ගාථා

ඔබට මේ ග්‍රන්ථය තුළින් මුණගැසෙන්නේ බුදුරජාණන් වහන්සේ ජීවමානව වැඩ සිටින කාලයේ නිවන් අවබෝධ කරගත් ශ්‍රේෂ්ඨ මුනිවරුන් හා මුනිවරියන් ගැන ය.

බුද්ධ ශාසනයේ සාරය වන අරහත් ඵල විමුක්තිය ලබා පිරිනිවන් පා වදාළ ඒ මහෝත්තම මුනිවරුන් මුනිවරියන් ගැන ලැබෙන තොරතුරු පවා අසිරිමත් ය. අපමණ වීර්යකින් චිත්ත ධෛර්යකින් ජීවිත පරිත්‍යාගයෙන් ඔවුන් ධර්මයේ හැසුරුණ ආකාරය පුදුම සහගත ය.

“සංඝං සරණං ගච්ඡාමි” යනුවෙන් අප සරණ යන ඒ ශ්‍රාවක සංඝරත්නය මොන තරම් ශ්‍රේෂ්ඨ ද? මොන තරම් පිවිතුරු ද? ඇත්තෙන් ම බුද්ධ වර්ෂ විසිහය වන සියවසේ ජීවත් වන අපට අදත් ඒ ගැන සිත සිතා සතුටු විය හැකිය.

ඔබ මේ උතුම් ග්‍රන්ථය කියවන විට ඒ රහතන් වහන්සේලා ඔබ ඉදිරියේ මැවී පෙනෙනු ඇත. ඔබ සමඟ කථා බස් කරන අයුරු ඔබට දෙනු ඇත. ඒ රහතන් වහන්සේලාගේ පරම පිවිතුරු හදමඬල ඔබ ඉදිරියේ විදහා දක්වන අයුරු ඔබට දකගත හැකිවෙනු ඇත. බුදුරජාණන් වහන්සේගේ ශ්‍රාවක සඟරුවන ඒකාන්තයෙන් ම අසිරිමත් වන සේක.

මේ උතුම් ග්‍රන්ථය සැකසීමේ දී මට සහයෝගය දුන් වූ මහමෙව්නාව භාවනා අසපුවේ වැඩ සිටින පින්වත් ස්වාමීන් වහන්සේලාටත්, ගිහි පින්වතුන්ටත් ඒ අමා නිවන් සුව බොහෝ දුර නො වේවා!

ඔබට ද ඒ අමා නිවන් සුව බොහෝ දුර නො වේවා!

කිරිඳිගොඩ ඤාණානන්ද හිමි

මහමෙව්නාව භාවනා අසපුව
වඩුවාව, පොල්ගහවෙල
දුර / ෆැක්ස් : 037 2244602

පළමුවැනි මුද්‍රණය:- ශ්‍රී බුද්ධ චරිත 2546 ක් වූ නිකිණි අව සැටවක ලත් ගුරු දින
හෙවත් 2002 අගෝස්තු මස 29 වැනි බ්‍රහස්පතින්ද

පිටකවර නිර්මාණය:-

බන්දුල හරිස්චන්ද්‍ර

උතුම් සඟ ගුණ මෙසේ සිහි කරමු...!

සුපට්ඨන්තෝ භගවතෝ සාවක සංඝෝ

මාගේ ස්වාමී වූ බුදුරජාණන් වහන්සේගේ ශ්‍රාවක සංඝරත්නය රාග, ද්වේෂ, මෝහ දුරු කරගැනීම පිණිස සීල, සමාධි, ප්‍රඥා සංඛ්‍යාත ත්‍රිවිධ සික්ෂාවේ හික්මෙන වැඩපිළිවෙලකට පිළිපත් හෙයින් සුපට්ඨන්ත වන සේක.

මෙසේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ සුපට්ඨන්ත වූ ශ්‍රාවක සංඝරත්නය මම සරණ යමි.

මෙසේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ සුපට්ඨන්ත වූ ශ්‍රාවක සංඝරත්නයට මාගේ නමස්කාරය වේවා!

උජුපට්ඨන්තෝ භගවතෝ සාවක සංඝෝ

මාගේ ස්වාමී වූ බුදුරජාණන් වහන්සේගේ ශ්‍රාවක සංඝරත්නය ඍජු මාර්ගය නම් වූ ආර්ය අෂ්ටාංගික මාර්ගයේ ගමන් කිරීමට පිළිපත් හෙයින් උජුපට්ඨන්ත වන සේක.

මෙසේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ උජුපට්ඨන්ත වූ ශ්‍රාවක සංඝරත්නය මම සරණ යමි.

මෙසේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ උජුපට්ඨන්ත වූ ශ්‍රාවක සංඝරත්නයට මාගේ නමස්කාරය වේවා!

ඤායපටිපන්නෝ භගවතෝ සාවක සංඝෝ

මාගේ ස්වාමී වූ බුදුරජාණන් වහන්සේගේ ශ්‍රාවක සංඝරත්නය වතුරාර්ය සත්‍යය ධර්මය අවබෝධ කරගැනීමට පිළිපත් හෙයින් ඤායපටිපන්න වන සේක.

මෙසේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ඤායපටිපන්න වූ ශ්‍රාවක සංඝරත්නය මම සරණ යමි.

මෙසේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ඤායපටිපන්න වූ ශ්‍රාවක සංඝරත්නයට මාගේ නමස්කාරය වේවා!

සාමීච්චිපන්නෝ භගවතෝ සාවක සංඝෝ

මාගේ ස්වාමී වූ බුදුරජාණන් වහන්සේගේ ශ්‍රාවක සංඝරත්නය මහත් වූ ධර්ම ගෞරවයකින් යුක්තව ඒ ශ්‍රී සද්ධර්මය ලෝකයෙහි පතුරුවා හරින හෙයින් සාමීච්චිපන්න වන සේක.

මෙසේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ සාමීච්චිපන්න වූ ශ්‍රාවක සංඝරත්නය මම සරණ යමි.

මෙසේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ සාමීච්චිපන්න වූ ශ්‍රාවක සංඝරත්නයට මාගේ නමස්කාරය වේවා!

යදිදං චන්තාරි පුරිසයුගාහි, අට්ඨ පුරිස පුග්ගලා ඒස භගවතෝ සාවක සංඝෝ

මාගේ ස්වාමී වූ බුදුරජාණන් වහන්සේගේ ශ්‍රාවක සංඝරත්නය සෝවාන් මාර්ගඵලලාභී, සකදාගාමී මාර්ගඵලලාභී, අනාගාමී මාර්ගඵලලාභී, අරහත් මාර්ගඵලලාභී වශයෙන් ගත් කළ උතුම් ශ්‍රාවක යුගල සතරක් වන්නාහුය.

වෙන් වෙන් වශයෙන් ගත් කළ සෝවාන් ඵලය සාක්ෂාත් කිරීමට පිළිපත් ශ්‍රාවකයාය, සෝවාන් වූ ශ්‍රාවකයාය, සකදාගාමී ඵලය සාක්ෂාත් කිරීමට පිළිපත් ශ්‍රාවකයාය, සකදාගාමී වූ ශ්‍රාවකයාය, අනාගාමී ඵලය සාක්ෂාත් කිරීමට පිළිපත් ශ්‍රාවකයාය, අනාගාමී වූ ශ්‍රාවකයාය, අරහත් ඵලය සාක්ෂාත් කිරීමට පිළිපත් ශ්‍රාවකයාය, අරහත් වූ ශ්‍රාවකයාය යනුවෙන් උතුම් ශ්‍රාවක පුද්ගලයින් අටදෙනෙක් වන්නාහු යැයි භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ශ්‍රාවක සංඝරත්නය යුගල වශයෙන් සතරක්ද, පුද්ගල වශයෙන් අටක්ද වන සේක.

මෙසේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ යුගල වශයෙන් සතරක් වූ, පුද්ගල වශයෙන් අටක් වූ උතුම් ශ්‍රාවක සංඝරත්නය මම සරණ යමි.

මෙසේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ යුගල වශයෙන් සතරක් වූ, පුද්ගල වශයෙන් අටක් වූ උතුම් ශ්‍රාවක සංඝරත්නයට මාගේ නමස්කාරය වේවා!

ආනුෂේයයෝ හගවතෝ සාවක සංඝෝ

මාගේ ස්වාමී වූ බුදුරජාණන් වහන්සේගේ ශ්‍රාවක වූ මාර්ගඵලලාභී උතුම් සංඝරත්නය පුද පූජා ලැබීමට සුදුසු වන සේක. දුර සිට හෝ වීථර, පිණ්ඩපාත, සේනාසන, ගිලන්පස ආදිය පිළියෙල කොට පූජා කිරීමට සුදුසු වන හෙයින් ආනුෂේයය වන සේක.

මෙසේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ආනුෂේයය වූ ශ්‍රාවක සංඝරත්නය මම සරණ යමි.

මෙසේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ආනුෂේයය වූ ශ්‍රාවක සංඝරත්නයට මාගේ නමස්කාරය වේවා!

පාහුණෙයියෝ හඟවතෝ සාවක සංඝෝ

මාගේ ස්වාමී වූ බුදුරජාණන් වහන්සේගේ ශ්‍රාවක වූ මාර්ගඵලලාභී උතුම් සංඝරත්නය ආගන්තුකයින් වශයෙන් වැඩිම කළ කල්හී පවා සිව්පසයෙන් උපස්ථාන කිරීමට සුදුසු වන හෙයින් පාහුණෙයිය වන සේක.

මෙසේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ පාහුණෙයිය වූ ශ්‍රාවක සංඝරත්නය මම සරණ යමි.

මෙසේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ පාහුණෙයිය වූ ශ්‍රාවක සංඝරත්නයට මාගේ නමස්කාරය වේවා!

දක්ඛිණෙයියෝ හඟවතෝ සාවක සංඝෝ

මාගේ ස්වාමී වූ බුදුරජාණන් වහන්සේගේ ශ්‍රාවක වූ මාර්ගඵලලාභී උතුම් සංඝරත්නය මෙලොව පරලොව පින් සළකා ගෙන මහත්ඵල මහානිසංස සළකාගෙන සිව්පසයෙන් පූජා ලැබීමට සුදුසු වන හෙයින් දක්ඛිණෙයිය වන සේක.

මෙසේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ දක්ඛිණෙයිය වූ ශ්‍රාවක සංඝරත්නය මම සරණ යමි.

මෙසේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ දක්ඛිණෙයිය වූ ශ්‍රාවක සංඝරත්නයට මාගේ නමස්කාරය වේවා!

අංජලිකරණීයෝ හඟවතෝ සාවක සංඝෝ

මාගේ ස්වාමී වූ බුදුරජාණන් වහන්සේගේ ශ්‍රාවක වූ මාර්ගඵලලාභී උතුම් සංඝරත්නය දෙවි මිනිස් ලෝකයාගේ වන්දන මානනයට, ගෞරවාභිවාදනයට, සුදුසු වන හෙයින් අංජලිකරණීය වන සේක.

මෙසේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ අංජලිකරණීය වූ ශ්‍රාවක සංඝරත්නය මම සරණ යමි.

මෙසේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ අංජලිකරණීය වූ ශ්‍රාවක සංඝරත්නයට මාගේ නමස්කාරය වේවා!

අනුත්තරං පුඤ්ඤාත්ඛේතං ලෝකස්සාති භගවතෝ සාවක සංඝෝ

මාගේ ස්වාමී වූ බුදුරජාණන් වහන්සේගේ ශ්‍රාවක සංඝරත්නය දෙව් මිනිස් ලෝකයා හට පින් රැස්කර ගැනීම පිණිස හේතු වූ අනුත්තර වූ පින්කෙත වන සේක.

මෙසේ දෙව් මිනිස් ලෝකයාගේ අනුත්තර වූ පින්කෙත වූ භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ශ්‍රාවක සංඝරත්නය මම සරණ යමි.

මෙසේ දෙව් මිනිස් ලෝකයාගේ අනුත්තර වූ පින්කෙත වූ භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ශ්‍රාවක සංඝරත්නයට මාගේ නමස්කාරය වේවා!

සාදු! සාදු! සාදු!

පටුන

අරහත් තෙරුන් වහන්සේලා වදාළ ගාථා

ගාථා එක බැගින් වදාළ කොටස

පළමු වර්ගය

1.1.1.	සුභුති තෙරුන්ගේ ගාථාව	45
1.1.2.	මහා කොට්ඨික තෙරුන්ගේ ගාථාව	45
1.1.3.	කංඛාජේවක තෙරුන්ගේ ගාථාව	46
1.1.4.	පුණ්ණ තෙරුන්ගේ ගාථාව	46
1.1.5.	දඬිබ තෙරුන්ගේ ගාථාව	46
1.1.6.	සීතවනිය තෙරුන්ගේ ගාථාව	47
1.1.7.	හල්ලිය තෙරුන්ගේ ගාථාව	47
1.1.8.	වීර තෙරුන්ගේ ගාථාව	47
1.1.9.	පිළින්දිවච්ඡ තෙරුන්ගේ ගාථාව	48
1.1.10.	පුණ්ණමාස තෙරුන්ගේ ගාථාව	48

පළමු වර්ගය නිමා විය.

දෙවන වර්ගය

1.2.1.	වුළුවච්ඡ තෙරුන්ගේ ගාථාව	49
1.2.2.	මහාවච්ඡ තෙරුන්ගේ ගාථාව	49
1.2.3.	වනවච්ඡ තෙරුන්ගේ ගාථාව	49
1.2.4.	වනවච්ඡ තෙරුන්ගේ සාමණේරයන්ගේ ගාථාව	50

1.2.5. කුණ්ඩධාන තෙරුන්ගේ ගාථාව	50
1.2.6. බෙල්ලටිසීස තෙරුන්ගේ ගාථාව	50
1.2.7. දාසක තෙරුන්ගේ ගාථාව	51
1.2.8. සිඟාලපිතු තෙරුන්ගේ ගාථාව	51
1.2.9. කුණ්ඩල තෙරුන්ගේ ගාථාව	51
1.2.10. අජිත තෙරුන්ගේ ගාථාව	52

දෙවෙනි වර්ගය නිමා විය.

තුන්වන වර්ගය

1.3.1. නිග්‍රෝධ තෙරුන්ගේ ගාථාව	52
1.3.2. වික්ක තෙරුන්ගේ ගාථාව	52
1.3.3. ගෝසාල තෙරුන්ගේ ගාථාව	53
1.3.4. සුගන්ධ තෙරුන්ගේ ගාථාව	53
1.3.5. නන්දිය තෙරුන්ගේ ගාථාව	54
1.3.6. අභය තෙරුන්ගේ ගාථාව	54
1.3.7. ලෝමසකංගිය තෙරුන්ගේ ගාථාව	55
1.3.8. ජම්බුගාමික තෙරුන්ගේ ගාථාව	55
1.3.9. භාරිත තෙරුන්ගේ ගාථාව	55
1.3.10. උත්තිය තෙරුන්ගේ ගාථාව	56

තුන්වන වර්ගය නිමා විය.

හතරවෙනි වර්ගය

1.4.1. ගඛහරකිරිය තෙරුන්ගේ ගාථාව	56
1.4.2. සුප්පිය තෙරුන්ගේ ගාථාව	56
1.4.3. සේපාක තෙරුන්ගේ ගාථාව	57
1.4.4. පෝසිය තෙරුන්ගේ ගාථාව	57
1.4.5. සාමඤ්ඤකානි තෙරුන්ගේ ගාථාව	57
1.4.6. කුමාපුත්ත තෙරුන්ගේ ගාථාව	58
1.4.7. කුමාපුත්ත තෙරුන්ගේ යහළු තෙරුන්ගේ ගාථාව	58
1.4.8. ගවම්පති තෙරුන්ගේ ගාථාව	58
1.4.9. තිස්ස තෙරුන්ගේ ගාථාව	59
1.4.10. වඩ්ඪමාන තෙරුන්ගේ ගාථාව	59

හතරවෙනි වර්ගය නිමා විය.

පස්වෙනි වර්ගය

1.5.1.	සිරිවඩ්ඩි තෙරුන්ගේ ගාථාව	59
1.5.2.	බදිරවනිය රේවත තෙරුන්ගේ ගාථාව	60
1.5.3.	සුමංගල තෙරුන්ගේ ගාථාව	60
1.5.4.	සානු තෙරුන්ගේ ගාථාව	61
1.5.5.	රමණියවිහාරී තෙරුන්ගේ ගාථාව	61
1.5.6.	සම්ද්ධි තෙරුන්ගේ ගාථාව	61
1.5.7.	උප්පය තෙරුන්ගේ ගාථාව	61
1.5.8.	සංජය තෙරුන්ගේ ගාථාව	62
1.5.9.	රාමණියාසක තෙරුන්ගේ ගාථාව	62
1.5.10.	විමල තෙරුන්ගේ ගාථාව	62

පස්වෙනි වර්ගය නිමා විය.

හයවෙනි වර්ගය

1.6.1.	ගෝධික තෙරුන්ගේ ගාථාව	63
1.6.2.	සුඛානු තෙරුන්ගේ ගාථාව	63
1.6.3.	වල්ලිය තෙරුන්ගේ ගාථාව	63
1.6.4.	උත්තිය තෙරුන්ගේ ගාථාව	64
1.6.5.	අංජනවනිය තෙරුන්ගේ ගාථාව	64
1.6.6.	කුටිවිහාරී තෙරුන්ගේ ගාථාව	64
1.6.7.	දුතිය කුටිවිහාරී තෙරුන්ගේ ගාථාව	65
1.6.8.	රමණියකුටිවිහාරී තෙරුන්ගේ ගාථාව	65
1.6.9.	කෝසලවිහාරී තෙරුන්ගේ ගාථාව	65
1.6.10.	සිවලී තෙරුන්ගේ ගාථාව	65

හයවෙනි වර්ගය නිමා විය.

හත්වෙනි වර්ගය

1.7.1.	වජ්ජ තෙරුන්ගේ ගාථාව	66
1.7.2.	වජ්ජපුත්ත තෙරුන්ගේ ගාථාව	66
1.7.3.	පක්ඛ තෙරුන්ගේ ගාථාව	67
1.7.4.	විමල කොණ්ඩඤ්ඤ තෙරුන්ගේ ගාථාව	67
1.7.5.	උක්ඛෙපකට්ඨික තෙරුන්ගේ ගාථාව	67
1.7.6.	මේඝිය තෙරුන්ගේ ගාථාව	68

1.7.7. ඒක ධර්මසවනීය තෙරුන්ගේ ගාථාව	68
1.7.8. එකදානිය තෙරුන්ගේ ගාථාව	68
1.7.9. ඡන්ත තෙරුන්ගේ ගාථාව	69
1.7.10. පුණ්ණ තෙරුන්ගේ ගාථාව	69

හත්වෙනි වර්ගය නිමා විය.

අටවෙනි වර්ගය

1.8.1. වච්ඡපාල තෙරුන්ගේ ගාථාව	69
1.8.2. ආතුම තෙරුන්ගේ ගාථාව	70
1.8.3. මානව තෙරුන්ගේ ගාථාව	70
1.8.4. සුයාම තෙරුන්ගේ ගාථාව	70
1.8.5. සුසාරද තෙරුන්ගේ ගාථාව	71
1.8.6. පියංජන තෙරුන්ගේ ගාථාව	71
1.8.7. හත්ථාරෝහපුත්ත තෙරුන්ගේ ගාථාව	71
1.8.8. මෙණ්ඩසිර තෙරුන්ගේ ගාථාව	72
1.8.9. රක්ඛිත තෙරුන්ගේ ගාථාව	72
1.8.10. උග්ග තෙරුන්ගේ ගාථාව	72

අටවෙනි වර්ගය නිමා විය.

නවවෙනි වර්ගය

1.9.1. සමිතිගුත්ත තෙරුන්ගේ ගාථාව	72
1.9.2. කස්සප තෙරුන්ගේ ගාථාව	73
1.9.3. සීහ තෙරුන්ගේ ගාථාව	73
1.9.4. නීත තෙරුන්ගේ ගාථාව	73
1.9.5. සුනාග තෙරුන්ගේ ගාථාව	74
1.9.6. නාගිත තෙරුන්ගේ ගාථාව	74
1.9.7. පට්ටිඨ තෙරුන්ගේ ගාථාව	74
1.9.8. අජ්ජුත තෙරුන්ගේ ගාථාව	74
1.9.9. පඨමදේවසහ තෙරුන්ගේ ගාථාව	75
1.9.10. සාමීදන්ත තෙරුන්ගේ ගාථාව	75

නවවෙනි වර්ගය නිමා විය.

දසවෙනි වර්ගය

1.10.1. පරිපූර්ණක තෙරුන්ගේ ගාථාව	76
1.10.2. චිජය තෙරුන්ගේ ගාථාව	76
1.10.3. ඒරක තෙරුන්ගේ ගාථාව	76
1.10.4. මෙත්තජී තෙරුන්ගේ ගාථාව	77
1.10.5. වක්ඛුපාල තෙරුන්ගේ ගාථාව	77
1.10.6. ඛණ්ඩසුමන තෙරුන්ගේ ගාථාව	77
1.10.7. කිස්ස තෙරුන්ගේ ගාථාව	78
1.10.8. අභය තෙරුන්ගේ ගාථාව	78
1.10.9. උත්තිය තෙරුන්ගේ ගාථාව	78
1.10.10. දේවසභ තෙරුන්ගේ ගාථාව	79

දසවෙනි වර්ගය නිමා විය.

එකොළොස්වෙනි වර්ගය

1.11.1. බෙලට්ඨානික තෙරුන්ගේ ගාථාව	79
1.11.2. සේතුච්ඡ තෙරුන්ගේ ගාථාව	79
1.11.3. ඛන්ධුර තෙරුන්ගේ ගාථාව	80
1.11.4. ඛිතක තෙරුන්ගේ ගාථාව	80
1.11.5. මලිකවම්භ තෙරුන්ගේ ගාථාව	80
1.11.6. සුභේමන්ත තෙරුන්ගේ ගාථාව	81
1.11.7. ධම්මසව තෙරුන්ගේ ගාථාව	81
1.11.8. ධම්මසවපිතු තෙරුන්ගේ ගාථාව	81
1.11.9. සංඝරක්ඛිත තෙරුන්ගේ ගාථාව	81
1.11.10. උසභ තෙරුන්ගේ ගාථාව	82

එකොළොස්වෙනි වර්ගය නිමා විය.

දොළොස්වෙනි වර්ගය

1.12.1. ජේන්ත තෙරුන්ගේ ගාථාව	82
1.12.2. වච්ඡගොත්ත තෙරුන්ගේ ගාථාව	83
1.12.3. වනවච්ඡ තෙරුන්ගේ ගාථාව	83
1.12.4. අධිමුත්ත තෙරුන්ගේ ගාථාව	83
1.12.5. මහානාම තෙරුන්ගේ ගාථාව	83
1.12.6. පාරාසරිය තෙරුන්ගේ ගාථාව	84
1.12.7. යස තෙරුන්ගේ ගාථාව	84

1.12.8. කිම්බිල තෙරුන්ගේ ගාථාව	84
1.12.9. වජ්ජිපුත්ත තෙරුන්ගේ ගාථාව	85
1.12.10. ඉසිදත්ත තෙරුන්ගේ ගාථාව	85

පළමු වර්ගය නිමා විය.

පළමු නිපාතය නිමා විය.

දෙවැනි නිපාතය

ප්‍රථම වර්ගය

2.1.1. උත්තර තෙරුන්ගේ ගාථාව	86
2.1.2. පිණ්ඩෝල භාරද්වාප තෙරුන්ගේ ගාථාව	86
2.1.3. වල්ලිය තෙරුන්ගේ ගාථාව	87
2.1.4. ගංගාකීරිය තෙරුන්ගේ ගාථාව	87
2.1.5. අජිත තෙරුන්ගේ ගාථාව	88
2.1.6. මේලජිත තෙරුන්ගේ ගාථාව	88
2.1.7. රාධ තෙරුන්ගේ ගාථාව	89
2.1.8. සුරාධ තෙරුන්ගේ ගාථාව	89
2.1.9. ගෝතම තෙරුන්ගේ ගාථාව	90
2.1.10. වසභ තෙරුන්ගේ ගාථාව	90

පළමු වර්ගය නිමා විය.

දෙවැනි වර්ගය

2.2.1. මහා චූන්ද තෙරුන්ගේ ගාථාව	91
2.2.2. පෝතිදාස තෙරුන්ගේ ගාථාව	91
2.2.3. හේරඤ්ඤකානි තෙරුන්ගේ ගාථාව	92
2.2.4. සෝමමිත්ත තෙරුන්ගේ ගාථාව	92
2.2.5. සබ්බමිත්ත තෙරුන්ගේ ගාථාව	93
2.2.6. මහාකාළ තෙරුන්ගේ ගාථාව	93
2.2.7. තිස්ස තෙරුන්ගේ ගාථාව	94
2.2.8. කිම්බිල තෙරුන්ගේ ගාථාව	94
2.2.9. නන්ද තෙරුන්ගේ ගාථාව	95
2.2.10. සිරිමා තෙරුන්ගේ ගාථාව	95

දෙවැනි වර්ගය නිමා විය.

තුන්වෙනි වර්ගය

2.3.1. උත්තර තෙරුන්ගේ ගාථා	96
2.3.2. භද්දජී තෙරුන්ගේ ගාථා	96
2.3.3. සෝභිත තෙරුන්ගේ ගාථා	97
2.3.4. වල්ලිය තෙරුන්ගේ ගාථා	97
2.3.5. චිතසෝක තෙරුන්ගේ ගාථා	97
2.3.6. පුණ්ණමාස තෙරුන්ගේ ගාථා	98
2.3.7. නන්දක තෙරුන්ගේ ගාථා	98
2.3.8. භරත තෙරුන්ගේ ගාථා	99
2.3.9. භාරද්වාජ තෙරුන්ගේ ගාථා	99
2.3.10. කණ්හදින්න තෙරුන්ගේ ගාථා	100

තුන්වෙනි වර්ගය නිමා විය.

හතරවෙනි වර්ගය

2.4.1. මිගසිර තෙරුන්ගේ ගාථා	100
2.4.2. සීවක තෙරුන්ගේ ගාථා	101
2.4.3. උපවාන තෙරුන්ගේ ගාථා	101
2.4.4. ඉසිදින්න තෙරුන්ගේ ගාථා	102
2.4.5. සම්බුලකච්චාන තෙරුන්ගේ ගාථා	103
2.4.6. බිතක තෙරුන්ගේ ගාථා	103
2.4.7. සේලිස්සරිය තෙරුන්ගේ ගාථා	104
2.4.8. නිසභ තෙරුන්ගේ ගාථා	104
2.4.9. උසභ තෙරුන්ගේ ගාථා	104
2.4.10. කප්පටකුර තෙරුන්ගේ ගාථා	105

හතරවෙනි වර්ගය නිමා විය.

පස්වෙනි වර්ගය

2.5.1. කුමාරකස්සප තෙරුන්ගේ ගාථා	106
2.5.2. ධම්මපාල තෙරුන්ගේ ගාථා	106
2.5.3. බ්‍රහ්මාලි තෙරුන්ගේ ගාථා	107
2.5.4. මෝඝරාජ තෙරුන්ගේ ගාථා	107
2.5.5. විසාඛපඤ්චාලපුත්ත තෙරුන්ගේ ගාථා	108
2.5.6. වුළක තෙරුන්ගේ ගාථා	108

2.1.7. අනුපම තෙරුන්ගේ ගාථා	109
2.5.8. වජ්ජික තෙරුන්ගේ ගාථා	109
2.5.9. සන්ධික තෙරුන්ගේ ගාථා	110

**පස්වෙනි වර්ගය නිමා විය.
දෙවෙනි නිපාතය නිමා විය.**

තුන්වැනි නිපාතය

3.1.1. අංගණික භාරද්වාප තෙරුන්ගේ ගාථා	110
3.1.2. පච්චය තෙරුන්ගේ ගාථා	111
3.1.3. ඛක්කුල තෙරුන්ගේ ගාථා	112
3.1.4. ධනිය තෙරුන්ගේ ගාථා	112
3.1.5. මාතංගපුත්ත තෙරුන්ගේ ගාථා	113
3.1.6. බුජ්ජසෝභිත තෙරුන්ගේ ගාථා	113
3.1.7. වාරණ තෙරුන්ගේ ගාථා	114
3.1.8. පස්සික තෙරුන්ගේ ගාථා	115
3.1.9. යසෝජ තෙරුන්ගේ ගාථා	115
3.1.10. සාට්මත්තිය තෙරුන්ගේ ගාථා	116
3.1.11. උපාලි තෙරුන්ගේ ගාථා	116
3.1.12. උත්තර තෙරුන්ගේ ගාථා	117
3.1.13. අභිභූත තෙරුන්ගේ ගාථා	118
3.1.14. ගෝතම තෙරුන්ගේ ගාථා	118
3.1.15. භාරිත තෙරුන්ගේ ගාථා	119
3.1.16. විමල තෙරුන්ගේ ගාථා	120

තුන්වෙනි නිපාතය නිමා විය.

හතරවැනි නිපාතය

4.1.1. නාගසමාල තෙරුන්ගේ ගාථා	120
4.1.2. භගු තෙරුන්ගේ ගාථා	121
4.1.3. සහිය තෙරුන්ගේ ගාථා	122
4.1.4. නන්දක තෙරුන්ගේ ගාථා	122
4.1.5. ජම්බුක තෙරුන්ගේ ගාථා	123
4.1.6. සේනක තෙරුන්ගේ ගාථා	124

4.1.7. සම්භූත තෙරුන්ගේ ගාථා	125
4.1.8. රාහුල තෙරුන්ගේ ගාථා	125
4.1.9. වන්දන තෙරුන්ගේ ගාථා	126
4.1.10. ධම්මික තෙරුන්ගේ ගාථා	127
4.1.11. සප්පක තෙරුන්ගේ ගාථා	128
4.1.12. මුදිත තෙරුන්ගේ ගාථා	128

හතරවෙනි නිපාතය නිමා විය.

පස්වැනි නිපාතය

5.1.1. රාජදත්ත තෙරුන්ගේ ගාථා	129
5.1.2. සුභූත තෙරුන්ගේ ගාථා	130
5.1.3. ගිරිමානන්ද තෙරුන්ගේ ගාථා	131
5.1.4. සුමන තෙරුන්ගේ ගාථා	132
5.1.5. වඩ්ඪ තෙරුන්ගේ ගාථා	133
5.1.6. නදීකස්සප තෙරුන්ගේ ගාථා	134
5.1.7. ගයාකස්සප තෙරුන්ගේ ගාථා	135
5.1.8. වක්කලී තෙරුන්ගේ ගාථා	136
5.1.9. විජ්ඣසේන තෙරුන්ගේ ගාථා	136
5.1.10. යසදත්ත තෙරුන්ගේ ගාථා	137
5.1.11. සෝණකුටිකණ්ණ තෙරුන්ගේ ගාථා	138
5.1.12. කෝසිය තෙරුන්ගේ ගාථා	139

පස්වෙනි නිපාතය නිමා විය.

හයවැනි නිපාතය

6.1.1. උරුවේල කස්සප තෙරුන්ගේ ගාථා	140
6.1.2. තේකිච්ඡකානී තෙරුන්ගේ ගාථා	141
6.1.3. මහානාග තෙරුන්ගේ ගාථා	142
6.1.4. කුල්ල තෙරුන්ගේ ගාථා	143
6.1.5. මාලුංකාපුත්ත තෙරුන්ගේ ගාථා	144
6.1.6. සප්පදාස තෙරුන්ගේ ගාථා	146
6.1.7. කාතියාන තෙරුන්ගේ ගාථා	147
6.1.8. මීගජාල තෙරුන්ගේ ගාථා	148
6.1.9. ජේත්ත තෙරුන්ගේ ගාථා	149

6.1.10. සුමන තෙරුන්ගේ ගාථා	150
6.1.11. නහාකකමුනි තෙරුන්ගේ ගාථා	151
6.1.12. බ්‍රහ්මදත්ත තෙරුන්ගේ ගාථා	152
6.1.13. සිරිමන්ද තෙරුන්ගේ ගාථා	153
6.1.14. සබ්බකාමී තෙරුන්ගේ ගාථා	154

හයවෙනි නිපාතය නිමා විය.

හත්වැනි නිපාතය

7.1.1. සුන්දර සමුද්ද තෙරුන්ගේ ගාථා	155
7.1.2. ලකුණ්ටක හද්දිය තෙරුන්ගේ ගාථා	156
7.1.3. හද්ද තෙරුන්ගේ ගාථා	157
7.1.4. සෝපාක තෙරුන්ගේ ගාථා	159
7.1.5. සරහංග තෙරුන්ගේ ගාථා	160

හත්වෙනි නිපාතය නිමා විය.

අටවැනි නිපාතය

8.1.1. මහා කච්චායන තෙරුන්ගේ ගාථා	161
8.1.2. සිරිමිත්ත තෙරුන්ගේ ගාථා	163
8.1.3. මහා පන්ථක තෙරුන්ගේ ගාථා	164

අටවෙනි නිපාතය නිමා විය.

නවවැනි නිපාතය

9.1.1. භූත තෙරුන්ගේ ගාථා	165
--------------------------	-----

නවවෙනි නිපාතය නිමා විය.

දසවැනි නිපාතය

10.1.1. කාච්ඡායී තෙරුන්ගේ ගාථා	167
10.1.2. ඒකවිහාරිය තෙරුන්ගේ ගාථා	169
10.1.3. මහා කප්පිත තෙරුන්ගේ ගාථා	171
10.1.4. චුල්ල පන්ථක තෙරුන්ගේ ගාථා	172
10.1.5. කප්ප තෙරුන්ගේ ගාථා	174
10.1.6. උපසේන තෙරුන්ගේ ගාථා	175

10.1.7. අපරගෝතම තෙරුන්ගේ ගාථා	177
දසවෙති නිපාතය නිමා විය.	

එකොළොස්වැනි නිපාතය

11.1.1. සංකිච්ච තෙරුන්ගේ ගාථා	178
එකළොස්වෙති නිපාතය නිමා විය.	

දොළොස්වැනි නිපාතය

12.1.1. සීලව තෙරුන්ගේ ගාථා	180
12.1.2. සුනිත තෙරුන්ගේ ගාථා	182
දොළොස්වෙති නිපාතය නිමා විය.	

දහතුන්වැනි නිපාතය

13.1.1. සෝණ කෝළිවිස තෙරුන්ගේ ගාථා	184
දසවෙති නිපාතය නිමා විය.	

දහහතරවැනි නිපාතය

14.1.1. බදිරවනිය රේවත තෙරුන්ගේ ගාථා	187
14.1.2. ගෝදත්ත තෙරුන්ගේ ගාථා	189
දහහතර වෙති නිපාතය නිමා විය.	

දහසය වැනි නිපාතය

16.1.1. අඤ්ඤා කොණ්ඩඤ්ඤ තෙරුන්ගේ ගාථා	191
16.1.2. උදායී තෙරුන්ගේ ගාථා	194
දහසය වෙති නිපාතය නිමා විය.	

විසිවැනි නිපාතය

20.1.1. අධිමුත්ත තෙරුන්ගේ ගාථා	196
20.1.2. පාරාසරිය හද්දිය තෙරුන්ගේ ගාථා	200
20.1.3. තේලකානි තෙරුන්ගේ ගාථා	203
20.1.4. රට්ඨපාල තෙරුන්ගේ ගාථා	207

20.1.5. මාලුංකපුත්ත තෙරුන්ගේ ගාථා	211
20.1.6. සේල තෙරුන්ගේ ගාථා	215
20.1.7. හද්දිය තෙරුන්ගේ ගාථා	218
20.1.8. අංගුලිමාල තෙරුන්ගේ ගාථා	222
20.1.9. අනුරුද්ධ තෙරුන්ගේ ගාථා	226
20.1.10. පාරාසරිය තෙරුන්ගේ ගාථා	230

විසිවෙනි නිපාතය නිමා විය.

නිස්වැනි නිපාතය

30.1.1. ඵ්ඝ්ඝ තෙරුන්ගේ ගාථා	234
30.1.2. සාරිපුත්ත තෙරුන්ගේ ගාථා	239
30.1.3. ආනන්ද තෙරුන්ගේ ගාථා	245

නිස් වෙනි නිපාතය නිමා විය.

හතළිස්වැනි නිපාතය

40.1.1. මහා කස්සප තෙරුන්ගේ ගාථා	251
---------------------------------	-----

හතළිස් වෙනි නිපාතය නිමා විය.

පනස්වැනි නිපාතය

50.1.1. කාලපුට තෙරුන්ගේ ගාථා	257
------------------------------	-----

පනස් වෙනි නිපාතය නිමා විය.

සැටවැනි නිපාතය

60.1.1. මහා මොග්ගල්ලාන තෙරුන්ගේ ගාථා	268
--------------------------------------	-----

හැට වෙනි නිපාතය නිමා විය.

හැත්තැවැනි නිපාතය

70.1.1. වංගීස තෙරුන්ගේ ගාථා	280
-----------------------------	-----

හැට වෙනි නිපාතය නිමා විය.

අරහත් තෙරුන් වහන්සේලා වදාළ ගාථා නිමා විය.

අරහත් තෙරණිවරුන් වහන්සේලා වදාළ ගාථා

පළමු නිපාතය

1.1.	එක්තරා තෙරණියකගේ ගාථාව	292
1.2.	මුත්තා තෙරණියගේ ගාථාව	292
1.3.	පුණ්ණා තෙරණියගේ ගාථාව	293
1.4.	තිස්සා තෙරණියගේ ගාථාව	293
1.5.	තිස්සා තෙරණියගේ ගාථාව	293
1.6.	ධීරා තෙරණියගේ ගාථාව	293
1.7.	වීරා තෙරණියගේ ගාථාව	294
1.8.	මිත්තා තෙරණියගේ ගාථාව	294
1.9.	භද්‍රා තෙරණියගේ ගාථාව	294
1.10.	උපසමා තෙරණියගේ ගාථාව	294
1.11.	මුත්තා තෙරණියගේ ගාථාව	295
1.12.	ධම්මදින්නා තෙරණියගේ ගාථාව	295
1.13.	විසාඛා තෙරණියගේ ගාථාව	295
1.14.	සුමනා තෙරණියගේ ගාථාව	295
1.15.	උත්තරා තෙරණියගේ ගාථාව	296
1.16.	වයසට ගොස් පැවිදි වූ සුමනා තෙරණියගේ ගාථාව	296
1.17.	ධම්මා තෙරණියගේ ගාථාව	296
1.18.	සංඝා තෙරණියගේ ගාථාව	296

පළමු නිපාතය නිමා විය.

දෙවන නිපාතය

2.1.	අභිරූපනන්දා තෙරණියගේ ගාථාව	297
2.2.	ජේත්තා තෙරණියගේ ගාථාව	297
2.3.	සුමංගලමාතා තෙරණියගේ ගාථාව	298
2.4.	අඬුඬුකාසී තෙරණියගේ ගාථාව	298
2.5.	විත්තා තෙරණියගේ ගාථාව	299
2.6.	මෙත්තිකා තෙරණියගේ ගාථාව	299
2.7.	මෙත්තා තෙරණියගේ ගාථාව	299

2.8.	අභයමාතෘ තෙරණියගේ ගාථා	300
2.9.	අභයා තෙරණියගේ ගාථා	300
2.10.	සාමා තෙරණියගේ ගාථා	301

දෙවන නිපාතය නිමා විය.

තෙවන නිපාතය

3.1.	සාමා තෙරණියගේ ගාථා	301
3.2.	උත්තමා තෙරණියගේ ගාථා	302
3.3.	උත්තමා තෙරණියගේ ගාථා	302
3.4.	දන්තිකා තෙරණියගේ ගාථා	303
3.5.	උබ්බරි තෙරණියගේ ගාථා	303
3.6.	සුක්කා තෙරණියගේ ගාථා	304
3.7.	සේලා තෙරණියගේ ගාථා	304
3.8.	සෝමා තෙරණියගේ ගාථා	305

තුන් වෙනි නිපාතය නිමා විය.

හතරවන නිපාතය

4.1.	හද්දකාපිලානි තෙරණියගේ ගාථා	306
------	----------------------------	-----

හතර වෙනි නිපාතය නිමා විය.

පස්වන නිපාතය

5.1.	එක්තරා තෙරණියකගේ ගාථා	307
5.2.	විමලා තෙරණියගේ ගාථා	308
5.3.	සීහා තෙරණියගේ ගාථා	308
5.4.	සුන්දරීනන්දා තෙරණියගේ ගාථා	309
5.5.	නන්දුත්තරා තෙරණියගේ ගාථා	310
5.6.	මිත්තාකාළි තෙරණියගේ ගාථා	311
5.7.	සකුලා තෙරණියගේ ගාථා	312
5.8.	සෝණා තෙරණියගේ ගාථා	312
5.9.	හද්දාකුණ්ඩලකේසා තෙරණියගේ ගාථා	313
5.10.	පටාවාරා තෙරණියගේ ගාථා	314
5.11.	තිහක් පමණ තෙරණිවරුන්ගේ ගාථා	315
5.12.	වන්දා තෙරණියගේ ගාථා	316

පස් වෙනි නිපාතය නිමා විය.

හයවන නිපාතය

6.1.	පන්සියයක් පමණ තෙරණිවරුන්ගේ ගාථා	317
6.2.	වාසෙට්ඨි තෙරණියගේ ගාථා	318
6.3.	බේමා තෙරණියගේ ගාථා	319
6.4.	සුජාතා තෙරණියගේ ගාථා	320
6.5.	අනෝපමා තෙරණියගේ ගාථා	321
6.6.	අනෝපමා තෙරණියගේ ගාථා	322
6.7.	මහා ප්‍රජාපති ගෝතමී තෙරණියගේ ගාථා	323
6.8.	ගුත්තා තෙරණියගේ ගාථා	323
6.9.	විජයා තෙරණියගේ ගාථා	324

හය වෙනි නිපාතය නිමා විය.

හත්වන නිපාතය

7.1.	උත්තරා තෙරණියගේ ගාථා	324
7.2.	වාලා තෙරණියගේ ගාථා	325
7.3.	උපවාලා තෙරණියගේ ගාථා	327

හත් වෙනි නිපාතය නිමා විය.

අටවන නිපාතය

8.1.	සිසුපවාලා තෙරණියගේ ගාථා	328

අට වෙනි නිපාතය නිමා විය.

නවවන නිපාතය

9.1.	වඩ්ඨමාතා තෙරණියගේ ගාථා	329

නව වෙනි නිපාතය නිමා විය.

එකොළොස් වන නිපාතය

11.1.	කිසාගෝතමී තෙරණියගේ ගාථා	331

එකොළොස් වෙනි නිපාතය නිමා විය.

දොළොස් වන නිපාතය

- 12.1. උප්පලවණ්ණා තෙරණියගේ ගාථා 333
දොළොස් වෙනි නිපාතය නිමා විය.

දහසය වන නිපාතය

- 16.1. පුණ්ණා තෙරණියගේ ගාථා 335
දහසය වෙනි නිපාතය නිමා විය.

විසිවන නිපාතය

- 20.1. අම්බපාලි තෙරණියගේ ගාථා 337
20.2. රෝහිණී තෙරණියගේ ගාථා 341
20.3. වාපා තෙරණියගේ ගාථා 344
20.4. සුන්දරී තෙරණියගේ ගාථා 347
20.5. රත්කරුවෙකුගේ දියණිය වන සුභා තෙරණියගේ ගාථා 351
විසි වෙනි නිපාතය නිමා විය.

නිස් වන නිපාතය

- 30.1. ජීවක අඹ වනයේ සුභා තෙරණියගේ ගාථා 355
නිස් වෙනි නිපාතය නිමා විය.

හතලිස් වන නිපාතය

- 40.1. ඉසිදාසි තෙරණියගේ ගාථා 362
හතලිස් වෙනි නිපාතය නිමා විය.

මහා නිපාතය

1. සුමේධා තෙරණියගේ ගාථා 368
මහා නිපාතය නිමා විය.

අරහත් තෙරණිවරුන් වදාළ ගාථා නිමා විය.

නමෝ තස්ස භගවතෝ අරහතෝ සම්මාසම්බුද්ධස්ස
ඒ භාග්‍යවත් අරහත් සම්මා සම්බුදුරජාණන් වහන්සේට නමස්කාර වේවා!

හැඳින්වීමේ ගාථා (නිදාන ගාථා)

- ඒ රහතන් වහන්සේලා සිත දියුණු කරගත්තේ මේ ධර්මයෙන් මයි. උන්වහන්සේලා තම තමන් ගැන කියන මේ ගාථාවන් හොඳට අහගෙන ඉන්න. ඇත්තෙන්ම මේ ගාථාවන්, ශක්තිමත් දත් තියෙන සිංහයෝ කඳු අතර ගල් ලෙන්වල ඉඳගෙන සිංහනාද කරනවා වගෙයි.
  - නොයෙක් නම් වලින් ගෝත්‍ර වලින් උන්වහන්සේලාව හඳුන්වනවා. නොයෙකුත් සමාපත්තිවලිනුත් යුක්තයි. හැම දුකින්ම නිදහස් වුණ ඒ රහතුන් සැබෑවටම ප්‍රඥාවන්තයි. කම්මැලිකමින් තොරයි.
  - ඒ අමා නිවනට පත්වුණේ තම තමන් තුළ විදර්ශනා වඩලයි. ඒ රහතන් වහන්සේලා ඒ ධර්මය ගැන නුවණින් සලකාගෙන මයි මේ ගාථාවන් වදාළේ.
-

1. පළමු නිපාතය

1. පළමු වර්ගය

1.1.1. සුභුති තෙරුන්ගේ ගාථාව

1. මං ඉන්නෙ සෙවිලි කළ කුටියකයි. ඒ කුටිය හරි සැපයි. සුළඟින් කරදරයක් ද නෑ. වැහි වළාවෙනි, දෑන් ඕනෑ තරමක් වහින්න. මගේ සිතත් හොඳ සමාධියකින් යුක්තයි. කෙලෙස්වලිනුත් මා නිදහස් වුණා. මා වසන්නේ බලවත් වීර්යකින් යුතුවයි. වැහි වළාවෙනි, දෑන් ඕනෑ තරමක් වහින්න.

මෙය වනාහී ආයුෂ්මත් සුභුති නම් රහත් මුනිඳුන් වදාළ ගාථාවයි.

1.1.2. මහා කොට්ඨික තෙරුන්ගේ ගාථාව

2. ඒ හික්ෂුව ගේ ඉඳුරන් ඉතා සන්සුන් ය. සියලු පව්නුත් වැළකී සිටී. කථාබස් කරන්නෙත් ඉතා ම නුවණින් යුතුවයි. උඬගුකමකුත් නෑ. ඒ හික්ෂුව ලාමක අකුසල් දහම් දුරු කළේ, ගසක කොළයක් සුළඟින් බිම හෙළනව වගෙයි.

මෙය වනාහී ආයුෂ්මත් මහා කොට්ඨිත නම් රහත්
මුනිදුන් වදාළ ගාථාවයි.

1.1.3. කංඛාරේවත තෙරුන්ගේ ගාථාව

3. තමන් ළඟට පැමිණෙන උදවියගේ සැකසංකා දුරු කර දමන්නේ යමෙක් ද, ඒ තථාගතයන් වහන්සේලා ගේ විස්මිත බුද්ධිය දෙස බලන්න. මැදියම් රැයෙහි බබලන ගින්නක් වගෙයි. ඥාණාලෝකය ලබා දෙයි. දහම් ඇස ලබා දෙයි.

මෙය වනාහී ආයුෂ්මත් කංඛාරේවත නම් රහත් මුනිදුන්
වදාළ ගාථාවයි.

1.1.4. පුණ්ණ තෙරුන්ගේ ගාථාව

4. ඇසුරු කළ යුත්තේ යහපත පෙන්වා දෙන නැණවත් සත්පුරුෂයන්වයි. ඔවුන්ගේ නුවණ ඉතා ම සියුම්. නො පමාව දහමේ හැසිරෙන, ඒ නුවණැති සත්පුරුෂයන් අවබෝධ කරගෙන තිබෙන්නේ පරම ගම්භීර වූ දැකීමට දුෂ්කර වූ සුක්ෂම අර්ථය වන චතුරාර්ය සත්‍යය යි.

මෙය වනාහී ආයුෂ්මත් මන්තානිපුත්ත පුණ්ණ නම් රහත්
මුනිදුන් වදාළ ගාථාවයි.

1.1.5. දබ්බ තෙරුන්ගේ ගාථාව

5. පුරිසදම්මසාරථී වූ මුනිදාණන් විසින් දමනය කරන ලද්දේ හික්මවීමට අසීරු කෙනෙක්වයි. දැන් ඔහු සිටින්නේ පුද්ගලාකාර සතුටින්. සැක සංකාවෙන් ද තොරවයි. කෙලෙස් සටනින් එයාට ජය ලැබුණා. බිය තැති ගැනීම් කිසිවක්

නැති ඒ “දබ්බ” හික්ෂුච තම සිත නිවනෙහි පිහිටුවාගෙන පිරිනිවී යාහි.

මෙය වනාහී ආයුෂ්මත් දබ්බ නම් රහත් මුනිඳුන් වදාළ ගාථාවයි.

1.1.6. සීතවනිය තෙරුන්ගේ ගාථාව

6. ඒ හික්ෂුච සීත වනයේ සිටින කෙනෙක්. වාසය කරන්නේ හුදෙකලාවේ ම යි. ඉතාම සතුටින් කල් ගෙවන්නේ. කෙලෙස් සටනින් ඔහුට ජය ලැබුණා. ලොමුදහගැනීම් කිසිවක් නැති ඒ නුවණැති හික්ෂුච කායගතාසනිය මැනවින් රැකගෙන ඉන්නේ.

මෙය වනාහී ආයුෂ්මත් සීතවනිය නම් රහත් මුනිඳුන් වදාළ ගාථාවයි.

1.1.7. හල්ලිය තෙරුන්ගේ ගාථාව

7. ඔහු මාර සේනාව බැහැර කෙරුවේ මහා සැඩ පහරකින් ඒදණ්ඩක් කැඩී බිඳී යන ආකාරයෙන්. කෙලෙස් සටනින් ඔහුට ජය ලැබුණි. කිසිම බියක් තැනිගැනීමක් දෑන් එයා ළඟ නෑ. එයා දමනය වෙලා ඉන්නේ සද්ධර්මය තුළයි. සිත නිවනෙහි පිහිටුවාගෙන සිටින ඒ හික්ෂුච පිරිනිවී යාහි.

මෙය වනාහී ආයුෂ්මත් හල්ලිය නම් රහත් මුනිඳුන් වදාළ ගාථාවයි.

1.1.8. වීර තෙරුන්ගේ ගාථාව

8. පුරිසදම්මසාරථී වූ සම්දාණන් විසින් දමනය කොට

වදාළේ හික්මාලන්ට අසිරු කෙනෙක්වයි. දැන් ඔහු ඉන්නේ පුදුමාකාර සතුටින්. සැක සංකා ද ඔහු තුළ නෑ. කෙලෙස් සටනින් ඔහුට ජය ලැබුණා. ලොමදහගැනීම් වලින් තොරව සිටින ඒ වීර හික්මුව සිත නිවනෙහි පිහිටුවා ගෙන සිටින නිසා පිරිනිවී යාවී.

මෙය වනාහී ආයුෂ්මත් වීර නම් රහත් මුනිදුන් වදාළ ගාථාවයි.

1.1.9. පිළින්දිවච්ඡ තෙරුන්ගේ ගාථාව

9. බුදු සසුන වෙත පැමිණීමෙන් මට සිදු වුණේ යහපතක් ම යි. මේ පැමිණීම අයහපත් දෙයක් නම් නොවේ. මං මේ පවසන්නේ වැරදි මතයක් නොවේ. ඉතා පැහැදිලි ලෙස කරුණු පෙන්වා දෙන සද්ධර්මය තුළ යම් උතුම් අමා නිවනක් වේ නම් මං පත් වුණේ ඒ උතුම් නිවනට යි.

මෙය වනාහී ආයුෂ්මත් පිළින්දිවච්ඡ නම් රහත් මුනිදුන් වදාළ ගාථාවයි.

1.1.10. පුණ්ණමාස තෙරුන්ගේ ගාථාව

10. ඒ හික්මුව සද්ධර්මයේ පරතෙරට ම ගියා. ඔහු ශාන්තයි. දමනය වූ සිතින් යුක්තයි. ඔහු තමා ගැනත් අනුන් ගැනත් තිබුණ හැම ආශාවක් ම දුරු කරගත්තා. කිසිම දෙයක් ගැන ඔහු තුළ ඇලීමක් නෑ. දැන් ඒ හික්මුවට උපදින වැනසෙන ලෝකය ගැන හොඳ අවබෝධයක් තියෙනව.

මෙය වනාහී ආයුෂ්මත් පුණ්ණමාස නම් රහත් මුනිදුන් වදාළ ගාථාවයි.

පළමු වර්ගය නිමා විය.

2. දෙවෙනි වර්ගය

1.2.1. චූලවච්ඡ කෙරුන්ගේ ගාථාව

11. බුදු සම්මාණන් වදාළ ශ්‍රී සද්ධර්මය ගැන ඒ හික්ෂුව තුළ පුදුමාකාර ප්‍රමුද්ධිභාවයක් තියෙනව. පින් පව් ආදී සංස්කාරයන් සංසිද්ධි ගිය සැපය වූ ඒ අමා නිවන අවබෝධ කරගත්ට ඔහුටත් පුළුවන් වුණා.

මෙය වනාහී ආයුෂ්මත් චූලවච්ඡ නම් රහත් මුනිඳුන් වදාළ ගාථාවයි.

1.2.2. මහාවච්ඡ කෙරුන්ගේ ගාථාව

12. ඔහු ප්‍රඥාවෙන් බලවත්. ඒ වගේ ම සිල්වත්. ඉතාම හොඳ සිතියෙන් ඉන්නේ. සමාධිමත් සිතක් ඇතිව නිතර ම ධ්‍යානයේ සිටින්නට කැමතියි. ආහාර වලඳන්නෙත් තේරුම දැනගෙන ම යි. ඒ විතරාහී හික්ෂුව කල්බලමින් ඉන්නේ පිරිනිවන් පෑමට යි.

මෙය වනාහී ආයුෂ්මත් මහාවච්ඡ නම් රහත් මුනිඳුන් වදාළ ගාථාවයි.

1.2.3. වනවච්ඡ කෙරුන්ගේ ගාථාව

13. මං ඉන්න වනයේ සිතල දිය දහර ආකාසය වගේ නිල්පාට යි. අවට භූමිය හරි ලස්සනයි. රාත්‍රී කාලයට කණාමැදිරියන්ගෙන් පිරි ඵළිය වුණු ඒ කඳු වලට මං හරිම කැමතියි.

මෙය වනාහී ආයුෂ්මත් වනවච්ඡ නම් රහත් මුනිඳුන් වදාළ ගාථාවයි.

1.2.4. වනවච්ඡ තෙරුන්ගේ ශිෂ්‍ය වූ සාමණේරයන්ගේ ගාථාව

14. මාගේ උපාධ්‍යායන් වහන්සේ මට මෙහෙම කිව්වා. “පින්වත් සිවක, අපි මේ ගම අත්හැර වනාන්තරයට යමු.” යි (මගේ අදහසත් ඒක ම යි) මගේ ශරීරය මේ ගමේ තිබුණත්, මගේ සිත ගිහින් තිබුණේ වනයට ම යි. ගමේ මං සැතපුණත් සිත ගියේ වනයට ම යි. සැබෑ තත්වය දකින කෙනෙකුට ඇලීමක් නම් ඇති වෙන්නෙ නෑ.

මෙය වනාහි ආයුෂ්මත් වූලවච්ඡ තෙරුන් ගේ ශිෂ්‍ය
සාමණේර රහත් මුනිඳුන් වදාළ ගාථාවයි.

1.2.5. කුණ්ඩධාන තෙරුන්ගේ ගාථාව

15. (කාම භවයට බැඳී තිබෙන සංයෝජන) පහ නැති කර දැමිය යුතුයි. (රූප අරූප භවයන්ට බැඳී තිබෙන සංයෝජන) පහත් බැහැර කළ යුතුයි. (සද්ධා, විරිය, සති, සමාධි, පඤ්ඤා යන ඉන්ද්‍රියන්) පහ දියුණු කර ගත යුතුයි. (රාග, ද්වේෂ, මෝහ, මාන, දිට්ඨි යන) සංග පහ ඉක්මවා ගිය හික්ෂුටට කියන්නේ “සැඩ පහරින් එතෙර වූ තැනැත්තා” කියල.

මෙය වනාහි ආයුෂ්මත් කුණ්ඩධාන නම් රහත් මුනිඳුන් වදාළ
ගාථාවයි.

1.2.6. බෙල්ලට්ඨිසීස තෙරුන්ගේ ගාථාව

16. ලස්සන අං ඇති ශ්‍රේෂ්ඨ වෘෂභයෙක් හිටිය. නගුලෙහි බැන්ද විට පවා උඟ ඉතා පහසුවෙන් යනව. එපරිද්දෙන් ම මටත් රැ දවල් ගෙවී යන්නේ ඉතා පහසුවෙනි. ඒ වගේ

පහසුවක් මට තිබෙන්නේ මේ නිරාමිස සැපය ලබා ගත් නිසා.

මෙය වනාහී ආයුෂ්මත් බෙල්ලටිඨිසිස නම් රහත් මුනිඳුන් වදාළ ගාථාවයි.

1.2.7. දාසක තෙරුන්ගේ ගාථාව

17. අඥාන කෙනා නිදිමතින් පීඩා විඳ විඳ බඩ ම පුරවා ගැනීමට යි බොහෝ ආහාර අරගන්නේ. ඊට පස්සේ කරන්නේ ඒ මේ අතට පෙරළි පෙරළි නිදා ගැනීම යි. උගුරු බත් කාල තර වුණ උගුරෙකු ගේ ජීවිතයක් වගෙයි. ඔහුට සිදුවන්නේ ආයෙමත් මව්කුසට රිංගන්නට යි.

මෙය වනාහී ආයුෂ්මත් දාසක නම් රහත් මුනිඳුන් වදාළ ගාථාවයි.

1.2.8. සිඟාලපිතු තෙරුන්ගේ ගාථාව

18. හේසකලාවනයේ ඉන්නේ බුදු සමිඳුන් ගේ දායාදය ලබාගත් හික්ෂුවක්. ඇටසැකිල්ල ගැන භාවනා කරල මේ මුළු පොළොව ම ඒ භාවනා අරමුණින් වසාලන්ට ඔහුට පුළුවන් වුණා. මා හිතන්නේ නම් ඔහු ඉතා ඉක්මනින් කාමරාගය නැති කරන දමන බවයි.

මෙය වනාහී ආයුෂ්මත් සිඟාලපිතු නම් රහත් මුනිඳුන් වදාළ ගාථාවයි.

1.2.9. කුණ්ඩල තෙරුන්ගේ ගාථාව

19. චතුර ගෙන යන උදවියට තමන් කැමති පරිදි චතුර ගෙන යන්ට පුළුවන්. හි වඩුවන්ටත් පුළුවනි කැමති පරිද්දෙන් ඊ තල නමා ගන්නට. තමාගේ කැමැත්ත පරිදි ලී දඬු නමා

ගන්නට ලී වඩුවන්ටත් පුළුවනි. අන්න ඒ ආකාරයෙන් ම තමන්ව කැමති පරිදි දමනය කරගන්නට සත් පුරුෂයින්ට පුළුවනි.

මෙය වනාහි ආයුෂ්මත් කුණ්ඩල නම් රහත් මුනිඳුන් වදාළ ගාථාවයි.

1.2.10. අජිත තෙරුන්ගේ ගාථාව

20. මට නම් මරණය ගැන කිසිම බියක් නැ. ජීවත් වීම ගැන අමුතු ආශාවකුත් නැ. ඉතා හොඳින් සිහියත් නුවණත් පිහිටුවා ගෙන ම යි මේ ශරීරය අත්හැර දමන්නේ.

මෙය වනාහි ආයුෂ්මත් අජිත නම් රහත් මුනිඳුන් වදාළ ගාථාවයි.

දෙවෙනි වර්ගය නිමා විය.

3. තුන්වෙනි වර්ගය

1.3.1. නිග්‍රෝධ තෙරුන්ගේ ගාථාව

21. සංසාර දුකට මගේ සිතේ දෑත් කිසි බියක් නැහැ. අප ගේ ශාස්තෘන් වහන්සේ අමා නිවන් ලබාදෙන්නට අතිශයින් ම දක්ෂයි. සසර දුක් නැති තැන වන ඒ අමා නිවන වෙත හික්මුත් වහන්සේලා ගමන් කරන්නේ ආර්ය අෂ්ටාංගික මාර්ගයෙන්.

මෙය වනාහි ආයුෂ්මත් නිග්‍රෝධ නම් රහත් මුනිඳුන් වදාළ ගාථාවයි.

1.3.2. වින්තක තෙරුන්ගේ ගාථාව

22. කාරංචි වනයේ ඉන්න මේ මොණරුන්ට තිබෙන්නේ

නිල් පාට ලස්සන බෙල්ලකි. උන් එක රංචුවටයි නාද කරන්නේ. මේ හමන සීතල සුළඟට උන් සතුටු ඇති. ඒ නිසයි ඒ හඬ මේ තරම් මිහිරි. නිදාගෙන සිටින උදවියවත් ධ්‍යාන වඩන උදවියවත් ප්‍රබෝධවත් කරන්ට ඒ හඬට පුළුවනි.

මෙය වනාහි ආයුෂ්මත් චින්තක නම් රහත් මුනිඳුන් වදාළ ගාථාවයි.

1.3.3. ගෝසාල තෙරුන්ගේ ගාථාව

23. බුදු සම්මාණන් ගේ අවවාදය මා පිළිගත්තේ ඉතා ගෞරවයෙන්. එදා දානයට මං වැළඳුවේ මී පැණි මිශ්‍ර කිරී බකක්. ඊට පස්සේ උණ පඳුරක් සෙවණේ හිඳගත් මං භාවනා කරන්ට පටන් ගත්තා. පංච උපාදානස්කන්ධයන් මුල් කොට මේ දුක හට ගන්නා හැටිත්, ඒ දුක නැතිවන හැටිත් නුවණින් විමස විමසා බැලුවා. මා ගොඩාක් කැමති විවේකට ම යි. එනිසා මං ආයෙමත් සානු වනයට ම යනවා.

මෙය වනාහි ආයුෂ්මත් ගෝසාල නම් රහත් මුනිඳුන් වදාළ ගාථාවයි.

1.3.4. සුගන්ධ තෙරුන්ගේ ගාථාව

24. මං පැවිදි බව ලබා ගෙන තවම අවුරුද්දයි. මේ සද්ධර්මයේ ආශ්වර්ය බලන්න. මටත් පුළුවන් වුණා ත්‍රිවිද්‍යාව ලබා ගන්න. මා මේ සම්පූර්ණ කරගත්තේ බුද්ධ ශාසනය යි.

මෙය වනාහි ආයුෂ්මත් සුගන්ධ නම් රහත් මුනිඳුන් වදාළ ගාථාවයි.

විස්තර :

ත්‍රිවිද්‍යාව යනු කුමක්ද? මේ වනාහි විශේෂ අවබෝධ ඥාණ තුනකි. බොහෝ රහතන් වහන්සේලා ලබාගත්තේ ත්‍රිවිද්‍යාවයි.

මෙහි පළමු විද්‍යාව නම් පුබ්බේ නිවාසානුස්සති ඥාණයයි. එනම් තමන් ගෙවූ සංසාරය ගැන ආපස්සට සිහි කොට ලබා ගන්නා අවබෝධයයි.

දෙවෙනි විද්‍යාව නම් චුතුපපාත ඥාණයයි. එනම් අනෙක් සත්වයන් කර්මානුරූපව චුතවන ආකාරයත්, උපදින ආකාරයත් ගැන ඇති අවබෝධයයි.

තුන්වෙනි විද්‍යාව නම් ආසවක්ඛය ඥාණයයි. එනම් කාමාශ්‍රව, භවාශ්‍රව, අවිජ්ජාශ්‍රව යන ආශ්‍රවයන් ප්‍රභාණය කොට අරහත්වයට පත්වීමයි.

1.3.5. නන්දිය තෙරුන්ගේ ගාථාව

25. මේ හික්ෂුව ඉන්නේ ප්‍රඥාවෙන් ආලෝකවත් වූ සිහිත්. අරහත්වය නම් වූ අග්‍රඵලයට පැමිණි සිහිත්. ඒයි මාරය, ඔබ ඔය හඳුන්වේ එවැනි හික්ෂුවකට හිරිහැර කොට දුකට පත් වෙන්නට ද?

මෙය වනාහි ආයුෂ්මත් නන්දිය නම් රහත් මුනිඳුන් වදාළ ගාථාවයි.

1.3.6. උභය තෙරුන්ගේ ගාථාව

26. සූරිය වංශයේ උපන් බුදු සම්භාවනන් සුන්දර ලෙස

වදාරණ ලද දහම් පද යි මා අසාගත්තේ. මටත් ඒ සියුම් වූ චතුරාර්ය සත්‍යය ධර්මය අවබෝධකර ගන්නට පුළුවන් වුණා. ඒක හරියට ම දක්ෂ දුනුවායෙක් ඉලක්කයට ම ඊයෙන් විදින්නාක් වැනි වැඩක්.

මෙය වනාහි ආයුෂ්මත් උභය නම් රහත් මුනිඳුන් වදාළ ගාථාවයි.

1.3.7. ලෝමසකංගිය තෙරුන්ගේ ගාථාව

27. ඊ තණ, කුස තණ, වැලුක්, සැවැන්දරා, මුදු තණ, බබුස තණ වලින් මට වැඩක් නෑ. මා ඒවා වීසි කරල දානවා. මං විචේකය ම සොයා ගෙන යනවා.

මෙය වනාහි ආයුෂ්මත් ලෝමසකංගිය නම් රහත් මුනිඳුන් වදාළ ගාථාවයි.

1.3.8. ජම්බුගාමිකපුත්ත තෙරුන්ගේ ගාථාව

28. ඔබ සිවුරුවලට රෙදි සොය සොයා කල් ගෙවන්නෙ නෑ නේද? ඇඟපත සරසන්ට කැමති කෙනෙක් නොවේ නේද? ඔබෙන් ඔය හමන්නේ සිල් සුවද නේ. අනෙක් උදවිය ගෙන් නම් එවැනි සුවදක් හමන්නේ නෑ.

මෙය වනාහි ආයුෂ්මත් ජම්බුගාමිකපුත්ත නම් රහත් මුනිඳුන් වදාළ ගාථාවයි.

1.3.9. භාරික තෙරුන්ගේ ගාථාව

29. පින්වත් භාරික, ඔය සිත කම්මැලිකමින් ගොඩගන්න. හි වඩුවෙක් ඊයක ඇද හැර කෙළින් කරන විදිහට ඔබත් ඔය සිත සෘජු කරගන්න. ඔබටත් පුළුවනි අවිද්‍යාව නැති

කර දමන්න.

මෙය වනාහී ආයුෂ්මත් භාරිත නම් රහත් මුනිඳුන් වදාළ
ගාථාවයි.

1.3.10. උත්තිය තෙරුන්ගේ ගාථාව

30. මට ලෙඩ වුණ ගමන් සිහිනුවණ ඉපදුණා. “මං දැන්
ලෙඩ වෙලා ඉන්නෙ. දැන් ඉතින් පමා නො වී මේ ධර්මයේ
හැසිරෙන්නට යි කාලය උදා වුණේ”

මෙය වනාහී ආයුෂ්මත් උත්තිය නම් රහත් මුනිඳුන් වදාළ
ගාථාවයි.

තුන්වෙනි වර්ගය නිමා විය.

4. හතරවෙනි වර්ගය

1.4.1. ගබ්හරකීරිය තෙරුන්ගේ ගාථාව

31. අරණ්‍යයේ මහා වන මැදයි ඒ හික්ෂුව ඉන්නේ.
මැසි මදුරුවන් ලේ උරා බොන කොට ඔහු ඉතා හොඳ
සිහියෙන් ඉවසාගෙන ඉන්නවා. යුද්ධ භූමියට පැමිණුන
ඇත් රජෙක් වගේ.

මෙය වනාහී ආයුෂ්මත් ගබ්හරකීරිය නම් රහත් මුනිඳුන්
වදාළ ගාථාවයි.

1.4.2. සුප්පිය තෙරුන්ගේ ගාථාව

32. මං නම් මේ දිරායන ජීවිතෙන් නිදහස් වෙලා නො
දිරන නිවන කරා ම යනවා. තැවී තැවී ඉන්න ජීවිතෙන්
නිදහස් වෙලා නිවීම කරා ම යනවා. පරම ශාන්තිය වූ

අනුත්තර වූ ඒ අමා නිවන ම සොයා ගෙන යනවා.

මෙය වනාහී ආයුෂ්මත් සුප්පිය නම් රහත් මුනිඳුන් වදාළ
ගාථාවයි.

1.4.3. සෝපාක තෙරුන්ගේ ගාථාව

33. තමන්ගේ එක ම දරුවාට සෙනෙහෙවන්ත වෙන
පරිද්දෙන් ම යි සියලු සත්වයන් ගැන ම සෙනෙහෙවන්ත
විය යුත්තේ.

මෙය වනාහී ආයුෂ්මත් සෝපාක නම් රහත් මුනිඳුන්
වදාළ ගාථාවයි.

1.4.4. පෝසිය තෙරුන්ගේ ගාථාව

34. සද්ධර්මය දන්නා භික්ෂුව උතුම් ලෙස සලකන්නේ
කාන්තාවන් ගෙන් ඇත් වී සිටීම ම යි. මං එදා අරණ්‍යයෙන්
ගමට ඇවිත් ගෙදරට ගියා. නමුත් යහනෙන් නැගිට මං
පිටත් වෙලා ගියේ කිසිම දෙයක් නො කියා ම යි. මගේ
නම 'පෝසිය'.

මෙය වනාහී ආයුෂ්මත් පෝසියෝ නම් රහත් මුනිඳුන් වදාළ
ගාථාවයි.

1.4.5. සාමඤ්ඤකානි තෙරුන්ගේ ගාථාව

35. ඔහු වඩන්නේ ආර්ය අෂ්ටාංගික මාර්ගය යි. ඒ මග
තමා අමා නිවනට පමුණුවන සෘජු මාවත. සැප කැමති ව
පිළිවෙත් පුරද්දී ලැබෙන්නේ සැප ම යි. ඔහුගේ කීර්තියත්
පැතිරෙන්නට පටන් ගන්නවා. යසසත් වැඩෙනවා.

මෙය වනාහී ආයුෂ්මත් සාමඤ්ඤකානි නම් රහත් මුනිඳුන් වදාළ
ගාථාවයි.

1.4.6. කුමාපුත්ත තෙරුන්ගේ ගාථාව

36. බණ ඇසීම කොයි තරම් හොඳ ද. අහපු බණට අනුව ජීවත් වීම ඊටත් වඩා හොඳයි. හැම තිස්සේ ම තණ්හාවෙන් තොරව ජීවත් වෙන එක හරි ම හොඳයි. අහන බණවල අර්ථ නුවණින් විමසීමත් ඒ වගේ ම හොඳයි. ඒ බණ ගෞරවයෙන් පිළිගැනීම මොන තරම් හොඳ දෙයක් ද. අන්න එයාට තමා කෙලෙස් නැති පුද්ගලයාගේ 'මහණකම' කියලා කියන්නෙ.

මෙය වනාහී ආයුෂ්මත් කුමාපුත්ත නම් රහත් මුනිඳුන් වදාළ ගාථාවයි.

1.4.7. කුමාපුත්ත තෙරුන්ගේ යහළු තෙරුන්ගේ ගාථාව

37. අසංවර උදවියට තියෙන්නේ පළාත් ගානේ ඇවිද ඇවිද කල් ගෙවන එක විතරයි. ඔවුන්ට සමාධියක් නම් ඇති කර ගන්ට ලැබෙන්නෙ නෑ. රට රටවල්වල රවුම් ගැසීමෙන් ඇති වෙන යහපත කුමක්ද? ඔය එකටෙක කිරීම පැත්තකින් තියන්න. තණ්හාව මූලට ගන්න එපා. ධ්‍යාන වඩන්න.

මෙය වනාහී ආයුෂ්මත් කුමාපුත්ත තෙරුන්ගේ යහළු තෙරුන් නම් රහත් මුනිඳුන් වදාළ ගාථාවයි.

1.4.8. ගවම්පති තෙරුන්ගේ ගාථාව

38. ඔහුට පුළුවන් වුනා 'සරභු' නම් ගංගාවේ ගලා බැසීම සාද්ධි බලයෙන් නවත්වන්නට. ඒ ගවම්පති හික්ෂුව ඉන්නෙ කෙලෙස් නැතිවයි. තණ්හා නැතිවයි. කෙලෙස් ඉක්මවා ගිහින් ඉන්නෙ. භවයෙන් එතෙර වෙලා ඉන්නෙ.

ඒ මහා මුනිවරයාට වදින්න දෙවියනුත් පැමිණෙනවා.
මෙය වනාහී ආයුෂ්මත් ගවම්පති නම් රහත් මුනිඳුන් වදාළ
ගාථාවයි.

1.4.9. තිස්ස තෙරුන්ගේ ගාථාව

39. ආයුධයෙන් පහර ලැබුණ කෙනෙක් වහ වහා බෙහෙත් සොයා ගෙන යනව වගේ, හිස ගිනි ගත්ත කෙනා වහ වහා ඒ ගින්න නිවන විදිනට ම යි මහන්සි වෙන්නට ඕනෙ. හික්ෂුවත් ඉතා හොඳින් සිහිය පිහිටුවාගෙන මේ කාමරාගය නැති කර දමන්නට මහන්සි වෙන්නට ඕනෙ.
මෙය වනාහී ආයුෂ්මත් තිස්ස නම් රහත් මුනිඳුන් වදාළ
ගාථාවයි.

1.4.10. වඩ්ඪමාන තෙරුන්ගේ ගාථාව

40. ආයුධයකින් පහර ලැබූ කෙනා වහ වහා බෙහෙත් කරගන්නට දුවනවා. හිස ගිනි ගත්ත කෙනා වහ වහා ඒ ගින්න නිවාගන්නට දුවනවා. අන්න ඒ විදිනට ම මේ හවරාග නැති කරගන්නටත් ඉතා හොඳින් සිහිය පිහිටුවා ගත් හික්ෂුව මහන්සි වෙන්නට ඕනෙ.
මෙය වනාහී ආයුෂ්මත් වඩ්ඪමාන නම් රහත් මුනිඳුන්
වදාළ ගාථාවයි.
හතරවෙනි වර්ගය නිමා විය.

5. පස්වෙනි වර්ගය

1.5.1. සිරිවඩ්ඪ තෙරුන්ගේ ගාථාව

41. චේතාර පර්වතයටත්, පාණ්ඩව පර්වතයටත් මැදින්

ඇති බැවුමට විදුලි එළි කඩාගෙන වැටෙනවා. ඒ කන්දේ ගුහාවක හික්ෂුවක් භාවනා කරනව. ප්‍රතිඵලයක් ලෙසින් පෙනේ නො හැකි, කම්පා නො වන සිත් ඇති බුදු සමිඳුන් ගේ ශ්‍රාවක පුත්‍රයෙක් ඒ හික්ෂුව.

මෙය වනාහී ආයුෂ්මත් සිරිවඩ්ඪ නම් රහත් මුනිඳුන්
වදාළ ගාථාවයි.

1.5.2. බදිරවනිය රේවත තෙරුන්ගේ ගාථාව

42. පින්වත් වාල, උපවාල, සිසුපවාල සාමණේරවරුනි, ඔබ සිටින්නේ ඉතා හොඳින් සිහිය පිහිටුවා ගෙන තේද? ඔන්න දැන් ඔබේ මාමණ්ඩිය වූ සැරියුත් තෙරණුවෝ මෙහි වැඩියා. උන්වහන්සේ දක්ෂ දුනුවායෙකුටත් වඩා තියුණු නුවණැති කෙනෙක්.

මෙය වනාහී ආයුෂ්මත් බදිරවනිය රේවත නම් රහත්
මුනිඳුන් වදාළ ගාථාවයි.

1.5.3. සුමංගල තෙරුන්ගේ ගාථාව

43. මිදුණ එක ම යි හොඳ. මිදුණ එක ම යි හොඳ. තුන් කුදෙන් ම මිදුණ එක ම යි හොඳ. දෑ කැතිවලිනුත් මිදුණා. නගුල්වලිනුත් මිදුණා. උදුලුවලිනුත් මිදුණා. දැන් ඒවායින් ඕන ම දෙයක් මෙහි තිබුණත්, ඔව්! මෙහි තිබුණත් මට නම් වැඩක් නෑ. ඔව්! වැඩක් නෑ ම යි. පින්වත් සුමංගල, ධ්‍යාන ම වඩන්න. පින්වත් සුමංගල, ධ්‍යාන ම වඩන්න. පින්වත් සුමංගල පමා නො වී ධර්මයේ ම හැසිරෙන්න.

මෙය වනාහී ආයුෂ්මත් සුමංගල නම් රහත් මුනිඳුන් වදාළ
ගාථාවයි.

1.5.4. සානු තෙරුන්ගේ ගාථාව

44. අම්මේ! මේ ලෝකෙ අඩන්නේ කෙනෙක් මැරුණා ම නේ. එහෙම නැතිනම්, ජීවත් වෙන කෙනෙක් දකින්න නො ලැබෙන කොට නේ. එහෙත් අම්මේ, මේ ජීවත් වෙන මං දිහා බලමින් අම්මේ, ඇයි ඔය විදිහට අඩන්නේ? මෙය වනාහි ආයුෂ්මත් සානු නම් රහත් මුනිඳුන් වදාළ ගාථාවයි.

1.5.5. රමණියවිහාරී තෙරුන්ගේ ගාථාව

45. ශ්‍රේෂ්ඨ වෘෂභයා සුන්දර යි. පය පැකිලී වැටෙන්නට පෙර වහා නැගිටියි. ඒ විදිහට ම මාත් බුදු සම්මොක්ෂයන් ගේ දර්ශන සම්පන්න වූ ශ්‍රාවකයෙක් වුණා. මෙය වනාහි ආයුෂ්මත් රමණියවිහාරී නම් රහත් මුනිඳුන් වදාළ ගාථාවයි.

1.5.6. සම්ද්ධි තෙරුන්ගේ ගාථාව

46. මා ගිහි ගෙය අත්හැරලා පැවිදි වුණේ ශ්‍රද්ධාවෙන් ම යි. මා කුළ සිහියත් ප්‍රඥාවත් හොඳින් වැඩිල තියෙන්නේ. මගේ සිතත් ඉතා හොඳින් සමාධිමත් වෙලා තියෙන්නේ. (ඒයි මාරය) ඕනෑ තරමක් විකාර දක්වන්න. ඒ කිසිම දෙයකින් මට බාධාවක් කරන්නට පුළුවන් කමක් නෑ. මෙය වනාහි ආයුෂ්මත් සම්ද්ධි නම් රහත් මුනිඳුන් වදාළ ගාථාවයි.

1.5.7. උජ්ජය තෙරුන්ගේ ගාථාව

47. විරියවන්ත වූ බුදු සම්මොක්ෂයා, ඔබ වහන්සේට නමස්කාර වේවා! හැම දුකින් ම නිදහස් වී ගිය සිතින් ය

ඔබ වහන්සේ වැඩ සිටින්නේ. ඔබවහන්සේ ගේ උතුම් ජීවිතය අනුව ජීවත් වීමෙන් ආශ්‍රව රහිත බවට පත්වෙන්නට මටත් පුළුවන් වුණා.

මෙය වනාහී ආයුෂ්මත් උප්පය නම් රහත් මුනිඳුන් වදාළ ගාථාවයි.

1.5.8. සංජය තෙරුන්ගේ ගාථාව

48. ගිහි ගෙය අත්හැර දමා මා පැවිදි වූයේ යම් දවසක ද, එදා සිට මා තුළ නම් අනාර්ය වූ ද්වේෂ සහගත කල්පනාවක් හට ගත් බව මං නම් දන්නෙ නෑ.

මෙය වනාහී ආයුෂ්මත් සංජය නම් රහත් මුනිඳුන් වදාළ ගාථාවයි.

1.5.9. රාමණෙය්‍යක තෙරුන්ගේ ගාථාව

49. මහ හඬින් වටුවන් කෑ ගසද්දීත්, දඬු ලෙහෙනුන් කෑ ගසද්දීත් මගේ සිතේ කිසිම සලිත වීමක් නෑ. මගේ සිත ඇලී තියෙන්නෙ මේ නිවනේ ම යි.

මෙය වනාහී ආයුෂ්මත් රාමණෙය්‍යක නම් රහත් මුනිඳුන් වදාළ ගාථාවයි.

1.5.10. විමල තෙරුන්ගේ ගාථාව

50. පොළොවෙන් තෙමෙනවා. සීතලට සුළඟත් හමනවා. ආකාසේ විදුලියත් කොටනවා. මගේ සිතේ විතර්කයනුත් සංසිද්දී යනවා. ඉතා හොඳින් සිත සමාධිමත් වී යනවා.

මෙය වනාහී ආයුෂ්මත් විමල නම් රහත් මුනිඳුන් වදාළ ගාථාවයි.

පස්වෙනි වර්ගය නිමා විය.

6. හයවෙනි වර්ගය

1.6.1. ගෝධික තෙරුන්ගේ ගාථාව

51. සුන්දර ගීතයක් වගේ ම යි මේ වැස්ස ඇඳ හැලෙන්නේ. සෙවිලි කළ මේ කුටියක් හරි සනීපයි. ජනේලයක් වහල තියෙන්නේ. මගේ සිත ඉතා හොඳට සමාධිමත් වෙනවා. ඉතින් වැහි වළාකුල, ඕනෑ තරම් වැසි වසින්න.

මෙය වනාහි ආයුෂ්මත් ගෝධික නම් රහත් මුනිඳුන් වදාළ ගාථාවයි.

1.6.2. සුඛාහු තෙරුන්ගේ ගාථාව

52. සුන්දර ගීතයක් වගේ ම යි මේ වැස්ස ඇඳ හැලෙන්නේ. සෙවිලි කළ මේ කුටියක් හරි සනීපයි. ජනේලයක් වහල තියෙන්නේ. මගේ සිත ඉතා හොඳින් සමාධිගත වෙන්නේ කායානුපස්සනාව තුළයි. ඉතින් වැහි වළාකුල, ඕනෑ තරම් වැසි වසින්න.

මෙය වනාහි ආයුෂ්මත් සුඛාහු නම් රහත් මුනිඳුන් වදාළ ගාථාවයි.

1.6.3. වල්ලිය තෙරුන්ගේ ගාථාව

53. සුන්දර ගීතයක් වගේ ම යි මේ වැස්ස ඇඳ හැලෙන්නේ. සෙවිලි කළ මේ කුටියක් හරි සනීපයි. ජනේලයක් වහල තියෙන්නේ. ඒ කුටියේ ඉන්න මා ධර්මයේ හැසිරෙන්නට පමා වෙන්නේ නෑ. ඉතින් වැහි වළාකුල, ඕනෑ තරම් වැසි වසින්න.

මෙය වනාහී ආයුෂ්මත් චල්ලිය නම් රහත් මුනිඳුන් වදාළ
ගාථාවයි.

1.6.4. උත්තිය තෙරුන්ගේ ගාථාව

54. මේ වැස්ස ඇද හැලෙන්නේ සුන්දර ගීතයක් වගේ
ම යි. සෙවිලි කළ මේ කුටියක් හරි සනීපයි. ජනේලයක්
වහල තියෙන්නේ. මා ඒ කුටියෙ ඉන්නේ තණ්හා රහිතවයි.
ඉතින් වැහි වළාකුල, ඕනෑ තරම් වැසි වසින්න.

මෙය වනාහී ආයුෂ්මත් උත්තිය නම් රහත් මුනිඳුන් වදාළ
ගාථාවයි.

1.6.5. අංජනවතිය තෙරුන්ගේ ගාථාව

55. මං මේ අංජන වනයට ආවට පස්සේ හාන්සි පුටුව
ම යි කුටිය හැටියට පාවිච්චි කළේ. ත්‍රිවිද්‍යාව ලබා ගත්ට
මටත් පුළුවන් වුණා. බුදු සසුන සම්පූර්ණ කර ගත්ට
පුළුවන් වුනා.

මෙය වනාහී ආයුෂ්මත් අංජනවතිය නම් රහත් මුනිඳුන්
වදාළ ගාථාවයි.

1.6.6. කුටිවිහාරී තෙරුන්ගේ ගාථාව

56. “ඔය කුටියෙ ඉන්න කවුද?” “සිත ඉතා හොඳින්
සමාධිමත් කර ගත් චිත්තරාගී හික්ෂුවක් මේ කුටියෙ ඉන්නේ”

“හොඳයි, ඇවැත්නි, එහෙම නම් මෙය දැන ගනු
මැනව. ඔබ වෙනුවෙන් මේ කුටිය කරදීම හිස් දෙයක් නම්
නොවේ.”

මෙය වනාහී ආයුෂ්මත් කුටිවිහාරී නම් රහත් මුනිඳුන්
වදාළ ගාථාවයි.

1.6.7. දුතිය කුටිවිහාරී තෙරුන්ගේ ගාථාව

57. මේ කුටිය හරි පැරණි එකක්. ඉතින් අලුත් කුටියක් හදා ගන්ට ආශාවක් තියෙනවද? ඔය කුටි ගැන හිතේ තියෙන ආශාව අත්හැර දමන්න. පින්වත් හික්මුව, අලුත් කුටියක් යනු දුකක් ම යි.

මෙය වනාහී ආයුෂ්මත් දුතිය කුටිවිහාරී නම් රහත් මුනිඳුන් වදාළ ගාථාවයි.

1.6.8. රමණීයකුටික තෙරුන්ගේ ගාථාව

58. මං සිටින මේ කුටිය හරි ලස්සනයි. මේක ශ්‍රද්ධාවෙන් ම සාදා දීපු එකක්. හරිම සිත්කලයි. ඒ වුණාට මට කාන්තාවන්ගෙන් වැඩක් නෑ. පින්වත් ළඳුනේ, යම් කෙනෙකුට ඔබෙන් පලක් වේ නම්, එහි ම යාගන්න!

මෙය වනාහී ආයුෂ්මත් රමණීයකුටික නම් රහත් මුනිඳුන් වදාළ ගාථාවයි.

1.6.9. කෝසලවිහාරී තෙරුන්ගේ ගාථාව

59. මං පැවිදි වුණෙක් ශ්‍රද්ධාවෙන් ම යි. මං වෙනුවෙන් අරණ්‍ය තුළ කුටියකුත් සාදවල තියෙන්නෙ. මං ඒ කුටියේ ඉන්නේ පමා නො වී දහමේ හැසිරෙමින්. මහත් විරියයෙකින් යුතුව යි. මනා නුවණින් හා සිහියෙන්.

මෙය වනාහී ආයුෂ්මත් කෝසලවිහාරී නම් රහත් මුනිඳුන් වදාළ ගාථාවයි.

1.6.10. සිවලී තෙරුන්ගේ ගාථාව

60. කුටියක පදිංචියට මං ආවේ උතුම් අදහසක් හිතේ තියාගෙන. මගේ ඒ උතුම් අදහස ඉටු කරගන්නට පුළුවන්

වුණා. ආර්ය සත්‍යාවබෝධයත් දුකින් නිදහස් වීමත් ලබා ගත්තා. හිතේ මුල් බැස ගෙන තිබුණ මානය මුලින් ම උදුරා දැමීමා.

මෙය වනාහී ආයුෂ්මත් සිවලි නම් රහත් මුනිදුන් වදාළ ගාථාවයි.

හයවෙනි වර්ගය නිමා විය.

7. හත්වෙනි වර්ගය

1.7.1. වජ්ජ තෙරුන්ගේ ගාථාව

61. දහම් ඇස් ඇති කෙනා විතරයි ජීවිතේ ඇත්ත දකින්නෙ. ඔහු සත්පුරුෂයාව හඳුනා ගන්න දන්නවා. අසත්පුරුෂයාවත් හඳුනාගන්න දන්නවා. එහෙත් ජීවිතේ ඇත්ත දකින්නෙ නැති කෙනා අසත්පුරුෂයාව දකින්නෙත් නෑ. සත්පුරුෂයාව දකින්නෙත් නෑ.

මෙය වනාහී ආයුෂ්මත් වජ්ජ නම් රහත් මුනිදුන් වදාළ ගාථාවයි.

1.7.2. වජ්ජපුත්ත තෙරුන්ගේ ගාථාව

62. වනාන්තරයේ හුදෙකලාව ජීවත් වෙන අපි අත්හැර දාපු දර කැබලි වගෙයි. ඒත් බොහෝ දෙනෙක් මං ගත කරන ජීවිතේට හරි කැමතියි. ඒ නිසා ඒ ගොල්ලො අපි දිහා බලන්නේ, දෙව් ලොව යන අය දිහා බලාගෙන ඉන්න නිරි සතුන් වගේ.

මෙය වනාහී ආයුෂ්මත් වජ්ජපුත්ත නම් රහත් මුනිදුන් වදාළ ගාථාවයි.

1.7.3. පක්ඛ තෙරුන්ගේ ගාථාව

63. උකුස්සා ඩැහැගෙන ගිය මස් වැදෑල්ල බිම වැටුණා.
ඒ බිම වැටුණ මස් වැදෑල්ලට ගිජු වුන අනෙක් උකුස්සන්
පොරකන්න පටන් ගත්තා. නිවන පිණිස කළ යුතු සියල්ල
ම කරගත්ත මට පුළුවන් වුණා. නිවනට ම යි මං ඇලුණේ.
ඒ නිසා ඒ උතුම් සැපය සැපසේ ම ලබා ගත්තා.

මෙය වනාහි ආයුෂ්මත් පක්ඛ නම් රහත් මුනිඳුන් වදාළ
ගාථාවයි.

1.7.4. විමල කොණ්ඩඤ්ඤ තෙරුන්ගේ ගාථාව

64. සුදු කොඩි ඇති බිම්බිසාර රජු නිසයි අම්බපාලිය
ගේ කුසින් ඔහු උපදුනේ. ඔහුට පුළුවන් වුණා ප්‍රඥාව
නැමැති කොඩිය ඔසවා මානය නැමැති කොඩිය බිම
හෙලන්ට. මාරයා සතුව තිබුණ මහා කොඩිය ද ඔහු බිම
දමිමා.

මෙය වනාහි ආයුෂ්මත් විමල කොණ්ඩඤ්ඤ නම් රහත්
මුනිඳුන් වදාළ ගාථාවයි.

1.7.5. උක්ඛේපකට්ඨච්ඡ තෙරුන්ගේ ගාථාව

65. උක්ඛේපකට්ඨච්ඡ භික්ෂුව බොහෝ අවුරුදු ගණනක්
තිස්සේ තමන්ගේ සිතේ රැස් කරගත්තේ මේ ධර්මය යි.
දැන් ඔහු ඒ ධර්මයේ ම පිහිටා ගිහි පිරිසට ඒ ධර්මය කියා
දෙන්නේ හරිම සතුවත්.

මෙය වනාහි ආයුෂ්මත් උක්ඛේපකට්ඨච්ඡ නම් රහත්
මුනිඳුන් වදාළ ගාථාවයි.

1.7.6. මේසීය තෙරුන්ගේ ගාථාව

66. ලෝකයේ ඇති හැම දෙයක් ම අවබෝධ කළ, මහා වීරියකින් යුතු බුදු සම්මාණෝ මට අවවාද කළ සේක. ඒ උතුම් දහම මා හොඳින් හිතට ගත්තා. ඊට පස්සේ හොඳින් සිහිය පිහිටුවා ගත්තා. උන්වහන්සේ සමීපයේ ම යි මං සිටියේ. ත්‍රිවිද්‍යාව ලබා ගත්ට මටත් පුළුවන් වුණා. බුද්ධශාසනය සම්පූර්ණ කරන්ට මටත් පුළුවන් වුණා.

මෙය වනාහි ආයුෂ්මත් මේසීය නම් රහත් මුනිඳුන් වදාළ ගාථාවයි.

1.7.7. ඒකධම්මසවනිය තෙරුන්ගේ ගාථාව

67. මං හිතේ තිබුණ කෙලෙස් ඔක්කොම පුළුවල දූම්මා. හැම භවයක් ම මුළින් ම උදුරල දූම්මා. ඉපිද, ඉපිද යන්ට තිබුණ සංසාර ගමන ඉවර කරල දූම්මා. අයෙක් නම් මට පුනර්භවයක් නෑ.

මෙය වනාහි ආයුෂ්මත් ඒකධම්මසවනිය නම් රහත් මුනිඳුන් වදාළ ගාථාවයි.

1.7.8. ඒකුදානිය තෙරුන්ගේ ගාථාව

68. සිතත් දියුණු කරගත්තා නම්, පමා නො වී දහමේ හැසිරුණා නම් මුනිවරුන් ගේ මුනි මගේ හික්මුණා නම්, ඔහුට තිබෙන්නේ කම්පා නො වන හිතක්. උපශාන්ත ජීවිතයක්. හැම තිස්සේ ම නුවණින් සිටින ඒ මුනිවරයා ළඟ නම් දුක හැඳෙන කිසි දෙයක් නෑ.

මෙය වනාහි ආයුෂ්මත් ඒකුදානිය නම් රහත් මුනිඳුන් වදාළ ගාථාවයි.

1.7.9. ඡන්ත තෙරුන්ගේ ගාථාව

69. උතුම් සම්බුදු නුවණින් වදාළ මේ ධර්මයේ පුදුමාකාර රසයක් තියෙන්නෙ. පුදුම වටිනාකමක් තියෙන්නෙ. ඒ උතුම් ධර්මය අසා ගෙනයි මං පිළිපැද්දේ. අමා නිවන් දකින අදහස විතරයි මට තිබුණේ. අපගේ බුදුසම්ප්‍රදාණෝ පුදුමාකාර දක්ෂකමකිනුයි මේ නිවන් මග පෙන්වා දෙන්නේ.

මෙය වනාහි ආයුෂ්මත් ඡන්ත නම් රහත් මුනිඳුන් වදාළ ගාථාවයි.

1.7.10. පුණ්ණ තෙරුන්ගේ ගාථාව

70. මේ ශාසනයෙහි සීලය කියන්නේ උතුම් දෙයක්. ඒ වුනාට ගොඩක් උතුම් වෙන්නෙ නුවණ දියුණු කළ ජීවිතය යි. මිනිසුන් අතර වුණත් දෙවියන් අතර වුණත් සීලවත්ත නුවණැත්තාට ම යි ජය ලැබෙන්නේ.

මෙය වනාහි ආයුෂ්මත් පුණ්ණ නම් රහත් මුනිඳුන් වදාළ ගාථාවයි.

හත්වෙහි වර්ගය හිමා විය.

8. අටවෙනි වර්ගය

1.8.1. වච්ඡපාල තෙරුන්ගේ ගාථාව

71. ඉතා සියුම් වූ, නිපුණ වූ, ආර්ය සත්‍යය ධර්මය අවබෝධ කළ, ශ්‍රෝතවත්ත, සද්ධර්මය කියා දෙන්නට දක්ෂ, නිහඬමානී වූ, ගුණ නුවණින් වැඩිහිටි වූ උතුමන්වයි ඇසුරු කළ යුත්තේ. එවැනි උතුමන් ඇසුරු කරන කෙනෙකුට

නිවන් අවබෝධ කිරීම දුර්ලභ දෙයක් නම් නොවේ.

මෙය වනාහී ආයුෂ්මත් වචිජ්ජාල නම් රහත් මුනිදුන්
වදාළ ගාථාවයි.

1.8.2. ආතුම තෙරුන්ගේ ගාථාව

72. උණගොබේ අතුරිකිලි විහිදිලා එක පඳුරට වැඩුණට පස්සේ උදුරා දූමිම ලෙහෙසි දෙයක් නම් නොවේ. අන්ත ඒ විදිහට ම මේ බිරිත්දෑ ගෙදරට එක්කගෙන ආවේ මා විසින් ම යි. දෑත් ඉතින් පැවිදි වෙන්න අවසර ගන්න එක ලේසි දෙයක් නම් නොවේ. ඒ වුණත් මම මහණ වුණා. අම්මේ, මෙය අනුමත කරන්න.

මෙය වනාහී ආයුෂ්මත් ආතුම නම් රහත් මුනිදුන් වදාළ
ගාථාවයි.

1.8.3. මාණව තෙරුන්ගේ ගාථාව

73. ජරා ජීර්ණ වෙච්ච කෙනෙක් දැක්කට පස්සේ, දුක් විදින ලෙඩෙක් දැක්කට පස්සේ, ආයුෂ් ඉවර වෙලා මැරුණ කෙනෙක් දැක්කට පස්සේ, මං සිත බැඳෙන මේ පංචකාම සැපය අත්හැර දුම්මා. ගිහි ගෙය අත්හැරලා මහණ වුණා.

මෙය වනාහී ආයුෂ්මත් මාණව නම් රහත් මුනිදුන් වදාළ
ගාථාවයි.

1.8.4. සුයාම තෙරුන්ගේ ගාථාව

74. ඔහු තුළ කිසිම කාමාශාවක් නෑ. කිසි තරහකුත් නෑත නිදිමත අලස බවක් නෑ. හිතේ විසිරීමක් හෝ පසුතැවීමක් නෑ. කිසිම ආකාරයකින් ඔහු තුළ සැකයක් නෑ.

මෙය වනාහී ආයුෂ්මත් සුයාම නම් රහත් මුනිදුන් වදාළ ගාථාවයි.

1.8.5. සුසාරද තෙරුන්ගේ ගාථාව

75. සද්ධර්මය තුළ සිත පිහිටුවා ගෙන ඉන්න උතුමන් දකින්නට ලැබීමත් කොයි තරම් හොඳ ද. ඒ උතුමන්ගේ ආශ්‍රය නිසා සැකය නැති වෙනවා. බුද්ධිය දියුණු වෙනවා. නුවණ නැති කෙනා වුණත් නුවණැත්තෙක් වෙනවා. ඒ නිසා සත්පුරුෂයන් ගේ ආශ්‍රය ම යි හොඳ.

මෙය වනාහී ආයුෂ්මත් සුසාරද නම් රහත් මුනිඳුන් වදාළ ගාථාවයි.

1.8.6. පියංජන තෙරුන්ගේ ගාථාව

76. ගුණ නුවණින් නැගී ඉන්න උතුමන් ඉදිරියේ ඔහු කැමතියි බිම වැටී සිටින්නට. ගුණ නුවණින් බිම වැටුණ උදවිය ඉදිරියේ ඔහු කැමතියි නැගී සිටින්නට. බ්‍රහ්මචාරී ජීවිත නැති ජනයා ඉදිරියේ ඔහු බ්‍රහ්මචාරීව සිටිනව. කාමයේ ඇලුණ ජනයා ඉදිරියේ ඔහු කිසිම කාමයකට නො ඇලී සිටිනව.

මෙය වනාහී ආයුෂ්මත් පියංජන නම් රහත් මුනිඳුන් වදාළ ගාථාවයි.

1.8.7. හත්ථාරෝහපුත්ත තෙරුන්ගේ ගාථාව

77. ඉස්සර මගේ හිත ආසාව ඇතිවන අරමුණුවල හිතු මනාපෙට කැරකි, කැරකි ගියා. එහෙත් දැන් මේ හිතට නිග්‍රහ කරල හොඳ නුවණින් යුතුව දමනය කරගත්ත. මද කිපුණ ඇතෙක් ව හෙණ්ඩුවකින් පාලනය කරනව වගේ.

මෙය වනාහී ආයුෂ්මත් හත්ථාරෝහපුත්ත නම් රහත් මුනිඳුන් වදාළ ගාථාවයි.

1.8.8. මෙණ්ඩසිර තෙරුන්ගේ ගාථාව

78. මට සංසාර දුක නවත්වන හැටි දැනගත්ට නුවණක් තිබුණේ නෑ. ඒ නිසා නොයෙක් ජීවිතවල ඉපිද, ඉපිද සංසාරෙ ඇවිද ගෙන ගියා. දුකින් ම ඉපදුණ මගේ ජීවිතයේ, ඒ දුක් ඔක්කොම දැන් මට නැති කරගත්ට පුළුවන් වුණා.

මෙය වනාහී ආයුෂ්මත් මෙණ්ඩසිර නම් රහත් මුනිදුන් වදාළ ගාථාවයි.

1.8.9. රක්ඛිත තෙරුන්ගේ ගාථාව

79. මං තුළ තිබුණ හැම රාගයක් ම නැති වුණා. හැම තරහක් මත් නැති වුණා. හැම මෝඩකමක් ම නැති වුණා. දැන් මං ඉන්නෙ සිහිල් වෙලා. නිවීමට පත් වෙලා.

මෙය වනාහී ආයුෂ්මත් රක්ඛිත නම් රහත් මුනිදුන් වදාළ ගාථාවයි.

1.8.10. උග්ග තෙරුන්ගේ ගාථාව

80. පුළුවෙන් හෝ ලොකුවට හෝ මං කර ගත්තු කර්ම තිබුණා නම් දැන් ඒ ඔක්කොම කර්ම ඉවරයි. දැන් ඉතින් මට ආයෙමත් පුනර්භවයක් නෑ.

මෙය වනාහී ආයුෂ්මත් උග්ග නම් රහත් මුනිදුන් වදාළ ගාථාවයි.

අටවෙනි වර්ගය නිමා විය.

9. නවවෙනි වර්ගය

1.9.1. සමිතිගුත්ත තෙරුන්ගේ ගාථාව

81. ඉස්සර ඉපදුණ ජීවිතවල දී මං කරගත්තු යම් පාප

කර්මයක් තිබුණා නම් ඒ ඔක්කොම විපාක මට විඳින්න තියෙන්නේ මේ ජීවිතයේ දී විතරයි. මට ආයෙමත් වෙන ජීවිතයක් නම් නෑ.

මෙය වනාහී ආයුෂ්මත් සමිතිගන්න නම් රහත් මුනිඳුන් වදාළ ගාථාවයි.

1.9.2. කස්සප තෙරුන්ගේ ගාථාව

82. පින්වත් පුතේ, වාරිකාවේ වඩිනකොට ඒ ඒ තැන්වල දී පහසුවෙන් දන් පැන් ටික ලැබේ නම්, ඒ තැන් යහපත් නම්, ආරක්ෂාව තිබේ නම්, ඒ තැන්වලට වඩින්න. වෙන තැන්වලට ගිහින් දුක් විඳින්නට එපා!

මෙය වනාහී ආයුෂ්මත් කස්සප නම් රහත් මුනිඳුන් වදාළ ගාථාවයි.

1.9.3. සීහ තෙරුන්ගේ ගාථාව

83. පින්වත් සීහ, දවල් රැ කියලා බලන්න එපා. කම්මැලි නැතිව ප්‍රමාද නො වී ධර්මයේ ම හැසිරෙන්න. කුසල් දහම් දියුණු කරගන්න. හැකිතාක් ඉක්මනට කෙලෙස් දුරු කරගන්න.

මෙය වනාහී ආයුෂ්මත් සීහ නම් රහත් මුනිඳුන් වදාළ ගාථාවයි.

1.9.4. නීත තෙරුන්ගේ ගාථාව

84. මුළු රාත්‍රියේ ම හොඳට නිදාගෙන, දවල් කාලය තිස්සේ ම පිරිසත් එක්ක එකතුවෙලා කල් ගෙවයි නම්, එයාට නුවණක් නෑ. ඉතින් එයා කවදාද මේ සංසාර දුක අවසන් කරන්නේ?

මෙය වනාහී ආයුෂ්මත් නීත නම් රහත් මුනිඳුන් වදාළ ගාථාවයි.

1.9.5. සුනාග තෙරුන්ගේ ගාථාව

85. භාවනා අරමුණ සමාධියකට සකසා ගත්ට ඔහු හරි දක්ෂයි. විචේකයේ තිබෙන රසය ඔහු හොඳට දන්නවා. ඔහු ධ්‍යානක් වඩනවා. තැනට සුදුසු නුවණක් තියෙනවා. සිහියක් හොඳට පිහිටුවා ගෙනයි ඉන්නේ. ඔහුට නිරාමිස සැපය ලබාගත්ට පුළුවනි.

මෙය වනාහී ආයුෂ්මත් සුනාග නම් රහත් මුනිඳුන් වදාළ ගාථාවයි.

1.9.6. නාගික තෙරුන්ගේ ගාථාව

86. බුදු සසුනෙන් බැහැර වූ වෙන ආගමක කෙනෙකුට නිවන් සුව කරා ගෙන යන මෙවැනි මගක් නෑ. අපගේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ භික්ෂූන් හට අනුශාසනා කරන්නේ ශ්‍රී භස්තයේ තිබෙන දෙයක් පෙන්වා දෙනවා වගෙයි.

මෙය වනාහී ආයුෂ්මත් නාගික නම් රහත් මුනිඳුන් වදාළ ගාථාවයි.

1.9.7. පට්ටිඨ තෙරුන්ගේ ගාථාව

87. මේ පංච උපාදානස්කන්ධ දුකේ ඇත්ත තත්වය මාත් අවබෝධ කරගත්තා. හැම භවයක් ම කඩල බිඳලා දූම්මා. මේ ඉපිද ඉපිද යන සංසාර ගමන නැති කරලා දූම්මා. දැන් ඉතින් මට නම් ආයෙමත් පුනර්භවයක් නෑ.

මෙය වනාහී ආයුෂ්මත් පට්ටිඨ නම් රහත් මුනිඳුන් වදාළ ගාථාවයි.

1.9.8. අජ්ජුත තෙරුන්ගේ ගාථාව

88. මං හිටියේ මහා ජල කඳකට හසු වෙලා ගහගෙන

යන කෙනෙක් වගේ. සංසාරය නැමැති ජල කඳේ මාවත් ගහගෙන ගියා. අන්තිමේදී ඒ ජල කඳින් ගොඩ වෙලා පොළොවෙහි පය ගහන්ට මටත් පුළුවන් වුණා. මාත් මේ චතුරාර්ය සත්‍යය ධර්මය අවබෝධ කරගත්තා.

මෙය වනාහී ආයුෂ්මත් අජ්ජුන නම් රහත් මුනිඳුන් වදාළ ගාථාවයි.

1.9.9. දේවසහ තෙරුන්ගේ ගාථාව

89. මේ පංච කාමය කියන්නේ මඩ ගොඩක්. මහා මඩ ගොඩක්. ඒ කාමයෙන් මං එතෙර වුණා. විදීමි කියන්නේ පාතාලයක් වගේ එකක්. ඒ ඔක්කොම විදීමි දුරු කළා. සංසාරය නම් වූ මහ ජල කඳිනුත් කෙලෙස් ගැටවලිනුත් මා නිදහස් වුණා. හැම මානයක් ම මුලින් ම උදුරලා වීසි කළා.

මෙය වනාහී ආයුෂ්මත් දේවසහ නම් රහත් මුනිඳුන් වදාළ ගාථාවයි.

1.9.10. සාමිදත්ත තෙරුන්ගේ ගාථාව

90. මං සම්පූර්ණයෙන් ම මේ පංච උපාදානස්කන්ධ දූක අවබෝධ කරගත්තා. දැන් තියෙන්නේ මුල් ගැලවෙව්ව ස්කන්ධ විතරයි. ඉපිද, ඉපිද දුක් විඳපු සසර ගමන දැන් ඉවරයි. ආයෙත් නම් මට පුනර්භවයක් නෑ.

මෙය වනාහී ආයුෂ්මත් සාමිදත්ත නම් රහත් මුනිඳුන් වදාළ ගාථාවයි.

නවවෙනි වර්ගය නිමා විය.

10. දසවෙනි වර්ගය

1.10.1. පරිපූර්ණක තෙරුන්ගේ ගාථාව

91. අද මා වළඳින්නේ අමා නිවන් රසය යි. එවැනි රසයක් මේ මිනිස් ලොව කිසිම ආහාරයක නෑ. දිව්‍ය ලෝකයේ “කුෂුධා” හෝජනයේ වත් එවැනි රසයක් නෑ. අසීමිත අවබෝධයකින් යුතු ගෞතම බුදුසම්ප්‍රදාණන් තමයි මේ අමා දහම් වදාළේ.

මෙය වනාහී ආයුෂ්මත් පරිපූර්ණක නම් රහත් මුනිඳුන් වදාළ ගාථාවයි.

1.10.2. විජය තෙරුන්ගේ ගාථාව

92. ඔහු තුළ තිබුණ ආශ්‍රවයන් ඔක්කොම නැති වුණා. ආහාරය ගැනවත් ආසාවක් නෑ. සුඤ්ඤත, අනිමිත්ත, අප්පණිහිත යන සමාධි තුන විතරයි ඔහුට අරමුණු වන්නේ. ඒ හික්ෂුවගේ ගමන් මග අහසේ පියාසර කළ කුරුල්ලකුගේ ගමන් මග වගෙයි. පියවර සටහනක් සොයා ගන්ට කාටවත් ම බෑ.

මෙය වනාහී ආයුෂ්මත් විජය නම් රහත් මුනිඳුන් වදාළ ගාථාවයි.

1.10.3. ඒරක තෙරුන්ගේ ගාථාව

93. පින්වත් ඒරක, කාමයන් කියන්නේ දුකක් ම යි. පින්වත් ඒරක, කාමයන් කියන්නේ සැපක් නොවේ. පින්වත් ඒරක, මේ කාමයන් කියන්නේ සැපක් නොවේ. පින්වත් ඒරක, මේ කාමයන්ට කැමති වුණොත් එයා කැමති වෙලා

තියෙන්නේ දුකට. පින්වත් ඒරක, මේ කාමයන්ට අකමැති නම් එයා අකමැති වෙලා තියෙන්නෙත් දුකට යි.

මෙය වනාහී ආයුෂ්මත් ඒරක නම් රහත් මුනිඳුන් වදාළ ගාථාවයි.

1.10.4. මෙත්තජ් තෙරුන්ගේ ගාථාව

94. උතුම් ශාක්‍ය පුත්‍රයාණන් වූ භාග්‍යවත් බුදු සම්මාණන්ට නමස්කාර වේවා! ලොව තිබෙන සියලුම ගුණයන්ට අග්‍ර වූ බුදු සම්මාණන් අපට වදාළේ අග්‍ර වූ ධර්මයක්.

මෙය වනාහී ආයුෂ්මත් මෙත්තජ් නම් රහත් මුනිඳුන් වදාළ ගාථාවයි.

1.10.5. චක්ඛුපාල තෙරුන්ගේ ගාථාව

95. ඇස් දෙක ම වැනසී ගිය නිසා මා දෑත් අන්ධයි. ඉතා දුර කාන්තාර ගමනකටයි, මේ ඇවිත් ඉන්නේ. මට යා ගන්ට නො හැකි නම් නිදා ගන්නවා. ඒ වුණත් ගතිගුණ තරක උදව්කාරයෙක් එක්ක නම් මං මේ ගමන යන්නෙ නෑ.

මෙය වනාහී ආයුෂ්මත් චක්ඛුපාල නම් රහත් මුනිඳුන් වදාළ ගාථාවයි.

1.10.6. ඛණ්ඩසුමන තෙරුන්ගේ ගාථාව

96. එක මලක් පූජා කරගෙන අවුරුදු අසූ කෝටියක් සුගති ලෝකවල සැප වින්දා. ඒ පිනේ ඉතුරු කොටසින් තමයි කෙලෙස් ගින්න නිවාගත්තෙ.

මෙය වනාහී ආයුෂ්මත් ඛණ්ඩසුමන නම් රහත් මුනිඳුන් වදාළ ගාථාවයි.

1.10.7. තිස්ස තෙරුන්ගේ ගාථාව

97. මට පුළුවන් වුණා රන් කහවණු දහස් ගණන් වටිනා ලස්සන කැටයම් තිබෙන රත්තරන් භාජනේ අත්හරින්න. ඉතින් මා ඒක අත්හැරලා මැටි පාත්‍රය දෝතට ගත්තා. මේක තමයි මගේ දෙවැනි ඔටුනු පැළඳීම.

මෙය වනාහී ආයුෂ්මත් තිස්ස නම් රහත් මුනිඳුන් වදාළ ගාථාවයි.

1.10.8. අභය තෙරුන්ගේ ගාථාව

98. ඇසින් රූපයක් දැක්කට පස්සේ ඒක ගැන සිහිය මුළා වුණොත් සිහිකරන්නට තියෙන්නේ ප්‍රිය සටහන් විතරයි. එතකොට අසාවෙන් ම යි ඒක විඳින්නේ. ඒ රූපයේ ම හිත බැස ගන්නවා. එතකොට හව දුකට මුල් වුණ හව දුක කරා ම ගෙනියන ආශ්‍රවයන් තමයි ඔහු තුළ වැඩෙන්නේ.

මෙය වනාහී ආයුෂ්මත් අභය නම් රහත් මුනිඳුන් වදාළ ගාථාවයි.

1.10.9. උත්තිය තෙරුන්ගේ ගාථාව

99. කණින් ශබ්දයක් ඇහුවට පස්සේ ඒ ශබ්දය ගැන සිහි මුළා වුණොත් සිහි කරන්නට තියෙන්නේ ප්‍රිය සටහන් විතරයි. එතකොට ආසාවෙන් ම යි ඒක විඳින්නේ. ඒ ශබ්දයේ ම හිත බැස ගන්නවා. එතකොට සංසාරයට ම අරගෙන යන ආශ්‍රවයන් විතරයි ඔහු තුළ වැඩෙන්නේ.

මෙය වනාහී ආයුෂ්මත් උත්තිය නම් රහත් මුනිඳුන් වදාළ ගාථාවයි.

1.10.10. දේවසභ තෙරුන්ගේ ගාථාව

100. සතර සමාස්ප්‍රධාන වීර්යයෙන් යුක්තවයි ඔහු
ඉන්නේ. ඔහු අරමුණු කර තියෙන්නේ සතර සතිපට්ඨානය
යි. ඔහු සැරසී සිටින්නේ විමුක්තිය නැමැති මල් වලින්.
අන්න ඒ හික්ෂුව නිකෙලෙස් ව පිරිනිවන් පානු ඇත.

මෙය වනාහී ආයුෂ්මත් දේවසභ නම් රහත් මුනිඳුන් වදාළ
ගාථාවයි.

දසවෙනි වර්ගය හිමා විය.

11. එකළොස්වෙනි වර්ගය

1.11.1. බෙලට්ඨානික තෙරුන්ගේ ගාථාව

101. යම් කෙනෙක් ගිහි ජීවිතය අත්හැරියත් ඔහු නිවන්
මගේ ගමන් කරන්නේ නැතිනම්, නගුලක් වගේ මුඛයක්
හදාගෙන බඩ ම පුරවමින් සිටී නම්, ඒ කම්මැලියාගේ
ජීවිතය උගරු බත් කාපු මහා උගරෙකුගේ ජීවිතය වගේ ම
යි. ඒ මෝඩයා යළි යළිත් ගර්භාෂයක උපදින්නට එනවා
ම යි.

මෙය වනාහී ආයුෂ්මත් බෙලට්ඨානික නම් රහත් මුනිඳුන්
වදාළ ගාථාවයි.

1.11.2. සේකුච්ඡ තෙරුන්ගේ ගාථාව

102. මාන්තයට රැවටිව්ව සංස්කාරයන්ට කිලුටු වෙව්ව
ලාභ පාඩු දෙකෙන් ම යටපත් කළ කෙනාට නම්

ලෝකෝත්තර සමාධියක් ඇතිකරගන්නට බෑ.

මෙය වනාහී ආයුෂ්මත් සේනුවිෂ නම් රහත් මුනිඳුන්
වදාළ ගාථාවයි.

1.11.3. හන්ධුර තෙරුන්ගේ ගාථාව

103. මට කාම සැපයෙන් වැඩක් නෑ. සදහම් රසයෙන් සැපවක් වෙලයි මං ඉන්නේ. තෘප්තියට පැමිණිලයි මං ඉන්නේ. රසයන් අතර අග්‍ර වූ සදහම් රස පානය කළ මා පස්කම් සැපය සමඟ නම් එක්වන්නේ නෑ.

මෙය වනාහී ආයුෂ්මත් හන්ධුර නම් රහත් මුනිඳුන් වදාළ
ගාථාවයි.

1.11.4. බිතක තෙරුන්ගේ ගාථාව

104. ඇත්තෙන් ම මගේ කය හරිම සැහැල්ලුයි. හිතට දූනෙන්නේ, පුදුමාකාර ප්‍රීති සුවයක්. මගේ කය ආකාශයේ පා වෙලා යන්නේ සුළඟින් උඩට නැගෙන පුළුන් රොදක් වගෙයි.

මෙය වනාහී ආයුෂ්මත් බිතක නම් රහත් මුනිඳුන් වදාළ
ගාථාවයි.

1.11.5. මලිතවම්භ තෙරුන්ගේ ගාථාව

105. දහම් මගේ ගමන් කරද්දීත් කොච්චර අලස වුණත් කාමයට නම් වසඟ වෙන්නෙ නෑ. එවැනි දේකට සිත ඇදුණ ගමන් මං ඒ අරමුණෙන් සිත බැහැරට ගන්නවා. අයහපත සහිත වූ දේවල් තුළ මං ඉන්නෙ නෑ. නුවණින් සලකාගෙන මේ උතුම් සසුන් මගට ම පැමිණෙනවා.

මෙය වනාහී ආයුෂ්මත් මලිතවම්භ නම් රහත් මුනිඳුන්
වදාළ ගාථාවයි.

1.11.6. සුහේමන්ත තෙරුන්ගේ ගාථාව

106. මේ සද්ධර්මයේ අර්ථවල නොයෙක් ආකාර තියෙනවා. නොයෙක් ලක්ෂණ තියෙනවා. ඒවායින් එක අංගයක් විතරක් දකින කෙනාගේ නුවණ අඩුයි. නමුත් සියළු අංග දකින කෙනා ප්‍රඥාවන්තයෙක්.

මෙය වනාහී ආයුෂ්මත් සුහේමන්ත නම් රහත් මුනිඳුන්
වදාළ ගාථාවයි.

1.11.7. ධම්මසව තෙරුන්ගේ ගාථාව

107. කාමයන්ගේ ආදීනවත් ඒවා අත්හැර දැමීමේ ආනිශංසත් නුවණින් සලකා බැලීමෙන් ම යි මා ගිහි ජීවිතය අත්හැරියේත්, බුදු සසුනේ පැවිදි වූයේත්. දැන් මා ත්‍රිවිද්‍යාව ලබා ගත්තා. බුදු සසුන සම්පූර්ණ කරගත්තා.

මෙය වනාහී ආයුෂ්මත් ධම්මසව නම් රහත් මුනිඳුන් වදාළ
ගාථාවයි.

1.11.8. ධම්මසවපිතු තෙරුන්ගේ ගාථාව

108. බුදු සසුනේ පැවිදි වන විට මගේ වයස අවුරුදු එකසිය විස්සක්. මාත් ත්‍රිවිද්‍යාව ලබාගත්තා. බුදු සසුන සම්පූර්ණ කරගත්තා.

මෙය වනාහී ආයුෂ්මත් ධම්මසවපිතු නම් රහත්
මුනිඳුන් වදාළ ගාථාවයි.

1.11.9. සංසරක්ඛිත තෙරුන්ගේ ගාථාව

109. මේ හික්ෂුව අයත් වන්නේත් පරමහිතානුකම්පී වූ බුදු සම්ඳුන්ගේ ශාසනයට නො වේද? ඔහු ඉන්නේ ඒ හුදෙකලාවේ ම යි. එහෙත් සසුන් පිළිවෙත් ගැන ඔහුට

හැඟීමක් නැති බවයි පෙනෙන්නේ. ඔව්! තව ම ඔහු ඉන්නේ සාමාන්‍ය තත්වයෙන්. වනයේ ඇවිද ගෙන යන තරුණ මුව දෙනක් වගේ.

මෙය වනාහී ආයුෂ්මත් සංසරක්ඛිත නම් රහත් මුනිඳුන් වදාළ ගාථාවයි.

1.11.10. උසහ තෙරුන්ගේ ගාථාව

110. අලුතින් වැහැපු වැස්සට ගස් කොළන් තෙමිල තියෙන්නේ. කඳු මුදුන්වල ලස්සනට වැඩුණු ගස් වැල් පෙනෙන කොට උසහ ගේ සිතට හරි කැමැත්තක් ඇති වෙනවා. ඔහු කැමති අරණ්‍යයකට ගිහිත් ලබන විවේකයට යි.

මෙය වනාහී ආයුෂ්මත් උසහ නම් රහත් මුනිඳුන් වදාළ ගාථාවයි.

එකළොස්වෙනි වර්ගය නිමා විය.

12. දොළොස්වෙනි වර්ගය

1.12.1. ජෙනිත තෙරුන්ගේ ගාථාව

111. ඇත්තෙන් ම පැවිදි ජීවිතේ දුෂ්කරයි. ගිහි ජීවිතෙන් දුෂ්කරයි. සද්ධර්මය ගැඹුරු යි. භෝග සම්පත් උපදවා ගැනීම දුෂ්කරයි. ලැබුණු දෙයකින් යැපෙන අපේ ජීවිතේ කොහොමත් දුක් සහිතයි. එනිසා හැම තිස්සේ ම අනිත්‍ය සිහිකිරීම තමා හොඳ.

මෙය වනාහී ආයුෂ්මත් ජෙනිත නම් රහත් මුනිඳුන් වදාළ ගාථාවයි.

1.12.2. වච්ඡගොත්ත තෙරුන්ගේ ගාථාව

112. මාත් ත්‍රිවිද්‍යාව ලබා ගත්තා. පුද්ගලාකාර ධ්‍යාන සැපයක් මට තියෙන්නෙ. සිත සමාධිමත් කරගන්ට මා දක්ෂ වුණා. අරහත්වය ලබාගන්ට මටත් පුළුවන් වුණා. බුදු සසුන සම්පූර්ණ කරගත්තා.

මෙය වනාහි ආයුෂ්මත් වච්ඡගොත්ත නම් රහත් මුනිඳුන්
වදාළ ගාථාවයි.

1.12.3. වනවච්ඡ තෙරුන්ගේ ගාථාව

113. එහෙ තියෙන වතුර ටික නම් හරිම අගෙයි. මහා ගල්කලාවකුත් තියෙනවා. මුවන් වඳුරන් වගේ සත්තුත් ඉන්නවා. දිය සෙවෙල් බැඳිව්ව ඒ ගල්පර්වතය මගේ හිත ඇඳ බැඳ ගන්නවා.

මෙය වනාහි ආයුෂ්මත් වනවච්ඡ නම් රහත් මුනිඳුන්
වදාළ ගාථාවයි.

1.12.4. අධිමුත්ත තෙරුන්ගේ ගාථාව

114. කය පෝෂණය කිරීම ම වැදගත් කොට සලකන, ගරීර සැපයට ම ගිජු වෙලා ඉන්න කෙනෙකුට ජීවිතේ ගෙවිලා වයසට යද්දී පැවිදි ජීවිතේක උතුම් එලයක් කොහොම ලබාගන්ට ද?

මෙය වනාහි ආයුෂ්මත් අධිමුත්ත නම් රහත් මුනිඳුන් වදාළ
ගාථාවයි.

1.12.5. මහානාම තෙරුන්ගේ ගාථාව

115. මහානාම, බොහෝ කඳු ගැටි තියෙන, සල් ගස් වලින් පිරී ගිය මේ පර්වතයේ ඔබ වාසය කරන්නෙ. ඒත්

තවම ඔබට හිත දමනය කරගන්නට බැරිවුණා. හොඳට ගස් සෙවණ තියෙන මේ කීර්තිමත් “නේසාද” පර්වතයෙනුත් පිරිහිලා යනට ද හදන්නෙ?

මෙය වනාහී ආයුෂ්මත් මහානාම නම් රහත් මුනිඳුන්
වදාළ ගාථාවයි.

1.12.6. පාරාසරිය තෙරුන්ගේ ගාථාව

116. මේ ඇස්, කණ් ආදී ස්පර්ශායතන හයේ ම ඇල්ම අත්හැර ගත්තා. ඉඳුරන් දමනය කර ගත්තා. ඉතා හොඳට සංවර වුණා. මේ සංසාර දුකට හේතු වෙච්ච කෙලෙස් වමාරල දාල අරහත්වය ලබාගන්ට පුළුවන් වුණා.

මෙය වනාහී ආයුෂ්මත් පාරාසරිය නම් රහත් මුනිඳුන් වදාළ
ගාථාවයි.

1.12.7. යස තෙරුන්ගේ ගාථාව

117. මං ඉස්සර හිටියෙ සුවඳ විලවුන් ගා ගත්ත ගමන්. වටිනා සම්පිළි තමයි හැන්දේ. හැම ආහරණයකින් ම සැරසිලා හිටියා. එහෙත් දෑන් මා ත්‍රිවිද්‍යාව ලබාගත්තා. බුදු සසුන සම්පූර්ණ කරගත්තා.

මෙය වනාහී ආයුෂ්මත් යස නම් රහත් මුනිඳුන් වදාළ
ගාථාවයි.

1.12.8. කිම්බිල තෙරුන්ගේ ගාථාව

118. අටවා තිබුණ දෙයක් බිම වැටෙන පරිද්දෙනුයි මේ තරුණකම ඇඳ වැටෙන්නේ. ඔව්! මේ පෙනෙන්නට තියෙන රූපය අනුන් ගේ දෙයක් වගෙයි. මේ රූපය ගැන මගේ සිතේ ඇල්මක් නෑ. මං නුවණින් විමසන්නෙ වෙන කෙනෙකුගේ දෙයක් දිහා බලනවා වගේ.

මෙය වනාහී ආයුෂ්මත් කිම්බිල නම් රහත් මුනිඳුන් වදාළ
ගාථාවයි.

1.12.9. වජ්ජපුත්ත තෙරුන්ගේ ගාථාව

119. ගස් සෙවන ඇති වනයට ගිය විට හඳවතේ නිවන
ම තබා ගන්න. පින්වත් ගෞතමය, ධ්‍යාන වඩන්න. පමා
වෙන්න එපා! වනයේ ඉන්න ඔය කුරුළු කොබෙයියන්ගේ
බිලි බිලි හඬින් ඔබට ඇති ඵලය කුමක් ද?

මෙය වනාහී ආයුෂ්මත් වජ්ජපුත්ත නම් රහත් මුනිඳුන්
වදාළ ගාථාවයි.

1.12.10. ඉසිදත්ත තෙරුන්ගේ ගාථාව

120. මේ පංච උපාදානස්කන්ධ දුක ගැන පූර්ණ
අවබෝධයක් ඇති කරගන්නට පුළුවන් වුණා. ඒ නිසා දැන්
තියෙන්නෙ මුල් ගැලවිව්ව ස්කන්ධ විතරයි. හැම දුකක් ම
නැති වුණා. නිවනට පත්වුණා. මාත් අරහත්වය ලබාගත්තා.

මෙය වනාහී ආයුෂ්මත් ඉසිදත්ත නම් රහත් මුනිඳුන්
වදාළ ගාථාවයි.

දොළොස්වෙනි වර්ගය නිමා විය.

පළමු නිපාතය නිමා විය.

(එක ගාථාව බැගින් වදාළ කොටස නිමා විය)

2. දෙවෙනි නිපාතය

1. පළමු වර්ගය

2.1.1. උත්තර තෙරුන්ගේ ගාථා

121. කිසිම භවයක් නිත්‍ය නෑ. කිසිම සංස්කාරයක් සදාකාලික නෑ. මතු මත්තෙහිත් ඔබේ ඔය පංච උපාදානස්කන්ධත් උපදිනු ඇත. චුත වී යනු ඇත.

122. මේ ආදීනවය මං අවබෝධ කර ගත්තා. භවයකට අයිති කිසිම දෙයක් මට නම් වැඩක් නෑ. මා සියලු කාමයන්ගෙනුත් වෙන් වුණා. ආසවක්ඛය ඥාණය නම් වූ අරහත්වය ලබාගත්ට මටත් පුළුවන් වුණා.

මෙය වනාහී ආයුෂ්මත් උත්තර නම් රහත් මුනිදුන් වදාළ ගාථාවන් ය.

2.1.2. පිණ්ඩොල භාරද්වාප තෙරුන්ගේ ගාථා

123. ආහාර නැති වුණොත් ජීවිතේ පවතින්නෙ නෑ. නමුත් ආහාරවලින් හිතේ සැතපිල්ල නම් උදාකරන්නෙ නෑ. ආහාරයෙන් කරන්නේ ශරීරයේ පැවැත්මට උදව් දීම විතරයි. මේ කාරණේ තේරුම් අරගෙන ම යි මා පිණ්ඩපාතෙ වඩින්නෙ.

124. මේ සමාජයෙන් ලැබෙන වැදුම් පිදුම් ගැන බුද්ධාදී උතුමන් දැනගෙන සිටියේ මඩ ගොඩක් හැටියටයි. එයට

තිබෙන ඇලීම වනාහී උදුරා දමන්නට දුෂ්කර වූ සුක්ෂ්ම යකඩ හුලක් වගේ. අසත්පුරුෂයාට මේ ලාභ සත්කාර නම් අත්හරින්නට බෑ.

මෙය වනාහී ආයුෂ්මත් පිණ්ඩෝල භාරද්වාප නම් රහත් මුනිඳුන් වදාළ ගාථාවන් ය.

2.1.2. චල්ලිය තෙරුන්ගේ ගාථා

125. දොර කවුළු පහක් ඇති කුටියක් තියෙනවා. ඒක ඇතුළෙ වඳුරෙකුත් ඉන්නවා. ඉතින් මේ වඳුරා වරින් වර ඒ ඒ දොරින් එහාට මෙහාට එබ්බෙමි කර කර බාහිර ලෝකෙත් එක්ක එකතු වෙනවා.

126. ඒයි වඳුරා, ඔහොම නැවතියන්. දුවන්න ලැස්තිවෙන්න එපා! දැන් නුඹේ කුටිය ඉස්සර වගේ නෙවෙයි. ඉඳුරන් දමනය කරගෙන විදර්ශනා ප්‍රඥාවෙන් නුඹට නිග්‍රහ කරල තියෙන්නෙ. ආයෙත් නම් මේ සංසාර ගමන නුඹට යන්න බෑ.

මෙය වනාහී ආයුෂ්මත් චල්ලිය නම් රහත් මුනිඳුන් වදාළ ගාථාවන් ය.

2.1.4. ගංගාකීරිය තෙරුන්ගේ ගාථා

127. මං ඉන්නේ ගං ඉවුරක. එහි මගේ කුටිය හදලා තියෙන්නෙ තල් කොළ තුනකින්. මගේ පාත්‍රයත් මළ මීනි වලට පැන් ඉහින භාජනයක් වගේ. මං පොරවන්නෙත් පාංශුකුල සිවුරක්.

128. අවුරුදු දෙකට ම මා කතා කළේ එක ම වචනය යි. මහණ වෙලා තුන්වන අවුරුද්දේ දී අවිද්‍යා අන්ධකාරය

සුඤ්ඤ විසුඤ්ඤ කරල දැමීමා.

මෙය වනාහි ආයුෂ්මත් ගංගානිරිය නම් රහත් මුනිඳුන්
වදාළ ගාථාවන් ය.

2.1.5. අජින තෙරුන්ගේ ගාථා

129. යමෙකුට පුළුවන් වුණොත් ත්‍රිවිද්‍යාව ලබාගත්ට, ඒ කෙනා මරණය නැති කරල කෙලෙස් ප්‍රතීණ කරල දාපු කෙනෙක්. මේ කාරණය දන්නේ නැති මෝඩ මිනිස්සු ඒ උතුමන් ප්‍රසිද්ධ නැතැ'යි කියලා නින්දා කරනවා.

130. එහෙත් කාට හරි හොඳ රසට කෑම බීම ලැබෙනවා නම්, එයා කොයිතරම් පවිකාර ජීවිතයක් ගෙවුවත් මෝඩ ජනතාවට ඔහුව පෙනෙන්නේ සත්කාර කළ යුතු කෙනෙක් හැටියට යි.

මෙය වනාහි ආයුෂ්මත් අජින නම් රහත් මුනිඳුන් වදාළ
ගාථාවන්ය.

2.1.6. මේලජින තෙරුන්ගේ ගාථා

131. ශාස්තෘන් වහන්සේ විසින් මේ ශ්‍රී සද්ධර්මය දේශනා කරද්දී මට අහන්ට ලැබුණේ යම් දවසක ද, එදා ඉඳල ඒ අපරාජිත මුනිඳුන් වහ සර්වඥයන් වහන්සේ පිළිබඳ මා තුළ සැකයක් ඇති වූ බවත් මා දන්නේ නෑ.

132. උන්වහන්සේ වනාහි සසර කතරින් ලෝ සතුන් එතෙර කරවන මහා ගැල්කරුවාණන්. ඒ මහාවීර වූ පුරිසදම්මසාරථීන් අතර අති උතුම් වූ බුදු සම්මාණන් පිළිබඳව හෝ මේ උතුම් නිවන් මග පිළිබඳව හෝ මා තුළ කිසියම් සැකයක් නෑ.

මෙය වනාහි ආයුෂ්මත් මේලජින නම් රහත් මුනිඳුන්
වදාළ ගාථාවන් ය.

2.1.7. රාධ තෙරුන්ගේ ගාථා

133. ගේ හොඳට සෙවිළි කර නො ගත්තොත් වැස්ස
වසිද්දී වහළය සිදුරු කරගෙන වතුර වැටෙනවා. සමථ -
විදර්ශනා වශයෙන් සිත නො වැඩුවොත් සිත සිදුරු
කරගෙන රාගය ඇතුළු වෙනවා.

134. ගේ හොඳට සෙවිළි කර ගත්තොත් වැස්ස වසිද්දී
වහළය සිදුරු කර ගෙන වතුර වැටෙන්නෙ නෑ. අන්න ඒ
වගේ ම යි සමථ - විදර්ශනා වශයෙන් දියුණු කරන ලද
සිත. ඒ සිත සිදුරු කරගෙන රාගයට ඇතුළු වෙන්න බෑ.

මෙය වනාහි ආයුෂ්මත් රාධ නම් රහත් මුනිඳුන් වදාළ ගාථාවන්ය.

2.1.8. සුරාධ තෙරුන්ගේ ගාථා

135. මගේ ඉපදීම අවසන් වුණා. බුදු සසුනේ නිවන් මග
සම්පූර්ණ කරගත්තා. දැස් අඳුරු කරන දෑලක් වගේ තියෙන
අවිද්‍යාව නැති කරල දූම්මා. භවය ගැට ගසන තෘෂ්ණාව
මුලින් ම උදුරල දූම්මා.

136. ගිහි ගෙය අත්හැර දමල මේ බුද්ධ ශාසනයේ මං
පැවිදි වුණේ අර්ථයක් ඇතිව. අන්න ඒ උතුම් ජීවිතාර්ථය
මා ලබා ගත්තා. හැම බන්ධනයක් ම නැති කරල දූම්මා.

මෙය වනාහි ආයුෂ්මත් සුරාධ නම් රහත් මුනිඳුන් වදාළ
ගාථාවන්ය.

2.1.9. ගෝතම තෙරුන්ගේ ගාථා

137. මුනිවරු කියල කියන්නෙ සනීපෙට නින්ද යන පිරිසක්. මුනිවරුන්ගේ සිත් තුළ ස්ත්‍රීන් පිළිබඳ බැඳීමක් නෑ. ඒ නිසා ම යි සනීපෙට නින්ද යන්නෙ. ඇත්තෙන් ම හැම තිස්සෙ ම ආරක්ෂා කරගත යුතු මේ කාන්තාවන් තුළ නම් “ඇත්ත කීම” හරි දුර්ලභයි.

138. ඒයි කාමාශාව, අපි ඔබව වනසා අවසානයයි. දැන් අපි ඔබට ණය ගති නෑ. යම් තැනකට ගිහින් ගෝක නැතිව ඉන්න පුළුවන් නම් අන්න ඒ උතුම් නිවන කරා තමයි අපි යන්නෙ.

මෙය වනාහී ආයුෂ්මත් ගෝතම නම් රහත් මුනිඳුන් වදාළ ගාථාවන් ය.

2.1.10. වසභ තෙරුන්ගේ ගාථා

139. කුහක තැනැත්තා ඉස්සෙල්ල ම නසා ගන්නෙ තමාව. ඊට පස්සෙ තමයි අනිත් අයව නසන්නෙ. ලිහිණි වැද්ද ලග ඉන්නවා “වීතංස” නම් වූ කුරුල්ලෙක්. ඒ කුරුල්ලා ලවා තමයි අනිත් කුරුල්ලන්ව දඩයම් කරවන්නෙ. තමන්වත් වනසා ගෙන ම යි අනුන්වත් නසන්නෙ.

140. බාහිර පෙනුමෙන් බ්‍රාහ්මණයෙක් වෙන්නෙත් නෑ. බ්‍රාහ්මණයෙක් විය යුත්තේ අභ්‍යන්තර ගුණධර්ම වලින් ම යි. “පින්වත් ශක්‍ර දෙවිය” යම් කෙනෙකු තුළ දකින්නට ලැබෙන්නෙ පාප කර්ම නම්, ඇත්තෙන් ම එයා පාපියෙක්.

මෙය වනාහී ආයුෂ්මත් වසභ නම් රහත් මුනිඳුන් වදාළ ගාථාවන්ය.

පළමු වර්ගය නිමා විය.

2. දෙවෙනි වර්ගය

2.2.1. මහාවුන්ද තෙරුන්ගේ ගාථා

141. බණ අහන්ට කැමති කෙනා තුළ ධර්ම ඥාණය වැඩෙනවා. අන්න ඒ ධර්ම ඥාණය තුළින් තමයි ඔහුගේ ප්‍රඥාව වැඩෙන්නේ. යථාර්ථය අවබෝධ කරගන්ට ඒ ප්‍රඥාවෙන් පුළුවන්. යථාර්ථය අවබෝධ කළා ම තමයි සැප ලැබෙන්නේ.

142. දුර ඇත වන සෙනසුන්වල ඉන්න ඕන. ධර්මයේ හැසිරෙන්නට ඕන සංසාර බන්ධනයෙන් නිදහස් වෙන්නට හිතාගෙන ම යි. නමුත් ඇත වනයේ වාසය කරන්නට අකමැති නම්, එයා තමාගේ ඉදුරන් හොඳින් රැකගෙන, හොඳින් සිහිය පිහිටුවා ගෙන, උතුම් ස්වාමීන් වහන්සේලා සෙවනේ වාසය කරන්නට ඕන.

මෙය වනාහි ආයුෂ්මත් මහාවුන්ද නම් රහත් මුනිඳුන්
වදාළ ගාථාවන් ය.

2.2.2. ජෝතිදාස තෙරුන්ගේ ගාථා

143. ඔළුවට පහර දීලා, නොයෙක් විදිහට වද දීලා, මහා දරුණු විදිහට වද දීලා මිනිසුන්ව මරණ උදවිය ඉන්නවා. හැබැයි ඒ ගොල්ලන්වමයි, ඒ දුක්වලට ආයෙත් ඇද වැටෙන්නේ. කර්මය නම් විපාක නොදී නැති වෙන්නේ නෑ.

144. ඉතින් මනුස්සයෙක් හොඳ කර්මයක් හෝ පාප කර්මයක් හෝ කරන කොට ඒ ඒ විදිහටයි කර්ම රැස් වෙන්නේ. ඒ ඒ කර්ම තමයි එයාට දැවැද්ද වශයෙන් තියෙන්නේ.

මෙය වනාහී ආයුෂ්මත් ජෝතිදාස නම් රහත් මුනිඳුන්
වදාළ ගාථාවන්ය.

2.2.3. හේරඤ්ඤකානි තෙරුන්ගේ ගාථා

145. හරි ඉක්මනට මේ රැ දවල් ගෙවිල යනවා. ජීවිතේ අවසන් වෙන්නේ හරිම වේගයෙන්. උපන් සත්වයින්ගේ ආයුෂ ගෙවිල යන්නේ පුංචි දොළ පාරක ගලන වතුර ටිකක් වගේ.

146. එහෙත් පව් කරන මෝඩ ජනතාව මේක තේරුම් ගන්නේ නෑ. අන්තිමේදී දුක් විපාක විදිත්ට සිදුවෙන්නේ ඔවුන්ටමයි. පාප කර්මයේ විපාකත් පාපීමයි.

මෙය වනාහී ආයුෂ්මත් හේරඤ්ඤකානි නම් රහත්
මුනිඳුන් වදාළ ගාථාවන්ය.

2.2.4. සෝමමිත්ත තෙරුන්ගේ ගාථා

147. මහ මුහුදේ වැටුණ කෙනෙක් පුංචි දර කැබැල්ලකට නැගගත්තොත් සිදුවන්නේ එයාව ගිලෙන එක. ගුණ ධර්මයේ හැසිරෙන්නට කම්මැලි කෙනා වෙත යහපත් කෙනෙක් ආවත් එයාට සිදුවන්නේත් සංසාර ගිලෙන එක. එනිසා හිත වීරිය ඇති, කම්මැලි උදවිය ඇසුරින් ඇත් කිරීමයි කළ යුත්තේ.

148. හුදෙකලාව බණ භාවනාවෙහි යෙදෙන, දිවි දෙවෙනි

කොට ධර්මයේ හැසිරෙන, ධ්‍යාන වඩන, ඉතා භෞදිත් විරිය පවත්වන, නුවණැති ආර්යයන් වහන්සේලාමයි ඇසුරු කළ යුත්තේ.

මෙය වනාහී ආයුෂ්මත් සෝමමිත්ත නම් රහත් මුනිදුන්
වදාළ ගාථාවන්ය.

2.2.5. සබ්බමිත්ත තෙරුන්ගේ ගාථා

149. ජනතාව ඉන්නේ ඒ ජනතාව සමගම තෘෂ්ණාවෙන් බැඳිලයි. ඒ නිසා ජනතාව ඇසුරු කරන්නෙත් ඒ ජනයාමයි. ජනයාව පීඩාවට පත් කරන්නෙත් ඒ ජනයා විසින්මයි. ඒ පෙළන ජනයන් අතින් ජනතාව පෙළනවා.

150. ජනතාවගෙන්ම උපදින, ජනතාව ගැන මට වැඩක් නෑ. එනිසා මම ඒ ජනතාවත් ඒ ජනතාව පෙළන්නා වූ රාග, ද්වේෂත් ඔක්කොම අත්හරිනවා. නිවන කරාම යනවා.

මෙය වනාහී ආයුෂ්මත් සබ්බමිත්ත නම් රහත් මුනිදුන්
වදාළ ගාථාවන් ය.

2.2.6. මහාකාළ තෙරුන්ගේ ගාථා

151. ඇගේ නම කාලි. ඒ තරුබරු සිරුර කපුටෙකුගේ පාටින් යුක්තයි. ඇගේ මළ සිරුරේ කලවා දෙකත් එකට ගැලපිලා තිබුණා. ඒ මැරුණ අත් දෙකත් එකට ගැලපිලා තිබුණා. මැරුණ හිස කිරි හට්ටියක් වගේ.

152. ඇත්තෙන් ම අවිද්‍යාවෙන් යුක්ත කෙනෙක්මයි මේකට ආශා කරන්නේ. ඒ අඥානයාට ආයෙමත් මේ දුකට පැමිණෙන්නට සිදුවෙනවා. මේක තේරුම් ගන්න කෙනා මේ ගැන ආශාවක් නම් ඇති කරගන්නේ නෑ. මට

මේ මැරුණු හිසින් යුතුව මේ විදිහට නිදන්ට ආයෙමත් නොලැබේවා!

මෙය වනාහී ආයුෂ්මත් මහාකාළ නම් රහත් මුනිඳුන් වදාළ ගාථාවන්ය.

2.2.7. තිස්ස තෙරුන්ගේ ගාථා

153. හිස මුඩුකර ගෙන දෙපට සිවුරක් පොරවා ගෙන ඉන්න හික්ෂුවට බොහෝ දානය, සිවුරු, ආවාස ආදිය ලැබුණොත් ඒවත් එක්කම සතුරොත් ලැබෙනවා.

154. ඉතින් මේ ආදිනව දකින හික්ෂුව නම් ලාභ සත්කාර ගැන බිය උපදවා ගන්නවා. ටිකක් ලැබුණාම ඇති. එතකොට කෙලෙස් වගුරුවන්නේ නැතිව, සිහි නුවණින් ජීවත් වෙන්නට පුළුවන්.

මෙය වනාහී ආයුෂ්මත් තිස්ස නම් රහත් මුනිඳුන් වදාළ ගාථාවන්ය.

2.2.8. කිම්බිල තෙරුන්ගේ ගාථා

155. ඒ වනයට කියන්නේ 'පාවිතවංශ' කියලා. එහේ ඉන්නවා. ශාක්‍යපුත්‍ර වූ යහළු හික්ෂු පිරිසක්. මහත් සැප සම්පත් අත්හැරලයි සසුන් ගත වුනේ. පිණිඩපාතෙන් ලැබෙන දෙයක් වළඳලා හරි කැමැත්තෙනුයි ඒ හික්ෂු පිරිස මේ ශාසනයේ වසන්නේ.

156. ඒ හික්ෂුව හරිම වීරියවත්තයි. දිවි දෙවැනි කොට ධර්මයේ හැසිරෙනවා. පුදුම වීරියක් තියෙන්නේ. ලෝකික ආශ්වාදය අත්හැරලා ධර්මාශ්වාදයෙන් තමයි කල් ගෙවන්නේ.

මෙය වනාහී ආයුෂ්මත් කිම්බිල නම් රහත් මුනිඳුන් වදාළ ගාථාවන්ය.

2.2.9. නන්ද තෙරුන්ගේ ගාථා

157. ඒ දවස්වල මා හිතුවේ වැරදි විදිහටමයි. ශරීරය සැරසීම ලොකු දෙයක් හැටියටයි හිතාගෙන හිටියේ. කාමරාගයෙන් ඇතිවෙච්ච පීඩාව නිසා හිත සන්සුන්ව තිබුනෙ නෑ. චපල හිතින් ගත කළේ.

158. එහෙත් සූරියවංශයේ උපන් බුදු සම්ඥාණන් උපායශීලී බවෙන් අතිශයින් ම දක්ෂයි. උන්වහන්සේ නිසා මා නුවණින් මෙනෙහි කරන්ට පටන් ගත්තා. ප්‍රතිපත්තියෙහි පිහිටියා. භවයෙහි ගිලුණ සිත මුදවා ගත්තා. නිවනෙහි නගා සිටුවා ගත්තා.

මෙය වනාහි ආයුෂ්මත් නන්ද නම් රහත් මුනිඳුන් වදාළ ගාථාවන්ය.

2.2.10. සිරිමන්ත තෙරුන්ගේ ගාථා

159. ඇත්තෙන්ම සමාධියකින් තොරව සිටින තමන්ට අනිත් අය කොච්චර ප්‍රශංසා කළත් ඒ ප්‍රශංසාව ලැබෙන්නේ හිස් දෙයකට. තමන් සමාධියකින් තොරව ඉන්න නිසා.

160. එහෙත්, ඇත්තෙන්ම තමන් ඉන්නේ සමාධිමත් සිතක් ඇතිව නම්, අනිත් අය එයාට කොච්චර නින්දා කළත් ඒ නින්දාව ලැබෙන්නේ හිස් දෙයකට. තමන් සමාධිමත්ව ඉන්න නිසා.

මෙය වනාහි ආයුෂ්මත් සිරිමන්ත නම් රහත් මුනිඳුන් වදාළ ගාථාවන්ය.

දෙවෙනි වර්ගය නිමා විය.

3. තුන්වෙනි වර්ගය

2.3.1. උත්තර තෙරුන්ගේ ගාථා

161. පංච උපාදානස්කන්ධ දූක මා සම්පූර්ණයෙන් ම අවබෝධ කරගත්තා. තණ්හාව මුලින්ම උදුරා දැමීමා. බොජ්ඣංග ධර්මයන් මා තුළ දියුණු කරගත්තා. අරහත්වයට පත්වුණා.

162. ඒ මම උපාදානස්කන්ධ දූක සම්පූර්ණයෙන්ම අවබෝධ කළ නිසා, තණ්හාව නම් වූ දළ උදුරා දැමූ නිසා, බොජ්ඣංග ධර්මයන් දියුණු කරගත්ත නිසා මට නිකෙලෙස් සිතෙන් පිරිනිවන් පාන්නට පුළුවනි.

මෙය වනාහි ආයුෂ්මත් උත්තර නම් රහත් මුනිදුන් වදාළ ගාථාවන් ය.

2.3.2. හද්දජ් තෙරුන්ගේ ගාථා

163. ඒ රජ්ජුරුවන්ගේ නම “පනාද” එයාට තිබුණා රත්තරන් මාළිගාවක්. ඒ මාළිගාව විසි පස් යොදුනක් උසයි. යොදුන් භාගයක් පළලයි.

164. ඒ මාළිගාවේ වහලවල් දාහක් තිබුණා. ඒවායේ කොඩි ඔසවලා තියෙන්නේ. එහි නැට්ටුවන් හයදාහක් නිතරම නටනවා. ඒ කාලෙ හිටපු “පනාද” රජ්ජුරුවෝ මමයි.

මෙය වනාහි ආයුෂ්මත් හද්දජ් නම් රහත් මුනිදුන් වදාළ ගාථාවන්ය.

2.3.3. සෝහිත තෙරුන්ගේ ගාථා

165. මම හොඳට සිහිය තියෙන නුවණ තියෙන වීරියවන්ත භික්ෂුවක්. මට පුළුවන් එක රාත්‍රියක් සිහි කරනවා වගේ කල්ප පන්සියක් ආපස්සට සිහිකරන්න.

166. මා සතර සතිපට්ඨානය වැඩුවා. බොජ්ඣංග ධර්ම හතක් වැඩුවා. ඒ නිසාමයි එක රාත්‍රියක් සිහි කරනවා වගේ කල්ප පන්සියයක් ආපස්සට සිහි කරන්නට මට පුළුවන් වුණේ.

මෙය වනාහි ආයුෂ්මත් සෝහිත නම් රහත් මුනිඳුන් වදාළ ගාථාවන් ය.

2.3.4. වල්ලිය තෙරුන්ගේ ගාථා

167. ඒ උතුම් ධර්මය අවබෝධ කරගන්නට යම් දෙයක් කරන්නට තිබෙනවා නම් කොයිතරම් වීරියකින් හරි මම ඒක කරනවා. වලකා ගන්නේ නෑ. දැඩි පරාක්‍රමයකින් යුතු ඒ වීරිය දෙස බලන්න.

168. ඔබ වහන්සේ මටත් කියාදෙන්න, අමා නිවන් දකින ඒ උතුම් මාවත ගැන. ගංගාවේ ජල කඳ වේගයෙන් ගලාගෙන ගිහින් මුහුදට වැටෙනවා වගේ මාත් ඒ මුනි මාවතෙන් ඒ මුනි ධර්මය වූ නිවන කරාම යනවා.

මෙය වනාහි ආයුෂ්මත් වල්ලිය නම් රහත් මුනිඳුන් වදාළ ගාථාවන්ය.

2.3.5. විතසෝක තෙරුන්ගේ ගාථා

169. බාබර් උන්නැහේ එදා මා ළඟට පැමිණුනේ මගේ

කෙස් කපන්ටයි. ඒ වෙලාවේ කණ්ණාඩිය අතට අරන් මං මගේ ශරීරය දිනා බැලුවා.

170. මට මේ ශරීරය පෙනුනේ තුවිෂ් දෙයක් විදිහට. දැන් මගේ අවිද්‍යාව අන්ධකාරය දුරු වුණා. වැරහැලි ඔක්කොම ඉරලා දැමීමා. ආයෙත් නම් මට පුනර්භවයක් නැහැ.

මෙය වනාහී ආයුෂ්මත් චිත්තසෝක නම් රහත් මුනිදුන් වදාළ ගාථාවන්ය.

2.3.6. පුණ්ණමාස තෙරුන්ගේ ගාථා

171. පංච නිවරණ දුරුකරගත්තා. විදර්ශනා ඥාණ දර්ශනය නම් වූ දහම් කණ්ණාඩිය අට ගත්තේ නිවන් දකින්නටයි.

172. ඒ දහම් කණ්ණාඩියෙන් මං මේ ජීවිතයේ අභ්‍යන්තර, බාහිර වශයෙන් දෙපැත්තම නුවණින් විමසා බැලුවා. එතකොට මට මේ ජීවිතය ගැන අවබෝධ වුණේ තුවිෂ් දෙයක් හැටියට.

වනාහී ආයුෂ්මත් පුණ්ණමාස නම් රහත් මුනිදුන් වදාළ ගාථාවන්ය.

2.3.7. නන්දක තෙරුන්ගේ ගාථා

173. ඒ ශ්‍රේෂ්ඨ වෘෂභයා පය පැකිලි වැටෙන්නට ගියා. ඒ පාර උග්‍ර නැගිසිටියේ ස්ථිරවමයි. බොහෝ සෙයින් උග්‍ර සංවේගය ඉපදුණා. හිතට අරගෙන බර උසුලන්න පටන් ගත්තා.

174. මා ගැන සලකන්නට ඕනෙ අන්න ඒ විදිහටයි. සම්බුදු සම්ඳුන්ගේ ආර්ය දර්ශනය ඇති කරගත්තු මං දැන් බුදුසම්ඳුන්ගේ ළයෙහි උපන් දරුවෙක්.

මෙය වනාහී ආයුෂ්මත් නන්දක නම් රහත් මුනිඳුන් වදාළ ගාථාවන්ය.

2.3.8. හරත තෙරුන්ගේ ගාථා

175. පින්වත් නන්දක, එන්න. අපි යමු උපාධ්‍යායන් වහන්සේ ළඟට. අපගේ උපාධ්‍යායන් වහන්සේ වන ශ්‍රේෂ්ඨ වූ බුදු සම්ඳුන් ළඟට යමු. ඒ සම්ඳාණන් ඉදිරියේ අපි සිංහනාද පවත්වමු.

176. අපගේ මුනිඳාණන් අනුකම්පා උපදවා ගෙන අපව මහණ කොට වදාළේ උතුම් දෙයක් ලබාදෙන්නටමයි. ඉතින් අපිට ඒ උතුම් දෙය හම්බ වුණා. සංසාරයට බැඳිවිට සියළු බන්ධන නැතිවෙලා ගියා.

මෙය වනාහී ආයුෂ්මත් හරත නම් රහත් මුනිඳුන් වදාළ ගාථාවන්ය.

2.3.9. භාරද්වාජ තෙරුන්ගේ ගාථා

177. මුනිවරුන් කියලා කියන්නේ කඳු අතරේ ගුහාවල නද දෙන සිංහයන් වගේ පිරිසක්. උන්වහන්සේලා ප්‍රඥාවන්තයි. වීරියවන්තයි. සේනා සහිත මාරයාව පරදවා දුම්මා. කෙළෙස් සටනින් ජයගත්තු නිසයි සිංහනාද කරන්නේ.

178. ශාස්තෘන් වහන්සේව ඉතා යහපත් ලෙස ඇසුරු කරන්නට මටත් පුළුවන් වුණා. ධර්මයටද සඟරුවනටද

ගෞරව දක්වන්ට පුළුවන් වුණා. කෙලෙස් නැති ශ්‍රාවක පුත්‍රයන් දකින කොට හිතට දැනෙන්නේ නිරාමිස ප්‍රීතියක්.

මෙය වනාහී ආයුෂ්මත් භාරද්වාජ නම් රහත් මුනිඳුන් වදාළ ගාථාවන්ය.

2.3.10. කණ්හදින්න තෙරුන්ගේ ගාථා

179. සත්පුරුෂ උතුමන් ඇසුරු කරන්ට මටත් ඉඩ ලැබුණා. හැම තිස්සෙම බණ අසන්ටත් ලැබුණා. අසා දැනගත්තු ඒ උතුම් ධර්මය අනුව ජීවත් වන නිසා මේ නිවන් මගට පැමිණුනා.

180. සිහි නුවණින්මයි දැන් මා ඉන්නේ. ඉපදෙන්නට තිබෙන ආශාව නැති කරල දමමා. මා තුළ ආයෙමත් ඒ භවරාගය හටගන්නේ නෑ. සද්ධර්මය අවබෝධ කරගත්තු දවසේ ඉඳලා ඒ කෙලෙස් මට නෑ. මං දන්නවා. අනාගතයේ හටගන්නෙත් නෑ. දැනුත් එය මට නෑ.

මෙය වනාහී ආයුෂ්මත් කණ්හදින්න නම් රහත් මුනිඳුන් වදාළ ගාථාවන්ය.

තුන්වෙනි වර්ගය හිමා විය.

4. හතරවෙනි වර්ගය

2.4.1. මිගසිර තෙරුන්ගේ ගාථා

181. සම්මා සම්බුදු සසුනේ මා මහණ වෙච්ච දවසෙ

ඉඳලා කෙලෙස් වලින් නිදහස් වෙමින් නැගී හිටියා. කාම ධාතුව ඉක්මවා ගියා.

182. සතර බ්‍රහ්ම විහරණ ඇති ඒ බුදු සම්ඥාණන් මා දිහා බලාගෙන හිටියා. ඒ වෙලාවේ මගේ සිත කෙලෙස්වලින් නිදහස් වුණා. මගේ විමුක්තිය වෙනස් වෙන එකක් නොවේ. සියලු හව බන්ධනයන් නැති වෙලා ගියා.

මෙය වනාහී ආයුෂ්මත් මිගසර නම් රහත් මුනිඳුන් වදාළ ගාථාවන්ය.

2.4.2. සිවක තෙරුන්ගේ ගාථා

183. ඒ ඒ භවය තුළ යළි යළිත් හැදෙන මේ සංසාර නිවස නම් අනිත්‍යයයි. මේ සංසාර නිවස හදන තැනැත්තා සොයාගන්නට ඕන. ආයෙමත් ඉපදෙන්නට සිදුවීම දුකක්මයි.

184. සංසාර නිවස හදන තැනැත්ත, මං නුඹව හඳුනා ගත්තා. මං වෙනුවෙන් ආයෙමත් නිවසක් හදන්නට නුඹට පුළුවන්කමක් නෑ. නුඹ හැදූ නිවසේ සියලු පරාල මං වනසා දමමා. මුදුන් ලිය පලා දමමා. කෙලෙස් තාප්පය කඩා බිඳ දමමා. මේ ජීවිතේ තුළදී ඔක්කොම අවසන් වෙලා යනවා.

මෙය වනාහී ආයුෂ්මත් සිවක නම් රහත් මුනිඳුන් වදාළ ගාථාවන්ය.

2.4.3. උපවාන තෙරුන්ගේ ගාථා

185. ලෝකයේ අරහත් වූ, සුගත වූ අපගේ මුනිඥාණන් වාතය කිපීමෙන් ගිලන්වයි වැඩසිටින්නේ. පින්වත් බ්‍රාහ්මණ,

ඉදින් උණු දිය තියෙනවා නම්, අපගේ මුනිඳාණන් උදෙසා අපට දුන මැනව.

186. ඒ අපගේ මුනිඳාණෝ පූජනීය උතුමන් විසින් පුදන ලද සේක. සත්කාර ලබන උතුමන් විසින් සත්කාර කරන ලද සේක. වැඳුම් ලබන උතුමන් විසින් වදින ලද සේක. උන්වහන්සේගේ සුවපත්භාවය ගැන මා හරි කැමැත්තෙන් ඉන්නේ.

මෙය වනාහි ආයුෂ්මත් උපවාන නම් රහත් මුනිඳුන් වදාළ ගාථාවන්ය.

2.4.4. ඉසිදින්න කෙරුන්ගේ ගාථා

187. 'මේ කාමයන් කියල කියන්නේ අනිත්‍ය දේවල්' කියල කිය කියා ඉන්න ධර්මධර උපාසක උන්නැහේලව මං දැකල තියෙනවා. ඒ වුණාට ඒ උපාසකවරු මුතු මැණික්වලින් හඳුපු ආභරණ ගැනත් අඹු දරුවන් ගැනත් ඇලි ඇලි ඉඳගෙන ඒවාමයි පතාගෙන ඉන්නේ.

188. ඇත්තෙන් ම ඒ උපාසක උන්නැහේල ධර්මය ගැන ඒ ආකාරයෙන්ම දන්නේ නෑ. 'මේ කාමයන් කියලා කියන්නේ අනිත්‍ය දේවල්' කියල කිය කියා හිටියට රාගය නැති කර දමන්ට ඔවුන්ට ශක්තියක් නෑ. ඒ නිසාමයි ඒගොල්ල ඔය අඹුදරුවන් එක්කත්, දේපළ වස්තුව එක්කත් එකතු වෙලා ඉන්නේ.

මෙය වනාහි ආයුෂ්මත් ඉසිදින්න නම් රහත් මුනිඳුන් වදාළ ගාථාවන්ය.

2.4.5. සම්බුලකච්චාන තෙරුන්ගේ ගාථා

189. වැස්ස වහිනව. එතකොට වැස්ස ගලාගෙන යන්නේ. “ගළ ගළ” කියන හඬින්. ඒ භයානක ගල් ගුහාවේ මං තනිවමයි ඉන්නේ. භයානක ගුහාවක මං තනිවම හිටියත් මගේ හිතට කිසි බියක් නෑ. තැති ගැනීමක් නෑ. ලොමු දහ ගැනීමක් නෑ.

190. මේ භයානක ගුහාවේ තනිවම ඉන්න මට කිසිම බියක් නැත්තේ, තැති ගැනීමක් නැත්තේ, ලොමු දහ ගැනීමක් නැත්තේ, ඒක මගේ ධර්මතාවයක්.

මෙය වනාහී ආයුෂ්මත් සම්බුලකච්චාන නම් රහත් මුනිදුන් වදාළ ගාථාවන්ය.

2.4.6. බිතක තෙරුන්ගේ ගාථා

191. කාගේ හිතද කම්පා නොවී තියෙන්නේ ගල් පර්වතයක් වගේ? කාගේ හිතද රාග අරමුණුවල ඇලෙන්නේ නැත්තේ? කාගේ හිතද ද්වේෂ සහගත අරමුණු ඉදිරියේ තරහක් නැතිව තියෙන්නේ? ධර්මය තුළ සිත දියුණු කරගෙන අන්න ඒ විදිහට හිත පත් කරගෙන නම් ඉන්නේ, එයා කරා දුකක් පැමිණෙන්නේ කොහොමද?

192. මගේ හිතත් ගල් පර්වතයක් වගෙයි. අකම්පිතයි. මගේ හිතත් රාග අරමුණුවලට ඇලෙන්නේ නෑ. මගේ හිතත් කෝප අරමුණුවලට කිපෙන්නේ නෑ. මගේ හිත මේ විදිහට පත්වෙනකම්ම ධර්මය තුළමයි හිත දියුණු කළේ. ඉතිහං මං කරා දුකක් පැමිණෙන්නේ කොහොමද?

මෙය වනාහී ආයුෂ්මත් බිතක නම් රහත් මුනිදුන් වදාළ ගාථාවන්ය.

2.4.7. සේලිස්සරිය තෙරුන්ගේ ගාථා

193. තරු මල් මාලාවලින් බැබළෙන මේ සුන්දර රාත්‍රියෙ තවමත් නිදාගන්ට කාලයක් නෑ. ජීවිතේ සැබෑ තත්වය දකින උදවියට නොනිදා භාවනා කිරීමටයි මේ රාත්‍රිය සිදුසි.

194. එදා මාව ඇතා පිටින් වැටිවිව වෙලාවෙ ඒ ඇතා මාව පාගල දූම්ම නම් අද මං නෑ. ඒ වුණත් මේ කෙලෙස් යුද්ධයෙන් පැරදිලා ජීවත් වෙනවාට වඩා මැරෙන එක මට උතුම්.

මෙය වනාහි ආයුෂ්මත් සේලිස්සරිය නම් රහත් මුනිඳුන් වදාළ ගාථාවන්ය.

2.4.8. නිසභ තෙරුන්ගේ ගාථා

195. ආසාව ඇති වන ස්වභාවයෙන් පවතින, සිත ඇදී යන, මේ පංච කාම ගුණයන් අත්හැරල, ගිහි ජීවිතේ අත් හැරලා, ශ්‍රද්ධාවෙන්ම මහණ වෙන කෙනා සසර දුක අවසන් කරනවා.

196. මට මරණය ඕනෙන් නෑ. මට ජීවිතේ ඕනෙන් නෑ. මං මේ බලාගෙන ඉන්නෙ හොඳ සිහියෙන් හොඳ නුවණින් සිත පිහිටුවා ගෙන පිරිනිවන් පාන දවස ගැනයි.

මෙය වනාහි ආයුෂ්මත් නිසභ නම් රහත් මුනිඳුන් වදාළ ගාථාවන්ය.

2.4.9. උසභ තෙරුන්ගේ ගාථා

197. මං දැක්කෙ අමුතූම හිනයක්. මං කරේ දාගෙන

හිටියෙ අඹ දළු පාට සිවුරක්. ඇතෙකු පිටේ වාඩිවෙලයි ගමට පිණිඩපාතෙ ගියේ.

198. මහා ජනකාය ඉදිරියේ ලැජ්ජාවට පත්වෙලා ඇතාගේ පිටෙන් බිමට බහින කොටම මට ඇහැරුණා. ඒ වෙලාවෙ මට මං ගැන ම විශාල කලකිරීමක් ඇති වුණා. මං එතකොට අහංකාරකමින් මත් වෙලා හිටියේ. එහෙත් දැන් මා ආසවක්බය ඤාණය නම් වූ අරහත්වයට පත් වූ කෙනෙක්.

මෙය වනාහී ආයුෂ්මත් උසහ නම් රහත් මුනිදුන් වදාළ ගාථාවන්ය.

2.4.10. කප්පටකුර තෙරුන්ගේ ගාථා

199. මේ කප්පටකුර හික්ෂුව තවමත් හිතන්නෙ පරණ රෙදි කැලි ගැන. පිරි ඉතිරි ගිය අමා තොටක් ළඟයි මෙයා ඉන්නෙ. මෙයාගෙ මහණකම තවම තියෙන්නෙ නමට විතරයි. ඒ වුණාට මෙයාට හොඳින් පුළුවන්කම තියෙනවා ධ්‍යාන ඇති කරගත්ට.

200. පින්වත් කප්පටකුර, ඔය විදිහට නිදාගන්න නම් ලැස්ති වෙන්න එපා! ඔය කණේ මුලට මේ අතින් පහර නොවැදේවා! පින්වත් කප්පට, මේ උතුම් ශ්‍රාවක සඟ පිරිස මැද නින්ද යන ඔබ නින්දේ ප්‍රමාණයවත් දන්නෙ නෑ.

මෙය වනාහී ආයුෂ්මත් කප්පටකුර නම් රහත් මුනිදුන් වදාළ ගාථාවන්ය.

හතරවෙනි වර්ගය නිමා විය.

5. පස්වෙනි වර්ගය

2.5.1. කුමාරකස්සප තෙරුන්ගේ ගාථා

201. ඇත්තෙන්ම බුදු රජාණන් වහන්සේලා ආශ්වර්යයි! මේ ශ්‍රී සද්ධර්මයත් ආශ්වර්යයි! ශාස්තෘ සම්පත්තිය ආශ්වර්යයි! එනිසාමයි ශ්‍රාවකයන්ට මේ ආශ්වර්යවත් ධර්මය සාක්ෂාත් කරන්නට පුළුවන්කම තියෙන්නේ.

202. මේ පංච උපාදානස්කන්ධ ජීවිතය අසංබේදියා කල්ප ගණනක් තිස්සේම මට ලැබිලිව එකක්. ඒ ජීවිත අතරින් මේ ජීවිතේ විතරයි අවසාන ජීවිතය වුණේ. මේක මගේ අන්තිම සිරුර. ඉපදෙන මැරෙන සංසාරය හැදෙන පුනර්භවයක් නම් මට ආයෙමත් නෑ.

මෙය වනාහී ආයුෂ්මත් කුමාරකස්සප නම් රහත් මුනිඳුන් වදාළ ගාථාවන්ය.

2.5.2. ධම්මපාල තෙරුන්ගේ ගාථා

203. තරුණ භික්ෂුවක් ඉන්නවා. හරිම වීරියවත්තයි. බණ භාවනාවේ යෙදෙන්නේ හරිම උත්සාහයෙන්. ලෝකයම නිදාගෙන සිටිද්දී ඔහු නිදාගන්නෙ නෑ. භාවනා කරනවා. ඔහුගේ ජීවිතය හිස් එකක් නම් නොවේ.

204. එනිසා බුද්ධිමත් භික්ෂුව ශ්‍රද්ධාවත්තයි. සිලවත්තයි. තෙරුවන් ගැන ප්‍රසාදයෙන් ඉන්නෙ. ධර්මාවබෝධයත් ඇති කර ගන්නවා. ඒ නිසයි එයා බුදු සසුන තුළ වීරිය කරන්නේ.

මෙය වනාහී ආයුෂ්මත් ධර්මපාල නම් රහත් මුනිඳුන් වදාළ
ගාථාවන්ය.

2.5.3. බ්‍රහ්මාලි තෙරුන්ගේ ගාථා

205. කාටද තියෙන්නෙ දමනය කළ ඉඳුරන්? රියැදුරෙක්
අශ්වයන්ව හොඳ හැටියට දමනය කරගත්තා වගේ. කාටද
තියෙන්නෙ මාන්නය නැති, කෙලෙස් නැති, අකම්පිත
හිතක්? කාටද දෙවියනුත් කැමති?

206. මා තුළයි තියෙන්නෙ දමනය කළ ඉඳුරන්. රියැදුරෙක්
අශ්වයන්ව හොඳ හැටියට දමනය කරගත්ත වගේ. මට
තියෙන්නෙ මාන්නය නැති කෙලෙස් නැති අකම්පිත හිතක්.
මට තමයි දෙවියනුත් කැමති.

මෙය වනාහී ආයුෂ්මත් බ්‍රහ්මාලි නම් රහත් මුනිඳුන් වදාළ
ගාථාවන්ය.

2.5.4. මෝසරාජ තෙරුන්ගේ ගාථා

207. හමේ පාට නම් ලස්සන නෑ තමයි. ඒ වුණාට ඒ
හික්ෂුවට තියෙන්නෙ ලස්සන හිතක්. පින්වත් මෝසරාජ,
ඔබ තුළ තියෙන්නේ හොඳින් සමාධිගත වෙච්ච හිතක්.
හික්ෂුවක් වන ඔබ මේ හිම වැටෙන සීත කාලේ, රාත්‍රී
කාලේ කොහොමද ගත කළේ?

208. මං අහල තියෙනවා මුළු මගධ ජනපදයම
ගොවිතැනින් සරුසාරයි කියල. ඉතින් සුවසේ ජීවත් වෙන
අතින් අය වගේ තමයි, මාත් පිදුරු කුටියක සුවසේ ගත
කළා.

මෙය වනාහී ආයුෂ්මත් මෝසරාජ නම් රහත් මුනිඳුන් වදාළ

ගාථාවන්ය.

2.5.5. විසාඛපඤ්චාලපුත්ත තෙරුන්ගේ ගාථා

209. එයා තමන් ව හුවා දක්වන කෙනෙක් නොවේ. අනුන්ව හෙළා දමන්නෙන් නෑ. රහතන් වහන්සේලා එක්ක ගැටෙන්ට යන්නෙන් නෑ. පිරිස මැද තමන්ගෙ ගුණ කියන්නෙන් නෑ. වපල කෙනෙකුත් නොවේ. ප්‍රමාණය දැනගෙනයි කතා කරන්නෙ. යහපත් පැවැත්මක් තියෙන්නෙ.

210. වැඩිහිටි පැවිදි උතුමන් ධර්මයට කීකරැයි. ඉතා සුක්ෂම වූ නිපුණ වූ සද්ධර්මයේ අර්ථ දන්නවා. ප්‍රඥාව ඇති කර ගැනීමටත් දක්ෂයි. ඒ උතුමන් ඇසුරු කරන හික්ෂුවකට අමා නිවන ලැබීම දුර්ලභ දෙයක් නොවේ.

මෙය වනාහී ආයුෂ්මත් විසාඛපඤ්චාලපුත්ත නම් රහත් මුනිඳුන් වදාළ ගාථාවන්ය.

2.5.6. චූළක තෙරුන්ගේ ගාථා

211. ඒ මොණරුන්ගේ බෙල්ල නිල් පාටයි. ලස්සන පිල් කලඹක් තියෙනවා. හොටත් ලස්සනයි. ඒ මොණරු ලස්සනට නාද කරනවා. මේ පොළොව පවා තණ කොළවලින් වැහිලා තියෙන්නේ. ලස්සන නිල් පාටින් ගලා බහින වතුර ටිකත් හරි අගෙයි. අහසේ තියෙන වළාකුළත් ලස්සනයි.

212. ලස්සන හිතක් තියෙන කෙනාගේ ස්වභාවයත් මේ වගේ තමයි. ඒ නිසා ධ්‍යාන වඩන්න. සම්බුදු සසුනක පිහිටල කෙලෙසුන්ගෙන් නිදහස් වෙන්ට තියෙන එක

කොයිතරම් හොඳද. දැකීමට දුෂ්කර වූ ඒ සුදෝ සුදු අමා නිවන සිතින් ස්පර්ශ කරන්නට ඕන.

මෙය වනාහී ආයුෂ්මත් වූළක නම් රහත් මුනිඳුන් වදාළ ගාථාවන් ය.

2.5.7. අනුපම තෙරුන්ගේ ගාථා

213. මේ හිත මෙච්චර දුර ආවෙ භවයෙහි සතුවු වෙව්. දුක නැමති උලෙහි හිඳවා තිබූ දෙයක් වගෙයි. මේ හිත, කිසිම අර්ථයක් නැති දුක නමැති හුල තියෙන්නෙ යම් තැනකද, එතනමයි මේ හිත ඇලෙන්නෙ.

214. ඒයි හිත, උඹ පවිකාරයෙක් කියලයි මං කියන්නෙ. මට දෝහී වෙච්ච හිත කියලයි මං උඹට කියන්නෙ. ඉතාමත් දුර්ලභ වූ ශාස්තෘන් වහන්සේ දැන් උඹට මුණ ගැහුණා. දැන් ඉතින් උඹ මාව අයහපතෙහි යොදවන්ට එපා!

මෙය වනාහී ආයුෂ්මත් අනුපම නම් රහත් මුනිඳුන් වදාළ ගාථාවන්ය.

2.5.8. වජ්ජින තෙරුන්ගේ ගාථා

215. මං බොහෝ කලක් මුළුල්ලේ මේ සංසාරෙ සුගති දුගතිවල වැටී වැටී ඇවිද ගෙන ගියා. එහෙම වුණේ මේ චතුරාර්ය සත්‍ය ධර්මය අවබෝධ කරගන්ට බැරිව අන්ධබාල පෘථග්ජනයෙක් වෙලා හිටිය නිසා.

216. අප්‍රමාදීව ධර්මයේ හැසිරුන නිසා සංසාරය නැති කරල දුම්මා. සුගති දුගති ඔක්කොම නැති කරල දුම්මා. දැන් ඉතින් මට ආයෙමත් පුනර්භවයක් හැදෙන්නෙ නැ.

මෙය වනාහි ආයුෂ්මත් චජ්ජිත නම් රහත් මුනිඳුන් වදාළ
ගාථාවන්ය.

2.5.9. සන්ධිත තෙරුන්ගේ ගාථා

217. ඒ ඇහැටු ගස තද කොළ පාට පත්‍ර හොඳින් වැඩුණු
ගහක්. ඉතින් මං ඒ ගස් සෙවණේ තමයි භාවනා කළේ.
බුද්ධානස්සති සඤ්ඤාව එතැනදි මං ඇති කරගත්තේ.

218. මීට කල්ප තිස් එකකට කලින් මං දියුණු කරල
තියෙන්නෙ බුද්ධානස්සති සඤ්ඤාවයි. ඉතින් ඒ භාවනාවම
මුල් කර ගෙන අරහත්වයට පත් වෙන්නට මට පුළුවන්
වුණා.

මෙය වනාහි ආයුෂ්මත් සන්ධිත නම් රහත් මුනිඳුන් වදාළ
ගාථාවන්ය.

පස්වෙනි වර්ගය නිමා විය.

දෙවෙනි නිපාතය නිමා විය.

(ගාථා දෙක බැගින් වදාළ කොටස නිමා විය)

3. තුන්වෙනි නිපාතය

3.1.1. අග්ගික භාරද්වාප් තෙරුන්ගේ ගාථා

219. මං වනාන්තරේ හිටියෙ ගිනි පූජා කර කර. සසරින්
මිඳෙන්ට හිතාගෙන ගියේ වැරදි පාරක. නිවනට යන මග
දන්නෙ නැති නිසා අත්තකිලමථානුයෝගයට වැටිල මං
හරියට තපස් කළා. පලක් වුණේ නෑ.

220. එහෙත් මේ බුද්ධ ශාසනයේ ආශ්චර්ය බලන්න. මං දැන් ඒ අමා නිවන් සුව ලබාගත්තෙ සුවසේමයි. ත්‍රිවිද්‍යාව ලබාගත්තා. බුද්ධ ශාසනය සම්පූර්ණ කරගත්තා.

221. ඉස්සර මං සම්මුතියෙන් විතරයි බ්‍රාහ්මණයෙක් වෙලා හිටියේ. එහෙත් දැන් මං ඇත්තටම බ්‍රාහ්මණයෙක්. ත්‍රිවිද්‍යාවම තියෙන කෙනෙක්. කෙලෙස් සෝදල දාපු කෙනෙක්. යහපතට පැමිණි කෙනෙක්. ධර්මයේ කෙළවරට පැමිණි කෙනෙක්.

මෙය වනාහි ආයුෂ්මත් අග්ගිකභාරද්වාජ නම් රහත්
මුනිඳුන් වදාළ ගාථාවන්ය.

3.1.2. පච්චය තෙරුන්ගේ ගාථා

222. මං මහණ වෙලා හරියටම පස් දවසයි. තවම අරහත්වය පිණිස නිවන් මගේ පුහුණු වෙන කෙනෙක්. ඉතින් මං කුටියට ගිහින් මෙන්න මේ විදිහට අධිෂ්ඨානයක් ඇති කරගත්තා.

223. මේ තණ්හාව නමැති හුල උදුරා දමන තාක්ම මං දානෙ ගන්නෙ නෑ. කිසිම දෙයක් පානය කරන්නෙත් නෑ. කුටියෙන් පිටතට යන්නෙත් නෑ. මේ ශරීරය එක ඇළයකට හරි හාන්සි කරවල නිදාගන්නෙත් නෑ.

224. බලන්න, මං කොයිතරම් දැඩි වීරියක්ද ගත්තෙ කියලා. ඉතින් මාත් ත්‍රිවිද්‍යාව ලබාගත්තා. බුදු සසුන සම්පූර්ණ කරගත්තා.

මෙය වනාහි ආයුෂ්මත් පච්චය නම් රහත් මුනිඳුන් වදාළ
ගාථාවන්ය.

3.1.3. බක්කුල තෙරුන්ගේ ගාථා

225. ඉස්සෙල්ලාම කරන්ට ඕනෙ දේ අත්හැරල දාලා එයා හිතුවොත් ඒක පස්සෙ කරනවා කියල සැපයක් ලබා ගන්ට පුළුවන් අවස්ථාව ඔහුගෙන් ගිලිහී යනවා. අන්තිමට එයා පසුතැවෙනවා.

226. යමක් කරනවා නම් ඒක තමයි එයා කියන්ට ඕනෙ. යමක් කරන්නෙ නැත්නම් ඒක එයා කියන්ට ඕනෙ නෑ. ක්‍රියාවෙන් තොරව කථාව විතරක් තියෙන උදවියට බුද්ධිමත් අය ප්‍රශංසා කරන්නෙ නෑ.

227. ඇත්තෙන්ම සම්බුදු සම්ඥාණන් වදාළ ඒ අමා නිවන තමයි උතුම්ම සැපය. දුක් නිරුද්ධ වෙන්නෙ අන්න එතනයි. එතන ශෝකයක් නෑ. කෙලෙසීමක් නෑ. සැබෑම රූ කවරණයෙන් යුක්තයි.

මෙය ව්‍යාභි ආයුෂ්මත් බක්කුල නම් රහත් මුනිඳුන් වදාළ ගාථාවන්ය.

3.1.4. ධනිය තෙරුන්ගේ ගාථා

228. මහණ ජීවිතේ දියුණුවක් ලබන්ට කැමති කෙනා, සුවසේ සිටින්ට කැමති කෙනා, බුදු සම්ඳුන්ගේ ශ්‍රාවක පිරිස උදෙසා ලැබෙන සිවුරු දන් පැන් ආදියට අපහාස කරන්ට හොඳ නෑ.

229. මහණ ජීවිතයේ දියුණුවක් ලබන්ට කැමති කෙනා, සුවසේ සිටින්ට කැමති කෙනා, තාවකාලික අදහසින්මයි, කුටියක් පරිහරණය කළ යුත්තේ. මී ගුලකට රිංගන සර්පයෙක් වගේ.

230. මහණ ජීවිතේ දියුණුවක් ලබන්ට කැමති කෙනා සුවසේ සිටින්ට කැමති කෙනා, ලැබිවිට දේකින් සතුටු වෙන්න ඕනෙ. 'පමා නොවී ධර්මයේ හැසිරීම' නම් වූ එකම 'ගුණය' දියුණු කරගන්නට ඕනෙ.

මෙය වනාහී ආයුෂ්මත් ධනිය නම් රහත් මුනිඳුන් වදාළ ගාථාවන්ය.

3.1.5. මාතංගපුත්ත තෙරුන්ගේ ගාථා

231. දෑන් හරිම සිතලයි. දෑන් ගොඩක් රස්නෙයි. දෑන් ගොඩක් හවස් වෙලා. මෙහෙම කිය කියා තමන්ගේ දියුණුව පිණිස තියෙන කාලය අතපසු කරගන්න මිනිස්සු ඉන්නවා. ඒ උදවිය දුර්ලභව ලැබුණු මේ අවස්ථාවත් අතපසු කරගන්නවා.

232. ඔය සිතල - රස්නෙ කියන දේවල් තණකොළ ගහක් තරමටවත් ගණන් ගන්ට හොඳ නෑ. එයා සැපයෙන් පිරිහෙන්නෙ නෑ පුරුෂයෙක් කළ යුතු විදිහට වැඩ කළොත්.

233. මම නම් ඔය හී තණ, කුස තණ, වැලුන්, සැවැන්දරා, මුදු තණ, බබුස් තණ දුරින්ම දුරු කරනවා. චිත්ත විවේකයමයි පුරුදු කරන්නෙ.

මෙය වනාහී ආයුෂ්මත් මාතංගපුත්ත නම් රහත් මුනිඳුන් වදාළ ගාථාවන්ය.

3.1.6. බුජ්ජසෝභිත තෙරුන්ගේ ගාථා

234. පාටලීපුත්ත නගරයේ නෙ ශ්‍රමණයන් වහන්සේලා වැඩ ඉන්නේ. ලස්සනට බණ කියන්ටත් පුළුවන්. ධර්මය පිළිබඳව හොඳ බහුශ්‍රැතභාවයකුත් තියෙනවා. විහාරයේ

දොරටුව ලඟ ඉන්න ආයුෂ්මත් බුද්ධසෝහිතත් ඒ ශ්‍රමණයන් අතර කෙනෙක්.

235. පාටලීපුත්‍ර නගරයේනෙ ශ්‍රමණයන් වහන්සේලා වැඩ ඉන්නෙ. ලස්සනට බණ කියන්ටත් පුළුවන්. ධර්මය පිළිබඳව හොඳ බහුශ්‍රැතභාවයකුත් තියෙනවා. ඒ ශ්‍රමණයන් අතර කෙනෙක් වන ආයුෂ්මත් බුද්ධසෝහිත දොරටුව ලඟට ආවෙ හුළඟේ පාවෙලා ආවා වගේ ඉර්ධි බලයෙන්.

236. කෙලෙස් නැසීම කියන්නෙ යහපත් යුද්ධයක්. ගුණධර්ම රකිනවා කියන්නෙ යහපත් යාගයක්, ඒ කෙලෙස් යුද්ධය දිනාගෙන, මේ උතුම් ජීවිතයත් පුරුදු පුහුණු කරගෙන තමයි මේ සැප විඳින්නෙ.

මෙය වනාහි ආයුෂ්මත් බුද්ධසෝහිත නම් රහත් මුනිදුන්
වදාළ ගාථාවන්ය.

3.1.7. වාරණ තෙරුන්ගේ ගාථා

237. මේ ලෝකයේ මිනිසුන් අතර යම් කෙනෙක් ප්‍රාණඝාතය කරනවා නම් එයා මෙලොව - පරලොව කියන දෙකෙන්ම පිරිහිලා යනවා.

238. එනමුත් යම් කෙනෙක් මෙමුත්‍රී සිතකින් යුතුව හැම සතුන් කෙරෙහිම සානුකම්පිත වෙනවා නම්, අන්න ඒ තැනැත්තා ඒ නිසාම ගොඩක් පින් කරගන්නවා.

239. සුභාෂිත වූ මේ සද්ධර්මය තමයි ඉගෙන ගත යුත්තේ. උතුම් ශ්‍රමණයන් වහන්සේලාවයි ඇසුරු කළ යුත්තේ. හුදෙකලාවේමයි ඔහු වාසය කරන්නේ. හිතේ සංසිද්ධි පිණිසමයි හික්මෙන්නෙ.

මෙය වනාහී ආයුෂ්මත් වාරණ නම් රහත් මුනිදුන් වදාළ
ගාථාවන්ය.

3.1.8. පස්සික තෙරුන්ගේ ගාථා

240. මෙහි ශ්‍රද්ධාව නැති ඤාති පිරිස වෙනුවෙන් එකම
ඤාතියෙක් සිටියොත්, ශ්‍රද්ධාවන්ත වූත්, ඤාණවන්ත වූත්
අන්ත ඒ තැනැත්තා ධර්මයෙහි පිහිටල සිල්වත්ව ඉන්න
නිසා සියලු ඤාතීන්ගේ යහපතට ඒක හේතුවෙනවා.

241. මං ඒ ඤාතීන්ට වෝදනා කෙළේ අනුකම්පාවෙන්
මයි. ඒ උදවියත් ඤාති ප්‍රේමය නිසා මගේ අවවාදවල
පිහිටියා. හික්ෂුන් වහන්සේලාට ඇප උපස්ථාන කළා.

242. මගේ මැණියොත්, සහෝදරයනුත් කළුරිය කරල
දෙවිලොව ඉපදුණේ. දැන් ඒ උදවිය කැමැති සැප ලබා
ගෙන හරිම සතුටින් ඉන්නේ.

මෙය වනාහී ආයුෂ්මත් පස්සික නම් රහත් මුනිදුන් වදාළ
ගාථාවන්ය.

3.1.9. යසෝජ තෙරුන්ගේ ගාථා

243. ඒ තැනැත්තාගේ අත්පා කලු වැල් පුරුක් වගේ.
ගොඩක් කෙටිවුයි. නහරවැල් පවා ඉලිප්පිලා තියෙනවා.
හැබැයි ඒ කෙනා ආහාරයේ අර්ථය දන්නවා. ඔහුට අදින
මනසක් තියෙනවා.

244. ඔහු භාවනා කරන්ට යන්නේ අරණ්‍යයේ මහා වනය
මැදට. එහිදී ලේ බොන මැසි මදුරුවන් ඔහුව වට කරගෙන
පහර දෙනවා. එතකොට ඔහු ඉතා හොඳ සිහියෙන්
ඉවසාගෙන ඉන්නවා. යුද්ධ භූමියට පැමිණුන

හස්තිරාජයෙක් වගේ.

245. තනියම වාසය කරන එක බ්‍රහ්මයෙක් වගේ. දෙන්නෙක් හිටියොත් දෙවියන් වගේ. තුන් දෙනෙක් හිටියොත් ගමක් වගේ. ඊට වැඩි වුණොත් ඉතින් කෝලාහලයක් තමයි.

මෙය වනාහී ආයුෂ්මත් යසෝජ නම් රහත් මුනිඳුන් වදාළ
ගාථාවන්ය.

3.1.10. සාරිමත්තිය තෙරුන්ගේ ගාථා

246. ඉස්සර ඔබ තුළ මං ගැන ශ්‍රද්ධාවක් තිබුණා. ඒත් අද ඊට වෙනස්. ඒ ශ්‍රද්ධාව පෙනෙන්නට නෑ. ඔබ යමක් කරගත්තා නම් ඒක ඔබටම වේවා! ඔබ හිතන ආකාරයේ දුෂ්චරිතයක් මා තුළ නෑ.

247. පෘථග්ජන උදවියගේ ශ්‍රද්ධාව අනිත්‍ය එකක්මයි. ඒ ශ්‍රද්ධාව මොහොතකින් වෙනස් වෙනවා. මං ඒක හොඳට දැකල තියෙනවා. වෙලාවකට ඒ උදවිය පැහැදිලි සතුටු වෙනවා. තවත් වෙලාවකදී අපැහැදිලි කලකිරෙනවා. ඉතින් ඒකෙදි පිරිහී යන්නෙ මුනිවරයා කියල හිතනවද?

248. මුනිවරයාට ගෙයක් පාසා බත් ටික ටික නමුත් පැහෙනවා. ඒ නිසා මම පිණිඩපාතෙ කරගෙන ජීවත් වෙනවා. තවමත් මගේ දෙපා හයියයි.

මෙය වනාහී ආයුෂ්මත් සාරිමත්තිය නම් රහත් මුනිඳුන් වදාළ
ගාථාවන්ය.

3.1.11. උපාලි තෙරුන්ගේ ගාථා

249. ගිහිගෙය අත්හැරල ශ්‍රද්ධාවෙන්ම ශාසනයට පැමිණිවිච නවක භික්ෂුව පිරිසිදු ජීවිතයක් ගෙවනට ඕනෙ. විරියවන්ත වෙන්න ඕනෙ. කළ්‍යාණමිත්‍රයන් වහන්සේලා ඇසුරු කරන්න ඕනෙ.

250. ගිහි ගෙය අත්හැරල ශ්‍රද්ධාවෙන්ම ශාසනයට පැමිණිවිච නවක භික්ෂුව සංඝයා ඇසුරේම වසන්න ඕනෙ. හොඳට ධර්ම විනය ඉගෙන ගන්න ඕනෙ.

251. ගිහිගෙය අත්හැරල ශ්‍රද්ධාවෙන්ම ශාසනයට පැමිණිවිච නවක භික්ෂුව කැප අකැප දේවල් හඳුනා ගැනීමට දක්ෂ වෙන්න ඕනෙ. තණ්හාව පෙරට නොගෙන වාසය කරන්න ඕනෙ.

මෙය වනාහි ආයුෂ්මත් උපාලි නම් රහත් මුනිඳුන් වදාළ
ගාථාවන්ය.

3.1.12. උත්තරපාල තෙරුන්ගේ ගාථා

252. හොඳ නරක තෝරා ගැනීමට මෙතරම් නුවණ තියෙන මාවත් ලෝකයා මෝහනයට පත්කළ පංච කාම ගුණයන් පහළට ඇදලා දැමීමා.

253. මේ පංච කාමය කියන්නේ මාරයා විසින් සත්වයා ගොදුරු කරගන්න තැන. ඉතින් මමත් මේ පංච කාමයට ගොදුරු වුණා. රාගය නමැති හුලෙන් පහර කෑවා. නමුත් අන්තිමේදී මට පුළුවන් වුණා මාරයාගේ උගුලෙන් නිදහස් වෙන්නට.

254. හැම කාම ආශාවක්ම මං නැති කරලා දැමීමා. හැම භවයක්ම නසා දැමීමා. උපත සලසන සංසාරය මෙතනින්

ඉවරයි. දැන් ඉතින් මට ආයෙමක් පුනර්භවයක් නෑ.

මෙය වනාහී ආයුෂ්මත් උත්තරපාල නම් රහත් මුනිඳුන් වදාළ
ගාථාවන්ය.

3.1.13. අභිභූත තෙරුන්ගේ ගාථා

255. දැන් මෙතන රැස්වුණ, පින්වත් ඤාතිවරුනි, ඔයාලා මං කියන දේ අහන්න. මං ඔයාලට බුදුසම්ප්‍රදාණන්ගේ ධර්මය කියලා දෙන්නම්. ආයෙ ආයෙමක් ඉපදෙන්නට සිදුවීම නම් දුකක්මයි.

256. ඒ නිසා වීරිය කරන්න. කම්මැලිකමෙන් අත් මිදෙන්න. බුදු සම්ප්‍රදාණන්ගේ අනුශාසනාව අනුගමනය කරන්න. බට පතුරුවලින් කළ ගෙයක් සුණු විසුණු කරල දාන ඇත් රජෙක් වගේ, මාරසේනාව නැතිකර දමන්න.

257. යම් කෙනෙක් මේ ධර්ම විනයේ අප්‍රමාදීව හැසිරුණොත් ඉපදෙන මැරෙන සංසාරය අත්හැර සියළු දුක් නිමාකරන්නට ඔහුට පුළුවන්.

මෙය වනාහී ආයුෂ්මත් අභිභූත නම් රහත් මුනිඳුන් වදාළ
ගාථාවන්ය.

3.1.14. ගෝතම තෙරුන්ගේ ගාථා

258. සංසාරේ සැරිසරා යද්දී ආයෙ ආයෙමක් නිරයේ ඉපදුණා. ප්‍රේත ලෝකයේ ඉපදුනා. තිරිසන් ලෝකයේ ඉපදුණා. බොහෝ කලක් මුළුල්ලේ අනන්ත දුක් දොම්නස් වින්දා.

259. ඔය අතරේ වරින් වර මිනිස් ලෝකෙටත් ආවා.

දෙව් ලොවක් ඉපදුණා. රූපාවචර බ්‍රහ්ම ලෝකවල අරූපාවචර බ්‍රහ්මලෝකවල නේවසඤ්ඤා ලෝකයේ, අසංඥතලයේ ඉපදිලා කාලෙ ගෙවිලා ගියා.

260. මං දැන් දන්නවා, මේ සංස්කාරයන්ගේ හට ගැනීම හරසුන් දෙයක් බව. සකස් වෙන හැම දෙයකම ස්වභාවය නැසී වැනසී යාමයි. තමා වශයෙන් සිතාගෙන සිටින සකස් වෙන දේවල් නුවණින් අවබෝධ කරගත්තා. මනාව සිහිය පිහිටුවා ගත්තා. ශාන්ත නිවන සාක්ෂාත් කළා.

මෙය වනාහී ආයුෂ්මත් ගෝතම නම් රහත් මුනිඳුන් වදාළ ගාථාවන්ය.

3.1.15. භාරික තෙරුන්ගේ ගාථා

261. ඉස්සෙල්ලාම කරන්න ඕනෙ දේ කල්දාලා ඒක පස්සෙ කරන්න නම් හිතාගෙන ඉන්නෙ, එයා ලබන්ට තියෙන සැපයෙන් පිරිහී යනවා. පස්සෙ ලැබෙන්නෙ ශෝකය විතරයි.

262. යම් දෙයක් කරනවා නම් අන්න ඒ ගැන විතරයි කිව යුත්තේ. නොකරන දේවල් කියන්නට ඕනෙ නෑ. නොකරන දේ කියා කියා ඉන්න උදවියට බුද්ධිමතුන් ප්‍රශංසා කරන්නෙ නෑ.

263. සම්බුදු සම්දාණන් වදාළ ඒ අමා නිවන ඒකාන්තයෙන්ම සැපයෙකි. එතන තමයි හැම දුකක්ම නැති වෙන තැන. එතන තමයි ශෝක රහිත තැන. කෙලෙස් රහිත තැන. කරදර නැති තැන.

මෙය වනාහී ආයුෂ්මත් භාරික නම් රහත් මුනිඳුන් වදාළ ගාථාවන්ය.

3.1.16. විමල තෙරුන්ගේ ගාථා

264. අමා නිවන අවබෝධ කරන්ට සිතන කෙනා පාප මිත්‍රයන්ව අත්හරින්ට ඕනෙ. උත්තම පුද්ගලයන්ව සේවනය කරන්නටත් ඕනෙ. ඒ උතුමන් අවවාදයේ පිහිටා සිටින්නත් ඕනෙ.

265. මුහුදට වැටිවිව කෙනා කුඩා දර කැබැල්ලකට නැගගත්තොත් ගිලෙන්නේ මුහුදෙමයි. අන්න ඒ වගේ කුසිතයා ඇසුරු කරන යහපත් පුද්ගලයන් පිරිහෙනවා. එනිසා හිත වීරිය ඇති කුසිත පුද්ගලයන්ව ආශ්‍රයෙන් ඇත් කළ යුතුයි.

266. තනියම ජීවත්වන, දිවි දෙවැනි කොට ධර්මයේ හැසිරෙන, ධ්‍යාන වඩන, පටන් ගත් වීරිය නිතර පවත්වන උතුමන්වයි ඇසුරු කළ යුත්තේ.

මෙය වනාහි ආයුෂ්මත් විමල නම් රහත් මුනිදුන් වදාළ ගාථාවන් යි.

තුන්වෙනි නිපාතය නිමා විය.

(ගාථා තුන බැගින් වදාළ කොටස නිමා විය)

4. හතරවෙනි නිපාතය

4.1.1. නාගසමාල තෙරුන්ගේ ගාථා

267. ඒ කැනැත්තිය නාටිකාංගනාවක්. ලස්සනට ඇඳලා ආහරනවලින් සැරසිලා මල් මාලා පළඳගෙන හිටියේ. ඇඟ පුරාම සඳුන් කල්ක තවරාගෙන තිබුණා. මහ පාෂේ

තුර්‍යවාදන කරද්දී ඒ මැද ඇය නට නටා සිටියා.

268. මං ඒ වෙලාවෙ මහ පාරට පිවිසුණේ පිණ්ඩපාතය පිණිසයි. ලස්සනට ඇඳ පැළඳගත් ආභාරණවලින් සැරසුණ ඇයව මං දැක්කා. මට හිතුවේ ඇය මාරයා විසින් අටවපු උගුලක් වගෙයි.

269. එනිසාම මට යෝනිසෝ මනසිකාරය ඇතිවුණා. කාමයේ ආදීනව ප්‍රකට වුණා. අවබෝධයෙන් යුතුවමයි, කලකිරීමෙහි සිත පිහිටියේ.

270. එකරුණ මුල් කරගෙන මගේ සිත කෙලෙසුන්ගෙන් නිදහස් වුණා. ධර්මයේ ආශ්වර්‍ය බලන්න. මාත් ත්‍රිවිද්‍යාව ලබාගත්තා. බුදු සසුන සම්පූර්ණ කරගත්තා.

මෙය වනාහී ආයුෂ්මත් නාගසමාල නම් රහත් මුනිදුන්
වදාළ ගාථාවන් ය.

4.1.2. හගු තෙරුන්ගේ ගාථා

271. මං හිටියේ හරිම නිදිමතෙන්. කුටියෙන් එළියට ආවෙන් නිදිමතේමයි. සක්මන් කරන්ට හිතාගෙන සක්මනට ගොඩවෙද්දී, එතනම ඇදගෙන වැටුණා.

272. මං ආයෙමත් නැගිට්ටා. අත් පාවල වැලි පිස දෑම්මා. සක්මනට ගොඩ වුණා. හිත හදාගෙන සක්මන් කළා. මනා කොට සිත එකඟ කරගත්තා.

273. ඒ තුළින්ම යෝනිසෝ මනසිකාරය ඇති වුණා. ප්‍රකට වුනේ සංස්කාරයන්ගේ ආදීනවමයි. අවබෝධයෙන් යුතුවම කලකිරීමෙහි සිත පිහිටියා.

274. මගේ සිත එනිසාම කෙලෙසුන් ගෙන් නිදහස් වුණා. මේ ධර්මයේ ආශ්වාදය බලන්න. මාත් ක්‍රිවිද්‍යාව ලබාගත්තා. බුද්ධ ශාසනය සම්පූර්ණ කරගත්තා.

මෙය වනාහි ආයුෂ්මත් හගු නම් රහත් මුනිඳුන් වදාළ
ගාථාවන් ය.

4.1.3. සහිය තෙරුන්ගේ ගාථා

275. අපි කවුරුත් මැරෙන උදවිය බව බොහෝ දෙනෙක් දන්නෙ නෑ. එහෙත් යම් කෙනෙක් තේරුම් ගත්තොත් තමනුත් මැරෙන බව එනිසාම මේ කෝලාහල සංසිදෙනවා.

276. මේ ඇත්ත තත්වය දන්නෙ නැති උදවිය කල්ගෙවන්නේ නොමැරෙන අය හැටියට හිතාගෙනයි. එහෙත් යමෙක් මේ යථාර්ථය දන්නවා නම්, කෙලෙසුන්ගෙන් රෝගී වෙච්ච සමාජය තුළ එයා නිරෝගීව සිටිනවා.

277. බොළඳ වැඩ පිළිවෙලකින්, කිලිටි මතවාද ඇති චුත සමාදානයෙන්, අපිරිසිදු බඹසරින් උසස් දියුණුවක් ලබන්ට බැහැ.

278. යමෙක් තුළ සබ්බන්තවාදීන් වහන්සේලා ගැන ගෞරවයක් නැති නම් එයා සද්ධර්මයෙන් ඇත් වෙනවා. අහසට පොළොව වගෙයි.

මෙය වනාහි ආයුෂ්මත් සහිය නම් රහත් මුනිඳුන් වදාළ
ගාථාවන්ය.

4.1.4. නන්දක තෙරුන්ගේ ගාථා

279. ඔය ශරීරයේ පිරිලා තියෙන්නේ අශුවි. හමන්නේ දුගඳ. ඉන්නේ මාරයාගේ පැත්තේ. කෙලෙස් වැහෙන තැනැත්තිය, ඔබට නින්දා වේවා! ඔබේ ඔය ශරීරයේ තිබෙන්නේ දොරටු නවයක්. ඒ හැම දොරටුවකින්ම අශුවි වැහිරෙනවා.

280. ඉස්සර විදිහට විහිළුවට ගන්ට එපා! තථාගත ශ්‍රාවකයින් හා ගැටෙන්න එපා! උන්වහන්සේලාගේ සිත් තුළ දිව්‍ය සැපයටත් ආශාවක් නෑ. මිනිස් සැපයට නොඇලීම ගැන කවර කථාද?

281. නුවණක් නැතිව, වැරදි විදිහට හිතන, මුලාවෙන් වැඩි ගිය බොළඳ ජනයාට නම් ඔය දේවල් හොඳයි. මාරයාගේ උගුලට ඒගොල්ල ඔක්කොම හසුවෙලයි ඉන්නෙ.

282. ඒ වුණාට රාගයත්, ද්වේෂයත්, අවිද්‍යාවත් නැති කරල දාපු කම්පා නොවෙන සිතක් තියෙන උදවිය එහෙම නෙවෙයි. තණ්හාව නමැති වර පට කඩා බිඳ දමල තියෙන නිසා ඒ උදවිය කාමයට ඇලෙන්නෙ නෑ.

මෙය වනාහී ආයුෂ්මත් නන්දක නම් රහත් මුනිඳුන් වදාළ ගාථාවන්ය.

4.1.5. ජම්බුක තෙරුන්ගේ ගාථා

283. අවුරුදු 55ක්ම නිරුවත් ශරීරයේ දූවිලි තවරාගෙනයි මං හිටියේ. මාසයකට එක වේලක් ආහාර බිත්දුවක් දිව මත තියල බත් අනුභව කළා. කෙස් රැවුල් උදුරා දම්මා.

284. වාඩිවෙන ආසන ප්‍රතික්ෂේප කළා. තනි කකුලෙන් හිටගෙන හිටියා. වියලි අශුවි තමයි අනුභව කළේ. කිසිම ආරාධනාවක් භාරගත්තේ නෑ.

285. මේ විදිහට බොහෝ අපායගාමී පව් තමයි කළේ. කෙලෙස් සැඩ පහරේ ගිලෙමින් යද්දී බුදු සම්ඥාණන් සරණ යන්ට ලැබුණා.

286. උතුම් තිසරණය වෙත මගේ පැමිණීම ගැන බලන්න. ධර්මයේ ආශ්වර්ය බලන්න. මාත් ත්‍රිවිද්‍යාව ලබාගත්තා. බුදු සසුන සම්පූර්ණ කරගත්තා.

මෙය වනාහී ආයුෂ්මත් ජම්බුක නම් රහත් මුනිදුන් වදාළ ගාථාවන්ය.

4.1.6. සේනක තෙරුන්ගේ ගාථා

287. මං ගයා තීර්ථයට ආවේ නැකත් කෙලියක් බලන්නටයි. ඇත්තෙන්ම මම ඇවිත් තියෙන්නේ නියම තැනට. එදා උතුම් වූ සදහම් දෙසමින් වැඩසිටින සම්බුදු සම්ඥාණන්ව දෑකගන්නට ලැබුණා.

288. උන්වහන්සේ මහා ප්‍රඥාලෝකයෙන් යුක්තයි. ශ්‍රාවක ජනයාට සැබෑම ආචාර්යවරයෙක්. තුන් ලොවටම අග්‍රයි. තුන් ලෝකයට නායකයාණන් උන්වහන්සේ තමයි. දෙව් මිනිසුන්ගේ මුනිවරයා. ඒ දර්ශනය පවා අසහාය දෙයක්.

289. මහා භස්තිරාජයෙක් වගෙයි. මහා වීරියකින් යුක්තයි. මහා තේජසකින් යුක්තයි. කෙලෙස් රහිතයි. කෙලෙස් ඇත්තේම නෑ. කිසිම ආකාරයකින් බියක් නැති මාගේ ශාස්තෘන් වහන්සේව දෑක බලා ගන්නට ලැබුණා.

290. එහෙත් ඉස්සර නෙයෙක් මතවාදවලින් කිලිටි වෙලා දූෂණය වෙලා හිටිය මේ සේනකව ඒ සියලු කෙලෙස් ගැටවලින් නිදහස් කරගත්තේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින්මයි.

මෙය වනාහී ආයුෂ්මත් සේනක නම් රහත් මුනිදුන් වදාළ
ගාථාවන්ය.

4.1.7. සම්භූත තෙරුන්ගේ ගාථා

291. නුවණ නැති කෙනා ඉවසන්ට ඕනෑ තැන කලබල
වෙනවා. කලබල වෙන්ට ඕනෑ තැන ඉවසනවා. අන්තිමේදී
වැරදි විදිහට කටයුතු කරලා දුකට පත් වෙනවා.

292. එයාගෙ දියුණුව පිරිහී යන්නේ කළුවර වේගෙන
යන හඳක් වගේ. අපකීර්තියට පත්වෙලා යනවා. යහපත්
මිතුරන්ද අමනාප වෙනවා.

293. නුවණ තියෙන කෙනා ඉවසන්ට ඕනෑ තැන
ඉවසනවා. කලබල වෙන්ට ඕනෑ තැන කලබල වෙනවා.
නුවණින් විමසා කටයුතු කරලා සැපයට පත් වෙනවා.

294. එයාගෙ දියුණුව වැඩෙන්නෙ පිරිගෙන යන සඳක්
වගේ. කීර්තිය පැතිරෙනවා. යහපත් මිතුරන් අමනාප
වෙන්නෙ නෑ.

මෙය වනාහී ආයුෂ්මත් සම්භූත නම් රහත් මුනිදුන් වදාළ
ගාථාවන්ය.

4.1.8. රාහුල තෙරුන්ගේ ගාථා

295. (මට සිද්ධාර්ථ කුමාරයන්ගේ පුතා වෙන්ට ලැබුණා.
දැන් බුදු සම්මුතියේ ශ්‍රාවක පුතා වෙන්ටත් ලැබුණා.)
දෙපැත්තෙන්ම පුතෙක් වෙන්ට මට වාසනාව ලැබුණා.
එනිසා නුවණැති උතුමන් වහන්සේලා 'රාහුල හද' කියලා
මා අමතනවා. බුදු සම්මුතියේ ශ්‍රාවක පුත්‍රයෙක් වන
මම දහම් ඇස ලබාගත්තා.

296. ආශ්‍රව නැති කරගන්නා. පුනර්භවය නැතිකර ගන්නා. අරහත්වයට පත්වුණා. ලෝකයාගේ පුද සත්කාරයට පුදුස්සෙක් වුණා. ත්‍රිවිද්‍යාවද ලැබුවා. ඒ අමා නිවනද ලබා ගන්නා.

297. එනමුත් බොහෝ සතුන් කාමයෙන් අන්ධවෙලා ඉන්නේ. කෙලෙස් දෑල තුළ පැටලිලා ඉන්නේ. තණ්හාවෙන් වැහිලා ඉන්නේ. ප්‍රමාදී ජනතාවගේ යහළුවා වන මාරයාට බැඳිලා ඉන්නේ. ඒ උදවිය දෑලක හිරවුණ මාළුවන් වගේ.

298. මම නං ඒ කාමයන් බැහැර කළා. මාර බන්ධනය කඩා බිඳ දූම්මා. තණ්හාව මුලින්ම උදුරා දූම්මා. සිහිල් වෙලා ගියා. නිවිලා ගියා.

මෙය වනාහි ආයුෂ්මත් රාහුල නම් රහත් මුනිඳුන් වදාළ
ගාථාවන්ය.

4.1.9. චන්දන තෙරුන්ගේ ගාථා

299. එදා ගිහි කළ මගේ බිරිඳ, රත්තරන් ආහරණවලින් සැරසිලා සේවිකාවන් පිරිවරා ගෙන දරුවන් වඩාගෙන මා ළඟට ආවේ.

300. පුතාගේ අම්මා ඒ විදිහට ආහරණවලින් සැරසිලා ඇඳ පැළඳගෙන එනකොට, මට ඇයව පෙනුනේ මාරයා අටවපු උගුලක් වගේ.

301. ඒ තුළින්ම මට යෝනිසෝ මනසිකාරය ඉපදුණා. සංස්කාරයන්ගේ ආදීනව ප්‍රකට වුණා. අවබෝධයෙන් යුතුව කලකිරීමෙහි සිත පිහිටියා.

302. එනිසාම මගේ සිත කෙලෙසුන් ගෙන් නිදහස් වුණා. සද්ධර්මයේ ආශ්වර්‍ය බලන්න. මා ත්‍රිවිද්‍යාව ලබාගන්නා.

බුදු සසුන සම්පූර්ණ කරගත්තා.

මෙය වනාහී ආයුෂ්මත් චන්දන නම් රහත් මුනිඳුන් වදාළ
ගාථාවන්ය.

4.1.10. ධම්මික තෙරුන්ගේ ගාථා

303. ඇත්තෙන්ම ධර්මයේ හැසිරෙන කෙනාව රැකගන්න
ධර්මයට පුළුවන්. යහපත් ලෙස රැස් කරගත් ධර්මය තමයි
සැප ලබාදෙන්නේ. යහපත් ලෙස ධර්මය රැස්වීමේ
ආනිශංසය මේකයි. ධර්මයේ හැසිරෙන කෙනා දුගතියක
යන්නේ නෑ.

304. ධර්මයත්, අධර්මයත් යන දෙක විපාක වශයෙන්
සමාන වෙන්නේ නෑ. අධර්මයෙන් සත්වයා නිරය කරා
ගෙන යනවා. ධර්මයෙන් සත්වයා සුගතිය කරා ගෙන
යනවා.

305. එනිසා ධර්මයටමයි කැමති වෙන්න ඕනේ. අකම්පිත
සිත් ඇති සුගතයන් වහන්සේගේ ධර්මය ගැන සතුටු
වෙන්න ඕනේ. සුගතයන් වහන්සේගේ ධර්මයේ පිහිටන
ශ්‍රාවකයන්ට නුවණින් යුක්තව උතුම් සරණ ලබාගෙන
නිවන කරා යන්ට පුළුවනි.

306. කාමය කියන්නේ තුවාලයක් වගේ එකක්. ඒ
කාමයේ මුල් ගලවලා දෑමිමා. තණ්හා දෑල සිඳි බිඳ දෑමිමා.
ඔහුගේ සංසාරය දැන් ඉවරයි. දැන් ඔහු තණ්හා රහිත
කෙනෙක්. පෝය දවසෙ හැම දොස් රහිතව බබලන සඳක්
වගේ.

මෙය වනාහී ආයුෂ්මත් ධම්මික නම් රහත් මුනිඳුන් වදාළ
ගාථාවන්ය.

4.1.11. සප්පක තෙරුන්ගේ ගාථා

307. ඒ කෙකිණියගේ අත් තටු සුදු නෙළුමේ පාටින් යුක්තයි. කළු වළාකුලට බිය වෙලා ඇය තැති ගත්තා. ඉන්න තැනක් සොයාගෙන ඇ ඉහිලි යන වෙලාවට මේ 'අප්පකරණී' නදිය මගේ සිත ඇදගන්නවා.

308. කෙකිණියගේ අත්තටු සුදු නෙළුමේ පාටින් යුක්තයි. කළු වළාකුලට බිය වෙලා ඇය තැති ගත්තා. ඇයට සැඟවෙන්න තැනක් නෑ. සැඟවෙන්න තැනක් සොයමින් ඇය පලායන කලට 'අප්පකරණී' නදිය මගේ සිත ඇදගන්නවා.

309. ගංතෙර දෙපැත්තේ ජම්බු ගස් තියෙනවා. ඒවා සතුටු නොකරන්නේ කාවද? මගේ ලෙන පිටිපස්සේ තියෙන ඒ ජම්බු ගස් පළාතම ලස්සන කරනවා.

310. ගෙම්බන් නාද කරන්නේ ගාම්භීර විදිනට. ඒගොල්ල සර්පයන්ගෙන් බේරිලා ඉන්න නිසා වෙන්න ඇති. මේ කාලයේ කඳු ගංගා වෙන් වෙලා තියෙන කාලයක් නොවේ. 'අප්පකරණී' නදිය කියන්නේ කෙම්බිමක්. හැම අතින්ම ලස්සනයි. රමණීයයි.

මෙය වනාහි ආයුෂ්මත් සප්පක නම් රහත් මුනිඳුන් වදාළ ගාථාවන්ය.

4.1.12. මුදිත තෙරුන්ගේ ගාථා

311. ඇත්තෙන්ම මං මහණ වුණේ නැති බැරිකම නිසා. ඒ වුණාට උපසම්පදාව ලැබුණට පස්සේ මගේ හිතේ

ලොකු ශ්‍රද්ධාවක් අති වුණා. ගොඩක් වීරිය අරගෙන උත්සාහ කළා.

312. ඒකාන්තයෙන්ම මේ ගරීරය බිඳී යේවා! මේ මස් ගොබ විසිරීයේවා! මගේ දණහිස් දෙකෙන් මේ කෙණ්ඩා දෙක ගිලිහී යේවා!

313. මේ සිතේ තියෙන තණ්හාව නමැති හුල උදුරා දමන තාක් මම කිසිදෙයක් වළඳන්නේ නෑ. කිසිදෙයක් පානය කරන්නෙත් නෑ. මේ කුටියෙන් එළියට යන්නෙත් නෑ.

314. මං වාසය කළේ ඒ විදිහට. මගේ වීරිය පරාක්‍රමය දෙස බලන්න. මා ත්‍රිවිද්‍යාව ලබා ගත්තා. බුදු සසුන සම්පූර්ණ කරගත්තා.

මෙය වනාහී ආයුෂ්මත් මුදිත නම් රහත් මුනිදන් වදාළ ගාථාවන්ය.

හතරවෙනි නිපාතය නිමා විය.

(ගාථා හතර බැගින් වදාළ කොටස නිමා විය)

5. පස්වෙනි නිපාතය

5.1.1. රාජදත්ත තෙරුන්ගේ ගාථා

315. මම හික්ෂුවක්. ඉතින් එදා මං අමු සොහොනට ගියා. සොහොනේ අත්හැර දමා තිබුණේ ස්ත්‍රියකගේ මළ සිරුරක්. ඒ මළ කුණ පුරා පණුවක් පිරී ඉතිරි තිබුණා. පණුවන් එය කා දමමින් තිබුණා.

316. මේ වගේ පාපී වූ මළ කුණක් දකින කොට සාමාන්‍යයෙන් ඇති වන්නේ පිළිකුලක්. එහෙත් මට වුණේ ඊට හාත්පසින් වෙනස් දෙයක්. මට රාගය ඇතිවුණා. අසූචි වැගිරෙන ඒ මළ කුණ දිහා මං බලාගෙන සිටියේ අන්ධයෙක් වගේ.

317. බතක් ඉදෙන කාලයටත් අඩු වෙලාවකට මං එතනින් ඉවත් වුණා. ඉතා හොඳින් සිහියක් නුවණක් පිහිටුවා ගෙන පැත්තකින් වාඩිවුණා.

318. ඒ නිසා ම මා තුළ යෝනියෝ මනසිකාරය ඇති වුණා. සංස්කාරයන්ගේ ආදීනව ප්‍රකට වුණා. අවබෝධයෙන් යුතු කලකිරීමෙහි සිත පිහිටියා.

319. එනිසාම මගේ සිත කෙලෙසුන්ගෙන් නිදහස් වුණා. සද්ධර්මයේ ආශ්වර්‍ය බලන්න. මාත් ත්‍රිවිද්‍යාව ලබා ගත්තා. බුදු සසුන සම්පූර්ණ කරගත්තා.

මෙය වනාහි ආයුෂ්මත් රාජදත්ත නම් රහත් මුනිඳුන් වදාළ ගාථාවන්ය.

5.1.2. සුභූත තෙරුන්ගේ ගාථා

320. එයා කැමති වන්නේ යහපතයි. නමුත් තමාව යොදවා තිබෙන්නේ වැරදි පාරක. ඒ වැරදි මගේ කොයි තරම් හැසිරුණත් යහපතක් උදාකරගන්න බැහැ. ඒක තමයි අවාසනාවේ සලකුණ.

321. කෙලෙස් නැති කරන්නේ නැතිව, ඒ සඳහා තිබෙන එකම ධර්මය වන “අප්‍රමාදය” අත්හැරියොත් ඒක මහා අවාසනාවක්. සියලු කුසල් දහම් අත හැරියොත් එයාට

යහපත අයහපත දකින්න බැහැ. එයා අන්ධයෙක්.

322. යමක් කරනවා නම් කිය යුත්තේ එයයි. නොකරන දේවල් කිය යුතු නැත. නොකරන දේ, කිය කියා සිටින කෙනාට බුද්ධිමතුන් ගරහනවා.

323. මල කොච්චර ලස්සන වුණත් කොයි තරම් පැහැපත් වුණත් සුවඳක් නැති නම් වැඩක් නෑ. සුභාෂිත දහම් පද කොයිතරම් කතා කළත් අනුගමනය කිරීමක් නැති නම් වැඩක් නෑ.

324. ලස්සන පැහැපත් මල වටින්නේ සුවඳ තිබුණොත් විතරයි. ඒ වගේම සුභාෂිත දහම් පද වටින්නේ අනුගමනය කරන විට විතරයි.

මෙය වනාහී ආයුෂ්මත් සුභුත නම් රහත් මුනිඳුන් වදාළ ගාථාවන්ය.

5.1.3. ගිරිමානන්ද තෙරුන්ගේ ගාථා

325. වැස්ස වහින්නේ ලස්සන ගීතයක් වගේ. මා ඉන්න කුටිය හොඳට සෙවිලි කරල තියෙන්නේ. හරි සනීපයි. ජනේලයත් වහල තියෙන්නේ. සංසිඳුන සිතෙනුයි මමත් ඉන්නේ. ඉතින් වැහි වළාකුල, කැමති තරම් වහින්න.

326. වැස්ස වහින්නේ ලස්සන ගීතයක් වගේ. මා ඉන්න කුටිය හොඳට සෙවිලි කරල තියෙන්නේ. හරි සනීපයි. ජනේලයත් වහල තියෙන්නේ. ශාන්ත සිතකිනුයි මමත් ඉන්නේ. ඉතින් වැහි වළාකුල, කැමති තරම් වහින්න.

327. වැස්ස වහින්නේ ලස්සන ගීතයක් වගේ. මා ඉන්න කුටිය හොඳට සෙවිලි කරල තියෙන්නේ. හරි සනීපයි.

ජනේලයක් වහල තියෙන්නේ. රාග රහිත සිතෙහුයි මමත් ඉන්නේ. ඉතින් වැහි වළාකුල, කැමති තරම් වහින්න.

328. වැස්ස වහින්නේ ලස්සන ගීතයක් වගේ. මා ඉන්න කුටිය හොඳට සෙවිලි කරල තියෙන්නේ. හරි සනීපයි. ජනේලයක් වහල තියෙන්නේ. ද්වේෂ රහිත සිතෙහුයි මමත් ඉන්නේ. ඉතින් වැහි වළාකුල, කැමති තරම් වහින්න.

329. වැස්ස වහින්නේ ලස්සන ගීතයක් වගේ. මා ඉන්න කුටිය හොඳට සෙවිලි කරල තියෙන්නේ. හරි සනීපයි. ජනේලයක් වහල තියෙන්නේ. මෝහ රහිත සිතෙහුයි මමත් ඉන්නේ. ඉතින් වැහි වළාකුල, කැමති තරම් වහින්න.

මෙය වනාහි ආයුෂ්මත් ගිරිමානන්ද නම් රහත් මුනිදුන්
වදාළ ගාථාවන්ය.

5.1.4. සුමන තෙරුන්ගේ ගාථා

330. සද්ධර්මය තුළ මං අපේක්ෂා කළේ එකම එක දෙයයි. උපාධ්‍යායන් වහන්සේ ඒ වෙනුවෙන් මට උපකාර කළා. මං කැමති වෙලා සිටියේ ඒ අමා නිවන් සුවයයි. ඒ මා කැමැති වෙලා සිටිය දේ වෙනුවෙන් කළ යුතු දේ මම සම්පූර්ණ කළා.

331. ඒ අමා නිවන් සුව මං ලබාගත්තා. ප්‍රත්‍යක්ෂ කළා. නිසැක කළා. පිරිසිදු අවබෝධ ඥානයකින්මයි. සැකයෙන් තොරවමයි. මෙකරුණ ඔබවහන්සේට කියා සිටින්නේ.

332. පුබ්බේනිවාසානුස්සති ඥානයක් ලබාගත්තා. දිවැසක් පිරිසිදු කරගත්තා. අරහත්වයද ලබාගත්තා. බුදු සසුන සම්පූර්ණ කරගත්තා.

333. ඔබ වහන්සේගේ සසුනේ ඒ අමා නිවන් මග ඉතා පැහැදිලි ලෙස අසා දැනගත්තා. අප්‍රමාදීව සීල, සමාධි, ප්‍රඥා දියුණු කරගත්තා. ආශ්‍රවයන් නැතිවෙලා ගියා. දැන් ඉතින් ආයෙක් මට පුනර්භවයක් නෑ.

334. ආර්ය වූ ප්‍රතිපත්තියෙන් මට අනුශාසනා කළ සේක. අනුකම්පා කළ සේක. අනුග්‍රහ කළ සේක. ඔබ වහන්සේගේ ඒ අවවාද හිස් නැත. මම දැන් ඉතා හොඳින් හික්මුණ අතවැසියෙක්.

මෙය වනාහි ආයුෂ්මත් සුමන නම් රහත් මුනිඳුන් වදාළ
ගාථාවන්ය.

5.1.5. වඩිඬු තෙරුන්ගේ ගාථා

335. මගේ අම්මා අවවාද නමැති කෙටිට අරගෙන මට පැවසූ දේ ඉතා අගෙයි. මා වැදූ අම්මාගෙනුයි අවවාද අනුශාසනා ලබාගත්තේ. ඉතින් මම පටන්ගත් වීරියෙන්මයි හිටියෙ. දිවි දෙවැනි කොට ධර්මයේ හැසිරුණා. උතුම් වූ අරහත්වයට පත්වුණා.

336. මම දැන් අරහත් හික්ෂුවක්. පුද පූජාවන්ට සුදුසු කෙනෙක්. ත්‍රිවිද්‍යාව ලැබූ කෙනෙක්. අමා නිවන දැක ගත්තා. මාර සෙනඟ පරදවා දෑම්මා. මං ඉන්නෙ දැන් ආශ්‍රව රහිතවයි.

337. අභ්‍යන්තර වූත්, බාහිර වූත් යම් ආශ්‍රවයක් මා තුළ තිබුණා නම් ඒ හැමදෙයක්ම ඉතිරි නැති කර දෑම්මා. ආයෙමත් කවදාවත් ඒවා හටගන්නෙ නෑ.

338. මගේ නංගිත් ධර්මයේ විශාරදයි. ඇත්තෙන්ම ඇත්

මේ ගැන කීවා. ඔබ තුළත් කෙලෙස් නෑ. මා තුළත් කෙලෙස් නෑ කියලා.

339. දුක් ඔක්කොම අවසන් වුණා. මේ තියෙන්නෙ අන්තිම ශරීරය, ඉපදෙන මැරෙන සංසාරයෙන් යුතු පුනර්භවය මෙතනින් ඉවරයි.

මෙය වනාහී ආයුෂ්මත් වඩිස් නම් රහත් මුනිඳුන් වදාළ ගාථාවන්ය.

5.1.6. නදීකස්සප තෙරුන්ගේ ගාථා

340. බුදු සම්මාණන් තේරංජරා ගං තෙරට වැඩිම කළා. ඇත්තෙන්ම උන්වහන්සේ වැඩියේ මගේ යහපතටමයි. උන්වහන්සේගේ ධර්මය ඇසීමෙනුයි මං මිත්‍යා දෘෂ්ටිය අත්හැරියේ.

341. ඉස්සර මං හිටියෙ නුවණැසක් නැති අන්ධබාල පෘථග්ජනයෙක් හැටියට. මේක තමයි විසුද්ධි මාර්ගය කියලා හිතාගෙන ලොකු කුඩා හැම යාගයක්ම කළා. හැම ගිනි පූජාවක්ම කළා.

342. නුවණැසක් නැතිව අවිද්‍යා සහගතව දෘෂ්ටිවලට හසුවෙලා මං හිටියේ. ඒවාම දැඩිකොට ගත්තා. මුළා වුණා. අශුද්ධ වූ දේ ගැන මට හිතූණේ ශුද්ධ දෙයක් හැටියටයි.

343. දැන් මට ඒ මිත්‍යා දෘෂ්ටිය නෑ. සැම භවයක්ම නැති කළා. පුද පූජාවන් ලැබීමට සුදුසු බව නම් වූ ගිනි පූජාව තමයි දැන් කරන්නෙ. ඒ තථාගතයන් වහන්සේට මම නමස්කාර කරමි.

344. මගේ හැම මෝහයක්ම නැතිවෙලා ගියා. භව

තණ්හාව නසා දැමීමා. ඉපදෙන සංසාරය නැතිවුණා. දැන් ඉතින් පුනර්භවයක් නෑ.

මෙය වනාහී ආයුෂ්මත් නදීකස්සප නම් රහත්
මුනිදුන් වදාළ ගාථාවන්ය.

5.1.7. ගයාකස්සප තෙරුන්ගේ ගාථා

345. ඉස්සර මං හිමිදිරි පාන්දරත්, මහ දවාලටත්,
සවසටත් වශයෙන් දවසකට තුන් වතාවක් ගයාවේ තියෙන
'ගයා ඵල්ගු' කියන තොටින් වතුරට බැස්සා.

346. මං සංසාරෙ කරපු යම් පාප කර්ම තියෙනවා නම්
ඒවා ඔක්කොම ජලයෙන් සෝදා දමන්ට පුළුවන් කියන
මතය තමයි ඒ දවස්වල මට තිබුණේ.

347. බුදු සම්මදාණන්ගේ සුභාෂිත දහම් පදවල තියෙන්නෙ
ධර්මය සහිත අර්ථය සහිත වචන. ඉතින් මටත් ඒ උතුම්
ධර්මය අසන්ට ලැබුණා. සත්‍ය වූත්, යථාර්ථවාදී වූත්, ඒ
ධර්මයේ අර්ථ නුවණින් ප්‍රත්‍යක්ෂ කරගත්තා.

348. හැම පවක්ම ධර්මයෙන් සෝදා දැමීමා. අවිද්‍යා
මලකඩ නැති කළා. පවිත්‍ර වුණා. පිරිසිදු බුදු සම්මදාණන්ගේ
පිරිසිදු දායාදය ලබාගත්තා. බුදු සම්මදාණන්ගේ ළයෙහි
උපන් පුත් රුවනක් මම.

349. ආර්ය අෂ්ටාංගික මාර්ගය නම් වූ දිය පාරටයි දැන්
මම බැස්සේ. ඒ ජලයෙනුයි හැම පවක්ම සෝදා හැරියේ.
ත්‍රිවිද්‍යාව ලබාගත්තා. බුදු සසුන සම්පූර්ණ කරගත්තා.

මෙය වනාහී ආයුෂ්මත් ගයාකස්සප නම් රහත් මුනිදුන් වදාළ
ගාථාවන්ය.

5.1.8. වක්කලී තෙරුන්ගේ ගාථා

350. (භාග්‍යවතුන් වහන්සේ:) පින්වත් භික්ෂුව, ඔබ ඉන්නේ මහා වනයේ. වාත රෝගයකිනුත් පීඩා විඳිනවා. සිව්පසයත් පිළිවෙළකට නෑ. මේ කටුක ජීවිතේ ඔබ ගෙවන්නේ කොහොම ද?

351. (වක්කලී තෙරුන්:) මගේ මුළු සිරුර පුරාම මහත් ප්‍රීති සැපයක් පැතිරිලා තියෙන්නේ. ඒ නිසා කටුක ජීවිතේ මැඩගෙන මං මහාවනයේ ඉන්නවා.

352. මං මහ වනයේ ඉන්නේ සතර සතිපට්ඨාන වඩමිනුයි. ඒ වගේම පඤ්ච ඉන්ද්‍රිය ධර්මයන්, පඤ්ච බලධර්මයන්, සප්ත බොජ්ඣංග ධර්මයන් වඩමිනුයි.

353. පටන් ගත් විරිය දිගටම පවත්වන, දිවි දෙවැනි කොට ධර්මයේ හැසිරෙන, දැඩි පරාක්‍රමයෙකින් යුක්ත වූ සමුහ්මචාරීන් වහන්සේලා සමඟියෙන් වැඩසිටින ආකාරය දකිනිමිනුයි මහ වනයේ මං ඉන්නේ.

354. තුන් ලොවටම අග්‍ර වූ, දමනය වූ සමාහිත සිත් ඇති බුදු සම්මාණන්ව දිවා රාත්‍රී දෙකේම සිහි කරමිනුයි මහා වනයේ මං ඉන්නේ.

මෙය වනාහි ආයුෂ්මත් වක්කලී නම් රහත් මුනිදුන් වදාළ ගාථාවන්ය.

5.1.9. විජ්‍යසේන තෙරුන්ගේ ගාථා

355. ඒයි සිත, මං දැන් උඹට බාහිර අරමුණු ඔස්සේ යන්ට දෙන්නේ නෑ. නුවර දොරටුවේ බැඳල ඉන්න ඇතෙක්

වගේ තියාගන්නවා. ශරීරයෙන් හටගන්නා කාම දෑලක් ඇති සිත, උඹව මං පාපයට නම් යොදවන්නෙ නෑ.

356. ඒ ඇතාට නුවර දොරවල් ආයෙමක් ඇරෙන්නෙ නෑ. අන්න ඒ විදිහටයි මං උඹව බාහිර අරමුණුවලින් වළක්වන්නේ. ඒයි කාලකණ්ණි සිත, දෑන් ඉතින් උඹ සිටිය යුත්තේ පව්වල ඇලෙන දරුණුගති නැතිවයි.

357. අලුතින් අල්ලා ගත්තු ඇතාගේ කිසිම හික්මීමක් නෑ. ඇත්ගොව්වා හෙණ්ඩුවෙන් ඇතල ඇතාව දමනය කරන කොට උඹ දමනය වෙන්නෙ අකමැත්තෙන්. අන්න ඒ විදිහටයි මං උඹව දමනය කරන්නෙ.

358. අශ්වයන් හිලෑ කරන්ට දක්ෂ වූ උතුම් රියැදුරෙක් ශ්‍රේෂ්ඨ අශ්වයෙක්ව දමනය කරනවා වගේ, මාත් සද්ධා, විරිය, සති, සමාධි, පඤ්ඤා යන පංච බල ධර්මයේ පිහිටා උඹව දමනය කර ගන්නෙමි.

359. ඒයි සිත, මං උඹව ගැටගහල තියෙන්නෙ සිහිය නැමැති රැහැන් පටින්. මං උඹව සෝදන්නෙ පව්තු වූ ජීවිතයෙන්. විරියෙන් උඩට ඔසවලා වරදට නිග්‍රහ කරල, වරදින් වළක්වා ගත් උඹට දෑන් ඉතින් සංසාරෙ ගමන් බිමන් ඉවරයි.

මෙය වනාහී ආයුෂ්මත් විජිතසේන නම් රහත් මුනිදුන්
වදාළ ගාථාවන්ය.

5.1.10. යසදත්ත තෙරුන්ගේ ගාථා

360. මෝඩ තැනැත්තා බුදු සම්මුතියේ ධර්මය අහන්නෙත් වැරදි සොයන අදහසින්මයි. එයා ධර්මයෙන්

ඇත ඉන්න කෙනෙක්. අහසට පොළොව වගෙයි.

361. මෝඩ තැනැත්තා බුදු සම්ඥන්ගේ ධර්මය අහන්නෙන් වැරදි සොයන අදහසින්මයි. එයා පිරිහිලා යන කෙනෙක්. කලුවර වේගෙන යන සඳක් වගේ.

362. මෝඩ තැනැත්තා බුදු සම්ඥන්ගේ ධර්මය අහන්නෙන් වැරදි සොයන අදහසින්මයි. එයා සද්ධර්මයෙන් ඇත්වුණ වේලිලා ගිය කෙනෙක්. දිය සිඳුණ තැනක ඉන්න මාළුවෙක් වගේ.

363. මෝඩ තැනැත්තා බුදු සම්ඥන්ගේ ධර්මය අහන්නෙන් වැරදි සොයන අදහසින්මයි. එයා ධර්මය තුළ වැඩෙන කෙනෙක් නොවේ. කුණු වෙච්ච පැලයක් කුඹුරක හිටෙච්චා වගේ.

364. එහෙත් නුවණැති තැනැත්තා සතුටු සිතිනුයි බුදු සම්ඥන්ගේ ධර්මය අහන්න. එයා ආශ්‍රවයන් නැති කරලා දානවා. අමා නිවන සාක්ෂාත් කරනවා. පරම ශාන්තියට පැමිණෙනවා. නිකෙලෙස් සිතින් පිරිනිවන් පානවා.

මෙය වනාහි ආයුෂ්මත් යසදත්ත නම් රහත් මුනිඳුන්
වදාළ ගාථාවන්ය.

5.1.11. සෝණකුටිකණ්ණ තෙරුන්ගේ ගාථා

365. මාත් උපසම්පදාව ලබාගත්තා. නිකෙලෙස් වූ චිත්ත විමුක්තිය ඇති කරගත්තා. භාග්‍යවතුන් වහන්සේව බැහැ දකින්නට ගිය වෙලාවේ ඒ බුදු සම්ඥාණන් වැඩවසන විහාරයේ පවා මට වාසය කරන්නට ලැබුණා.

366. එදා රාත්‍රී බොහෝ වෙලාවක් යනතුරු භාග්‍යවතුන්

වහන්සේ සක්මන් කරමිනුයි වැඩසිටියේ. විවිධාකාර සමාපත්තිවලින් වැඩසිටින්නට දක්ෂ වූ අපගේ ශාස්තෘන් වහන්සේ එකල ගන්ධ කුටියට වැඩි සේක.

367. ඒ ගෞතම සම්මදාණන් දෙපට සිවුර අතුරා සිංහ සෙය්යායාවෙන් සැතපුණේ බිය තැති ගැනීම කිසිවක් නැතිව ගල්ලෙනක වාසය කරන සිංහ රාජයෙක් වගේ.

368. එදා එතනදී සම්බුදු සම්මදාණන්ගේ ශ්‍රාවකයෙක් වූ, මිහිරි ලෙස කතා කරන, සෝණ කුටිකණ්ණ, ඒ ශ්‍රේෂ්ඨ වූ බුදු සම්මදාණන් ඉදිරියේ දහම් දෙසුවා.

369. පංච උපාදානස්කන්ධයන්ගේ සැබෑ තත්වය අවබෝධ කරගත්තා. ආර්ය අෂ්ටාංගික ධර්මය ප්‍රගුණ කරගත්ත පරම ශාන්තියට පත්වුණා. නිකෙලෙස් සිතින් පිරිනිවන් පාන්නට ඔහුට දැන් පුළුවන්.

මෙය වනාහි ආයුෂ්මත් සෝණකුටිකණ්ණ නම් රහත්
මුනිඳුන් වදාළ ගාථාවන්ය.

5.1.12. කෝසිය කෙරුන්ගේ ගාථා

370. ඇත්තෙන්ම සදහම් පවසන ආචාර්යන් වහන්සේලාගේ වචන දෑනගෙන තියෙන්ට ඕනෙ. අන්න ඒ නුවණැත්තා ගුරුවරුන්ගේ වචනවලට කීකරුයි. ගුරුවරුන් ගැන ප්‍රේමය උපදවා ගන්නවා. ඒ වගේම හක්තිමත්. බුද්ධිමත්. එයා සද්ධර්මය අවබෝධ කළ විශේෂ කෙනෙක්.

371. ඕනෑම කරදරයක් අභියස ඔහුට කම්පා නොවී ඉවසා සිටින්නට පුළුවන්. ඔහු ගොඩක් බලවත්. බුද්ධිමත්. සද්ධර්මය අවබෝධ කළ විශේෂ කෙනෙක්.

372. කෙලෙස් රහිතව ඉන්න ඔහු මහා සාගරයක් වගෙයි. ගැඹුරු ප්‍රඥාවක් තියෙන්නෙ. ඉතා සියුම් අර්ථ දකින්නට පුළුවන්. කෙලෙසුන්ට පුළුවන් කමක් නෑ ඔහුගේ පිරිසිදුකම පැහැර ගන්න. ඔහු බුද්ධිමත්. සද්ධර්මය අවබෝධ කළ විශේෂ කෙනෙක්.

373. ඔහු ඉන්නේ සද්ධර්මය බොහෝ සෙයින් අසා දැනගෙන නම්, සද්ධර්මය දරාගෙන නම්, සද්ධර්මය අනුව නම් ජීවිතය ගෙවන්නේ, ඔහු ආචාර්යන් වහන්සේලාට සමාන කෙනෙක්. බුද්ධිමතෙක්. සද්ධර්මය අවබෝධ කළ විශේෂ කෙනෙක්.

374. ඔහු දන්නවා නම් සද්ධර්මයේ අර්ථ, එසේ දැනගත් අර්ථයන්ට අනුව නම් ඔහු කටයුතු කරන්නේ, ඔහු අර්ථයට පැමිණි කෙනෙක්. බුද්ධිමතෙක්. සද්ධර්මය අවබෝධ කළ විශේෂ කෙනෙක්.

මෙය වනාහී ආයුෂ්මත් කෝසිය නම් රහත් මුනිදුන් වදාළ ගාථාවන්ය.

පස්වෙනි නිපාතය නිමා විය.

(භාටා පහ බැගින් වදාළ කොටස නිමා විය)

6. හයවෙනි නිපාතය

6.1.1. උරුචේල කස්සප තෙරුන්ගේ ගාථා

375. ගෞතම බුදු සම්මුතියේ කීර්තිය හැමතැනම පැතිරිලා තිබුණා. ඒ ප්‍රාතිභාර්යයන් මං දක්කා. නමුත් මං තුළ තිබුණ ඉරිසියාත්, මාන්තයත් නිසා මම උන්වහන්සේට

වන්දනා කළේ නෑ.

376. පුරිසදම්මසාරථී වූ බුදු සමිඳුන් මගේ සිතුවිලි හඳුනාගත්තා. මට වෝදනා කළා. ඒ වෙලාවේ මං ගැන මහා සංවේගයක් මටම ඇති වුණා. අද්භූත වූ ලොමු දහ ගැනීමකින් ඇඟ කිලිපොලා ගියා.

377. ඉස්සර ජටාධර තාපසයෙක්ව ඉන්න කාලෙ මට පුටි ඉර්ධියක් තිබුණ තමයි. ඒත් මං ඒවා අත්හැරියා. බුද්ධ ශාසනයේ පැවිදි වුණා.

378. ඉස්සර කාම භවයම පෙරට ගෙන යාග කරමින් මං සතුවු වුණේ. දෑත් මම එය අහැරියා. රාග, ද්වේෂ, මෝහත් මුලින්ම උපුටා දමීමා.

379. පුබ්බේ නිවාස ඥානය මා ලබාගත්තා. දිවැස් නුවනත්, පිරිසිදු කරගත්තා. සාද්ධිබලද ලබාගත්තා. අනුන්ගේ සිත් දැනීමේ නුවණක් මට තියෙනවා. දිව්‍ය කණක් තියෙනවා.

380. ගිහි ගෙය අත්හැරල පැවිදි වුනේ යම් අර්ථයක් පිණිස නම් ඒ අර්ථය මට ලැබුණා. හැම බන්ධනයෙන්ම මං නිදහස් වුණා.

මෙය වනාහී ආයුෂ්මත් උරුච්චකස්සප නම් රහත් මුනිඳුන්
වදාළ ගාථාවන්ය.

6.1.2. තේකිච්ඡකානි තෙරුන්ගේ ගාථා

381. (මාරයා:) අටුවේ වී පිරිල තියෙනවා. හැල් වීත් එකතු කරල තියෙන්නෙ. ඒත් පිණ්ඩපාතය ලැබෙන්නෙ නෑ. මං වගා කරන්නෙ කොහොමද?

382. (මම:) සිත පහදවා ගෙන අපමණ ගුණ ඇති බුදු

සම්පූර්ණ ගැන සිහිකරන්න. හැම තිස්සේම ඔඳ වැඩුණ ප්‍රීතිය, පැතිර ගිය සිරුරක් ඇති කෙනෙක් වෙන්න.

383. සිත පහදවා ගෙන අපමණ ගුණ ඇති බුදු සම්මාණන්ගේ ධර්මය සිහි කරන්න. හැම තිස්සේම ඔඳ වැඩුණ ප්‍රීතිය පැතිරගිය සිරුරක් ඇති කෙනෙක් වෙන්න.

384. සිත පහදවා ගෙන බුදු සම්පූර්ණගේ ශ්‍රාවක වූ අපමණ ගුණ ඇති සඟ පිරිස සිහිකරන්න. හැම තිස්සේම ඔඳ වැඩුණ ප්‍රීතියක් පැතිර ගිය සිරුරක් ඇති කෙනෙක් වෙන්න.

385. (මාරයා:) මේ සීතල හිම වැටෙන රාත්‍රියක්. එළිමහන නේද ඔය ඉන්නේ? සීතලෙන් දුක් විඳල වැනසෙන්න එපා. දොර ජනෙල් ඇති කුටියක් ඇතුළට යන්න.

386. (මම:) සතර බ්‍රහ්මචිහරණ මම පතුරුවා. ඒ තුළින් ඇති වෙන සැපය ඇතිවයි මම ඉන්නේ. මං සීතලෙන් වැනසෙන කෙනෙක් නොවේ. කෙලෙස් නැතිව ඉන්න කෙනෙක්.

මෙය වනාහී ආයුෂ්මත් තේකිවිජ්ඣානි නම් රහත් මුනිදුන් වදාළ ගාථාවන්ය.

6.1.3. මහානාග තෙරුන්ගේ ගාථා

387. කෙනෙක් තුළ තිබෙන්න ඕනෑ සබ්බත්ථාරීන් වහන්සේලා කෙරෙහි ගෞරවයක්. ඒ ගෞරවය ඔහු තුළ නැතිනම් ඔහු පිරිහෙනවා. පුංචි දිය කඩිත්තක ඉන්න මාළුවෙක් වගේ.

388. කෙනෙක් තුළ තිබෙන්න ඕනෑ සබ්බත්ථාරීන්

වහන්සේලා කෙරෙහි ගෞරවයක්. ඒ ගෞරවය ඔහු තුළ නැතිනම් ධර්මය වැඩෙන්නේ නෑ. කුණු වෙච්ච පැලයක් කුඹුරක හිටෙච්චා වගේ.

389. කෙනෙක් තුළ තිබෙන්නට ඕනෑ සබ්බත්ථවාරීන් වහන්සේලා කෙරෙහි ගෞරවයක්. ඒ ගෞරවය ඔහු තුළ නැතිනම් ධර්මරාජයාණන්ගේ ශාසනයේ නිවන තුළින් ඔහු දුරුවෙනවා.

390. කෙනෙක් තුළ තිබෙන්නට ඕනෑ සබ්බත්ථවාරීන් වහන්සේලා කෙරෙහි ගෞරවයක්. එහෙම වුණොත් ඔහු සැපයට පත්වෙනවා. මහා ජලාශයක පීනන මාළුවෙක් වගේ.

391. කෙනෙක් තුළ තිබෙන්නට ඕනෑ සබ්බත්ථවාරීන් වහන්සේලා කෙරෙහි ගෞරවයක්. එහෙම වුණොත් ඔහු ධර්මය තුළ වැඩෙනවා. සාරවත් පැලයක් කුඹුරක හිටෙච්ච වගේ.

392. කෙනෙක් තුළ තිබෙන්නට ඕනෑ සබ්බත්ථවාරීන් වහන්සේලා කෙරෙහි ගෞරවයක්. එහෙම වුණොත් ධර්ම රාජයාණන්ගේ සසුනෙහි නිවන සම්පයේමයි ඔහු ඉන්නේ.

මෙය වනාහි ආයුෂ්මත් මහානාග නම් රහත් මුනිඳුන්
වදාළ ගාථාවන්ය.

6.1.4. කුල්ල තෙරුන්ගේ ගාථා

393. මගේ නම කුල්ල. මං එදා අමු සොහොනට ගියා. සොහොනේ දාලා ගිහින් තිබුණේ ස්ත්‍රී මල සිරුරක්. පණුවො උතුරුවා. ඒ පණුවො ඒ මල කුණ කමින් සිටියා.

394. පින්වත් කුල්ල, හොඳට බලන්න ලෙඩ දුක් හැදෙන අශුවි පිරුණ, කුණු වූ ඕජා වැගිරෙන මේ කය දිහා. අඥාන ජනතාව ආදරයෙන් වැළඳ ගත් මේ කය දෙස බලන්න.

395. මං විදර්ශනා ඥානය නම් වූ කණ්ණාඩිය අතට ගත්තා. අභ්‍යන්තර, බාහිර වශයෙන් මේ තුවිෂ් වූ කය හොඳින් විමසා බැලුවා.

396. මේ කයත්, මළකුණත් දෙකම එකයි. ඒ මළකුණේ දේවල්මයි මේ කයේ තියෙන්නේ. උඩුකයේ තියෙන්නෙත් අශුවිමයි. යටි කයේ තියෙන්නෙත් අශුවිමයි. යටි කයයි, උඩු කයයි දෙකම එකයි.

397. දවල්ටත් මේ ශරීරයෙන් ගලන්නේ අශුවිමයි. රැටත් ඒ විදිහමයි. රාත්‍රියට ගලන්නෙත් අශුවිමයි. දවල්ටත් ඒ විදිහමයි. ඉස්සර ගැලුවෙත් අශුවි. පස්සෙ ගලන්නෙත් අශුවිමයි. කලින් ගැලුවත් පස්සෙ ගැලුවත් අශුවිමයි.

398. ඔය විදිහට හොඳට හිත එකඟ කරගෙන විදර්ශනාව වඩන්න පටන් ගත්තා. එතකොට ධර්මයට සිත ඇලී යනවා. එවැනි ඇල්මක් පංචාගිංක තුර්යනාදයකින් වත් ඇති වෙන්නේ නෑ.

මෙය වනාහී ආයුෂ්මත් කුල්ල නම් රහත් මුනිදුන් වදාළ ගාථාවන්ය.

6.1.5. මාලුංකපුත්ත තෙරුන්ගේ ගාථා

399. ධර්මයේ හැසිරෙන්නට පමා වුණොත් ඒ පුද්ගලයාගේ කෘෂ්ණාව වේගයෙන් වැඩෙනවා. ගසක් වෙලාගෙන එති

එකී යන මහා වැලක් වගේ. එයා හරියට වඳුරෙක් වගේ. වඳුරා ගිහින් ගහට පනින්නෙ පළතුරු කන්ට ආශාවෙන්. එයක් හවයෙන් හවයට යනවා ඒ විදිහටම.

400. ලෝකය වෙලාගත් මේ ලාමක තෘෂ්ණාවට පුළුවන් ඕනම කෙනෙක් යටකර දමන්නට. ඊට පස්සේ එයා තුළ ශෝකය වැඩෙන්න පටන් ගන්නවා. සැවැන්දරා පඳුරක් වගේ.

401. එහෙත් මර්දනය කරගත නොහැකි මේ ලාමක තෘෂ්ණාව මර්ධනය කරගන්ට පුළුවන් වුණොත් ඔහුගේ ශෝකය නැතිවෙනවා. නෙළුම් කොළය මතින් වතුර බිත්දුවක් ලිස්සා වැටෙනවා වගේ.

402. මෙතනට පැමිණි ඔයාල හැම දෙනෙකුටම මං ඉතා හොඳ දෙයක් කියන්නම්. සැවැන්දරා මුල් කැමති කෙනා සැවැන්දරා පඳුර මුලින්ම උදුරා දමනවා. අන්න ඒ විදිහට තෘෂ්ණාව මුලින්ම උදුරා දමන්න. සැඩ පහරින් ගහගෙන යන බට ගහක් වගේ. ඔබව නම් මාරයා ආයෙමත් නසන්න එපා.

403. බුදු සම්බුද්ධන්ගේ වචනය පිළිපදින්න. මේ උතුම් මොහොත අතපසු වීමට ඉඩ දෙන්න එපා. මේ මොහොත මගහැරුණ උදවිය නිරයේ වැටිලා දුක් විදිනවා.

404. ඇත්තෙන්ම ධර්මයේ හැසිරෙන්නට පමාවීම ජීවිතයට කිලුටක්. කිලුට හැදෙන්නෙ ප්‍රමාදයෙනුයි. අප්‍රමාදීව ධර්මයේ හැසිරෙන්න. ආර්ය සත්‍යය අවබෝධය නම් විද්‍යාව උපදවා ගෙන තෘෂ්ණාව උදුරා දමන්න.

මෙය වනාහි ආයුෂ්මත් මාලුංකපුත්ත නම් රහත් මුනිදුන්

වදාළ ගාථාවන්ය.

6.1.6. සප්පදාස තෙරුන්ගේ ගාථා

405. මං මහණ වෙලා අවුරුදු 25ක් ගෙව්ලා ගියා. අසුරු සැණක් පමණ කාලයක්වත් සිතේ සමාධියක් ඇති කරගන්ට මට බැරිවුණා.

406. මං හිතේ ඇතිවන කාමරාගයෙන් හරියට පීඩා වින්දා. සිතේ එකඟ බවක් ඇතිවුණේ නෑ. අන්තිමේදී හඬා වැලපෙමින් හිසේ අත් බැඳගෙන වෙහෙරින් වෙහෙරට ගියා.

407. ආයුධයක් අරගෙන හරි මං දිවි නසා ගන්නවා. මේ ජීවිතයේ ඇති ඵලය කුමක් ද? ශුද්ධාවෙන් පැවිදි වුණ මං වගේ කෙනෙක් මේ උතුම් ජීවිතය අත්හැර දාලා ගිහියෙක් වශයෙන් මැරෙන්නෙ කොහොමද?

408. ඉතින් මං දෑලි පිහිය අතට ගෙන ඇඳේ වාඩි වුණා. බෙල්ලෙ නහර කපා දමන්ට සිතට ගත්තා. දෑලි පිහිය බෙල්ලට තැබුවා.

409. ඒ තුළින් මට යෝනිසෝ මනසිකාරය ඇති වුණා. මේ කෙලෙස්වල ආදීනව ප්‍රකට වුණා. අවබෝධයෙන් යුතු කළකිරීම තුළ පිහිටියා.

410. ඒ තුළින් මගේ සිත කෙලෙසුන්ගෙන් නිදහස් වුණා. මේ ධර්මයේ ආශ්වර්ය බලන්න. මාත් ක්‍රිවිද්‍යාව ලබාගත්තා. බුදු සම්ඳුන්ගේ සසුන සම්පූර්ණ කළා.

මෙය වනාහී ආයුෂ්මත් සප්පදාස නම් රහත් මුනිඳුන් වදාළ ගාථාවන්ය.

6.1.7. කාතියාන තෙරුන්ගේ ගාථා

411. ඒයි කාතියාන, දැන්වත් නැගිටපත්. පළඟක් බැඳගෙන වාඩිවෙයන්. ඔය විදිහට නිදාගන්න පුරුදු වෙන්න එපා. නිදි වරාගෙන භාවනා කරන කෙනෙක් වෙන්න. ප්‍රමාදී උදවියගේ ඤාතියා වන මාරයා කම්මැලි උඹව හඳුනාගෙන වංචාකොට පරදවන්න දෙන්න නම් එපා!

412. මේ ඉපදීමත්, ජරාවත්, ඔබව යටකරගෙන යන්නෙ මහා සාගරයේ රළ ගෙඩි වගේ. තමන්ගේ ජීවිතයට යහපත ලැබෙන දූපතක් හදාගන්න. වෙන බාහිර පිහිටක් ඔබට නැ.

413. ඔබේ ශාස්තෘන් වහන්සේ පවා මේ රාගාදී කෙලෙස්වලින් මිදුණේ ජාති, ජරා බයෙන් ජය ගත්තෙ ආර්ය අෂ්ටාංගික මාර්ගයෙන්මයි. ඔබත් දවල් රැ දෙකේම අප්‍රමාදීව භාවනා කරන්න. ඒ නිවන් මගේ දැඩි විදිහට යෙදෙන්න.

414. ඉස්සෙල්ලා ම කාම බන්ධනයෙන් නිදහස් වෙන්න. දෙපට සිවුරක් පොරවාගෙන දෑලි පිහියෙන් හිසත් මුඩු කරගෙන පිණ්ඩපාතෙ යන්නෙ. ලැබෙන දෙයක් වළඳන්න. නිදාගැනීම කියන්නෙ ක්‍රීඩාවක්. ඒකට නොඇලී ඉන්න. පින්වත් කාතියාන, මාර්ගය වඩමින් ධ්‍යාන වඩන්න.

415. පින්වත් කාතියාන, ධ්‍යාන වඩන්න මේ කෙලෙස් සටනින් ජය ලබන්න. නිවන් මගේ දක්ෂ වෙන්න. අනුත්තර වූ පිරිසිදුකම ලබාගන්න. ඇවිලෙන ගින්නක් වතුරෙන් නිවී යන්නා සේ පිරිනිවෙන්න.

416. පහතේ ගිනි සිළුව යාන්තමින් දිලෙනවා. හමායන

සුළඟට ලතාවක් වගේ සෙලවී සෙලවී නිවිල යනවා. ඔබත් කිසිවකුට බැඳෙන්න එපා. මාරයාව පරදවන්න. ඔව්! මාරයාව පරදවන්න. ඔව්! දැන් ඒ හික්සුව සියළු විදිම් කෙරෙහි ඇති රාගය දුරු කළා. මේ ජීවිතයේදී සිසිල් වී පිරිනිවන් පාන තුරු දැන් බලාගෙන සිටිනවා.

මෙය වනාහී ආයුෂ්මත් කානියාන නම් රහත් මුනිඳුන් වදාළ ගාථාවන්ය.

6.1.8. මිගජාල තෙරුන්ගේ ගාථා

417. සූර්ය වංශයෙහි උපන් දහම් ඇස් ඇති බුදු සම්ඳුන් දේශනා කරන්නේ සියළු බන්ධන වලින් නිදහස් වන ධර්මයක්. සියළු ආකාරයේ කෙලෙස් නසන ධර්මයක්.

418. මේ සද්ධර්ම මාර්ගය නිවනට පමුණුවනවා. සසරින් එතෙර කරවනවා. තණ්හාවේ මුල් වියලා දමනවා. පළිගැනීම් නැති කරනවා. නිවන කරා ගෙනියනවා.

419. අවිද්‍යාවේ මුල් සිඳෙනවා. කර්මය නම් වූ ඇත්ජීම කඩනවා. ඥානය නම් වූ දියමන්ති ආයුධයෙන් විඤ්ඤාණයෙන් බැඳෙන තැනට පහර දෙනවා.

420. වින්දනයේ සැබෑ තත්වය පෙන්වා දෙනවා. බැඳීම්වලින් නිදහස් කරනවා. භවයේ ස්වභාවය ගිනි අඟුරු විලසින් පෙන්නා දෙනවා.

421. ජරා මරණ වලකනවා. දුක සන්සිඳවනවා. සත්‍ය රසය වෑහෙන ඒ සුන්දර ධර්මය වනාහී ආර්ය අෂ්ටාංගික මාර්ගයයි.

422. කර්මය, කර්මය වශයෙන්ම අවබෝධ කර දෙනවා.

විපාකය විපාක වශයෙන් අවබෝධ කරදෙනවා. පටිච්ච සමුප්පාදය තුළින් ජීවිතයේ ඇත්ත තත්වය පෙන්වා දෙනවා. ඉතා යහපත් කෙම් බිමකට රැගෙන යන මේ ශාන්ත ධර්මය අවසානය දක්වාම සුන්දරයි.

මෙය වනාහී ආයුෂ්මත් මිගජාල නම් රහත් මුනිඳුන් වදාළ ගාථාවන්ය.

6.1.9. ජේන්ත තෙරුන්ගේ ගාථා

423. මං ඉපදුන ජාතිය ගැන මත් වෙලා හිටිය කෙනෙක්. සැප සම්පත් වලිනුත් මත් වෙලා හිටියේ. රූප සෝභාවෙනුත් මත්වෙලා හිටියේ.

424. මං මට සමාන හෝ වැඩිහිටි හෝ කිසි කෙනෙක් ගැන හිතුවේ නෑ. තදින්ම හිතට අරගෙන හිටියේ. මං කොච්චර මෝඩද කීවොත් මාන්තය නමැති කොඩිය ඔසවා ගෙන හිටියේ.

425. ඒ තරම්ම මාන්තය මට තිබුණා. මව්පියන්ට වත් ගරු කළේ නෑ. ගරු කළ යුතු කිසිකෙනෙකුට ගරු කළේ නෑ.

426. එහෙත් නුවණැත්තන් දමනය කරන තුන් ලොවට අග්‍ර වූ උතුම් වූ පුරිසදම්මසාරථී වූ බුදු සමිඳුන් හික්ෂු සංඝයා පිරිවරාගෙන බබලන හිරු මඬලක් වගේ වඩින හැටි මං බලාගෙන හිටියා.

427. මගේ සිත ගොඩක් පැහැදුණා. සියලු මාන මද මං විසි කරල දෑමිමා. සියලු සතුන්ට උතුම් වූ ඒ බුදු සමිඳාණන්ගේ සිරි පතුල් ළඟ මං ඇද වැටුණා. වන්දනා

කළා.

428. මගේ අතිමානයත්, හීන මානයත් ඔක්කොම නැති වුණා. අස්මිමානයත් නැතිකරල දම්මා. හැම මානයක්ම වනසා දම්මා.

මෙය වනාහී ආයුෂ්මත් ජෙනන නම් රහත් මුනිඳුන් වදාළ ගාථාවන්ය.

6.1.10. සුමන තෙරුන්ගේ ගාථා

429. එතකොට මගේ වයස අවුරුදු හතයි. ඒ මං පැවිදි වෙච්ච අලුත. මහත් ඉර්ධි ඇති නාග රාජයෙක්ව මගේ සෘද්ධි බලයෙන් දමනය කළේ.

430. අනෝතත්ත විලෙන් උපාධ්‍යායන් වහන්සේට මං පැන් අරගෙන ආවා. ශාස්තෘන් වහන්සේ මාව දැක්කා. ඊට පස්සේ මාව පෙන්නලා මෙහෙම වදාළා.

431. පින්වත් සාරිපුත්ත, ඔය පැමිණෙන සිගිත්තා දෙස බලන්න. දිය කළයකුත් අරගෙන තමන් තුළ ඉතා සන්සුන් සිතකුත් ඇතිවයි ඔය එන්නෙ.

432. මෙයාගෙ ගති පැවතුම් දකින කොට පැහැදීම ඇති වෙනවා. ඒ ඉරියව් පවා ඉතා සුන්දරයි. ඒ සාමණේර නම ඉර්ධි බලයෙන් යුක්තයි. විශාරදයි. අනුරුද්ධයන්ගේ ශිෂ්‍යයෙක්.

433. මෙයාව ශ්‍රේෂ්ඨ පුරුෂයෙක් බවට පත් කළේ ශ්‍රේෂ්ඨ පුරුෂයෙක් විසින්. යහපත් පුරුෂයෙක් බවට පත් කළේ යහපත් පුරුෂයෙක් විසින්. නිවන් මගේ පරිපූර්ණ දැනුම ඇති අනුරුද්ධ විසිනුයි, මෙයාව පුහුණු කළේ, හික්මෙව්වේ.

434. මෙයා පරම ශාන්තිය වූ අරහත්වයට පත්වෙලා ඉන්නේ. එහෙත් ඒ සුමන සාමණේර නම තමන් එබඳු කෙනෙක් බව කවුරුවත් දැනගන්නවාට කැමති නෑ.

මෙය වනාහී ආයුෂ්මත් සුමන නම් රහත් මුනිඳුන් වදාළ ගාථාවන්ය.

6.1.11. නභාතකමුනි තෙරුන්ගේ ගාථා

435. (භාග්‍යවතුන් වහන්සේ:) පින්වත් හික්ෂුව, ඔබ මේ මහා වනයේ ඉන්නේ වාතරෝගයෙන් දුක් විඳිමින්. සිවුපසය වුණත් පිළිවෙලකට නෑ. ඉතින් මේ කටුක ජීවිතය ගෙවන්නේ කොහොමද?

436. (නභාතකමුනි තෙරුන්:) මේ ශරීරය පුරාම ප්‍රීති සැපයක් පැතිර තිබෙනවා. එනිසා කටුක ජීවිතය මැඩගෙන මහා වනයේ වාසය කරන්න පුළුවන්.

437. සප්ත බොජ්ඣංග ධර්මයන්ද, පංච ඉන්ද්‍රියන්ද, පංච බලයන්ද වඩමින් සියුම් ධ්‍යාන ඇතිවයි මම මහා වනයේ ඉන්නේ.

438. කෙලෙසුන්ගෙන් නිදහස්වයි මං ඉන්නේ. සිතේ කැළඹීමක් නෑ. සිත පිරිසිදුයි. හැම තිස්සේම නුවණින් විමසනවා. කෙලෙස් රහිතවයි මං ඉන්නේ.

439. කලින් මා තුළ අභ්‍යන්තර, බාහිර වශයෙන් තිබුණ ඔක්කොම කෙලෙස් ඉතුරු නැතිව නැතිකරලා දමමා. ඒවා ආයෙමත් හටගන්නේ නෑ.

440. පංච උපාදානස්කන්ධය සම්පූර්ණයෙන්ම අවබෝධ කරගත්තා. දැන් ඒවාට මුල් නෑ. දුක් ඔක්කොම නැතිවුණා. මට දැන් පුනර්භවයකුත් නෑ.

මෙය වනාහි ආයුෂ්මත් නහාතකමුනි නම් රහත් මුනිදුන්
වදාළ ගාථාවන්ය.

6.1.12. බ්‍රහ්මදත්ත තෙරුන්ගේ ගාථා

441. එයා ඉන්නෙ දමනය වෙලා නම්, ගත කරන්නේ
යහපත් ජීවිතයක් නම්, අවබෝධය තුළින්ම කෙලෙසුන්
ගෙන් මිදිල නම්, උපශාන්ත නම්, අකම්පිත සිතක් නම්
තියෙන්නෙ, ඒ ක්‍රෝධ රහිත කෙනාට ක්‍රෝධයක් කොයින්ද?

442. කවුරු හෝ තමන් ගැන කිපුණට පස්සේ, තමනුත්
ඒ කිපුණ එක්කෙනාට පෙරළා කිපුණොත් පාඩුව තමාටමයි.
කිපුණ කෙනාට පෙරළා නොකිපෙන කෙනා තමයි මේ
ජයගන්ට දුෂ්කර කෙලෙස් යුද්ධය දිනා ගන්නෙ.

443. අතින් අය කිපුණ බව තේරුම් අරගෙන තමා සිහි
ඇතිව ඉවසුවොත්, එයා තමාටයි අනුන්ටයි දෙපැත්තටම
යහපතක් කරනවා.

444. මේ උතුම් ධර්මයේ වටිනාකම නොතේරෙන අඥාන
උදවිය ඉන්නවා. ක්‍රෝධය නැති කිරීම පිණිස දෙපැත්තටම
පිළියම් කරන කෙනා 'බාලයෙක්' කියලයි ඒ ගොල්ල
හිතන්නෙ.

445. ඉදින් ක්‍රෝධය හටගත්තොත් බුදු රජුන් වදාළ මේ
ධර්මය සිතිය යුතුයි. එනම්, කියතකින් තමාව කපල දුම්මත්
ක්‍රෝධ සිතක් ඇති කරගන්නෙ නෑ කියලා. රස තණ්හාව
ඇතිවුණොත් හිතන්ට තියෙන්නෙ කාන්තාර ගමනකදී තම
එකම දරුවා මැරුණට පස්සේ, ඒ දරුවගේ මස් කාල
කාන්තාරෙන් එතෙර වන දෙමව්පියන් ඒ මස ගැන හිතන
විදිහටයි.

446. ඉදින් මේ පංචකාමයන් ගැනත්, භවය ගැනත් හිත දුටුවා නම්, ගොයමටම පනින නපුරු ගෙනෙක්ව හීලෑ කරනව වගේ වහාම සිහිය උපදවල හිත දමනය කරන්නට ඕන.

මෙය වනාහී ආයුෂ්මත් බ්‍රහ්මදත්ත නම් රහත් මුනිදුන්
වදාළ ගාථාවන්ය.

6.1.13. සිරිමන්ද තෙරුන්ගේ ගාථා

447. වරද හංගගත්තම තමයි කෙලෙස් වැගිරෙන්නෙ. විවෘත වුණොත් එහෙම වෙන්නෙ නෑ. ඒ නිසා සඟවගෙන ඉන්නෙ නැතිව විවෘත වෙන්න ඕනෙ. එතකොට කෙලෙස් වැගිරෙන්නෙ නෑ.

448. මේ ලෝක සත්වයාට පහර දෙන්නෙ මරණය විසිනුයි. පිරිවරා ගෙන ඉන්නෙ ජරාවෙනුයි. ඇතුළට බැහැල තියෙන්නෙ තණ්හාව නමැති හුලයි. කැමැති දේවල්වලින් තමයි හැම තිස්සෙම දුම් දාන්නෙ.

449. මේ ලෝක සත්වයාට පහර දෙන්නෙ මරණය විසිනුයි. වට කරල තියෙන්නෙ ජරාවෙනුයි. දඬුවම් ලබන හොරෙක් වගේ හැම තිස්සෙම අසරණ වෙලා දුක් විදිනව.

450. මරණයත්, ලෙඩ දුකත්, වයසට යාමත්, ජීවිතය කරා එන්නෙ මහා ගිනි කඳු වගේ. ඒකට ප්‍රතිවිරුද්ධව සටන් කරන්නට බලයක් නෑ. පලායන්නට ජවයකුත් නෑ.

451. ටික ටික හෝ බහුලව හෝ දවස හිස් විදිහට ගත කරන්නට හොඳ නෑ. ගෙවී යන හැම රාත්‍රියකින්ම ජීවිතේ කෙටි වෙලා යනවා.

452. එනිසා ඇවිදින කොට, හිටගෙන ඉන්න කොට ඉඳගෙන ඉන්න කොට, නිදාගෙන ඉන්න කොට, මේ කොතැනක් අවසන් මොහොත පැමිණෙන්නට පුළුවන්. ඒ නිසා පමා නොවීමට මේ කාලයයි!

මෙය වනාහී ආයුෂ්මත් සිරිමන්ද නම් රහත් මුනිදුන්
වදාළ ගාථාවන්ය.

6.1.14. සබ්බකාමී තෙරුන්ගේ ගාථා

453. ඇවිද ඇවිද යන මේ ශරීරය පරිහරණය කරන්න තියෙන්නෙ දුගඳ හමන අශුවිත් එක්කයි. මේ කයේ හැම දොරටුවකින්ම ගලන්නේ ජරාවෙන් යුතු අශුවිමයි.

454. ඒ වුණාට පෘථග්ජන සත්වයා මේ ශරීරයට රැවටිලා දුක් විදිනවා. උගුලකට අහුවෙච්ච මුවෙක් වගේ. ඇම ගිලගත්තු මාළුවෙක් වගේ. ලාටුවලට අහුවෙච්ච වඳුරෙක් වගේ.

455. කාන්තාවකගේ රූපයක් තුළ සිත් ඇදගන්නා වූ රූප, ශබ්ද, ගන්ධ, රස, ස්පර්ශ යන කාම ගුණ පහම තියෙනවා.

456. පෘථග්ජන සත්වයා රාග සිතින් තමයි ඒ කාන්තාව ඇසුරු කරන්නෙ. අන්තිමේදී පුරවලා තියෙන්නෙ ගොහොර වූ සංසාරයේ සොහොන විතරයි. ආයෙමත් හවයට කර්ම රැස්කර ගන්නවා.

457. භයානක සර්පයෙකුගේ හිස පැත්ත ඇතට පයින් වීසි කරනවා වගේ ස්ත්‍රිය කෙරෙහි ඇති ඇල්ම දුරු කරගත්තොත්, එයා ඉතා හොඳ සිහියක පිහිටලා, ජීවිතයේ වෙලා ගෙන තියෙන තණ්හාවෙන් නිදහස් වෙනවා.

458. කාමයන් නිසා විඳින දුක් පීඩා තේරුම් අරගෙන ඒ කාමයෙන් නිදහස් වීමට ක්ෂේම භූමියක් වගේ දැකලයි, මම ඔක්කොම අත්හැරලා පැවිදි වුණේ. ඉතින් මට අරහත්වය ලබාගත්ට පුළුවන් වුණා.

මෙය වනාහී ආයුෂ්මත් සබ්බකාමී නම් රහත් මුනිඳුන් වදාළ ගාථාවන්ය.

හයවෙනි නිපාතය නිමා විය.

(ගාථා හය බැගින් වදාළ කොටස නිමා විය)

7. හත්වෙනි නිපාතය

7.1.1. සුන්දරසමුද්ද තෙරුන්ගේ ගාථා

459. ඒ කාන්තාව ලස්සනට ඇඳල හිටියේ. කණ කර ආහරණ වලිනුත් සැරසිලා හිටියා. මල් මාලාවක් පැළඳගෙන හිටියා. පාට කරපු පා දෙකක් ඇයට තිබුණේ. ඇය වෛශ්‍යාවක්. රන් වන් සෙරෙප්පු දෙකක් දමාගෙනයි සිටියේ.

460. ඇය සෙරෙප්පු දෙක ගැලෙව්වා. මං ළඟට වැදගෙන ආවා. මිහිරි මොලොක් බසින් මෙන්න මෙහෙමයි කිව්වේ.

461. ඔයා පැවිදි වෙලා හිටියත් තවමත් තරුණයි. මං කියන දේ අහන්නකෝ. මනුස්ස ලෝකෙ විඳින්න තියෙන සැප විඳලා ඉන්න. මං ඔයාට හැම සම්පතක්ම දෙනවා.

462. මං ඔයාට මේ ඇත්තමයි කියන්නේ. ගින්නේද වුණත් ගෙනලේල දෙන්නම්. අපි දෙන්න වයසට ගිහින් හැර මිටි ගහන කාලෙ ආපුවාම මහණ වෙමු. එතකොට අපි ලෝක දෙකම ජයගත්තා වෙනවා.

463. ලස්සනට ඇඳගෙන කණ කර ආහරණවලින් සැරසිලා මං ඉදිරියේ වැඳගෙන මට ආයාචනා කර කර හිටිය ඒ වෛශ්‍යාව මං දැක්කේ මාරයා අටවපු තොණ්ඩුවක් වගෙයි.

464. ඒ තුළින්ම යෝනිසෝ මනසිකාරය මට ඇතිවුණා. ප්‍රකට වෙලා ගියේ මේ කාමයන්ගේ ආදීනවමයි. අවබෝධයෙන් යුතු කළකිරීම තුළ මගේ හිත පිහිටියා.

465. එහිසාම මගේ හිත කෙලෙසුන්ගෙන් නිදහස් වුණා. ධර්මයේ ආශ්වර්‍ය බලන්න. මා ත්‍රිවිද්‍යාව ලබාගත්තා. බුදු සසුන සම්පූර්ණ කරගත්තා.

මෙය වනාහි ආයුෂ්මත් සුන්දරසමුද්ද නම් රහත් මුනිඳුන්
වදාළ ගාථාවන්ය.

7.1.2. ලකුණ්ඨක හද්දිය තෙරුන්ගේ ගාථා

466. ඒ හික්ෂුවගේ නම හද්දිය. 'අම්භාටක' කියන ලස්සන වනගත අසපුවකයි ඉන්නේ. තණ්හාව මුලින්ම උදුරල දාලයි එයා ධ්‍යාන වඩන්නේ.

467. සමහරුන්ට සතුටු වෙන්න නම් මිහිඟු බෙර ඕනෑ. එක්කො වීණාවක් ඕනෑ. එක්කො ගැට බෙර ඕනෑ. ඒත් මම ඒ මොකවත් නැතිව මේ රුක් සෙවණේ වාඩිවෙලා බුදු සම්මුඛයාගේ සාසනයේ හරිම සතුටින් ඉන්නේ.

468. බුදු සම්මාණන් මට වදාළොත් වරයක් දෙනවා කියල මාත් ඒ වරය ගන්නවා. නම් මුළු ලෝකෙ සඳහාම මං ඒක ගන්නවා. ඒ තමයි හැම තිස්සෙම කළ යුතු කායානුපස්සනාව.

469. සමහර උදවිය මගේ රූපෙ දිනා බලල ඔව්වම් කරනවා. ඒ වුණාට සමහරු මගේ කට හඬේ මිහිරට වසඟ වෙලා යනවා. ඇත්තෙන්ම ආශාවට මුලා වෙච්ච ඒ දෙගොල්ල ම මං කවුද කියල දන්නෙ නෑ.

470. ඒ ගොල්ලන්ට මගේ අභ්‍යන්තර ජීවිතය පේන්නෙ නෑ. බාහිර ජීවිතය පේන්නෙත් නෑ. හැම පැත්තෙන්ම වැහිලා ඉන්නෙ. ඒ අය මගේ හඬට විතරක් වසඟ වෙනවා.

471. අභ්‍යන්තර ජීවිතය ගැන දන්නෙ නැති නම් බාහිර ඵලය විතරක් නම් දකින්නෙ. එයාට තියෙන්නෙ බාහිර ඵලය වශයෙන් පෙනෙන හඬට වසඟ වෙලා ඇදිලා යන එක විතරයි.

472. එහෙත් අභ්‍යන්තර ජීවිතය ගැන දන්නවා නම්, බාහිර ජීවිතය ගැනත් දන්නවා නම්, කිසිම දෙයකින් වැහිලා නැතිව ලෝකය දකින කෙනා හඬට වසඟ වෙලා ඇදිල යන්නෙ නෑ.

මෙය වනාහි ආයුෂ්මත් ලකුණ්ඨකභද්දිය නම් රහත්
මුනිඳුන් වදාළ ගාථාවන්ය.

7.1.3. හද්ද තෙරුන්ගේ ගාථා

473. මං තමයි පවුලේ එකම දරුවා. අම්මා තාත්තා මට පුදුම ආදරයක් තිබුණා. නොයෙක් වත් පිළිවෙත් කරලා

බාර හාර වෙලයි මං ඉපදුණේ.

474. ඇත්තෙන්ම අම්ම තාත්ත දෙන්න මට හරිම ආදරෙයි. මගේ යහපත ගැනමයි කල්පනා කළේ. අන්තිමේදී ඒ ගොල්ල මාවත් වඩාගෙන බුදු සම්මාණන් ළඟට අරගෙන ගියා.

475. ස්වාමීනී, මේ දරු සිගිත්තා ලබාගත්තෙ ඉතා දුක් විඳලා. මේ දරුවා හරි සියුමැලියි. සැප දීලයි හැදුවේ. ඉතින් අපි ලොවට යහපත සඳහා 'නාථ ජීන' වූ ඔබ වහන්සේගේ ශිෂ්‍යයෙක් හැටියට තබාගන්නට මේ දරු සිගිත්තා දුන් පූජා කරනවා.

476. ශාස්තෘන් වහන්සේ මාව පිළිගත්තා. ආනන්ද තෙරුන්ට මෙසේ වදාළා. 'ආනන්දයෙනි, ඉක්මනට මේ දරු සිගිත්තාව පැවිදි කරන්න. මේ දරුවා අද්විතීය පුරුෂයෙක් වනු ඇත'

477. ශාස්තෘන් වහන්සේ මාව මහණ කරල වෙහෙරට වැඩියා. දවල් කාලෙ ගෙවෙන්නට ඉස්සර වෙලා සුළු වෙලාවකින් මගේ හිත සියලු කෙලෙසුන් ගෙන් නිදහස් වුණා.

478. එදා හවස් වරුවේ භාවනාවෙන් නැගී සිටි ශාස්තෘන් වහන්සේ 'පින්වත් හද, මෙහාට එන්න' කියල මට වදාළා. ඒක තමයි මගේ උපසම්පදාව.

479. මං උපසම්පදාව ලබන කොට වයස අවුරුදු හතයි. මාක් ත්‍රිවිද්‍යාව ලබාගත්තා. අහෝ! මේ සද්ධර්මය ආශ්චර්ය යි.

මෙය වනාහී ආයුෂ්මත් හද්ද නම් රහත් මුනිදුන් වදාළ

7.1.4. සෝපාක තෙරුන්ගේ ගාථා

480. ගන්ධ කුටියේ සෙවණ සක්මන් මළුවට වැටිලා තිබුණා. පුරිසෝත්තම බුදු සම්ඳුන් සක්මන් කරමින් එතන වැඩසිටියා. මාත් එතනට ගියා. ඒ පුරිසෝත්තම බුදු සම්ඳුන්ට වන්දනා කළා.

481. ඉතින් මමත් සිවුර ඒකාංශ කරල පොරව ගත්තා. දැන එක්කර ගත්තා. සියළු සත්වයන්ට උතුම් වූ නිකෙලෙස් වූ බුදු සම්ඳාණන් පිටුපසින් මමත් සක්මන් කළා.

482. බුදු සම්ඳාණන් ප්‍රශ්න විසඳන්ට නම් අතිශයින්ම දක්ෂයි. මගෙනුත් ප්‍රශ්න අසා වදාළා. මට ඒ වෙලාවේ කිසි බියක් ඇති වුණේ නෑ. තැති ගැනීමක් ඇති වුණේ නෑ. මං පිළිතුරු දුන්නා.

483. තථාගත බුදු සම්ඳුන් මං ඒ ප්‍රශ්න විසඳපු ආකාරය ගැන සතුටින් අනුමෝදන් වුණා. භික්ෂු සංඝයා දෙස බලා මං ගැන මෙහෙම වදාළා.

484. මේ සෝපාක ශ්‍රමණ දරුවාට ශ්‍රද්ධාවෙන් සිවුරු, පිණ්ඩපාත, සෙනසුන්, ගිලන්පස පූජා කරනවා. මේ ළදරු සෝපාක ඒවා වළඳනවා. ඒ සිවුපසය පූජා කරන අංග, මගධ ජනපදවාසීන්ට නම් ලොකු ම ලාභයක්. මේ සිහිති ශ්‍රමණයන්ව දැකලා අසුනින් නැගිටලා ගෞරව කළොත්, ඔවුන්ට ලොකු ලාභයක්. ධර්ම කථාවන් පැවැත්වුවොත් ඔවුන්ට ලොකු ලාභයක්.

485. පින්වත් සෝපාක, ඔයා අද ඉඳලා මාව බලන්ට එන්ට ඕනෑ. පින්වත් සෝපාක, මං අහපු ප්‍රශ්නවලට

ඔයාගෙ පිළිතුරු දීමම තමයි උපසම්පදාව.

486. මං උපසම්පදාව ලබන කොට වයස අවුරුදු හතයි. මේක මගේ අන්තිම ශරීරය. අහෝ! සද්ධර්මය නම් ආශ්චර්යයි.

මෙය වනාහී ආයුෂ්මත් සෝපාක නම් රහත් මුනිදුන්
වදාළ ගාථාවන් ය.

7.1.5. සරහංග තෙරුන්ගේ ගාථා

487. ඉස්සර මං ඊ තණ අතින් කපාගෙන කුටිය හෙවිලි කරගෙනයි හිටියෙ. ඒ නිසාමයි මට 'සරහංග කියා කීවේ.

488. ඒ වුණත් අද මට ඊ තණ අතින් කපන්න කැප නෑ. පැතුරුණු කීර්ති රාවය ඇති, අපගේ ගෞතම මුනිදාණන් අපට ශික්ෂාපද පණවලා තියෙන්නෙ.

489. මම සරහංග, ඒත් මීට කළින් මේ සකල සංසාර රෝගයන් මේ විදිහට මං දැක්කෙ නෑ. දේවාතිදේව වූ බුදු සම්මදාණන්ගේ වචනයට අනුව කටයුතු කරන කොට මං ඒ සියලු රෝග අවබෝධ කරගත්තා.

490. විපස්සි, සිඬි, වෙස්සභු, කකුසඳ, කෝණාගමන, කස්සප යන බුදුවරයන් වහන්සේලා යම් මාවතකින් වැඩම කළ සේක් නම් ඒ මාවතෙන්මයි අපගේ ගෞතම සම්මදාණන් වැඩම කළේ.

491. නිවනෙහි පිහිටි බුදුරජාණන් වහන්සේලා හත් නමයි. උන්වහන්සේලා තුළ තෘෂ්ණාව නෑ. උපාදාන නෑ. ධර්මය තුළින් ඉපදුණේ. අකම්පිත සිත් ඇති උන්වහන්සේලා තමයි මේ ධර්මය මතු කර දෙන්නෙ.

492. සත්වයන් කෙරෙහි අනුකම්පාවෙන්මයි ධර්මය දේශනා කරන්නේ. ඒ ධර්මය නම් දුක, දුකේ හටගැනීම, දුක නැතිවීම, දුක නැතිවීමේ මාර්ගය යන චතුරාර්ය සත්‍යයයි.

493. යම් කෙනෙකුගේ ජීවිතය තුළ මේ නිමක් නැති සසර දුක නැති නම් එයාගේ ජීවිතය ගෙවිල ගිහින් කය බිඳී ගියාට පස්සේ එයාට පුනර්භවයක් නෑ. මාත් ඒ වගේ කෙනෙක්. හැම දෙයකින්ම නිදහස් වෙලයි ඉන්නෙ.

මෙය වනාහි ආයුෂ්මත් සරහංග නම් රහත්
මුනිඳුන් වදාළ ගාථාවන්ය.

හත්වෙනි නිපාතය නිමා විය.

(ගාථා හත බැගින් වදාළ කොටස නිමා විය)

8. අටවෙනි නිපාතය

8.1.1. මහා කච්චාන තෙරුන්ගේ ගාථා

494. වැඩ කටයුතු බහුල කරගන්න එක කරදරයි. හිස් කථාවෙන් කල් ගෙවන මිනිසුන්ගෙන් වෙන් වෙන එකයි හොඳ. සිව්පසය පිණිස උත්සාහ කළ යුතු නෑ. රසට ගිජුවෙලා සිව්පසයට උත්සාහ කළොත් ඒ හික්ෂුටට නම් ලෝකෝත්තර සැප ලබන්ට පුළුවන් වන්නේ නෑ.

495. ඇත්තෙන්ම බුද්ධිමතුන් සමාජයෙන් ලැබෙන වැදුම් පිදුම් දැක්කෙ මඩ වගුරක් වගේ. මේ ලාභ සත්කාරයට ඇලීම කියන්නෙ උදුරා දමන්ට දුෂ්කර සියුම් උලක්. හැබැයි

අසත්පුරුෂයා නම් අත්හරින්නේ නැත්තෙත් ලාභ සත්කාරමයි.

496. 'පච්චි' කියන ජාතිය අනුන් ලවා වත් කළ යුතු නෑ. තමන් කළ යුතුත් නෑ. මං එහෙම කියන්නෙ මේ සත්වයන් ඥාතියා කරගෙන ඉන්නෙ කර්මය නිසා.

497. තවත් කෙනෙකුගේ වචනයක් නිසා තවත් කෙනෙක් හොරෙක් වෙන්නෙ නෑ. ඒ වගේම තවත් කෙනෙකුගේ වචනයකින් තවත් කෙනෙක් මුනිවරයෙක් වෙන්නෙ නෑ. තමන් ගැන තමන් දන්න පරිද්දෙන්ම දෙවියොත් එයා ගැන දන්නවා.

498. අපි කවුරුත් මැරෙන මිනිස්සු බව මෝඩයා දන්නෙ නෑ. තමනුත් මැරෙන බව දන්නවා නම් මේ කළකෝලාභල ඔක්කොම සන්සිඳෙනවා.

499. බුද්ධිමත් කෙනා දේපල වස්තුවෙන් පිරිහිලා ගියත් එයා ඇත්තෙන්ම ජීවත් වෙනවා. එහෙත් දේපල වස්තුව කොච්චර තිබුණත් බුද්ධිය ලබාගෙන නැත්නම් එයා ගතකරන්නේ ජීවිතයක් නොවේ.

500. හැම දෙයක්ම කණින් ඇහුවත්, හැම දෙයක්ම ඇහෙන් දැක්කත්, දකින අසන ඔක්කොම දේවල් අත්හරිනට හෝ ගන්නට බුද්ධිමත් කෙනා ලැස්ති නෑ.

501. ඒ නිසා නොබැලිය යුතු දේ ඉදිරියේ එයාට ඇස් තිබුණත් අන්ධයෙක් වගෙයි. නොඇසිය යුතු දේ ඉදිරියේ එයාට කණ තිබුණත් බිහිරෙක් වගෙයි. නොදනගත යුතු දේ ඉදිරියේ එයාට නුවණ තිබුණත් මෝඩයෙක් වගෙයි. නොකළ යුතු දේ ඉදිරියේ එයා බලවතෙක් වුණත්

දුර්වලයෙක් වගෙයි. අයහපත පිණිස පවතින දේ ඉදිරියේ එයා ඉන්නේ ඇඳක දාපු මළකඳක් වගෙයි.

මෙය වනාහී ආයුෂ්මත් මහාකච්චායන නම් රහත් මුනිඳුන්
වදාළ ගාථාවන්ය.

8.1.2. සිරිමිත්ත තෙරුන්ගේ ගාථා

502. භික්ෂුවක් වශයෙන් ක්‍රෝධ කරන්නේ නැති නම්, වෛර බඳින්නේ නැතිනම්, මායා නැත්නම්, කේලම් නැත්නම්, එයා ඇත්තෙන්ම පරලොව ශෝක කරන්නේ නෑ.

503. ක්‍රෝධ නැති, වෛර නැති, මායා නැති, කේලම් නැති හැම තිස්සෙම තමන්ගේ ඉඳුරන් පාලනය කරගෙන නම් ඒ භික්ෂුව ඉන්නේ, ඇත්තෙන්ම එයාට පරලොව ශෝක කරන්න දෙයක් නෑ.

504. ක්‍රෝධ නැති, වෛර නැති, මායා නැති, කේලම් නැති ඉතා යහපත් සිල් ඇතිව නම් ඒ භික්ෂුව ඉන්නේ, ඇත්තෙන්ම එයාට පරලොව ශෝක කරන්න දෙයක් නෑ.

505. ක්‍රෝධ නැති, වෛර නැති, කේලම් නැති ඒ භික්ෂුව කළ්‍යාණ මිත්‍රයන් සමඟ නම් ඉන්නේ, ඇත්තෙන්ම එයාට පරලොව ශෝක කරන්න දෙයක් නෑ.

506. ක්‍රෝධ නැති, වෛර නැති, මායා නැති, කේලම් නැති ඒ භික්ෂුව යහපත් ප්‍රඥාවකින් නම් ඉන්නේ ඇත්තෙන්ම එයාට පරලොව ශෝක කරන්න දෙයක් නෑ.

507. එයා තුළ තියෙනවා නම් තථාගත බුදු සම්මාණන් ගැන කාටවත් සොලවාලිය නොහැකි පැහැදීමක්, එයා තුළ තියෙනවා නම් ආර්යයන් වහන්සේලා ප්‍රශංසා කළ

යහපත් ආර්යකාන්ත ශීලයක්.

508. එයා තුළ තියෙනවා නම් ආර්ය සංඝයා කෙරෙහි බලවත් පැහැදීමක්, එයා තුළ තියෙනවා නම් සෘජුව පවතින අවබෝධ ඥාණයක්, එයා දිළින්දෙක් නම් නොවේ. එයාට තියෙන්නෙ හිස් ජීවිතයක් නොවේ.

509. එම නිසා බුද්ධිමත් කෙනා ශ්‍රද්ධාවයි ශීලයයි, අවල ප්‍රසාදයයි ඇති කරගෙන පැහැදිලි ධර්මාවබෝධයකින් ඇති කර ගෙනයි ධර්මයේ හැසිරිය යුත්තේ.

මෙය වනාහී ආයුෂ්මත් සිරිමිත්ත නම් රහත් මුනිඳුන් වදාළ ගාථාවන්ය.

8.1.3. මහා පන්ථක තෙරුන්ගේ ගාථා

510. කිසිම විදිහයකින් බිය තැනිගැනීමක් නැතිව ශාස්තෘන් වහන්සේ වැඩසිටින ආකාරය මං දැකගත්තෙ යම් දවසකද, එදා ඒ මහා පුරුෂයාණන් දකපු වෙලාවේ ඉඳලා මට මං ගැනම සංවේගයක් ඇතිවුණා.

511. තමන්ගේ නිවසට පැමිණෙන ශ්‍රියා කාන්තාවට අතින් පයින් ගහල එලවා දමනවා වගේ දෙයක් තමයි ශාස්තෘන් වහන්සේගේ අවවාද නොපිළිගන්නා කෙනා කරන්නෙ.

512. ඒ නිසා මගේ අඹුදරුවනුත් මං අත්හැරියා. දේපල වස්තුවක් අත්හැරියා, කෙස් රැවුල් බැහැර කළා. බුද්ධ ශාසනයේ පැවිදි වුණා.

513. උතුම් ශික්ෂාපද රැකගෙන, ඉන්ද්‍රිය සංවරයන් ඇති කරගත්තා. බුදු සම්මාණන්ව වන්දනා කර කර මං ඉන්නෙ

අපරාජිතවයි.

514. ඒ දවස්වල මගේ හිතේ දැඩි ලෙස පිහිටුවා ගෙන හිටියේ එකම එක පැතුමයි. මේ තණ්හාව නමැති උල ජීවිතය තුළින් උදුරා දමන තාක් මොහොතක් වත් ඉඳගන්නෙ නෑ.

515. මං ඒ වගේ වීරියකින් වාසය කළේ. ඒ මගේ වීරිය දෙස බලන්න. මං ත්‍රිවිද්‍යාව ලබාගත්තා. බුද්ධ ශාසනය සම්පූර්ණ කළා.

516. පුබ්බේනිවාසඥානයද ඇති කරගත්තා. දිවැස් නුවණත් පිරිසිදු කරගත්තා. අරහත්වයත් ලබාගත්තා. දැන් මම පුද පූජා ලැබීමට සුදුසු කෙනෙක්. කෙලෙසුන්ගෙන් නිදහස් වුණ කෙනෙක්.

517. ඥානේන්ද්‍රිය ගිහිත් හිරු උදාවෙන කොට තෘෂ්ණාව වියලවා දමලා පළඟක් බැඳගෙන වාඩිවුණා.

මෙය වනාහී ආයුෂ්මත් මහාපන්ථක නම් රහත් මුනිදුන්
වදාළ ගාථාවන්ය.

අටවෙනි නිපාතය නිමා විය.

(ශාථා අට බැගින් වදාළ කොටස නිමා විය)

9. නවවෙනි නිපාතය

9.1.1. භූත තෙරුන්ගේ ගාථා

518. පෘථග්ජන සත්වයන් ඉන්නෙ අවිද්‍යාවෙන් වැහිල.

ඒ නිසා ඒගොල්ල ඇලී වසන්නේ ජරා මරණවලින් යුක්ත දුකට බව නුවණැති භික්ෂුව දන්නවා. ඉතින් ඒ භික්ෂුවට පුළුවන් ඒ දුක සම්පූර්ණයෙන්ම අවබෝධ කරගන්න. ඔහුට පුළුවන් ඉතා හොඳ සිහියෙන් ධ්‍යාන වඩන්න. ඒ භික්ෂුවට ඊට වඩා වෙන උතුම් සතුටක් නෑ.

519. මේ තෘෂ්ණාව නම් දුකටමයි ඇදගෙන යන්නේ. කෙලෙස් එක්ක ගැටගැහිලා දුකමයි ඇති කරන්නේ. ඒ භික්ෂුවට පුළුවන් වුණා. ඒ තණ්හාව නැති කරගන්න. ඉතා හොඳ සිහියෙන් ධ්‍යාන වඩන්න පුළුවන් වුණා. එයාට ඉතින් ඊට වඩා වෙන උතුම් සතුටක් නෑ.

520. කෙලෙස් සෝදන උතුම් නිවන් මග සුන්දර එකක්. ඒ භික්ෂුව ඒ උතුම් නිවන් මග ප්‍රඥාවෙන් දැකගත්තා. ඉතා හොඳ සිහියෙන් ධ්‍යාන වඩනවා. එයාට ඉතින් ඊට වඩා වෙන උතුම් සතුටක් නෑ.

521. ශාන්ත නිවන තුළ කිසිම ශෝකයක් නෑ. කෙලෙස් නෑ. ඒක සකස් නොවුණ දෙයක්. කෙලෙස් සෝදන, බන්ධන නැති කරන නිවනට පැමිණියා. එයාට ඉතින් ඊට වඩා වෙන උතුම් සතුටක් නම් නෑ.

522. අහස ගොරවනවා. අහස පුරාම වැස්ස වහිනවා. එතකොට ඒ භික්ෂුව ඉන්නේ කන්දේ ගුහාවක. ඉතා හොඳ සිහියෙන් ධ්‍යාන වඩනවා. එයාට ඉතින් ඊට වඩා වෙන උතුම් සතුටක් නම් නෑ.

523. වනමල් හරි ම ලස්සනයි. ඒ මල් පොකුරු සුළඟින් ගැලවිලා ගිහින් ගං තෙරේ විසිරෙනවා. එතකොට ඒ භික්ෂුව ගං තෙරේ ඉඳගෙන ධ්‍යාන වඩනවා. එයාට ඉතින් ඊට වඩා වෙන උතුම් සතුටක් නම් නෑ.

524. මහා චන්ත්තරේට රැට වැස්ස වහිනවා. ඒ වෙලාවට ඇත්තු කුංචනාද කරනවා. එතකොට කන්දේ ගුහාවේ ඉන්න හික්ෂුව ධ්‍යාන වඩනවා. එයාට ඉතින් ඊට වඩා වෙන සතුටක් නම් නෑ.

525. ඒ හික්ෂුව ඉන්නේ හැම අකුසල විතර්කයක්ම දුරු කරල. කිසි කෙලෙස් පීඩාවක් නැතිව. කෙලෙස් හුල් නැතිව. කන්දේ ගල්ලෙන් ඉඳගෙන ධ්‍යාන වඩන කොට, ඉතින් එයාට ඊට වඩා වෙන උතුම් සතුටක් නම් නෑ.

526. අවිද්‍යා මලකඩ නැති, ශෝක හුල් නැති, පීඩා නැති, තෘෂ්ණා නැති, කෙලෙස් හුල් නැති, සියලු ආශ්‍රවයන්ගෙන් නිදහස් වූ සුවපත් වූ සිත් ඇති ඒ හික්ෂුව ධ්‍යාන වඩනවා. එයාට ඉතින් ඊට වඩා වෙන උතුම් සතුටක් නම් නෑ.

මෙය වනාහි ආයුෂ්මත් භූත නම් රහත් මුනිදුන් වදාළ
ගාථාවන්ය.

නවවෙනි නිපාතය නිමා විය.

(ආටා නවය බැඟින් වදාළ කොටස නිමා විය)

10. දසවෙනි නිපාතය

10.1.1. කාළදායී තෙරුන්ගේ ගාථා

527. පින්වත් මුනිදෙනි, දැන් ගස්වල කොළ හැලිල කියෙන්නේ. අලුතින් ගෙඩි හටගත්ට ලගයි. අතු අග පිපිල කියෙන මල් දිලිසෙන ගිනි අඟුරු පාටයි. ඒ ගස් බබලනව ගිනි සිළුව වගේ. මහා වීර මුනිදාණෙනි, ශාක්‍යයන්ටත් පිහිට වෙන්න දැන් කල් පැමිණිලා !

528. ඒ ගස්වල ලස්සන මල් පිපිලා හැම පැත්තටම සුවඳ හමනවා. දැන් ඒ ගස්, කොළ අත්හැරියා. ඔය සුදානමින් ඉන්නෙ ගෙඩි පිළිගන්ට. මහාචාර මුනිඳුනි, දැන් ඉතින් අපට පිටත්වෙන්න කල් පැමිණිලා!

529. පින්වත් මුනිඳුනි, දැන් ගොඩාක් සීතලත් නෑ. ගොඩාක් රස්නෙත් නෑ. දීර්ඝ ගමනකට හොඳ සනීප දේශගුණයක් තියෙන්නෙ. ඔබවහන්සේ රෝගිණී ගංගාවෙන් එතෙර වෙලා වඩින කොට බටහිර පැත්තේ ඉන්න ශාක්‍ය කෝලිය වංශිකයන්ට ඔබවහන්සේව දෑක බලාගන්ට ලැබේවා!

530. හරිම ආසාවෙනුයි ගොවියන් කුඹුරක් හාන්නෙ. බිත්තර වී වපුරන්නෙත් ආසාවෙන්මයි. වෙළෙන්දන් මහ මුහුදේ ගමන් යන්නේ සල්ලි හොයන්ට ආසාවෙනුයි. මා තුළද ආසාවක් තිබේ. මගේ ඒ ආසාවක් ඉෂ්ට වේවා!

531. ගොවියෝ ආයෙමත් බිත්තර වී වපුරනවා. ආයෙ ආයෙමත් වැස්ස වහිනවා. එතකොට ගොවියන්ද ආයෙ ආයෙමත් කුඹුරු හානවා. එතකොට රටට ආයෙ ආයෙමත් සහල් ලැබෙනවා.

532. යාවකයොත් ආයෙ ආයෙමත් ගෙවල්වලට යනවා. දන් දෙන අය ආයෙ ආයෙමත් දන් දෙනවා. දන් දෙන අය ආයෙ ආයෙමත් දන් දීලා ආයෙ ආයෙමත් සුගතියේ උපදිනවා.

533. යම් පවුලක මහා ප්‍රඥාවන්ත, වීරියවන්ත උත්තමයෙක් ඉපදුණොත් ඇත්තෙන්ම හත් වරිගෙටම සැනසීම ලැබෙනවා. දේවාතිදේව වූ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට ඊටත් වඩා සැනසීමක් ලෝකයට දෙන්න පුළුවන්

කියලයි මම හිතන්නෙ. 'සත්‍යය' කියල කියන්න පුළුවන් වෙන්නෙ ඔබවහන්සේට විතරයි.

534. මහා ඉසිවරයාණන් වූ අපගේ මුනිදුන්ගේ පියතුමා සුදොවුන් රජුය. පින්වත් බිසවුන් වහන්සේ බෝසත් කුමරාව කුසින් උසුලාගෙන ඇති දැඩි කළා. මරණින් මතු තුසිතයේ උපන්නා. ඒ මායා බිසව බුද්ධ මාතාවය.

535. ඉතින් ඒ බුද්ධ මාතාව මෙලොවින් වුත වෙලා දිව්‍ය සැපයට පත් වුණා. දැන් ඇ දෙව් පිරිස් පිරිවරා ගෙන දෙව් ලොව සැප විඳිනවා.

536. අසභාය වූ පිළිමයකට නගාලිය නොහැකි වූ අකම්පිත සිත් ඇති බුදුසම්මුදුන්ගේ පුත් රුවනකි මමත්. සුදොවුන් ශාක්‍ය රජතුමනි, එනිසා ඔබ ඒ මගේ පියාගේ පියාය. පින්වත් ගෞතම රජුනි, දැනම වූ ඔබ මගේ සීයා වේ.

මෙය වනාහි ආයුෂ්මත් කාළදාසී නම් රහත්
මුනිදුන් වදාළ ගාථාවන් ය.

10.1.2. ඒකවිහාරීය තෙරුන්ගේ ගාථා

537. වනාන්තරයේ මං තනියම ඉන්න කොට කවුරුවත් මට ඉදිරියෙනුත් නැති නම් කවුරුවත් මගේ පිටුපසින් නැති නම් ඇත්තෙන්ම මට හරි පහසුවක් දනෙනවා.

538. අපේ බුදුසම්මුදුන් වනයේ වාසය කිරීම හරියට අගය කළා. මං වුණත් වනයට යන්නෙ හුදෙකලාවේමයි. දිව් දෙවැනි කොට ධර්මයේ හැසිරෙන භික්ෂුවකට තනියම ඉන්න එක හරිම පහසුයි.

539. මම භාවනා කරන කෙනෙක්. අලි ඇතුන් වාසය

කරන මහා වනයට ඇතුළු වීමට මම හරි සතුටුයි. වනය ලස්සනයි. මං තනියම ඉක්මනින් වනය ඇතුළට යන්නෙ ලොකු තේරුමක් ඇතිව.

540. එක යායට මල් පිපෙනවා. වනය සීතලයි. සිහිලැල් දොළකින් ඇඟපත සෝදාගෙන මං තනියම සක්මන් කරනවා.

541. නිවන් මග වඩලා අවසන් කරපු රහත් නමක් හැටියට දෙවැන්නෙක් නැතිව තනියම මේ ලස්සන මහ වනයේ මං ඉන්නේ කවදාද?

542. ඒ විදිහට තමයි මං කැමති. මගේ අදහස ඉටුවේවා! නිවන් මග සකසාගත්තට තියෙන්නෙ මා විසින්මයි. මේ වැඩේ තවත් කෙනෙක් තවත් කෙනෙකුට කරල දෙන්නෙ නෑ.

543. මං වනයට යන්නෙ වීරිය තියෙන යුද ඇඳුම් ඇඳගෙන. ආයෙ ඉතින් ආශ්‍රවයන් ප්‍රභාණය කරල මිසක් මං වනාන්තරයෙන් එළියට එන්නෙ නෑ.

544. සිහිල් සුළඟ හමනකොට හරිම සුවඳයි. දිව්‍ය සුවඳක් වගෙයි. මං කන්ද මුදුනෙ ඉඳගෙන අවිද්‍යාව පලා දමනවා.

545. වනය පුරාම සුවඳ මල් පිරිලා. මේ සීතල කඳු බෑවුම්වල විවේක සැපයෙන් සුවපත් වෙලා ඒකටම සිත් අලවාගෙන මං ඉන්නවා.

546. මං හිතාගෙන හිටපු සියලු දේම මට දැන් ඉෂ්ට වුණා. මමත් පෝයදාට ආකාසෙ පායල තියෙන පුන් සඳක් වගේ. හැම ආශ්‍රවයක්ම නැති කළා. දැන් ඉතින් මට පුනර්භවයක් නෑ.

මෙය වනාහී ආයුෂ්මත් ඒකවිහාරිය නම් රහත් මුනිඳුන්
වදාළ ගාථාවන් ය.

10.1.3. මහා කප්පින තෙරුන්ගේ ගාථා

547. තමන්ගේ අනාගතය ගැන හිතලා හොඳ නරක
තෝරා බේරා ගෙන කලින්ම ඒ ගැන නුවණින් දැනගෙන
කටයුතු කළොත්, එයාගේ සිදුරක් හතුරු මිතුරු කාටවත්
දැනගන්නට බැහැ.

548. බුදු සමිඳුන් වදාළ විදිහටමයි ආනාපානසතිය ප්‍රගුණ
කරන්නට ඕනෙ. ඒ විදිහට ආනාපානසතිය සම්පූර්ණ
කළොත්, හොඳට භාවනා වශයෙන් වැඩුවොත්, එයාට
පුළුවන් ලෝකයම එළිය කරන්න. වළාකුළු වලින් මිදුණ
පුන්සඳ වගේ.

549. ඇත්තෙන්ම දැන් මගේ හිත හරිම පිරිසිදුයි. සීමා
රහිත කොට සිත වැඩුණු, අවබෝධයෙන් යුක්තව වීරියෙන්
වඩපු නිසා හැම දිසාවක්ම බබලනවා.

550. නුවණ තියෙන කෙනාට කොයි තරම් ධන භාතියක්
වුණත්, එයා ජීවත් වෙනවා. නමුත් කොයි ආකාරයේ
ධනයක් තිබුණත් ප්‍රඥාව නැති කෙනා ජීවත් වෙන
කෙනෙක් නොවේ.

551. තමන් අසන ධර්මයේ සැබෑම විනිශ්චය ලබා
දෙන්නේ ප්‍රඥාවයි. කීර්ති ප්‍රශංසා ලබාදෙන්නේ ප්‍රඥාවයි.
ප්‍රඥාවන්ත මිනිසාට පුළුවන් දුක මැඩ සැප විඳින්නට.

552. මේ යථාර්ථය අදාළ වන්නේ අදට විතරක් නොවේ.
අනිත් එක මේ කරුණේ අද්භූත පුදුම දෙයක් නෑ. යම්
කරුණක තිබෙන්නේ ඉපදීමයි මරණයයි නම් ඒකෙ තියෙන

පුද්‍රමය කුමක්ද?

553. ජීවිතයක් උපදින කොටම මරණයක් එනවාමයි. උපදින තාක්ම මැරෙන්නට සිදුවෙනවා. සත්වයන්ගේ ස්වභාවය ඔන්න ඔච්චරයි.

554. කෙනෙක් මැරුණා ම ඒ වෙනුවෙන් තව කෙනෙක් ඇඬුවා කියල අර මැරුණ කෙනාට කිසිම ඵලක් නෑ. මළ කුණක් වෙනුවෙන් හඬා වැලපීම කීර්ති ප්‍රශංසා ලැබෙන දෙයක් නොවේ. ශ්‍රමණ බමුණන් වර්ණනා කළ දෙයකුත් නොවේ.

555. හඬපුවාම ඇස්වලටත් අමාරුයි. ඇඟටත් අමාරුයි. පෙනුමත් නැතිව යනවා. නුවණයි කල්පනාවයි දුර්වල වෙනවා. එතකොට එයාගේ හතුරන්ට තමයි සතුටු. හිතවතුන්ට ඒකෙන් සතුටක් නෑ.

556. එම නිසා ගෙවල්වල ඉන්න අය නුවණ තිබෙන බහුශ්‍රැත උතුමන්ගේ ඇසුරට කැමති වෙන්නට ඕනෙ. ප්‍රඥාවෙන් යුක්තවයි ඒ උතුමන් කටයුතු කරන්නේ. ඒ උතුමන්ගේ ජීවිත චතුර පිරුණ ගංගාවක් තරණය කරන නැවක් වගේ.

මෙය වනාහී ආයුෂ්මත් මහා කප්පින නම් රහත් මුනිදුන්
වදාළ ගාථාවන්ය.

10.1.4. මූල පන්ථක තෙරුන්ගේ ගාථා

557. ඉස්සර මං හරි දුර්වලයි. ධර්මය වටහා ගැනීමේ ශක්තියක් තිබුණේම නෑ. ඒ දවස්වල මං හරි නින්දා වින්දා. මගේ සොහොයුරා පවා 'දූන් ඉතින් ආයෙමත් ගෙදර

පලයන්' කියල මාව අසපුවෙන් ඉවත් කළා.

558. සහෝදර ස්වාමීන් වහන්සේ මාව ඉවත් කළාට පස්සේ අසපුවේ දොරකඩ මං හිටගෙන හිටියා. බුද්ධ ශාසනයට මං හරිම ආසයි. මං හරිම දුකෙන් හිටියේ.

559. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ එතනට වැඩියා. මගේ හිස පිරිමැද්දා. මගේ අතින් අල්ලාගෙන ආයෙමත් අසපුවට එක්කගෙන ආවා.

560. ඇත්තෙන්ම ශාස්තෘන් වහන්සේ මං ගැන අනුකම්පා කළා. පාපිස්තා රෙදි කඩක් මගේ අතට දුන්නා. පැත්තකට ගිහිල්ලා මේ සුදු රෙදි කඩ කෙරෙහි හොඳින් සිත පිහිටුවා ගන්න කියලා මට උපදෙස් දුන්නා.

561. ඉතින් මං බුදු සම්මුතියේ වචනය හිතට ගත්තා. ශාසනයේ ඇල්ම ඇති කරගෙන වාසය කළා. උතුම් නිවනම ලබාගත්තට සුදුසු විදිහට සමාධිය ඇතිකර ගත්තා.

562. දැන් පුබ්බේනිවාස ඥානය ගැන මං දන්නවා. දිබ්බවක්ඛු ඥානයත් පිරිසිදු කරගත්තා. ත්‍රිවිද්‍යාව ලැබුවා. බුදු සසුන සම්පූර්ණ කළා.

563. එදා ඒ පන්ථක භික්ෂුව තමන් වගේම දාහක් මැව්වා. දානයට කල් දන්වන තුරු ලස්සන අඹ වනයේ වාඩි වෙලා හිටියා.

564. ඉතින් මගේ ශාස්තෘන් වහන්සේ දානයට කල් දන්වලා පණිවිඩකාරයෙක් මං වෙතට එව්වා. මං එදා දානෙට ගියේ අහසින්.

565. මං ගිහින් ශාස්තෘන් වහන්සේගේ සිරිපතුල් වැන්දා. පැත්තකින් වාඩිවුණා. මං හිඳගත් බව දැක්කට පස්සෙයි

ශාස්තෘන් වහන්සේ දානය පිළිගත්තේ.

566. සියළු ලෝකයාගේ පූජා ලැබීමට සුදුසු දන් පිළිගැනීමට සුදුසු මිනිසුන්ගේ පින්කෙන වූ බුදු සම්මාණන් දානය පිළිගත් සේක.

මෙය වනාහී ආයුෂ්මත් වූල පන්ථක නම් රහත් මුනිදුන්
වදාළ ගාථාවන්ය.

10.1.5. කප්ප තෙරුන්ගේ ගාථා

567. නොයෙක් අශුවි පිරුණු වැසිකිළි වලක් වගේ, පරණ වෙච්ච ගවර වළක් වගේ, ලොකු කුචාලයක් වගේ, විශාල සැරව ගෙඩියක් වගේ, ගර්භාෂයකින් ඉපදුණා.

568. ලේ සැරව පිරුණ, අශුවිවලින් බර වෙච්ච, හැම තිස්සෙම අපචිත්‍ර දේම වැගිරෙන මේ ශරීරයෙන් නිකරම කුණු වතුර වැක්කෙරෙනවා.

569. ලොකු නහර වැල් හැටකින් විතර බැඳිලා, මස් වැදලිවලින් ඔතලා හම කියන ඇඳුමෙන් වහල තියෙන මේ ශරීරය නම් වැඩකට නැති එකක්.

570. ඇටවලට නහර වැල් නමැති නූල් බැඳලා තිබෙන මේ ශරීරය කුණප කොටස්ම එකතුවෙලා තමයි ඔය ඉරියව් පවත්වන්නේ.

571. ස්ථිර වශයෙන්ම මරණය කරා යන මේ ශරීරය තිබෙන්නේ මරණය ළඟමයි. අන්තිමේදී ශරීරය මෙහි අතහැරලා කොහේ හරි යනවා.

572. අවිද්‍යාව නිසා මේ ශරීරයේ ඇත්ත වැහිලයි තියෙන්නේ. කෙලෙස් ගැට ගැහිලා බැඳිලා තියෙන්නේ.

කෙලෙස් සැඩ පහරේ ගහගෙන යන්නේ. සැඟවිලා ඉන්න කෙලෙස්වල දෑලට හසුවෙලා තියෙන්නේ.

573. පංච නිවරණවලින් යුක්තව ලාමක විතර්ක පිරිවරාගෙන ඉන්නේ. තෘෂ්ණාවෙන් මුල් ඇදලයි තියෙන්නේ. මේ ශරීරය නමැති ගෙය සෙවිලි කරල තියෙන්නේ මෝහය නමැති අතු ඉති වලින්.

574. මේ විදිහට තිබෙන මේ ජීවිතය වැඩකරන්නේ කර්මය නමැති එන්ජිමෙනුයි. සම්පතින් හෝ විපතින් අවසන් වෙනවා. පෙනෙන්නට තිබෙන්නේ වෙනස් වීමමයි.

575. ඒ විදිහේ කයක් මගෙයි කියලා සලකන්නට පටන් ගත්තොත්, ඔවුන් අන්ධ බාල පෘථග්ජනයන්මයි. මේ භයානක වූ සංසාරයමයි වර්ධනය කරන්නේ. ආයෙ ආයෙමත් භවයමයි හදාගන්නේ.

576. ඉතින් මේ ශරීරය අශූචි තැවරුණු විෂසෝර සර්පයෙක් වගේ දෑකලා දුරු කළොත් අන්න ඒ උදවිය භවය මුලින්ම උදුරල දාල පිරිනිවන් පානවා.

මෙය වනාහි ආයුෂ්මත් වූල කප්ප නම් රහත් මුනිඳුන් වදාළ ගාථාවන්ය.

10.1.6. උපසේන තෙරුන්ගේ ගාථා

577. හික්ෂුවක් සිටින්නට ඕනෑ භාවනා කරන්නට සුදුසු තැනක. ඇත තියෙන, නිශ්ශබ්ද, වල් සතුන් සිටින වන සෙනසුන් තමයි හොඳ.

578. එයාට ගැලපෙන්නේ කසල ගොඩෙන් හෝ සොහොනෙන් හෝ මහ පාරේ තිබිල හෝ අනුලා ගත්තු

රෙදිවලින් මහපු ගොරෝසු සිවුරු.

579. මාන්තය බැහැර කරල ගෙපිළිවෙලින් පිණිඩපාතෙ යන ගමනක් තමයි එයාට හොඳ. ඒ ගමන ඉඳුරන් දමනය කරල ඉතා හොඳට සංවර වෙච්ච ගමනක්.

580. කටුක ආහාරවලින් වුණත් සතුටින් යැපෙන්නට ඕනෑ. බොහෝ රසවත් නොයෙක් ආහාර ගැන සිතන්නට හොඳ නෑ. ආහාර රසයට ගිජු වුණොත් භාවනා කරන්නට සිත යොමු වෙන්නෙ නෑ.

581. අවශ්‍යතා අඩුවිය යුතුයි. ලැබුණු දෙයකින් සතුටු විය යුතුයි. මුනිවරයෙක් වුනහම තනිවමයි සිටිය යුත්තේ. ගෙවල්වල ඉන්න උදවිය සමඟත් අනගාරික උදවිය සමඟත් එකතු නොවී සිටින්නට ඕනෙ.

582. කිසිවක් දන්නෙ නැති ගොළු කෙනෙක් වගේ නුවණැති හික්ෂුව සංඝයා මැද ඉන්නෙ. ප්‍රමාණය ඉක්මවා කපා බස් කරන්නට හොඳ නෑ.

583. කාටවත් අපහාස කරන්නට හොඳ නෑ. හිංසා කරන්නටත් හොඳ නෑ. ප්‍රාතිමොක්ෂ සංවර ශීලයෙන් සංවර වෙලා ඉන්න ඒ හික්ෂුව ආහාර වළඳන්නෙත් තේරුමක් ඇතිවයි.

584. එයා වීරිය ඇතිවන භාවනා අරමුණු සිතේ උපදවා ගන්නට දක්ෂ කෙනෙක්. අවස්ථානුකූලව සමථ විදර්ශනා වඩන්නට ඕනෙ.

585. හැම කිස්සෙම වීරිය පවත්වා ගෙන භාවනා කරන්නට ඕනෙ. ඒ නුවණැති හික්ෂුව දුක් අවසන් කරලා නිවනට පැමිණෙනතාක් විශ්වාසය අනහරින්නෙ නෑ.

586. උතුම් පිරිසිදු බව කැමතිව, ඒ විදිහට ජීවිතය ගත කරන හික්ෂුවගේ හැම ආශ්‍රවයක්ම නැති වෙලා යනවා. අමා නිවනද සාක්ෂාත් කරනවා.

මෙය වනාහී ආයුෂ්මත් උපසේන නම් රහත් මුනිඳුන් වදාළ ගාථාවන්ය.

10.1.7. අපරගෝතම තෙරුන්ගේ ගාථා

587. තමන්ගේ යහපත සොයා බලන කෙනා, සොයා බැලිය යුත්තේ බුදුන් වදාළ ධර්මයමය. ඒ වගේම එයා ශ්‍රමණයන්ට ගැලපෙන වැඩපිළිවෙලත් සොයා බලන්ට ඕනෙ.

588. කල්‍යාණ මිත්‍ර ආශ්‍රයත්, උසස් ශීලයක හික්මෙන එකත්, ඒ වගේම ධර්මය පවසන ගුරු උතුමන්ගේ වචනය ඇසීමේ කැමැත්තත් ශ්‍රමණ ජීවිතයට හොඳින් ගැලපෙනවා.

589. බුදු සමිඳුන් කෙරෙහි ගෞරවයක්, සද්ධර්මය කෙරෙහි ලෙන්ගතුකමක්, මාර්ග-ඵල ලාභී සඟරුවන කෙරෙහි උපස්ථානයක්, ශ්‍රමණ ජීවිතයට හොඳින් ගැලපෙනවා.

590. යහපත් ඇවතුම් පැවතුම්වලින් යුක්ත වීමත්, කාගෙන්වත් ගැරහුම් නොලබන පිරිසිදු ජීවිතයත්, භාවනාව තුළ සිත පිහිටුවා ගැනීමත්, ශ්‍රමණ ජීවිතයට හොඳින් ගැලපේ.

591. සිරිත් විරිත් දැනගෙන සිටීමත්, පැහැදීම ඇතිවන ඉරියව් පැවැත්වීමත්, සමට විදර්ශනා භාවනාවේ යෙදීමත්, ශ්‍රමණ ජීවිතයට හොඳින් ගැලපේ.

592. මුනිවරුන් වාසය කරන අරණ්‍ය, දුර ඇත වන සෙනසුන්, ජන ශූන්‍ය වනාන්තර ශ්‍රමණ ජීවිතයට හොඳින් ගැලපේ.

593. සිල්වත් වීම, සද්ධර්මය බොහෝ කොට දැනසිටීම, ජීවිතයේ යථාර්ථය නුවණින් විමසීම, චතුරාර්ය සත්‍යය අවබෝධ කිරීම ශ්‍රමණ ජීවිතයට හොඳින් ගැලපේ.

594. අනිච්ච සඤ්ඤාව, අනත්ත සඤ්ඤාව, අශුභ සඤ්ඤාව භාවනා වශයෙන් ප්‍රගුණ කරගෙන හැම ලෝකයක් ගැනම නොඇල්ම ඇති කර ගැනීම ශ්‍රමණ ජීවිතයට හොඳින් ගැලපේ.

595. බොජ්ඣංග ධර්ම වැඩීම, ඉද්ධිපාද වැඩීම, පංච ඉන්ද්‍රිය, පංච බල, ආර්ය අෂ්ටාංගික මාර්ගය වැඩීම, ශ්‍රමණ ජීවිතයට හොඳින් ගැලපේ.

596. මුනිවරයා තෘෂ්ණාව අත්හැර දමයි. ආශ්‍රව මූලින්ම උදුරා දමයි. හැම දෙයකින්ම නිදහස් වී වාසය කරයි. මෙය ශ්‍රමණ ජීවිතයට හොඳින් ගැලපේ.

මෙය වනාන්ති ආයුෂ්මත් අපරගෝතම නම් රහත් මුනිඳුන් වදාළ ගාථාවන්ය.

දසවෙනි නිපාතය නිමා විය.

(ගාථා දහය බැගින් වදාළ කොටස නිමා විය)

II. එකළොස්වෙනි නිපාතය

11.1.1. සංකිච්ච තෙරුන්ගේ ගාථා

597. පින්වත් භික්ෂුව, මේ වැහි කාලෙ උප්පුහාන කන්දේ මහා වනයේ මොන කරුණකටද? මේ අධික සීතල තිබෙන සැඩ සුළඟට ඔබ කැමතිද? ධ්‍යාන වඩන අය තනියම ඉන්න තමයි ආසා.

598. වැහි කාලෙට සැඩ සුළං, අහසෙ තියෙන වළාකුළු ඇතට අරගෙන යනවා. එතකොට මං ඒ දිහා බලාගෙන ඉන්නවා. ඒ වෙලාවට මගේ හිතට විවේකයක් දෙනෙන්නවා.

599. අමු සොහොනෙ හැම තිස්සෙම ගැටසෙන්නෙ කළු පාට කපුටො. ඒ කපුටන් දකිද්දී මේ ශරීරය ගැන මගේ හිතට එන්නෙ විරාගයක්මයි.

600. අනිත් අය තමන්ව රකින්නෙ නැති නම්, තමනුත් අනිත් අයව රකින්නෙ නැති නම්, අන්න එබඳු භික්ෂුව කාමයන් ගැන බලාපොරොත්තු නැතිව සනීපෙට නිදාගන්නවා.

601. චතුර පාර නම් හරිම ලස්සනයි. පැතිරී ගිය ගල් තලාවක් තියෙන්නෙ. වඳුරන් එහෙ මෙහෙ පැන පැන දුවනවා. දිය සෙවෙල් වලින් යුතු ඒ කඳුවලට මගේ හිත ඇදිලා යනවා.

602. අරණ්‍යවලත්, දිය අලි ගලන තැන්වලත්, ගල් ලෙන් වලත්, ඇත වන සෙනසුන්වලත් මං ඉඳල තියෙනවා.

603. මේ සත්තු මැරෙන්නවා! වැනසෙන්නවා! දුකට පත්වේවා! යනාදී ද්වේෂ සහගත පහත් හැඟීම් මගේ සිතේ නම් ඇතිවන බවක් මං දන්නෙ නෑ.

604. බුදු සම්මාණන්ව මං ඉතා ගෞරවයෙන් ඇසුරු කළා. බුදුසසුන සම්පූර්ණ කරගත්තා. කෙලෙස් බර

පැත්තකින් තිබ්බා. භව රැහැන් මුලින්ම කපල දැමීමා.

605. ගිහි ජීවිතය අත්හැරලා මං මහණ වුණේ ලොකු තේරුමක් ඇතිව. අන්න ඒ තේරුම මං අවබෝධ කළා. හැම බන්ධනයක්ම නැති කරලා දැමීමා.

606. දැන් මට මැරෙන්නට වුණත් අමුතු ආශාවක් නෑ. ජීවත් වෙන්නටත් අමුතු ආශාවක් නෑ. මාසෙ පඩිය බලාගෙන ඉන්න කෙනෙක් වගේ මං මේ බලමින් ඉන්නෙ පිරිනිවන් පෑම ගැනයි.

607. මැරෙන්නටද මට ආශාවක් නෑ. ජීවත් වෙන්නටත් ආශාවක් නෑ. හොඳට සිහිය පිහිටුවාගෙන නුවණින් යුතුව පිරිනිවන් පාන්නයි කල් බලාගෙන ඉන්නෙ.

මෙය වනාහී ආයුෂ්මත් සංකිව්ව නම් රහත් මුනිදුන් වදාළ ගාථාවන්ය.

චක්කළොස්වෙති නිපාතය නිමා විය.

(භාටා චක්කළහ බැඟින් වදාළ කොටස නිමා විය)

12. චෛළොස්වෙති නිපාතය

12.1.1. සීලව තෙරුන්ගේ ගාථා

608. මේ බුදු සසුනේ පුහුණු කරන්නට ඕනෑ සීලයමයි. මේ ජීවිතයේදී හොඳට සිල් රැකගත්තොත් සියළු සම්පත් ලැබෙනවා.

609. නුවණ තියෙන කෙනා සිල් රකින්නට ඕනෑ සැප

තුනක් බලාගෙන. ඒ තමයි ප්‍රශංසාව, ධන ලාභය වගේම සුගතියේ ඉපදිලා සතුටු වීම.

610. සිල් රකින කෙනාගේ සංවර ජීවිතය නිසා එයාට ගොඩක් හොඳ මිතුරන් ලැබෙනවා. ඒ වුණාට දුස්සීල කෙනා පාපී ක්‍රියා නිසා හොඳ මිතුරන්ගෙන් ඇත් වෙනවා.

611. දුස්සීල කෙනා ලබන්නේ ගැරහීමත්, අපකීර්තියත් විතරයි. සිල්වත් කෙනා හැම තිස්සෙම ගුණ කථාවත්, ප්‍රශංසාවත් ලබනවා.

612. මුලින්ම පිහිට වෙන්නෙ ශීලයයි. ශීලය කියන්නේ යහපත් ගතිගුණවලට අම්ම කෙනෙක් වගේ දෙයක්. සියළු ගුණ ධර්මවල ප්‍රමුඛයා ශීලයයි. එනිසා ශීලය පිරිසිදුව තබා ගන්නට ඕනෑ.

613. සිත මහ මුහුද නම් ශීලය වෙරළයි. සතුටත් සංවරයත් ලබාදෙන ශීලය හැම බුදුවරුන්ගේම පුණ්‍ය තීර්ථයයි. ඒ නිසා ශීලය පිරිසිදුව තියෙන්නට ඕනෙ.

614. ශීලය කියන්නේ අසහාය බලයක්. උත්තම ආයුධයක්. ලස්සන ආභරණයක්. අදහන ඇඳුමක්.

615. ශීලය කියන්නෙ මහේශාකාශ පාලකක්. අති උතුම් සුවඳක්. දස දිශාවටම හමාගෙන යන ශ්‍රේෂ්ඨ සුවඳ විලවුන් කියන්නෙ ශීලයටයි.

616. ශීලය කියන්නෙ ගමනක් යන කෙනෙකුගේ රසවත් බත් මුලක්. උතුම් ගමනකට හොඳ වියදමක්. දස දිශාවේ ගමන් කළ හැකි හොඳ වර්ගයේ වාහනයක්.

617. ජීවිතය නපුරු කර ගත්තොත් මේ ජීවිතයේදීම නින්දා ලැබෙනවා. පරලොවදීත් අපායේ ඉපදිලා දුක්

විදිනට සිදුවෙනවා. ශීලයක් නැති, එකඟ වූ සිතක් නැති, අඥාන පුද්ගලයා හැම තැනකදීම දුකට ගොදුරු වෙනවා.

618. ජීවිතය යහපත් කර ගත්තොත් මේ ජීවිතයේදීම කීර්තිය ලැබෙනවා. පරලොවදී සුගතියේ ඉපදිලා සතුටු වෙනවා. සිල් රැකලා සිත එකඟ කර ගෙන නුවණ ලබාගත් කෙනා හැම තැනකදීම සතුටු වෙනවා.

619. මේ ශාසනයේ ශීලය අග්‍ර දෙයක්. නමුත් උතුම්ම දෙය ප්‍රඥාවයි. මිනිසුන් අතරත් දෙවියන් අතරත් ශීලයත් ප්‍රඥාවත් යන දෙකෙන් ජය ලබනට පුළුවනි.

මෙය වනාහි ආයුෂ්මත් සීලව නම් රහත් මුනිඳුන් වදාළ
ගාථාවන්ය.

12.1.2. සුනීත තෙරුන්ගේ ගාථා

620. මම ඉපදුණේ අඩු කුලයේ පවුලක. හරිම දුප්පත්. හරි කෑමක් බීමක් වත් තිබුණේ නෑ. මගේ රස්සාවත් හරිම පහත් දෙයක්. වැසිකිළිවල අගුවි බැහැරට ගෙනියන එකයි කළේ.

621. මිනිසුන් මාව පිළිකුල් කළා. පරිභව කරලා නින්දා කරල දෑමිමා. ඉතින් මං ඉතා යටහත් සිතින් බොහෝ දෙනෙකුට වැදගෙන හිටියේ.

622. මට පුදුමාකාර වාසනාවක් තිබුණේ. එදා රජගහ නුවරට ස්වාමීන් වහන්සේලා පිරිවරාගෙන මහා වීර වූ සම්බුදු සම්ඳුන් වඩිනා ආකාරය මං බලාගෙන හිටියා.

623. අගුවි කද පැත්තකින් තිබ්බා. උන්වහන්සේගේ

සිරිපතුල් වැදගත්ට ලං වුණා. එතකොට ඒ පුරුෂෝත්තමයා මං ගැන අනුකම්පා කරලා වඩින ගමන නතර කරල හිටගත්තා.

624. මං ශාස්තෘන් වහන්සේගේ සිරිපතුල් වන්දනා කළා. පැත්තකින් හිටියා. හැමදේටම වඩා උතුම් පැවිදි බව මටත් ලබාදෙන්න කියල ඉල්ලා හිටියා.

625. හැමදෙනා ගැනම අනුකම්පාව පිරුණ මහා කාරුණික ශාස්තෘන් වහන්සේ 'පින්වත් හික්ෂුව මෙහෙට එන්න' කියල මට වදාළ සේක. ඒක තමයි මගේ උපසම්පදාව.

626. මං අරණයේ තනිවමයි ඉන්නෙ. කිසිම කම්මැලි කමක් නෑ. බුදු සමිඳුන් මට කියා දීපු විදිහටම මං කටයුතු කළා.

627. ඊ පළමු යාමයේ පුබ්බේනිවාස ඤාණය ලබාගත්තා. මැදියම් යාමයේ දිබ්බවක්ඛු ඥානය පිරිසිදු කරගත්තා. රාත්‍රී පහන් වන වේලේ අවිද්‍යා අන්ධකාරය නැත්තට නැති කළා.

628. එදා හිරු නැග එද්දී සක් දෙවිඳුත්, මහ බමුණ් මං වෙත පැමිණිලා වැදගෙන නමස්කාර කළා.

629. ඔබ ශ්‍රේෂ්ඨ පුරුෂයෙකි. ඔබට නමස්කාර වේවා! උතුම් පුරුෂය, ඔබට නමස්කාර වේවා! දුක් රහිත මුනිඳුනි, ඔබේ සිත තුළ කිසිම ආශ්‍රවයක් නෑ. ඔබ ලෝකයාගේ පුද පූජාවන්ට සුදුස්සෙක්.

630. මං පිරිවරාගෙන සිටින දෙවි පිරිස දැකපු ශාස්තෘන් වහන්සේ සිතහ පහළ කළා. ඊට පස්සෙ මෙන්න මේ

කරුණ වදාළා.

631. කෙලෙස් තැවීමෙනුත්, බලසර ජීවිතයෙනුත්, සංවර කමෙනුත් ඉන්ද්‍රියන් දමනයෙනුත් තමයි බ්‍රාහ්මණයෙක් වෙන්නෙ. මේ ඉන්නෙ උතුම් බ්‍රාහ්මණයෙක්.

මෙය වනාහි ආයුෂ්මත් සුනිත නම් රහත් මුනිඳුන් වදාළ
ගාථාවන්ය.

දොළොස්වෙනි නිපාතය නිමා විය.

(ගාථා දොළහ බැගින් වදාළ කොටස නිමා විය)

13. දහතුන්වෙනි නිපාතය

13.1.1. සෝණ තෙරුන්ගේ ගාථා

632. එයා අංග රටේ රජතුමාගේ රාජකීය පිරිවරට අයිති කෙනෙක්. ඒ කාලෙ එයා හරි බල සම්පන්නයි. එයා නමින් සෝණ. අද එයා ධර්මය තුළත් බලසම්පන්න කෙනෙක්. හැම දුකින්ම එතෙර වුණ කෙනෙක්.

633. සිඳ දෑමිය යුත්තේ (ඕරම්භාගිය සංයෝජන) පහය. පහ කළ යුත්තේ (උද්ධංභාගිය සංයෝජන) ප ය. දියුණු කර ගතයුත්තේ (ශ්‍රද්ධා ආදී ඉන්ද්‍රිය ධර්ම) පහය. ඉක්ම යා යුත්තේ (රාග, ද්වේෂ, මෝහ, මාන, දිට්ඨි යන) සංග පහය. අන්න ඒ හික්ෂුට් කියන්නෙ මේ සැඩ පහරින් එතෙර වෙච්ච කෙනා කියලයි.

634. ආඩම්බර කමින් හිටියොත්, ප්‍රමාදීව හිටියොත්,

බාහිර දේට ආශා කළොත්, ඒ හික්මුවට ශීල, සමාධි, ප්‍රඥා සම්පූර්ණ කරගත්ට ලැබෙන්නේ නෑ.

635. මාන්නෙන් ඉදිමිලා ප්‍රමාද වුණොත් එයා කළ යුතු දේ අත්හැර දානවා. ඊට පස්සෙ නොකළ යුතු දේ කරනවා. අන්තිමේ බලන කොට වැඩිල තියෙන්නේ කෙලෙස් විතරයි.

636. හැම තිස්සෙම කායානුපස්සනාව පුරුදු කළොත් එයා නොකළ යුතු දේ කරන්නේ නෑ. කළ යුතු දේ හැම තිස්සෙම කරනවා. හොඳ සිහියත්, නුවණත් තියෙන කොට කෙලෙස් නැතිවෙලා යනවා.

637. ශාස්තෘන් වහන්සේ වදාළ නිවනට ඇති ඇඳ නැති මාවත ආර්ය අෂ්ටාංගික මාර්ගය පමණයි. ඒ මගේම ගමන් කරන්න. නොනැවතීම ගමන් කරන්න. තමන්ගේ දුර්වලතාවලට තමන් ම දොස් නගන්න. අන්න ඒ කෙනා නිවන කරා යනවා.

638. මං අධික විරියයක් පටන් අරගෙනයි හිටියේ. ලෝකයට අනුත්තර වූ ශාස්තෘන් වහන්සේ, ඒ දහම් ඇස් ඇති මුනිදාණන් තමයි එදා විණාවක් උපමා කරගෙන මට දහම් දෙසුවේ.

639. උත්වහන්සේගේ වචනය මං පිළිගත්තා. ආයෙමත් බුද්ධ ශාසනය ගැන කැමැත්තෙන් වාසය කළා. නිවන පිණිස සමථයත් දියුණුකර ගත්තා. මා ත්‍රිවිද්‍යාව ලබා ගත්තා. බුද්ධ ශාසනය සම්පූර්ණ කරගත්තා.

640. මුළු ලෝකයම හිතීන් අත හැරලා, හිතට විවේක අරගෙන, දුකක් නැති සිතින් යුක්තව, පංච උපාදානස්කන්ධ ගැන හිතේ තිබෙන ඡන්දරාගය නැතිකර දමද්දී,

641. තණ්හාව නැති කිරීමටම යොමු වෙලා, කිසි දේකට රැවටෙන්නෙ නැතිව මේ ඇස, කණ ආදී ආයතනයන්ගේ සත්‍ය තත්වය දකින කොට හැම කෙලෙස් වලින්ම හිත නිදහස් වෙලා ගියා.

642. කෙලෙස්වලින් හිත නිදහස් වුණාම හරිම ශාන්තයි. සම්පූර්ණ කළ නිවන් මගේ ආයෙමත් වඩන්ට දෙයක් නෑ. ආයෙමත් වඩන්ට දෙයක් නෑ. ආයෙමත් කළ යුතු දෙයක් නෑ.

643. විශාල ගල් පර්වතයක් සුළඟට කිසිසේත්ම සෙලවෙන්නෙ නෑ. ඒ වගේමයි රූප, ශබ්ද, ගන්ධ, රස, පහස යන ඕනෑම දෙයක්.

644. හොඳ නරක කිසි දේකට ඒ හික්ෂුච කම්පා කරවන්ට බැහැ. අකම්පිත සිතක් තියෙන්නෙ. ඒ සිත පිහිටා තියෙන්නෙ නිවන තුළ. වෙන කිසි දෙයක් සමඟ එක්වන්නෙ නැහැ. ඒ හික්ෂුචට හොඳට පෙනෙනවා. හැමදේම අනිත්‍ය වන හැටි.

මෙය වනාහී ආයුෂ්මත් සෝණ නම් රහත් මුනිදුන් වදාළ
ගාථාවන්ය.

දහතුන්වෙනි නිපාතය නිමා විය.

(ආට්ඨ දහතුන බැගින් වදාළ කොටස නිමා විය)

14. දහහතරවෙනි නිපාතය

14.1.1. බදිරවනයේ රේවත තෙරුන්ගේ ගාථා

645. මං ගිහි ජීවිතය අත්හැරලා මහණ වෙච්ච දවසේ ඉඳලා මේ දක්වාම මගේ හිතේ කිසිම ද්වේෂ සහගත සිහිවිල්ලක් ඇති වෙච්ච බවක් මං දන්නෙ නෑ.

646. මේ සත්වයෝ මැරෙත්වා! වැනසෙත්වා! දුකට පත්වෙත්වා! යන හැඟීමක් වත් මෙච්චර දීර්ඝ කාලයක් තුළ මා තුළ ඇතිවුණ බවක් මං දන්නෙ නෑ.

647. මෙමත්‍රිය ගැන බුදුසම්පූර්ණ කියා දුන්න ආකාරයටම මං මෙමත්‍රී භාවනාව කළා. අප්‍රමාණ මෙන් සිත ක්‍රම ක්‍රමයෙන් පුරුදු කළ බව මං දන්නවා.

648. තරහක් නැති සිතින් යුතුව හැම මිතුරන් යහළුවන් සත්වයන් හැමදෙනා ගැනම අනුකම්පාවෙන් මං මෙමත්‍රී සිත වඩනව.

649. කිසිම බැඳීමක් නැති වෙනස් වීමක් නැති ඒ මෙමත්‍රියෙන්මයි සිතේ සතුට ඇති වෙන්නේ. නුවණ නැති ජනතාව මෙය පුරුදු කරන්නෙ නෑ. එහෙත් මං සතර බ්‍රහ්ම විහරණයන්ම පුරුදු කරනවා.

650. සම්බුදු සම්පූර්ණයේ ශ්‍රාවක භික්ෂුව විතර්ක නැති ධ්‍යානයට කියන්නෙ ආර්ය වූ නිශ්ශබ්දතාවය කියලා. ඒ භික්ෂුව එයට සම වදිනවා.

651. ඉතා හොඳින් නිශ්චලව පිහිටි ගල් පර්වතය වගේ මෝහය නැති කරපු භික්ෂුවක් අකම්පිතයි.

652. නිතරම යහපතම භොයාගෙන ගිය කෙලෙස් නැති

කෙනාට කෙස් ලෝමයක අග තිබෙන දෙයක් තරම් ඉතා කුඩා වරද පවා වළාකුලක් වගේ ලොකුවට පේනවා.

653. ඇතුළු නුවරත්, පිට නුවරත් ඉතා හොඳට ආරක්ෂා වෙලා තියෙන නගරයක් වගෙයි, තමන්ගේ ජීවිතය වරදට වැටෙන්න නොදී රැකගන්න ඕනෙ. මේ උතුම් අවස්ථාව මග හරින්න එපා.

654. මට දැන් මරණය ගැන අමුතු ආශාවක් නැත. ජීවිතය ගැනත් අමුතු ආශාවක් නැත. මාසෙ පඩිය ලබාගෙන ඉන්න කෙනෙක් වගේ මං මේ කල් බලාගෙන ඉන්නෙ පිරිනිවන් පෑමටයි.

655. මට දැන් මරණය ගැනද අමුතු ආශාවක් නැහැ. ජීවිතය ගැනද අමුතු ආශාවක් නැහැ. හොඳට සිහිය පිහිටුවාගෙන නුවණින් යුක්තව මං මේ කල් බලාගෙන ඉන්නෙ පිරිනිවන් පෑමටයි.

656. මං ශාස්තෘන් වහන්සේව ඉතා ගෞරවයෙන් ඇසුරු කළා. බුදු සසුන සම්පූර්ණ කරගත්තා. කෙලෙස් බර පැත්තකින් තිබ්බා. භව රැහැන කපලා දමීමා.

657. ගිහි ජීවිතය අතහැරලා මං මහණ වුණේ උතුම් බලාපොරොත්තුවක් ඇතිව. මගේ ඒ උතුම් අදහස ඉෂ්ට වුණා. හැම බැන්ධනයක්ම නැතිකරලා දමීමා.

658. ඉතින් පින්වත්නි, මෙව්වරයි මට කියන්න තියෙන්නෙ. අප්‍රමාදීව නිවන් මගේ හැසිරෙන්න. මා නම් ඒකාන්තයෙන්ම පිරිනිවන් පානවා. හැම දුකින්ම නිදහස් වුණා.

මෙය වනාහී ආයුෂ්මත් බදිරවනයේ රේවත නම් රහත් මුනිදන්

වදාළ ගාථාවන්ය.

14.1.2. ගෝදත්ත තෙරුන්ගේ ගාථා

659. ඉතා හොඳම වර්ගයේ මහා බල සම්පන්න ගවයන් ඉන්නවා. කරත්තෙ බැන්දට පස්සේ බර ඇදගෙන යන එක සුළු දෙයක්. ඒ ශක්තිමත් ගවයා නියම විදිහට බර අදිනවා පිට පතින්නෙ නෑ.

660. ධර්මය අවබෝධ කළ හික්ෂුවත් ඒ වගේ තමයි. එයා වතුර පිරිල තිබෙන මුහුදක් වගෙයි. ප්‍රඥාවෙන් තෘප්තිමත් වෙලා ඉන්නෙ. අනුන්ට අපහාස කරන්නෙ නෑ. මේක එබඳු අයගේ ශ්‍රේෂ්ඨ ගුණයක්.

661. සත්වයන් දුක් විදින්නෙ කාලය තුළ, කාලයටම වසඟ වෙලා ඉන්න නිසා. භවය තුළ, භවයටම වසඟ වෙලා. ඉතින් ඒ උදවිය මේ ජීවිතයේදීම ශෝක වෙනවා.

662. සැප ලැබුණහම ඒ ගොල්ල හරි ආඩම්බරයි. දුක ලැබුණහම ඒ දුකට යටත් වෙනවා. ජීවිතයේ යථාර්ථය අවබෝධ වෙලා නැති ඒ නුවණ මඳ ජනතාව සැප දුක දෙකෙන්ම පීඩා විදිනවා.

663. මේ සැප දුකට මැදි වෙලා තිබෙන බව පැවැත්ම මහල දෙන්නෙ තණ්හාවෙන්. මේ තණ්හාව නැති කළොත් ඒ ගොල්ලන්ට ඉන්න පුළුවන් ඉන්ද්‍රබිලයක් වගේ. උස් පහත් නොවී ඉන්න පුළුවන්.

664. එබඳු උදවියට යමක් ලැබුණත් එකයි. නොලැබුණත් එකයි. අපකීර්තිය ලැබුණත් එකයි. කීර්තිය ලැබුණත් එකයි. නින්දා ලැබුණත් එකයි. ප්‍රශංසා ලැබුණත් එකයි. සැප ලැබුණත් එකයි. දුක ලැබුණත් එකයි. කම්පා වෙන්නෙ

නැ.

665. කිසිම අරමුණකට ඒ ගොල්ල ඇලෙන්නෙ නැ. නෙළුම් කොළෙන් ලිස්සා වැටෙන වතුර බින්දුවක් වගේ. ඒ නුවණැති උදවිය හැමතැනදීම සැපෙන් ඉන්නවා. හැමතැනදීමත් අපරාජිතව ඉන්නවා.

666. දැහැමි ජීවිතයෙන් අලාභයක් ලැබෙනවා නම් අදැහැමි ජීවිතයෙන් ලාභයක් ලැබෙනවා නම් මේ දෙකෙන් අදැහැමි ජීවිතයෙන් ලැබෙන ලාභයට වඩා ඇත්තෙන්ම දැහැමි අලාභය ශ්‍රේෂ්ඨයි.

667. මෝඩ ජනතාවගේ වර්ණනාවත් නිකෙලෙස් බුද්ධිමත් ජනතාවගේ අපහාසයත් කියන දෙකෙන් මෝඩ ජනතාවගේ වර්ණනාවට වඩා නිකෙලෙස් බුද්ධිමතුන්ගේ අපහාසය උතුම්ය.

668. මෝඩ ජනතාවගේ ප්‍රශංසාවත්, නිකෙලෙස් බුද්ධිමතුන්ගේ ගර්භාවත් කියන දෙකෙන් මෝඩ ජනතාවගේ ප්‍රශංසාවට වඩා නිකෙලෙස් බුද්ධිමතුන්ගේ ගර්භාව උතුම්ය.

669. කාම සේවනයෙන් ලැබෙන සැපයත්, කාමයන්ගෙන් වෙන් වී විවේකයෙන් සිටින විට ලැබෙන දුකත් යන මේ දෙකෙන් කාමයෙන් ලැබෙන සැපයට වඩා විවේකයෙන් ලැබෙන දුක උතුම්ය.

670. අධාර්මිකව ජීවත් වීමත් ධාර්මිකව ලැබෙන මරණයත් යන මේ දෙකෙන් අධාර්මික ජීවිතයට වඩා ධාර්මික මරණය උතුම්ය.

671. කාම, කෝප දෙකම නැති කළ කිසිම භවයකට නොඇලුණ ශාන්ත සිත් ඇති තණ්හා රහිත කෙනා

ලෝකයේ හැසිරෙන කොට එයාට ප්‍රිය අප්‍රිය වශයෙන් හේදයන් කිසිවක් නැහැ.

672. බොජ්ඣංග ධර්ම දියුණු කරලා ඉන්ද්‍රිය ධර්මත්, බල ධර්මත් දියුණු කරල තමයි පරම ශාන්තියට පැමිණෙන්නෙ. ඒ රහත් මුනිවරුන් පිරිනිවන් පානවා.

මෙය වනාහී ආයුෂ්මත් ගෝදන්ත නම් රහත් මුනිඳුන් වදාළ ගාථාවන්ය.

දහහතරවෙනි නිපාතය නිමා විය.

(ගාථා දහහතර බැගින් වදාළ කොටස නිමා විය)

16. දහසයවෙනි නිපාතය

16.1.1. අඤ්ඤාකොණ්ඩඤ්ඤ තෙරුන්ගේ ගාථා

673. සද්ධර්මයේ තිබෙන්නෙ පුදුමාකාර රසයක්. මං ඒ සද්ධර්මය අහල ගොඩක් පැහැදුණා. බුදු සම්බුත් වදාළ මේ ධර්මය හැම ආකාරයෙන්ම බැඳීම් රහිත විරාගී ධර්මයක්.

674. මේ ලෝකයේ නොයෙක් විදිහේ අරමුණු තියෙනවා. ඒවා අතර ලස්සනට පෙනෙන රාගය ඇති කරන අරමුණු නිසා ඇතිවන සංකල්ප මුළු මිනිස් ලෝකයම කලඹලා දානවා කියලයි මං හිතන්නෙ.

675. සුළඟට ඇවිස්සිලා ගහගෙන යන දූවිලි වැස්ස

වහින කොට සංසිදෙනවා. අන්න ඒ වගේ ප්‍රඥාව උපදවා ගෙන රාග සංකල්ප දිහා බලන කොට ඒවා සංසිදිලා යනවා.

676. ප්‍රඥාව උපදවාගෙන, සකස් වෙච්ච හැම දෙයක් ගැනම අනිත්‍ය වශයෙන් බලන කොට එයා දුක ගැන කලකිරෙනවා. කෙනෙක් පිරිසිදු වන්නෙ අන්න ඒ ක්‍රමයටයි.

677. ප්‍රඥාව උපදවාගෙන, සකස් වෙච්ච හැම දෙයක් ගැනම දුක් වශයෙන් බලන කොට එයා දුක ගැන කලකිරෙනවා. කෙනෙක් පිරිසිදු වන්නෙ අන්න ඒ ක්‍රමයටයි.

678. ප්‍රඥාව උපදවාගෙන, සකස් වෙච්ච හැම දෙයක් ගැනම අනාත්ම වශයෙන් බලන කොට එයා දුක ගැන කලකිරෙනවා. කෙනෙක් පිරිසිදු වන්නෙ අන්න ඒ ක්‍රමයටයි.

679. මේ කොණ්ඩඤ්ඤ තෙරුන් බුද්ධානුබුද්ධ කෙනෙක්. ඒ නිසාම ඉපදීමත් මරණයත් නැතිකලා. බඹසර ජීවිතය සම්පූර්ණ කරගත්තා.

680. මහා සැඩ පහරක් තියෙනවා. ඒ වගේම උගුල් අටවලා තියෙනවා. ඒ වගේම උල් ගොඩක් තියෙනවා. පළන්ට දුෂ්කර වූ ගල් පර්වතයකුත් තියෙනවා. මේ කෙනා ඔක්කොම උල් ටික කඩලා දූම්මා. අටවපු උගුල් ටික සුණු විසුණු කලා. පළන්ට දුෂ්කර ගල් පර්වතය කැලිවලට පළලා දූම්මා. සැඩ පහරින් එතෙර වුණා. මේ කෙනා ධ්‍යාන වඩන කෙනෙක්. මාර බන්ධනයෙන් මිදුණ කෙනෙක්.

681. ආඩම්බරකාරී වුණොත්, වපල සිත් ඇති වුණොත්, පාප මිත්‍රයන්ගේ ආශ්‍රයට වැටුණොත්, ඒ හික්ෂුව ක්‍රොධ කිරීම නැමති දිය සුළියට අසුවෙනවා. සසර සැඩ පහරේම ගිලෙනවා.

682. උඩගුකමක් නැති, වපල නැති බුද්ධිමත්ව කටයුතු කරන, ඉන්ද්‍රිය සංවරය ඇති කල්‍යාණ මිත්‍රයන්ගේ ආශ්‍රය ඇති හික්ෂුව දුක අවසන් කරනවා.

683. එයාගෙ අත් පා කළුවැල් පුරුක් වගේ කෙට්ටුයි. නහර වැල් ඉල්පිලා තියෙන්නේ. ආහාර ගැනීමේ අරමුණ ගැනත් හොඳට දන්නවා. එයා අදින සිත් ඇති කෙනෙක්.

684. මහ වනයට ගිහින් භාවනා කරද්දී ලේ බොන මැසි මදුරුවන් ගෙන් වේදනාකාරී පහර ලබද්දී හොඳ සිහියෙන් ඉවසාගෙන ඉන්නවා. යුධ බිමට පැමිණිවිච් හස්තියෙක් වගේ.

685. මට දැන් මරණය ගැන අමුතු ආශාවක් නෑ. ජීවිතය ගැනත් අමුතු ආශාවක් නෑ. මාසෙ පඩිය බලාගෙන ඉන්න කෙනෙක් වගේ මාත් මේ කල් බලාගෙන ඉන්නෙ පිරිනිවන් පෑමටයි.

686. මට දැන් මරණය ගැන අමුතු ආශාවක් නෑ. ජීවිතය ගැන අමුතු ආශාවක් නෑ. ඉතා හොඳ සිහියෙන් හොඳ නුවණින් මං මේ කල් බලාගෙන ඉන්නෙ පිරිනිවන් පෑමටයි.

687. මං ශාස්තෘන් වහන්සේව ඉතා ගෞරවයෙන් ඇසුරු කළා. බුදු සසුන සම්පූර්ණ කළා. කෙලෙස් බර පැත්තකින් තිබ්බා. හව රැහැන් මුලින්ම කපලා දමුවා.

688. ගිහි ජීවිතය අත්හැරලා මං මහණ වුණේ උතුම්

අදහසක් ඇතිව. මගේ ඒ උතුම පැතුම ඉෂ්ට වුණා. දැන් ඉතින් මට වෙන කෙනෙකුගෙන් ඇති වැටේ කුමක්ද? (හැම දෙකින්ම නිදහස්.)

මෙය වනාහී ආයුෂ්මත් අඤ්ඤාකොණ්ඩඤ්ඤ නම් රහත් මුනිඳුන් වදාළ ගාථාවන්ය.

16.1.2. උදායී තෙරුන්ගේ ගාථා

689. උන්වහන්සේ මිනිස් ලෝකයේ උපත ලැබුවා. තමාව දමනය කරගත්තා. සිත සමාධි ගත කරගත්තා. ඇවතුම් පැවතුම් ශ්‍රේෂ්ඨ කරගත්තා. සිතේ සංසිද්ධිම ඇතිකරගත්තා.

690. ලෝකේ තියෙන හැම දෙයකින්ම එතෙර වුණා. ඒ බුදු සම්මුත්තට මිනිස්සු වදිනවා. දෙවියොත් වදිනවා. මේ ගැන මං ඇසුවේ රහතන් වහන්සේලාගෙන්.

691. හැම බන්ධනයකින්ම නිදහස් වුණ කෙලෙස් වනාන්තරයෙන් එළියට වැටියා. කාමයන් අතහැරලා නිදහස් ජීවිතයකට ඇලුණා. බුදු සම්මුත්ත ගල්පර්වතයක් මුදුනින් නිදහසේ බිම වැටෙන රත්තරන් ආභරණයක් වගේ.

692. උන්වහන්සේ ඇත්තෙන්ම ලෝකයේ ඉන්න ලස්සනම හස්තියා වගෙයි. හැම පර්වතයක්ම පරදවපු ලස්සන හිමාල පර්වතය වගෙයි. සියලු දෙනා අතර හස්තියෙක් වගෙයි. අතිශයින්ම ශ්‍රේෂ්ඨයි. උන්වහන්සේට පැවසිය යුතු නම 'සත්‍යය' යනුයි.

693. මං දැන් ඔබට ඒ සුන්දර හස්තිරාජයා ගැන කියන්නයි හදන්නෙ. එයා පව් කරන්නෙ නෑ. ඒ හස්තියාගේ ඉදිරි

පාද දෙක තමයි ශීලයයි, කරුණාවයි.

694. ඒ හස්තියාගේ පසු පාද දෙක සිහියයි, නුවණයි. ඒ ඇතාට ලස්සන හොඳවැලක් තියෙනවා. ඒකෙ නම ශ්‍රද්ධාව. සුදෝ සුදු දළ දෙකක් තියෙනවා. ඒක නම උපේක්ෂාව.

695. ඒ හස්තියාගේ ලස්සන බෙල්ල සත්‍යයයි. පුළුල් හිස කියන්නෙ ප්‍රඥාවටයි. එයාට තියෙනවා නුවණින් විමසන ධර්ම චිත්තාවන්. එයාගෙ කුස සද්ධර්මයයි. එයාට තියෙනවා විවේකය නමැති වලිගයක්.

696. තමා තුළ ඉතා හොඳින් සමාධිගත සිතක් එයාට තියෙනවා. සම්පූර්ණයෙන්ම සංසිද්ධිය ඉන්නෙ. එයා භාවනා කරනවා. ඒ හස්තියා ඇවිදින්නෙ එකඟ වූ සිතින්. හිටගෙන ඉන්නෙත් එකඟ වූ සිතින්.

697. ඒ හස්තියා නිදාගන්නෙත් එකඟ වූ සිතින්. වාඩි වෙන්නෙත් එකඟ වූ සිතින්. හැම තැනදීම සංවරයි. මේ හස්තියාගේ සම්පත්තිය කියන්නේ ඒකටයි.

698. මේ හස්තියා ඉතා දූහැමිව ලැබෙන දේ පමණයි වළඳන්නෙ. වැළඳීම පිණිස අදහැමි කිසිම දෙයක් ගන්නෙ නැහැ. ආහාර පාන වස්ත්‍ර ආදිය ලැබුණු විට කවදාවත් ඒවා එකතු කරන්නෙ නෑ.

699. ලොකු කුඩා හැම බන්ධනයක්ම නැති කරලයි ඉන්නෙ. යම් තැනකට යනවා නම් කිසිම අපේක්ෂාවක් නැතිවයි යන්නෙ.

700. චතුරේ හටගත්ත සුදු තෙළුම් මල පිපුණාම හරිම ලස්සනයි. සුවඳ හමනවා. නමුත් ඒ මල තියෙන්නෙ චතුර

ගැව් ගැව් නොවෙයි.

701. මිනිස් ලොව පහළ වූ බුදු සමිඳුන් අන්න ඒ විදිහට මයි මේ ලෝකයේ වැඩවසන්නෙ. චතුර නොගැවෙන නෙළුම් මලක් වගේ. උන්වහන්සේගේ ජීවිතය සමඟ ලෝකයට අයිති කිසි දෙයක් ගැවෙන්නෙ නෑ.

702. ඇවිලෙන ගින්න නිවිල යන්නෙ තවදුරටත් ඇවිලෙන්නට දර නැති වූ විටයි. ඒ ගින්න නිවිල ගිහිත් අඟුරු මතු වුණාම ගින්න නිවුණා යැයි කියනවා.

703. නිකෙලෙස් උතුමන් විසිනුයි මේ උපමාව කියල තියෙන්නෙ. රහත් මුනිවරු කියන්නේ මහා හස්තීන් වගේ පිරිසක්. මාත් ඒ වගේම හස්තියෙක් තමයි. ඒ නිසයි බුදු සමිඳානන් නමැති හස්ති රාජයාව මේ වගේ ලස්සනට හඳුනා ගත්තේ.

704. බුදු සමිඳුන් නමැති ඒ හස්ති රාජයා තුළ රාගයක් නෑ. ද්වේෂයකුත් නෑ. මෝහයකුත් නෑ. ආශ්‍රවත් නෑ. ආශ්‍රව නැති නිසාම මේ සිරුර අතහරින කොටම පිරිනිවී යනවා.

මෙය වනාහි ආයුෂ්මත් උදාසී නම් රහත් මුනිඳුන් වදාළ
ගාථාවන්ය.

දහසයවෙනි නිපාතය නිමා විය.

(ගාථා දහසය බැගින් වදාළ කොටස නිමා විය)

20. විසිවෙනි නිපාතය

20.1.1. අධිමුක්ත තෙරුන්ගේ ගාථා

705. (සොරු) ඉස්සර අපි බිලි පූජාවලටත් සල්ලි ගන්ටත් මිනිස්සු මැරුවා. අපි ඒ මිනිස්සුන්ව යටත් කර ගත්තහම ඒ ගොල්ල හරියට බය වුණා. බයට පත්වෙලා වෙච්චලන්න පටන් ගත්තා. හඬා වැලපෙන්න පටන් ගත්තා.

706. එහෙත් හරිම පුදුමයි, ඔබ බයවෙලා සිටින බවක් අපට පේන්නෙ නෑ. අනික ඔබේ ශරීරයත් ලස්සනට බබලනවා. මේ වගේ භයානක අවස්ථාවක් ඉදිරියේදී වැලපෙන්නෙ නැතිව ඉන්නෙ කොහොමද?

707. (අධිමුක්ත තෙරුදු) පින්වත, මං ඉන්නෙ අපේක්ෂාවක් නැති සිතින්. මට කිසිම මානසික දුකක් නෑ. හැම බන්ධනයක්ම නැති කරල දාපු කෙනෙකුට බිය උපදින හැමදේම ඉක්මවා යන්ට පුළුවන්.

708. චතුරාර්ය සත්‍යය ධර්මය සම්පූර්ණයෙන්ම අවබෝධ කළොත් භව රැහැන් ඔක්කොම කැඩිලා යනවා. කෙලෙස් බර පැත්තකින් තිබ්බාම මරණය ඉදිරියේ හය වෙන්න කිසි දෙයක් නෑ.

709. මං මේ උතුම් ජීවිතයේ ඉතා හොඳට හසුරුවලා තියෙන්නෙ. නිවනට යන මග සම්පූර්ණ කරල තියෙන්නෙ. මරණය ගැන මට කිසිම හයක් නෑ. මරණය කියල කියන්නෙ මට සනීප වෙච්ච ලෙඩක් වගේ දෙයක්.

710. මං මේ උතුම් ජීවිතය ඉතා හොඳට හසුරුවා ගත්තා. නිවන් මග සම්පූර්ණ කර ගත්තා. ආශ්වාදයක් නැති මේ භවය නුවණින් දැකගත්තා. ඒ නිසා මරණය කියල කියන්නෙ මට නම් බිපු විෂක් වමනෙ දූම්මා වගේ.

711. සංඝාරෙන් එතෙර වෙච්ච, කිසි බැඳීමක් නැති කිසි ආශ්‍රවයක් නැති මුනිවරයා ජීවත් වෙන්න තිබෙන කාලය

අවසන් වුණාම ඒ ගැන සතුටු වෙනවා. හිස ගසාලන දං ගෙඩියෙන් නිදහස් වුණ කෙනෙක් වගෙයි. (රහතුන්ට ජීවත්වීම මරණය කැඳවන දංගෙඩියක් වැන්න.)

712. මේක ධර්මතාවක්, අරහත්වයට පැමිණි කෙනා මේ ලෝකයේ කිසිම දෙයක් ගැන කිසිම අපේක්සාවක් නෑ. ගිහි ගන්න ගෙදරකින් එළියට පැනපු කෙනෙක් වගෙයි. මරණය ඉදිරියේ ශෝක වෙන්න දෙයක් නෑ.

713. හේතු එල දහමින් සකස් වූ දෙයක් යම් තැනක තියෙනවා නම්, භවයක් යම් තැනක තියෙනවා නම්, ඒ හැමතැනම තියෙන්නෙ ආත්ම රහිත දෙයක්. මහා ඉසිවර බුදු සමිඳුන් තමයි මේ දහම වදාළේ.

714. බුදු සමිඳුන් වදාළ ධර්මය ඒ විදිහටම අවබෝධ කර ගත්තොත් එයා කිසි භවයක් අල්ල ගන්නෙ නෑ. එයාට භවය පෙනෙන්නෙ ගිනිදර පාටට රත්වෙලා ගිය යකඩ ගුලියක් වගෙයි.

715. ඉස්සර මං හිරිය කියල අදහසක් මට නෑ. අනාගතයේ මං ඉන්නවා කියල අදහසක් මට නෑ. සකස් වෙන හැමදෙයක් ම වෙනස් වෙලා යනවා. ඉතින් එවැනි දෙයක් ගැන මං වැලපෙන්නෙ මොකටද?

716. පින්වත, පැහැදිලිව ම ජීවිතය කියන්නෙ දුක පිණිස හේතු එල ධර්මයක සකස් වීමයි. (පට්ඨිච්ඡමුප්පාදයකි.) පැහැදිලිවම සකස් වෙච්ච දේවල්වල පැවැත්මකි. මේ සත්‍යය ඒ ආකාරයෙන්ම අවබෝධ වුණ කෙනෙකුට භයක් ඇති වෙන්නෙ නෑ.

717. දියුණු කරපු ප්‍රඥාවෙන් ජීවිතය දිහා බලනකොට පෙනෙන්නෙ දර ගොඩක් වගෙයි. මගේ කියා අල්ලාගත

හැකි කිසිම දෙයක් එයාට ලැබෙන්නෙ නෑ. ඉතින් එහෙම කෙනෙකුට මගේ දේ නැති වෙනවා කියලා ශෝක කරන්න දෙයක් නෑ.

718. ඇත්තෙන්ම මේ ශරීරය ගැන මං කලකිරිලයි ඉන්නෙ. මේ භවයෙන් මට කිසිම වැඩක් නෑ. මේ කය බිඳීයන දෙයක්මයි. ආයෙමත් වෙන කයක් මට ඕනෙ නෑ.

719. දැන් ඉතින් මේ ශරීරයෙන් ඔබට ප්‍රයෝජනයක් තිබෙනවා නම් ඒ කැමති දේ කරන්න. (මරා දමන්න) ඒ ගැන මට පසුතැවෙන්ට දෙයක් නෑ. තරහකුත් නෑ. ප්‍රේමයකුත් නෑ.

720. රහතන් වහන්සේ ගේ වචන අහගෙන හිරිය හොරු පිරිස විශ්මයට පත්වුණා. ඔවුන්ගේ සිරුරුවල ලොම් කෙලින් වුණා. අතේ තිබුණ ආයුධ විසි කරලා දෑමමා. ඒ රහත් මුනිදුන්ට මෙහෙම කිව්වා.

721. (සොරු) පින්වත් මුනිදුනි, ඇත්තෙන්ම කවුද ඔබේ ගුරුවරයා? මේ විදිහට ශෝක නොවී සිටින්නට පුළුවන් වුණේ කාගෙ ධර්මයක් තුළින්ද?

722. (අධිමුත්ත සම්ඳු) මගේ ගුරුදේවයන් වහන්සේ අවබෝධ කළ යුතු සියලුම දේ අවබෝධ කළ කෙනෙක්. සියලු ලෝකය ජයගත් කෙනෙක්. මහා කාරුණික කෙනෙක්. සර්වඥ කෙනෙක්. උන්වහන්සේ මගේ ශාස්තෘන් වහන්සේ. උන්වහන්සේ තමයි මේ ලෝකයට සදහම් බෙහෙත් බෙදන්නෙ.

723. හැම දුක් අවසන් කරන පරම ශ්‍රේෂ්ඨ වූ මේ ධර්මය ඒ බුදු සම්මාණන් තමයි මට කියලා දුන්නේ. ඉතින් මං ඒ ධර්මය තුළට පැමිණුනා. මේ ශෝක රහිත ජීවිතය

ලබාගත්තා.

724. මහ ඉසිවර ඒ රහතුන්ගේ උතුම් ධර්මය අහපු ඒ හොරු ඔක්කොම අවි ආයුධ වීසිකරලා දූම්මා. සමහර අය සොරකම් වලින් වැලකිලා යහපත් අය වුණා. තවත් අය මහණ වුණා. බුදු සසුන බැබළුවා. (රහත් වුණා.)

725. ඒ හොරු සුගතයන් වහන්සේගේ ශාසනයේ මහණ වෙලා බොජ්ඣංග ධර්ම, බලධර්ම දියුණු කරගෙන නුවණ ලබාගෙන සතුටු සිතින් භාවනා කරමින් ඒ දියුණු කරපු ශුද්ධාදී ඉඳුරන් නිසාම හේතු එල දහම ඉක්මවා ගියා. ඒ අමා නිවන් සුව අවබෝධ කළා.

මෙය වනාහී ආයුෂ්මත් අධිමුත්ත නම් රහත් මුනිඳුන් වදාළ ගාථාවන්ය.

20.1.2. පාරාසරිය තෙරුන්ගේ ගාථා

726. “පාරාසරිය” ධ්‍යාන වඩන භික්ෂුවක්. තනියම විවේකයෙන් ඉන්න කොට තමයි මේ සිතුවිලි ඇති වුණේ.

727. මනුෂ්‍යයෙක් වුණාම තමන්ගේ යහපතට කටයුතු කරන්නට ඕන. අනුන් නොවෙහෙසා කටයුතු කරන්න ඕනෑ. එබඳු කෙනෙක් පිළිවෙලින් කරන්නට ඕන මොකක්ද? එයාගේ වත් පිළිවෙත් මොනවද? එයාගේ ඇවැතුම් පැවැතුම් මොනවද?

728. මනුෂ්‍යයන්ට තියෙන මේ ඇස් කණ් ආදී ඉන්ද්‍රියයන් තමන්ගේ යහපතට යොදා ගන්නටත් පුළුවන්. අයහපතට යොදා ගන්නටත් පුළුවන්. ඒ ඉඳුරන් රැක නොගත්තොත් අයහපත් පිණිසයි පවතින්නේ. රැක ගත්තොත් පහසුව පිණිසයි පවතින්නේ.

729. එනිසා තම කටයුතු යහපත් ලෙස කරන, අනුන් නො වෙහෙසන තැනැත්තා ඇස්, කණි ආදී ඉඳුරන් හොඳින් රැකගත්තේ ඕන. හොඳින් හසුරුවන්නේ ඕන.

730. බාහිර රූප ඔස්සේ ඇස් දූවන කොට සංවර කර ගත්තේ නැත්නම්, අසංවර වීමේ ආදීනව දැක්කේ නැත්නම්, එයාට දුකින් නිදහස් වෙන්න පුළුවන් කමක් නෑ.

731. බාහිර ශබ්ද ඔස්සේ ඇස් දූවන කොට සංවර කර ගත්තේ නැත්නම්, අසංවර වීමේ ආදීනව දැක්කේ නැත්නම්, එයාට දුකින් නිදහස් වෙන්න පුළුවන් කමක් නෑ.

732. ඉඳින් ඇල්ම දුරුකිරීම ගැන දන්නේ නැතිව ගඳ සුවඳ පාවිච්චි කළොත්, ඒ ගඳ සුවඳට මුසපත් වුණොත්, එයාට දුකින් නිදහස් වෙන්න පුළුවන් කමක් නෑ.

733. මේවා ඇඹුල්, මේවා මිහිරියි. මේවා තිත්තයි කියා කියා රස ගැන සිහි කළොත් රස තණ්හාවට සිත ගිජු වෙනවා. ඒ තැනැත්තාට මේ සිත අවබෝධ කරගත්තේ පුළුවන් වෙන්නේ නෑ.

734. මේ දේ ලස්සනයි. පිළිකුල් රහිතයි යනාදී දේ සිතමින් පහසු ගැන සිහි කළොත්, සිත ඒකේ ඇලීලා 'රාගය' නැමැති අවුල් හටගන්නවා. එවිට විවිධාකාරයෙන් දුක් විඳින්නට සිද්ධ වෙනවා.

735. මනසට අරමුණු එනකොට ඒ අරමුණුවලින් මනස රැකගත්තේ බැරි වුණොත් එයාට සිද්ධ වෙන්නේ හැම ඉන්ද්‍රියක් නිසාම දුක් විඳින්නයි.

736. මේ ශරීරය කියලා කියන්නේ දක්ෂ මිනිසෙක් ඉතාමත් ලස්සනට විචිත්‍ර විඳිනට ආකර්ශනීය විඳිනට හඳල,

ඒකෙ ඇතුළෙ ලේ සැරව පුරවල, අසුවි පුරවල තියෙන භාජනයක් වගේ දෙයක්.

737. ජීවිතය කියන්නෙ මිහිරි ආස්වාදයක් තියෙන කටුක දෙයක්. ප්‍රිය බැඳීමක් ඇති දුක් දෙයක්. මේක අවබෝධ නොවෙච්ච කෙනා කරන්නෙ මී පැණි තැවැරැණ දෑලි පිහියක් ලෙව කනවා වගේ දෙයක්.

738. ස්ත්‍රියකගෙ රූපයත්, කට හඬත්, පහසත්, සුවඳත් කියන මේවාට ඇලී ගියොත්, එයාට ගොඩක් දුක් විඳින්න සිද්ධ වෙනවා.

739. ස්ත්‍රියකගේ මේ අරමුණු සැඩ පහරක් වගේ වේගයෙන් පුරුෂයාගේ අරමුණුවලට ගලා බහිනවා. ඉතින් ඒ සැඩ පහර වළකාගන්නට යමෙකුට පුළුවන් වුණොත් ඔහු මහා වීරියවන්තයෙක්.

740. එයා තමයි යහපත උදාකර ගන්නේ. ධර්මයට පැමිණෙන්නේ. එයා දක්ෂයෙක්. ඉතා බුද්ධිමත් කෙනෙක්. යම් හෙයකින් ගිහියෙක් වශයෙන් හිටියත්, ධර්මානුකූලව යහපත උදාකර ගන්න කෙනෙක්.

741. එයා ගිහියෙක් වශයෙන් සිටියත් අර්ථශූන්‍ය දේවල්වල යෙදෙන්නෙ නෑ. නොකළ යුතු දේවල් හොඳින් දැනගෙන අප්‍රමාදව නුවණින් කටයුතු කරනවා.

742. යහපත හා එකතු වෙලා ඉන්න කොට, ධර්මානුකූලව ගුණධර්ම හා එකතු වෙලා ඉන්න කොට, කුසල් දහම් සමාදන්ව සිටින කොට ඒක උතුම් එකතුවක්.

743. සමහරු හරි කැමතියි නොයෙකුත් උපක්‍රම කරල අනුත් සතු දේවල් තමන්ට ලබාගන්න. ඒ තැනැත්තා අනුත්ව

නසල හරි, අනුන්ට දුක් දීලා හරි, බලහත්කාරයෙන් හරි අනුන්ගේ දේවල් උදුරා ගන්නවා.

744. දක්ෂ පුද්ගලයා මේ ඉඳුරන් කෙරෙහි තියෙන ආශාව දුරු කරන්නේ ඉඳුරන් පාවිච්චි කරලමයි. ඒක හරියට බලවත් කෙනෙක් ලැල්ලක හිර වෙච්ච ඇණයක් තවත් ඇණයකින්ම ගලවල දානවා වගෙයි.

745. අන්න ඒ කෙනා ශ්‍රද්ධා, විරිය, සති, සමාධි මෙන්ම ප්‍රඥාවත් වඩනවා. මේ පඤ්ච ඉන්ද්‍රියයන් දියුණු කරයි. ඇත්තෙන්ම එයා දුකින් නිදහස් වූ බ්‍රාහ්මණයෙක්.

746. එයා ජීවිතාර්ථය ලබාගත්ත කෙනෙක්. ධර්මය තුළ පිහිටලයි ඉන්නෙ. බුද්ධ වචනයට අනුව කටයුතු කිරීමෙන්, හැමදේම අවබෝධ කරගෙනයි ඉන්නෙ. උතුම්ම සැපය දියුණු කරගෙනයි ඉන්නෙ.

මෙය වනාහී ආයුෂ්මත් පාරාසරිය නම් රහත් මුනිඳුන් වදාළ
ගාථාවන්ය.

20.1.3. ථේලකානි තෙරුන්ගේ ගාථා

747. මට හරිම විරියක් තිබුණා. මං බොහෝම කාලයක් තිස්සේ ධර්මයමයි නොය නොය හිටියේ. නොයෙක් ශ්‍රමණ බමුණන් ගෙන් විමසුවා. නමුත් සිත සංසිද්ධවන සත්‍ය ධර්මයක් අහන්ට ලැබුණෙ නෑ.

748. ඇත්තෙන්ම මේ ලෝකෙන් එතෙර වෙත කෙනා කවුද? නිවන් අවබෝධ කළ කෙනෙක් ඉන්නවා නම් එයා කවුද? ජීවිතය අවබෝධ කර ගැනීමට කාගෙ ධර්මයක්ද මං පිළිගන්නෙ?

749. ඒ දවස්වල මං හිටියේ ජීවිතයේ අභ්‍යන්තරයේ වංක ගතියකින්. ඇමක් ගිලපු මාළුවෙක් වගේ. ශක්‍රයාගේ බන්ධනයට අනුවෙච්ච වේපවිත්ති අසුරයා වගේ. කෙලෙස්වලටමයි බැඳිල හිටියේ.

750. එතකොට මං ඒ කෙලෙස් අයිත් කරනවා. ඒත් මේ ශෝක වැලපීම්වලින් මිදෙන්නට මට බැරිවුණා. මේ කෙලෙස් බන්ධනයෙන් මාව නිදහස් කරවල, අවබෝධය ලබාදෙන ධර්මයක් පවසන්නට මේ ලෝකෙ කාටද පුළුවන්?

751. කෙලෙස් නැතිකර දමන ධර්මයක් කියාදෙන්නට පුළුවන් ශ්‍රමණයෙක් හෝ බ්‍රාහ්මණයෙක් ඉන්නවා නම් එයා කවුද? මේ ජරා මරණ සෝදා දමන ධර්මයක්, මං පිළිගන්නේ කාගෙන් ද?

752. සැක සංකා වලින් එක ගොඩට ගැට ගැහිලා, එකට එක කිරීම බලය කරගෙන, ක්‍රෝධ කරගෙන, මාන්තයෙන් දඩිවෙලා ප්‍රාර්ථනාවලට අනුවෙලයි මං හිටියේ.

753. තෘෂ්ණාවෙන් හදපු දුන්නක් තියෙනවා. ඒ දුන්නෙන් ඉපදිව්ව දෘෂ්ටි නමැති ඊතල තිහක් විතර ගොඩක් මේ හදවත හිල් කරගෙන කිඳා බැහැලා තියෙන හැටි බලන්න.

754. එක එක්කෙනා වාද කරල ජයගන්න නොයෙක් මිත්‍යා මත තියෙනවා . ඉතින් මං ඒවාට බැඳිල ඒවා නැති නොකළ නිසා ඒවායින්මයි මං පහර කන්නේ. එතකොට මං කම්පා වුණේ හුළඟින් සෙලවෙන ගස්වල කොළ වගේ.

755. මේ ඇස්, කණ් ආදී ආයතනයෙන් යුතු ජීවිතය පුරාම ඇති මමත්වය නිසාමයි මං මෙච්චර සැලෙන්නේ.

756. මා තුළ තිබුණ ඒ කෙලෙස් හුළ ආයුධයකින් හරි

වෙනත් ක්‍රමයකින් හරි උදුරා දමල මට ප්‍රතිකාර කරන්නට පුළුවන් කෙනෙක් මට මුණ ගැහුණේ නෑ.

757. ආයුධයක් පාවිච්චි කරන්නේ නැතිව, තුවාල කරන්නේ නැතිව මේ හිතේ මුල් බැසගෙන තියෙන, හැම තැනම සිදුරු කරල දාපු මේ කෙලෙස් හුල් උදුරා දමන්නේ කවුද?

758. මං බරපතල කරදරයකයි වැටිල හිටියේ. ධර්මය තුළින් ඒ කෙලෙස් විෂ නසා දාලා, මට අත දෙන්න පුළුවන් කෙනෙක් හිටියොත් එයා තමයි මට ශ්‍රේෂ්ඨ වෙන්නේ.

759. අයින් කරගන්නට බැරි විදිහටම කෙලෙස් නැමැති මැටි ඇඟපුරා ගාගෙන, මායා, මාන, එකටෙක කිරීම, නිදිමත ආදියෙන් පිරිගිය ජලාශයක මං ගිලිල හිටියේ.

760. උඩගුකම නමැති ගෙරවිලි තියෙන, කෙලෙස් නමැති වළාකුළු තියෙන, මිත්‍යා දෘෂ්ටි නැමැති හුළං හමන සරාගි සංකල්ප වලින් මාව ඒ මේ අත ගහගෙන ගියා.

761. ඇස්, කණ් ආදී හැම තැනින්ම මේ තණ්හා ගඟ ගලාගෙන බහිනවා. මේ තණ්හාව ජීවිතය පුරා එතිල තියෙන්නේ ගහක එතී ගිය වැලක් වගේ. කවුද මේ තණ්හා ගඟ වලකන්නේ? කවුද මේ තණ්හා වැල කපල දාන්නේ?

762. පින්වතාණෙනි, මේ තණ්හා ගඟ වළකාලන්නට වේල්ලක් බදින්න. මනසින් හටගත් ඒ කෙලෙස් සැඩ පහරින් ගසක් කඩාගෙන වැටෙනවා වගේ ඔබව අපායේ නොවැටේවා!

763. ඇත්තෙන්ම මට හරි බයක් ඇතිවුණා. අන්තමේදී

මෙතරින් එතෙර වෙන්ට මඟ නොයා හිටිය මට ඉතාම ආරක්ෂාකාරී, ප්‍රඥා ආයුධ ඇති, ශ්‍රමණ ඉසිවරයන් පිරිවරාගත් ශාස්තෘන් වහන්සේ වන බුදු සමිඳුන් මුණ ගැහුණා.

764. උන්වහන්සේ මට ඉතාම පිරිසිදු ලස්සන පඩි පෙළක් හදල දුන්නා. ඒ පඩි හදල තියෙන්නේ සද්ධර්මය නමැති අරටුවෙන්. කෙලෙස් සැඩ ගංගාවේ ගහගෙන ගිය මට බිය නොවී එතෙර වෙන්නැයි වදාළ සේක.

765. මං සතිපට්ඨානය නමැති සදහම් ප්‍රාසාදයට නැග ගත්තා. එතනට ගිහින් නුවණින් විමසා බැලුවා. එතකොට මං ඉස්සර සක්කාය දිට්ඨියට ඇලිල හිටිය කාලෙ යමක් හිතුවද,

766. ඒ ඔක්කොම අත්හැරල නිවන කරා යන නැවට නගින මාර්ගය දැකගත්තා. ආත්ම දෘෂ්ටිය අතහැරල උතුම් නිවන නම් වූ පුණ්‍ය තීර්ථය දැකගත්තා.

767. හව රැහැන් වලින් හදපු මේ කෙලෙස් හුල් ආයෙ කවදාවත් හට නොගන්න උතුම් මගක් තමයි බුදු සමිඳුන් කියල දුන්නේ.

768. බුදු සමිඳුන් කෙලෙස් විෂ දොස් නැති කරන කෙනෙක්. බොහෝ කාලයක් තිස්සේ මගේ හිතේ බැස ගෙන පිහිටල තිබුණ ඒ හැම කෙලෙස් ගැට උන්වහන්සේ මා තුළින් ඉවත් කර දමමා.

මෙය වනාහී ආයුෂ්මත් ථේලකානි නම් රහත් මුනිඳුන් වදාළ ගාථාවන්ය.

20.1.4. රටියපාල තෙරුන්ගේ ගාථා

769. හොඳ හැටියට ඇට නහර ගලපලා ලස්සනට තිබෙන මේ ශරීරයේ ඇත්ත දිහා බලන්න. අඥාන ජනයා ආශාවෙන් හිතන්නෙම මේ ශරීරය ගැනමයි. මේ ශරීරය ලෙඩ වෙලා යන දෙයක්. ස්ථිර පැවැත්මක් නැති දෙයක්.

770. මුතු මැණික් ආහරණවලින් සරසලා තිබුණත් මේ ශරීරයේ සත්‍ය තත්ත්වයමයි. බලන්ට ඕනෑ. හමකින් ඔතා තිබෙන මේ ඇට ගොඩ ලස්සනට පේන්නෙ ඇඳුම නිසා.

771. දෙපාවල පාට ගාලා තිබුණත්, සුවඳ විට හපලා මුඛය සුවඳ කළත්, මෝඩ ජනතාවගේ මෝහයට විතරයි ඒක ගැලපෙන්නෙ. නිවන සොයා යන කෙනෙකුට ඒකෙන් පලක් නෑ.

772. කෙණ්ඩා මෝස්තර දමලා, ඇස් පාට කරල තිබුණත්, මෝඩ ජනතාවගේ මෝහයට විතරයි ඒක ගැලපෙන්නෙ. නිවන සොයා යන කෙනෙකුට ඒකෙන් පලක් නෑ.

773. මේ කුණු ශරීරය කොයි තරම් ලස්සනට සරසලා අලංකාර කරලා අළුත් භාජනයක් වගේ තැබුවත් මෝඩ ජනතාවගේ මෝහයට විතරයි ඒක ගැලපෙන්නෙ. නිවන සොයා යන කෙනෙකුට ඒකෙන් පලක් නෑ.

774. මුව වැද්දා මුවන් අල්ලන්ට උගුල් අටවලා තියෙන්නෙ. ඒ වුණාට මේ පාර නම් මුවා උගුලට අහුවුණේ නෑ. මුව වැද්දා හඬ හඬා සිටිද්දී අපි ගොදුරු කාලා පැනලා යනවා.

775. මුව වැද්දාගේ උගුල කඩලා දෑමිමා. මුවා උගුලට අහුවුණේ නෑ. මුව වැද්දා දුක් වෙව් ඉන්න කොට අපි ගොදුරු කාලා පැනලා යනවා.

776. මං දෑකලා තියෙනවා ලෝකෙ ඉන්න ධනවත්ම මිනිසුන්. ඔවුන්ට ධනය ලැබුණාම එයටෙ රැවටෙනවා. කාටවත් දෙන්නෙ නෑ. ලෝභකමින් ධනය එකතු කරල තව තවත් ධනයම ප්‍රාර්ථනා කරනවා.

777. රජ කෙනෙක් සාගරය පවුර කරගෙන මුළු ලෝකෙම ජය ගත්තත් එයාට තෘප්තියක් නෑ. එයා කැමතියි සාරගයෙන් එතෙර තිබෙන රටකත් රජ කරන්න.

778. ඒ රජුත් අනෙක් බොහෝ මිනිස්සුත් තණ්හාව සමග මයි මරණයට පත්වෙන්නෙ. ජීවිත අතහරින්නෙ සැහිමකට පත්වෙලා නොවෙයි. මේ කාම ලෝකයේ තෘප්තියට පත්වීමක් නම් නෑ මයි.

779. කවුරු හරි මැරුණට පස්සේ නෑදෑයෝ එකතු වෙලා කෙහෙවලු කඩාගෙන අඩා වැලපෙනවා. අනේ! අපේ මේ ඥාතියා අමරණීය වේවා! කියලා කියනවා. ඊට පස්සේ රෙද්දකින් ඔතල දර සෑයට දාලා ගිනි තියනවා.

780. හැම සම්පතක්ම අතහැරල ඒ මැරුණ කෙනා අත්තිමේදී එකම එක වස්ත්‍රයකින් ඔතාගෙන හුල් වලින් පහර කාල පිච්චිලා යනවා. අවසන් වෙනවා. ඒ මැරුණ කෙනාගෙ ආරක්ෂාවට නෑදෑයෝ, යාළු මිත්‍රයෝ කවුරුත් නෑ.

781. එයාගෙ වස්තුව උරුමක්කාරයෝ ඇවිල්ලා අරගෙන යනවා. කර්මානුරූපව එයා එයාගෙ ගමන ගියා. නමුත් එයාගෙ පස්සෙන් යන්න අඹු දරුවන් මිල මුදල් රට රාජ්‍ය

මොකවත් නෑ.

782. සල්ලි තිබුණා කියලා දීර්ඝායුෂ ලැබෙන්නෙ නෑ. වස්තුව තිබුණා කියලා නාකි නොවී ඉන්ට බෑ. අන්න ඒ නිසයි ප්‍රඥාවන්ත මුනිවරු කියන්නෙ මේ ජීවිතය ඉතා සුළු කලයි තියෙන්නෙ කියලා. සදාකාලික නෑ කියලා. වෙනස් වෙන ස්වභාවයට අයිතියි කියලා.

783. දුප්පත්, පොහොසත් කාටත් අරමුණු වලින් ස්පර්ශය ඇති වෙනවා. නුවණැති, මෝඩ කාටත් අරමුණු වලින් ස්පර්ශය ඇති වෙනවා. මෝඩ තැනැත්තා නුවණ නැති නිසාම ඒ ස්පර්ශයෙන් දුක් විඳිනවා. දුක සේ නිදා ගන්නවා. නුවණැති මුනිවරයා කොයි ස්පර්ශයක් ලැබුණත් අකම්පිතව ඉන්නවා.

784. මෙයින් පැහැදිලිව පෙනවා සල්ලිවලට වඩා ප්‍රඥාව අග්‍ර බව. ඒ ප්‍රඥාවෙන්මයි මේ දුක අවසන් කළ හැක්කේ. නමුත් මෝහය නිසා භවයේ ඇලුණ සත්වයන් පවිම රැස් කරනවා.

785. ඔවුන් මැරුණත් සසර දුකටමයි වැටෙන්නේ. ආයෙ ආයෙමත් මවු කුසකටමයි එන්නෙ. ඔවුන්ගේ මතය පිළිගන්න උදවියටද ඔව්වරයි සිද්ධ වෙන්නේ.

786. සොරකම් කරන්ට ගිහින් අනුවෙච්ච හොරෙක් තමන්ගේ පාපී ක්‍රියාව නිසාමයි දුක් විඳින්නෙ. අන්න ඒ වගේ තමන්ගේම පාපී ක්‍රියා නිසාමයි මේ සත්වයන් පරලොවදී දුක් විඳින්නෙ.

787. පින්වත් රජතුමනි, මේ කාමයන් විචිත්‍ර තමයි. මිහිරි තමයි. සිත ඇදී යනවා තමයි. ඒ වුණත් ඒ තුළින් මේ සිත නොයෙක් විදිහට කලබල වෙලා යනවා. කාමයේ තිබෙන

මේ ආදීනව දකලයි මං මහණ වුණේ.

788. පුංචි අයත් වැඩිහිටියොත් කවුරුත් මැරිලා යන්නෙ ගස්වල ගෙඩි වැටෙනවා වගේ. පින්වත් රජතුමනි, ඒවා දකලයි මං මහණ වුණේ. මේ ශ්‍රමණ ජීවිතය කිසි කරදරයක් නෑ. ඒ වගේම උතුම් ජීවිතයක්.

789. මං මහණ වුණේ ශ්‍රද්ධාවෙන්මයි. බුදු සසුනට පැමිණුනේ ශ්‍රද්ධාවෙන්මයි. ඒ මගේ මහණකම වද පිදුන එකක් නොවේ. මං දානෙ වළඳන්නෙ කිසි ණයක් නැතිව.

790. මං කාමයන් දුටුවෙ ගිනි ජාලාවක් වගේ. රන් රිදී දක්කෙ අවි ආයුධ වගේ. මවු කුසේ ඉපදීමේ ඉඳල නිරය දක්වාම තියෙන්නෙ දුක නම් වූ මහා බියයි.

791. මං මේ ආදීනවය දක්කා. මට මා තුළම සංවේගය ඇති වුණා. ඉස්සර මට කෙලෙස් හුල්වලින් පහර ලැබුණා. ඒ වුණාට දැන් ඒ සියළු කෙලෙස් නැති කරල අරහත්වයට පත්වෙලයි මං ඉන්නෙ.

792. මං ශාස්තෘන් වහන්සේව ගෞරවයෙන් ඇසුරු කළා. බුදු සසුන සම්පූර්ණ කරගත්තා. කෙලෙස් බර පැත්තකින් තිබ්බා. භව රැහැන් මුලින්ම කඩල දැමුවා.

793. මං ගිහි ජීවිතය අතහැරල මහණ වුණේ ලොකු පැතුමක් ඇතිව. මගේ ඒ අදහස ඉෂ්ට වුණා. හැම බන්ධනයකින්ම නිදහස් වුණා. අරහත්වය ලබාගත්තා.

මෙය වනාහී ආයුෂ්මත් රට්ඨපාල නම් රහත් මුනිදුන්
වදාළ ගාථාවන්ය.

20.1.5. මාලුකෘපුත්ත තෙරුන්ගේ ගාථා

794. සිහි මුලා වෙලා ඇහෙන් රූප දකින කොට එයා ප්‍රිය සටහන් සිහි කරනවා. එතකොට ඒක විදිත්ට සිදුවෙන්නෙ ඇලුණ සිතින්. ඒකෙම සිත බැසගන්නවා.

795. එතකොට රූපය නිසා ඇතිවෙන නොයෙක් විදිම් එයා තුළ ඇතිවෙනවා. එයාගෙ සිත ආශාවෙන්, අසහනයෙන් පෙළෙනවා. මේ විදිහට දුක් රැස් කරන කොට තමයි නිවනින් ඇත් වුණා කියලා කියන්නෙ.

796. සිහි මුලා වෙලා කණින් ශබ්ද අසන කොට එයා ප්‍රිය සටහන් සිහි කරනවා. එතකොට ඒක විදිත්ට සිදුවෙන්නෙ ඇලුණ සිතින්. ඒකෙම සිත බැසගන්නවා.

797. එතකොට ශබ්දය නිසා ඇතිවෙන නොයෙක් විදිම් එයා තුළ ඇතිවෙනවා. එයාගෙ සිත ආශාවෙන්, අසහනයෙන් පෙළෙනවා. මේ විදිහට දුක් රැස් කරන කොට තමයි නිවනින් ඇත් වුණා කියලා කියන්නෙ.

798. සිහි මුලා වෙලා නාසයෙන් ගඳ සුවඳ ආඝ්‍රාණය කරන කොට එයා ප්‍රිය සටහන් සිහි කරනවා. එතකොට ඒක විදිත්ට සිදුවෙන්නෙ ඇලුන සිතින්. ඒකෙම සිත බැසගන්නවා.

799. එතකොට ගඳ සුවඳ නිසා ඇතිවෙන නොයෙක් විදිම් එයා තුළ ඇතිවෙනවා. එයාගෙ සිත ආශාවෙන්, අසහනයෙන් පෙළෙනවා. මේ විදිහට දුක් රැස් කරන කොට තමයි නිවනින් ඇත් වුණා කියලා කියන්නෙ.

800. සිහි මුලා වෙලා දිවෙන් රසවත් දෙයක් අනුභව කරන කොට එයා ප්‍රිය සටහන් සිහි කරනවා. එතකොට

ඒක විදින්ට සිදුවෙන්නෙ ඇලුණ සිතින්. ඒකෙම සිත බැසගන්නවා.

801. එතකොට රසය නිසා ඇතිවෙන නොයෙක් විදීම් එයා තුළ ඇතිවෙනවා. එයාගෙ සිත ආශාවෙන්, අසහනයෙන් පෙළෙනවා. මේ විදිහට දුක් රැස් කරන කොට තමයි නිවනින් ඇත් වුණා කියලා කියන්නෙ.

802. සිහි මූලාවෙලා කයින් පහස ලබන කොට එයා ශ්‍රිය සටහන් සිහි කරනවා. එතකොට ඒක විදින්ට සිදුවෙන්නෙ ඇලුණ සිතින්. ඒකෙම සිත බැසගන්නවා.

803. එතකොට පහස නිසා ඇතිවෙන නොයෙක් විදීම් එයා තුළ ඇතිවෙනවා. එයාගෙ සිත ආශාවෙන්, අසහනයෙන් පෙළෙනවා. මේ විදිහට දුක් රැස් කරන කොට තමයි නිවනින් ඇත් වුණා කියලා කියන්නෙ.

804. සිහි මූලා වෙලා සිතින් යමක් සිතන කොට එයා ශ්‍රිය සටහන් සිහි කරනවා. එතකොට ඒක විදින්ට සිදුවෙන්නෙ ඇලුණ සිතින්. ඒකෙම සිත බැසගන්නවා.

805. එතකොට ඒ සිත දේවල් තුළින් ඇතිවෙන නොයෙක් විදීම් එයා තුළ ඇතිවෙනවා. එයාගෙ සිත ආශාවෙන්, අසහනයෙන් පෙළෙනවා. මේ විදිහට දුක් රැස් කරන කොට තමයි නිවනින් ඇත් වුණා කියලා කියන්නෙ.

806. සිහි නුවණ පිහිටුවා ගත්තු කෙනා රූපයක් දැක්කම ඒ රූපයට ඇලෙන්නෙ නෑ. එයා ඒක විදින්තෙ නොඇලුණ සිතකින්. ඒ රූපය ගැන එයාගෙ සිත බැසගන්නෙ නෑ.

807. එයා රූපය දකින ආකාරයෙන් ඒ විදීම සේවනය කරන ආකාරයෙන් තමයි ඒ විදිහට කෙලෙස් ගෙවිල

යන්නේ. එතකොට රැස් වෙන්නේ නෑ. ඔන්න ඔය විදිහටයි එයා සිහියෙන් හැසිරෙන්නේ. ඔය විදිහට දුක අයින් කරන කොට නිවනට ළං වුණා කියලා කියනවා.

808. සිහි නුවණ පිහිටුවා ගත්තු කෙනා ශබ්දයක් ඇහුනම ඒ ශබ්දයට ඇලෙන්නේ නෑ. එයා ඒක විදින්නේ නොඇලුණ සිතකින්. ඒ ශබ්දය ගැන එයාගේ සිත බැසගන්නේ නෑ.

809. එයා ශබ්දය අසන ආකාරයෙන් ඒ විදීම සේවනය කරන ආකාරයෙන් තමයි ඒ විදිහට කෙලෙස් ගෙවිල යන්නේ. එතකොට රැස් වෙන්නේ නෑ. ඔන්න ඔය විදිහටයි එයා සිහියෙන් හැසිරෙන්නේ. ඔය විදිහට දුක අයින් කරන කොට නිවනට ළං වුණා කියලා කියනවා.

810. සිහි නුවණ පිහිටුවා ගත්තු කෙනා ගඳ සුවඳක් දැනුනාම ඒ ගඳ සුවඳට ඇලෙන්නේ නෑ. එයා ඒක විදින්නේ නොඇලුණ සිතකින්. ඒ ගඳ සුවඳ ගැන එයාගේ සිත බැස ගන්නේ නෑ.

811. එයා ගඳ සුවඳ විදින ආකාරයෙන් ඒ විදීම සේවනය කරන ආකාරයෙන් තමයි ඒ විදිහට කෙලෙස් ගෙවිල යන්නේ. එතකොට රැස් වෙන්නේ නෑ. ඔන්න ඔය විදිහටයි එයා සිහියෙන් හැසිරෙන්නේ. ඔය විදිහට දුක අයින් කරන කොට නිවනට ළං වුණා කියලා කියනවා.

812. සිහි නුවණ පිහිටුවා ගත්තු කෙනා රසවත් යමක් අනුභව කළාම ඒ රසයට ඇලෙන්නේ නෑ. එයා ඒක විදින්නේ නොඇලුණ සිතකින්. ඒ රසය ගැන එයාගේ සිත බැසගන්නේ නෑ.

813. එයා රසය විදින ආකාරයෙන් ඒ විදීම සේවනය කරන ආකාරයෙන් තමයි ඒ විදිහට කෙලෙස් ගෙවිල

යන්නේ. එතකොට රැස් වෙන්නේ නෑ. ඔන්න ඔය විදිහටයි එයා සිහියෙන් හැසිරෙන්නේ. ඔය විදිහට දුක අයිත් කරන කොට නිවනට ලං වුණා කියලා කියනවා.

814. සිහි නුවණ පිහිටුවා ගත්තු කෙනා කයට පහසක් ලැබුණාම ඒ පහසට ඇලෙන්නේ නෑ. එයා ඒක විදින්නේ නොඇලුණ සිතකින්. ඒ පහස ගැන එයාගේ සිත බැස ගන්නේ නෑ.

815. එයා පහස ලබන ආකාරයෙන් ඒ පහස සේවනය කරන ආකාරයෙන් තමයි ඒ විදිහට කෙලෙස් ගෙවිල යන්නේ. එතකොට රැස් වෙන්නේ නෑ. ඔන්න ඔය විදිහටයි එයා සිහියෙන් හැසිරෙන්නේ. ඔය විදිහට දුක අයිත් කරන කොට නිවනට ලං වුණා කියලා කියනවා.

816. සිහි නුවණ පිහිටුවා ගත්තු කෙනා මනසට යමක් සිතූණ විට ඒ අරමුණට ඇලෙන්නේ නෑ. එයා ඒක විදින්නේ නොඇලුණ සිතකින්. ඒ අරමුණ ගැන එයාගේ සිත බැස ගන්නේ නෑ.

817. එයා සිතුවිලි සිතන ආකාරයෙන්, ඒ විදිම සේවනය කරන ආකාරයෙන් තමයි, ඒ විදිහට කෙලෙස් ගෙවිල යන්නේ. එතකොට රැස් වෙන්නේ නෑ. ඔන්න ඔය විදිහටයි එයා සිහියෙන් හැසිරෙන්නේ. ඔය විදිහට දුක අයිත් කරන කොට නිවනට ලං වුණා කියලා කියනවා.

මෙය වනාහි ආයුෂ්මත් මාලුංකාපුත්ත නම් රහත් මුනිදත්
වදාළ ගාථාවන්ය.

20.1.6. සේල තෙරුන්ගේ ගාථා

818. මහා වීරිය ඇති භාග්‍යවත් මුනිඳුනි, ඔබවහන්සේට තියෙන්නේ පරිපූර්ණ ශරීරයක්. ලස්සනම ලස්සන රූපයක්. සුන්දර උපතක්. සුන්දර පෙනුමක්. රත්තරන් පාට සිරුරක්. සුදෝ සුදු දත් දෙපලක්.

819. වාසනාවන්ත උපතක් ලබපු කෙනෙකුගේ ශරීරයේ ඒ ගැන උතුම් සලකුණු තියෙනවා. ඔබවහන්සේගේ ශරීරයේ ඒ උතුම් මහා පුරුෂ ලක්ෂණ තියෙන බව මට පේනවා.

820. ඔබවහන්සේගේ ඇස් දෙක හරිම ලස්සනයි. මුව මඬල හරිම සුන්දරයි. උස මහත බුන්මයෙකුගේ වගෙයි. ශ්‍රමණයන් වහන්සේලා මැද ඔබවහන්සේ වැඩ සිටිනකොට හිරු මඬල බබළනවා වගෙයි.

821. පින්වත් ශ්‍රමණයන් වහන්ස, රත්තරන් පාට සමකින් යුතු ඔබවහන්සේ නම් හරිම ලස්සනයි. මෙව්වර ලස්සන රූපයක් තියෙන ඔබවහන්සේ මහණ වීමෙන් ඇති ඵලය කුමක්ද?

822. ඔබවහන්සේට ගැලපෙන්නෙ සතර මහා සාගරය ජය අරගෙන මුළු දඹදිවට අග රජු වන මහා රථ තියෙන සක්විති රජෙක් වීමයි.

823. එතකොට ඔබවහන්සේ පස්සෙන් මහා සම්භාවනීය රජවරු එනවා. පින්වත් ගෞතමයාණෙනි, රජුන්ට රජ වූ මිනිසුන්ගේ ශක්‍රයා වූ රජෙක් විදිහට වැඩකරන්ට පුළුවන් නේද?

824. (භාග්‍යවතුන් වහන්සේ) පින්වත් සේල, මං රජෙක්. අති උතුම් සදහම් රජෙක්. මං පවත්වන මේ ධර්ම චක්‍රය ලෝකෙ කාටවත් ආපනු හරවන්ට බැරි චක්‍රයක්.

825. (සේල බ්‍රාහ්මණ) පින්වත් ගෞතමයාණෙනි, ඔබවහන්සේ ඔය පවසන්නේ අති උතුම් සදහම් රජු වන සම්මා සම්බුදු කෙනෙක් බවද?

826. එහෙම නම්, පින්වත් ඔබවහන්සේගේ සේනාපතියා කවුද? ඔබවහන්සේ විදිහටම ධර්ම චක්‍රය පවත්වන්ට පුළුවන් වූ ශාස්තෘන් වහන්සේගේ අනුජාත ශ්‍රාවකයාණන් කවුද?

827. (භාග්‍යවතුන් වහන්සේ) පින්වත් සේල, මං විදිහට මයි එයා අති උතුම් ධර්ම චක්‍රය පවත්වන්නේ. එයාට තමයි තථාගත අනුජාත සාර්පුත්ත කියන්නේ.

828. අවබෝධ කළ යුතු ඔක්කොම දේවල් මං අවබෝධ කළා. භාවනා වශයෙන් වැඩිය යුතු ඔක්කොම දේවල් මං වැඩුවා. නැති කරල දෑමිය යුතු ඔක්කොම දේවල් මං නැති කළා. පින්වත් බ්‍රාහ්මණය, මම තමයි බුද්ධ කියන්නේ.

829. පින්වත් බ්‍රාහ්මණය, මං ගැන තියෙන සැක සංකා නැති කරල දාන්න. පහන් සිත් ඇති කරගන්න. සම්මා සම්බුදුවරයෙක් හැම තිස්සෙම දකින්නට ලැබෙනවයි කියන්නේ අතිශයින්ම දුර්ලභ එකක්.

830. ලෝකයේ හැම තිස්සෙම දකින්න පුළුවන් විදිහට කෙනෙක් සිටීම අතිශයින්ම දුර්ලභ දෙයක්. අන්න ඒ කෙනා මමයි. පින්වත් බ්‍රාහ්මණය, මං අතිඋතුම් ශල්‍ය වෛද්‍යවරයෙක්. මං සම්බුදු කෙනෙක්.

831. මං ශ්‍රේෂ්ඨත්වය ලබාගත්තු කෙනෙක්. අසහාය

කෙනෙක්. මාර සේනාව පරාජය කළ කෙනෙක්. සතුරු බලවේග නැති කරල දාල කිසිම පැත්තකින් බයක් නැති කෙනෙක්.

832. (සේල බ්‍රාහ්මණ) පින්වත්නි, සදහම් ඇස් ඇති මුනිඳුන් මේ පවසන සුන්දර වචන හොඳට අසා ගන්න. උන්වහන්සේ සත්වයින්ගේ සිත්වලින් කෙලෙස් හුල් දමන ශල්‍ය වෛද්‍යවරයෙක්. මහා වීරියවන්තයෙක්. වනාන්තරයේ නද දෙන සිංහ රාජයෙක් වගෙයි.

833. උන්වහන්සේ ශ්‍රේෂ්ඨත්වයෙන් නිර්මාණය වෙලා තියෙන්නෙ. අසහාය කෙනෙක්. මාර සේනා පරදවා ජය ලැබූ කෙනෙක්. මේ සම්ඳුන් දකින විට ඕනෑම තරාතිරමක කෙනෙක් නොපහදින්නෙ කොහොමද?

834. උතුම් නුවණ තිබෙන මේ බුදු සම්ඳුන් ළඟ මං මහණ වෙනවා. ඔයාලත් කැමති නම් මාත් සමඟ මහණ වෙන්න. අකමැති නම් ආපහු යන්න.

835. (ශිෂ්‍ය පිරිස) පින්වත් ආචාර්යතුමනි, සම්බුදු සම්ඳුන්ගේ ශාසනයට ඔයා මේ තරම් ආශා නම්, අපිත් කැමතියි ඒ උතුම් නුවණ තියෙන බුදු සම්ඳුන් ළඟ මහණ වෙන්න.

836. (සේල බ්‍රාහ්මණයා) භාග්‍යවතුන් වහන්ස, මෙතන තුන්සියක බ්‍රාහ්මණ පිරිසක් ඉන්නවා. අපි ඔක්කොම ඔබවහන්සේට වැදලා මේ ඉල්ලන්නෙ උතුම් බඹසර ජීවිතයයි. ඔබවහන්සේ ළඟ අපි ඔක්කොම බඹසර රකින්න කැමතියි.

837. (භාග්‍යවතුන් වහන්සේ) පින්වත් සේල, මං කියා දෙන විදිහට අප්‍රමාදීව කටයුතු කළොත් මේ මහණකම

හිස් දෙයක් වෙන්තෙ නෑ. උතුම් බලසර ජීවිතය ගැන මං ඉතාම පැහැදිලිව කියල දීල තියෙන්නෙ. මේ ධර්මය මේ ජීවිතයේදීම දකින එකක්. (සන්දිට්ඨික) ඕනෑම කාලයක දකින එකක්. (අකාලික)

838. (සේල බ්‍රාහ්මණ) දහම් ඇස් ඇති මුනිඳුනි, ඇත්තෙන් ම අපි මේ උතුම් තිසරණයට ආවේ දවස් අටකට කලින්. භාග්‍යවතුන් වහන්ස, දවස් හතක් ඇතුලත අපි ඔක්කොම සදහට ම දමනය වුණා.

839. ඇත්තෙන් ම ඔබවහන්සේ බුදු කෙනෙක් ම යි. සැබෑ ම ශාස්තෘන් වහන්සේ නමක් ම යි. මාර බලය අභිබවා ගිය මුනිවරයා ම යි. සියලු කෙලෙස් සිද ගෙන සසරින් එතෙරට වැඩිය ඔබවහන්සේ අපවත් මේ සංසාරයෙන් එතෙර කළා.

840. ඔබවහන්සේ සියලු කෙලෙස් ඉක්මවා ගියා. ආශ්‍රවයන් වැනසුවා. හැම භවයක් ම නැති කළා. උපාදාන රහිත වුණා. ඇත්තෙන්ම ඔබවහන්සේ සිංහ රාජයෙක් වගෙයි.

841. මහා වීරියවන්ත මුනිඳුනි, තුන්සියයක් හික්මුන් වහන්සේලා මේ වැදගෙනයි සිටින්නේ. ඔය සිරිපා යුගල දිගු කළ මැනව. මේ ඇතුන් පිරිස ශාස්තෘන් වහන්සේගේ සිරි පතුල් වදින්නා !

මෙය වනාහි ආයුෂ්මත් සේල නම් රහත් මුනිඳුන් වදාළ ගාථාවන්ය.

20.1.7. හද්දිය තෙරුන්ගේ ගාථා

842. ඇතාගේ පිටින් ම යි මං ගියේ. ඉතා සිහිඳු ඇඳුම්

ම යි මං ඇන්දේ. ඇල් හාලේ බකුයි, රසට උයපු මසුයි තමයි මං කැමට ගත්තේ.

843. මම හද. අද මං ගත කරන්නේ පිණ්ඩපාතයෙන් යැපෙන ශ්‍රමණ ජීවිතයක්. ඒ ජීවිතයට එයා කැමතියි. 'කාලිගෝධාව' ගේ පුතා වූ ඒ හද්දිය නිකෙලෙස් සිතිනුයි භාවනා කරන්නේ.

844. පාංශුකුල සිවුරු දරාගෙන පිණ්ඩපාතයෙන් යැපෙන ජීවිතයට තමයි එයා කැමති. "කාලිගෝධාව" ගේ පුතා වූ ඒ හද්දිය නිකෙලෙස් සිතිනුයි භාවනා කරන්නේ.

845. පිණ්ඩපාතයෙන් පමණක් ලැබෙන යමකින් ගත කරන ජීවිතයටයි එයා කැමති. "කාලිගෝධාව" ගේ පුතා වූ ඒ හද්දිය නිකෙලෙස් සිතිනුයි භාවනා කරන්නේ.

846. තුන් සිවුරු දරාගෙන පිණ්ඩපාතයෙන් යැපෙන ඒ ශ්‍රමණ ජීවිතයටයි ජීවිතයටයි එයා කැමති. "කාලිගෝධාව" ගේ පුතා වූ ඒ හද්දිය නිකෙලෙස් සිතිනුයි භාවනා කරන්නේ.

847. ගෙපිළිවළින් පිණ්ඩපාතයේ වැඩලා ලැබෙන යමකින් ගත කරන ජීවිතයටයි එයා කැමති. "කාලිගෝධාව" ගේ පුතා වූ ඒ හද්දිය නිකෙලෙස් සිතිනුයි භාවනා කරන්නේ.

848. පිණ්ඩපාතයෙන් ලැබෙන දෙයක් එක වේලකට පමණක් වළඳා යැපෙන ජීවිතයටයි එයා කැමති. 'කාලිගෝධාව' ගේ පුතා වූ ඒ හද්දිය නිකෙලෙස් සිතිනුයි භාවනා කරන්නේ.

849. පාත්‍රයෙන් පමණක් දන් වළඳන ජීවිතයකටයි එයා

කැමති. “කාලිගෝධාව” ගේ පුතා වූ ඒ හද්දිය නිකෙලෙස් සිතිනුයි භාවනා කරන්නේ.

850. පාත්‍රයට දානෙ පිළිගත්තට පස්සෙ වෙන කිසිදෙයක් පිළිනොගන්නා ජීවිතයකටයි එයා කැමති. ‘කාලිගෝධාව’ ගේ පුතා වූ ඒ හද්දිය නිකෙලෙස් සිතිනුයි භාවනා කරන්නේ.

851. පිණ්ඩපාතෙ කරගෙන වනාන්තරයේ වාසය කරන්නටයි එයා කැමති. “කාලිගෝධාව” ගේ පුතා වූ ඒ හද්දිය නිකෙලෙස් සිතිනුයි භාවනා කරන්නේ.

852. පිණ්ඩපාතෙ කරගෙන රුක් සෙවණක භාවනා කරනයි එයා කැමති. “කාලිගෝධාව” ගේ පුතා වූ ඒ හද්දිය නිකෙලෙස් සිතිනුයි භාවනා කරන්නේ.

853. පිණ්ඩපාතෙ කරගෙන එළිමහන් තැනක ඉඳගෙන භාවනා කරන්නයි එයා කැමති. “කාලිගෝධාව” ගේ පුතා වූ ඒ හද්දිය නිකෙලෙස් සිතිනුයි භාවනා කරන්නේ.

854. පිණ්ඩපාතෙ කරගෙන සොහොන්වල වාසය කරන්නයි එයා කැමති. “කාලිගෝධාව” ගේ පුතා වූ ඒ හද්දිය නිකෙලෙස් සිතිනුයි භාවනා කරන්නේ.

855. පිණ්ඩපාතෙ කරගෙන තමන්ට ලැබෙන ආසනයකින් සතුටු වෙලා ඉන්න ජීවිතයකටයි එයා කැමති. “කාලිගෝධාව” ගේ පුතා වූ ඒ හද්දිය නිකෙලෙස් සිතිනුයි භාවනා කරන්නේ.

856. පිණ්ඩපාතෙ කරගෙන ජීවත් වෙමින් රාත්‍රි කාලෙ නොනිදා භාවනා කරන ජීවිතයකටයි එයා කැමති. ‘කාලිගෝධාව’ ගේ පුතා වූ ඒ හද්දිය නිකෙලෙස් සිතිනුයි

භාවනා කරන්නේ.

857. පිණ්ඩපාතෙ කරගෙන අල්පේවිෂ ජීවිතයක් ගත කරන්නටයි එයා කැමති. 'කාලිගෝධාව' ගේ පුතා වූ ඒ හද්දිය නිකෙලෙස් සිතිනුයි භාවනා කරන්නේ.

858. පිණ්ඩපාතෙ කරගෙන ලද දෙයින් සතුටු වෙලා ගත කරන ජීවිතයටයි එයා කැමති. 'කාලිගෝධාව' ගේ පුතා වූ ඒ හද්දිය නිකෙලෙස් සිතිනුයි භාවනා කරන්නේ.

859. පිණ්ඩපාතෙ කරගෙන හුදෙකලාවේ ඉන්න ජීවිතයටයි එයා කැමැති. 'කාලිගෝධාව' ගේ පුතා වූ ඒ හද්දිය නිකෙලෙස් සිතිනුයි භාවනා කරන්නේ.

860. පිණ්ඩපාතෙ කරගෙන කිසිම දෙයකට නොඇලුණ ජීවිතයක් තමයි එයා කැමති. 'කාලිගෝධාව' ගේ පුතා වූ ඒ හද්දිය නිකෙලෙස් සිතිනුයි භාවනා කරන්නේ.

861. පිණ්ඩපාතෙ කරගෙන ජීවත් වෙලා පටන් ගන්නා විරිය නො කඩවා පවත් වන ජීවිතයටයි එයා කැමැති. 'කාලිගෝධාව' ගේ පුතා වූ ඒ හද්දිය නිකෙලෙස් සිතිනුයි භාවනා කරන්නේ.

862. ඉස්සර මං පාවිච්චි කළේ ලස්සනට කැටයම් කරපු ගොඩක් වටින රත්තරන් භාජනයක්. මං ඒක අතහැරියා. මැටි පාත්‍රයක් අතට ගත්තා. මේක තමයි මගේ දෙවැනි ඔටුණු පැළඳීම.

863. ඉස්සර මං හිරියෙ තට්ටු ගොඩනැගිල්ලක උඩතට්ටුවේ. මං හිරිය නගරය වටේම උස තාප්පයක් තිබුණා. මාව රකින්නට කඩු අතට ගත්තු සේනාවක් වටේ හිරියා. ඒත් මං ජීවත් වුණේ බියෙන්.

864. අද ඒ හද්දියම කිසිම බියක් නැතිව කිසිම තැනි ගැනීමක් නැතිව ඉන්නවා. කාලිගෝඨාවගේ පුතා වූ හද්දිය වනාන්තරය ඇතුළට ගිහින් භාවනා කරනවා.

865. උතුම් ශීලයක පිහිටලා සිහි නුවණත් ප්‍රඥාවත් දියුණු කරලා අරහත්වයට පත්වුණේ. අනුපිළිවෙලින් හැම කෙලෙස් බන්ධනයක්ම නසල දාලයි.

මෙය වනාහී ආයුෂ්මත් හද්දිය නම් රහත් මුනිදුන් වදාළ ගාථාවන්ය.

20.1.8. අංගුලිමාල කෙරුන්ගේ ගාථා

866. ඒයි ශ්‍රමණය, ඔය යන ගමන් නේද සිටියා කියල කියන්නෙ? සිටින්නා වූ මට නේද නොසිටිනවයි කියන්නෙ? ඒයි ශ්‍රමණය, මේ කථාවේ තේරුමයි මං දැන් අහන්නෙ. ඔබ ඔය විදිහට ඉන්නෙ කොහොමද? මං මේ විදිහට නොඉන්නෙ කොහොමද?

867. අංගුලිමාල, මං ඉන්නෙ මෙන්නෙ මෙහෙමයි, හැම තිස්සේම හැම සතුන් කෙරෙහිම වද දීම අත්හැරල. ඒ වුණාට ඔබ නොසිටින්නෙ මෙහෙමයි. ඔබ සතුන් ගැන කිසි අනුකම්පාවක් නෑ. ඒ නිසා මං නැවතිලා ඉන්නවා. ඔබ නැවතිලා නෑ.

868. ඇත්තෙන්ම පූජනීය මහා ඉසිවරයෙක් වන ඔය ශ්‍රමණයන් වහන්සේ මට අනුකම්පාවෙන්මයි මේ මහ වනයට වැඩියේ. ධර්මය ගැන කියවෙන ඔය ගාථාව ඇහුවට පස්සේ මා වෙනස් වුණා. මේ දහසක් පව් හැම එකක්ම මං අත්හැරලා දූම්මා.

869. අංගුලිමාල සොරා මෙහෙම කියල කඩුවත්, අතින් ආයුධත් කන්දෙන් පහළට වීසි කළා. සුගතයන් වහන්සේගේ සිරි පතුල් ළඟ ඇඳ වැටුණ. බුදු සම්ඳුන්ගෙන් මහණ වෙන්ට අවසර ඉල්ලා හිටියා.

870. මහ ඉසිවර බුදු සම්ඳුන් හරිම කරුණාවන්තයි. සදේවක ලෝකයාටම නිවන් මග පෙන්නල දෙනවා. අන්වහන්සේ අංගුලිමාලට “හික්ෂුව, මෙහාට එන්න” කියලා කිව්වා. ඒක තමයි එයාගෙ උතුම් පැවිදි බව.

871. කවුරු හරි කලින් දහමේ හැසිරෙන්නට පමා වෙලා හිටියත් පස්සෙ කාලෙක අප්‍රමාදීව දහමේ හැසිරුණොත් එයා මේ ලෝකය එළිය කරනවා. වළාකුලින් මිදුණ පුත් සඳක් වගේ.

872. කවුරු හරි කෙනෙක් තමන්ගේ පව් කුසල් බලයෙන් නැතිකරල දැමීමොත් එයා මේ ලෝකය එළිය කරනවා. වළාකුලින් මිදුණ පුත්සඳක් වගේ.

873. කොයිතරම් තරුණ හික්ෂුවක් වුණත් ශීල, සමාධි, ප්‍රඥාවේ යෙදෙනවා නම් එයා මේ ලෝකය එළිය කරනවා. වළාකුලින් මිදුණ පුත් සඳක් වගේ.

874. මගේ සතුරන්ටත් ඇසෙන්ට ඕනෑ මේ ධර්මයමයි. මගේ සතුරන් හැසිරෙන්නට ඕනෑ ශීල, සමාධි, ප්‍රඥාවේමයි. මගේ සතුරොත් ඇසුරු කරන්නට ඕනෑ මේ උතුම් ධර්මය පෙන්නා දෙන සත්පුරුෂ උතුමන්වයි.

875. ඉවසන ගුණයෙන් යුතු, මෙමත්‍රියට ප්‍රශංසා කරන ඒ උතුමන්ගේ ධර්මයම මාගේ හතුරෝද අසත්වා! ඒ උතුම් ධර්මයම අනුගමනය කරන්නවා!

876. ඒ මාගේ සතුරෝ මට හෝ වෙන කෙනෙකුට හෝ හිංසා නොකරත්වා! දැන් අංගුලිමාල පරම ශාන්තියට පැමිණිලා ඉන්නේ. තැති ගන්නා සතුනුත්, තැති නොගන්නා රහතුනුත් රකිනවා.

877. වතුර අදින අය තමන් කැමැති දිශාවට වතුර ගෙනියනවා. හී වඩුවන් ඊතලවල ඇඳ හැරලා කෙලින් කරනවා. ලී වඩුවන් කැමැති විදිහට ලී නවනවා. අන්න ඒ විදිහට බුද්ධිමත් කෙනා තමන්ගේ ජීවිතයට දමනය කර ගන්නවා.

878. සමහර උදවිය දඬු මුගුරු වලිනුත්, හෙණ්ඩුවෙනුත්, කසයෙනුත් තමයි අනුන්ව දමනය කරන්නේ. ඒ වුණාට දඬු මුගුරු නැතිවයි, අවි ආයුධ නැතිවයි අකම්පිත සිත් ඇති බුදු සමිඳුන් මාව දමනය කළේ.

879. ඉස්සර මට අහිංසක කියල කීවේ අනුන්ට හිංසා කරද්දීමයි. ඒත් දැන් මං කාටවත් හිංසා නොකරන ඇත්තටම අහිංසක කෙනෙක්.

880. මං ඉස්සර අංගුලිමාල නමින් ප්‍රසිද්ධ වෙච්ච භොරා. මාව සංසාරෙ සැඩ පහරට අනුවෙලා ගහගෙන යන කොට බුදු සමිඳුන් සරණයන්ට ලැබුණා.

881. ඉස්සර මං අත්වල ලේ තවරගෙන ප්‍රසිද්ධ වෙලා හිටියා අංගුලිමාල කියල. එහෙත් උතුම් තිසරණයට පැමිණීමේ ආනිශංසය බලන්න. සියළු හව රැහැන් මුලින්ම කපලා දමමා.

882. මගේ අතින් අපායට යන්ට බොහෝ පව් සිද්ධ වුණා. එහෙත් දැන් මං විපාක විදින්නේ මේ ජීවිතයේදී විතරයි. අනුන්ගේ දාන මං වළඳන්නේ ණය නැතිවයි.

883. මෝඩ ජනතාව බාහිර වැඩ කටයුතුවලට මුළු ජීවිතයම කැප කරනවා. ධර්මයේ හැසිරීම ප්‍රමාද කරනවා. නමුත් බුද්ධිමත් කෙනා අප්‍රමාදීව ධර්මයේ හැසිරෙන්නේ උතුම් ධනයක් රැක ගන්නවා වගෙයි.

884. ධර්මයේ හැසිරෙන්නට ප්‍රමාද වෙන්ට එපා. කාම සැපයේම ඇලී වාසය කරන්නට එපා. අප්‍රමාදීව භාවනා කරන කෙනා තමයි උතුම් සැපය ලබා ගන්නේ.

885. සම්බුදු සසුනට මං ආපු එක කොයි තරම් හොඳයිද? මේක වැඩකට නැති දෙයක් නෙවෙයි. අනික, මේ මගේ වැරදි මතයකුත් නොවේ. විස්තර වශයෙන් පහදල දෙන ඒ ධර්මය තුළිනුයි මං උතුම් නිවනට පත් වුණේ.

886. බුදු සම්පූර්ණයෙන් සසුනට මං ආපු එක කොයිතරම් හොඳද? මේක වැඩකට නැති දෙයක් නොවෙයි. අනික, මේ මගේ වැරදි මතයකුත් නොවෙයි. මා ත්‍රිවිද්‍යාව ලැබුවා. බුද්ධ ශාසනය සම්පූර්ණ කරගත්තා.

887. ඉස්සර මං මහ වනයේ, ගහක් යට ගල් ලෙනක තැනින් තැන හිටියේ කලබල හිතකින්.

888. ඒත් දැන් මම සැප සේ නිදාගන්නවා. සැප සේ සිටිනවා. සැනසිල්ලේ ජීවිතය ගෙවනවා. මාරයාගේ උගුලෙන් මං පැන ගත්තා. අහෝ! මාගේ ශාස්තෘන් වහන්සේ මට කොයිතරම් අනුකම්පා කළාද?

889. ඉස්සර මව් පිය දෙපාර්ශ්වයෙන් පිරිසිදු බමුණු කුලයකයි මං උපන්නේ. එහෙත් දැන් මම ධර්ම රාජ වූ සුගත වූ ශාස්තෘන් වහන්සේගේ පුත් රුවනක්.

890. මා තුළ දැන් තණ්හාවක් නෑ. උපාදාන නෑ. ඉඳුරන්

රැක ගෙන සංවර වෙලා ඉන්නෙ. මේ දුකේ මුල මං නැති කලා. ආශ්‍රව නැති කරල අරහත්වයට පත් වුණා.

891. මං ශාස්තෘන් වහන්සේව ගෞරවයෙන් ඇසුරු කලා. බුදු සසුන සම්පූර්ණ කරගත්තා. කෙලෙස් බර බිම තිබ්බා. හව රහැන් මුලින්ම කපල දම්මා.

මෙය වනාහී ආයුෂ්මත් අංගුලිමාල නම් රහත් මුනිදුන්
වදාළ ගාථාවන්ය.

20.1.9. අනුරුද්ධ තෙරුන්ගේ ගාථා

892. එයා අම්මා තාත්තා අතහැරියා නම්, සහෝදර සහෝදරියන් අතහැරියා නම් නෑදෑයන් අතහැරියා නම්, පංච කාම ගුණත් අතහැරියා නම් අන්න එයා භාවනා කළ යුත්තේ අනුරුද්ධ වගේ.

893. ඒ කාලෙ මං වටේ තිබුණෙ නැටුම් ගැයුම්. මං නැගිටිටෙ සංගීතයේ හඬින්. මාරයාගෙ තොණ්ඩුව වන කාමයට අනුවෙලා හිටියේ. නමුත් ඒකෙන් කිසිම පිරිසිදු බවක් ලැබුණෙ නෑ.

894. ඒ කාමයන් අතහැරලා බුදු සසුනට කැමැති වෙලා, මේ සෑම කෙලෙස් සැඩ පහරක් ම තරණය කරලා, භාවනා කරනවා නම්, අනුරුද්ධ වගේ කරන්ට කියන්නෙ.

895. රූප, ශබ්ද, ගන්ධ, රස, පහස කියන මේවාට සිත ඇදිල යනවා. ඒ කෙරෙහි ඇල්ම අත්හැරලා භාවනා කරනවා නම් කළ යුත්තේ අනුරුද්ධ වගේ.

896. පිණ්ඩපාතෙන් පස්සෙ මුනිවරයා ඉන්නෙ තනියම.

එයාට තෘෂ්ණාව නම් වූ දෙවෙනියෙක් නෑ. කෙලෙස් නැති අනුරුද්ධ සොයාගෙන යන්නෙ පාංශුකුල වස්ත්‍රයක්.

897. එයාට හොඳට සිහි කල්පනාව තියෙනවා. ඒ නිකෙලෙස් අනුරුද්ධ මුනිවරයාට පාංශුකුල වස්ත්‍රයක් හම්බ වුණා. ඒක හොඳට සේදුවා. පඬු පෙව්වා. ඒක තමයි පොරව ගත්තෙ.

898. ආසාවල් ගොඩක් තියාගෙන, ලැබිව්ව දෙයකින් සතුටු වෙන්න බැරිව, පිරිසක් සමඟ එකතු වෙලා, උඩගු සිතින් කල් ගෙවන්ට පටන් ගත්තොත්, ඒවා ඔක්කොම එයාට පාපී කෙලෙස් බවට පත්වෙනවා.

899. නමුත්, හොඳට සිහිය පිහිටුවාගෙන ආසාවන් අඩුකරගෙන ලද දෙයින් සතුටු වෙලා, එකඟ සිතින්, පටන් ගත්තු වීරියෙන් යුතුවම වාසය කළොත්,

900. ඒවා ඔක්කොම එයාට බෝධි පාක්ෂික ධර්ම බවට පත් වෙනවා. මහ ඉසිවර මුනිදුන් එයා ගැන පැවසුවේ කෙලෙස් නැති කෙනෙක් කියලා.

901. ලෝකයට අති උතුම් ශාස්තෘන් වහන්සේ මගේ සිතුවිලි දෑන ගත්තා. ඉර්ධි බලයෙන් මනෝමය ශරීරයක් මවාගෙන මං ළඟට වැඩියා.

902. මං හිතපු දේවල් ගැන ශාස්තෘන් වහන්සේ මට ලස්සනට විස්තර කරලා දුන්නා. අමා නිවනට ඇලී සිටින බුදු සම්මුත් අමා නිවන ගැනමයි වදාළේ.

903. උත්වහන්සේගේ ධර්මය දැනගෙනමයි මං ශාසනයට කැමති වුණේ. මාත් ත්‍රිවිද්‍යාව ලබාගත්තා. බුද්ධ ශාසනය සම්පූර්ණ කරගත්තා.

904. මං නොනිඳා භාවනා කිරීම පටන් අරගෙන දෑත් අවුරුදු 55ක් වෙනවා. නිදිමත සම්පූර්ණයෙන්ම නැතිකරලා දෑත් අවුරුදු 25ක් වෙනවා.

905. නිවනෙහි සිත පිහිටුවා ගෙන සිටිය, අකම්පිත සිත් ඇති බුදු සම්ඳුන්ගේ ආශ්වාස ප්‍රශ්වාස නැතිවෙලා ගියා. දහම් ඇස් ඇති මුනිඳුන් තණ්හාවෙන් තොරව ශාන්ත වූ නිවනම අරමුණු කරගෙන පිරිනිවන් පෑවා.

906. උන්වහන්සේට තිබුණේ කිසිම කැලඹීමක් නැති හිතක්. ඒ සිතින් හැම වේදනාවක්ම ඉවසාගෙන හිටියා. තණ්හාවෙන් නිදහස් වෙලා තිබුණා. ඒ විමුක්ති චිත්තය පහතක් නිවිල යනවා වගේ නිවිල ගියා.

907. දෑත් ඉතුරුවෙලා තිබෙන්නෙ උන්වහන්සේගේ අවසන් ජීවිතයේ ඇස්, කණ, නාසාදී ඉඳුරන් පස විතරයි. සම්බුදු රජාණන් වහන්සේ නමක් පිරිනිවන් පෑවට පස්සේ වෙන කිසි දෙයක් ඉතුරු වෙන්නෙ නෑ.

908. ඒයි තණ්හා දූල, දෑත් ඉතින් මට වුණත් ආයෙ ආයෙමත් දිව්‍ය ලෝකයකවත් වාසයක් නෑ. ඉපදෙන සංසාරය ගෙවිල ගියා. ආයෙමත් පුනර්භවයක් නෑ.

909. එයාට පුළුවන් බ්‍රහ්ම ලෝකය සහිත ලෝක දාහක් ගැන එක මොහොතකින් දැනගන්නට. එයාට ඉර්ධි බලයක් තියෙනවා. චුතුපපාත ඥාණයක් තියෙනවා. දෙව්වරුනුත් සුදුසු කලට ඒ හික්ෂුව බලන්න පැමිණෙනවා.

910. ඉස්සර ජීවිතයක මෙයා ඉතාම දුප්පත් වෙලා හිටියෙ. ඉඳුල් ආහාර අරගෙන යනවා. එයාගෙ නම "අන්නහාර". හරිම දුක සේ හිටියේ. ඒ කාලෙ වැඩහිටියා "උපරිට්ට" කියන පසේ බුදුවරයන් වහන්සේ. උන්වහන්සේව කවුරුත්

දන්නවා. මෙයා උන්වහන්සේට දානයක් පූජා කළා.

911. මේ ජීවිතයේදී මං ශාක්‍යකුලයේ ඉපදුණේ. අනුරුද්ධ කියන කීවාම කවුරුත් දන්නවා. නැටුම් ගැයුම් පිරිල තිබුණා. සංගීත හඬට නින්දෙන් නැගිට්වා.

912. එක දවසක්, කිසිම විදිහකින් බියක් නැති ශාස්තෘ වූ බුදු සම්පූර්ණ දෑකගත්තා. උන්වහන්සේ ගැන මගේ හිත ගොඩක් පැහැදුණා. ඊට පස්සේ ගිහි ජීවිතය අතහැරලා මං මහණ වුණා.

913. සංසාරෙ මං කලින් ගත කරපු ජීවිත ගැන දැන ගන්න පුබ්බේනිවාස ඥානය ලබාගත්තා. මං සිය වතාවක් තව්තිසා දෙව්ලොව ඉපදිලා තියෙනවා.

915. මිනිස් ලෝකයෙන් වුත වෙලා දිව්‍ය ලෝකයේ සත් වතාවක් ඉපදුණා. ඊට පස්සේ මිනිස් ලෝකයේ සත් වතාවක් ඉපදුණා. මං දෙව්ලොව ඉන්න කොටත් පුබ්බේනිවාස ඥානය තිබ්බා.

916. සතර වන ධ්‍යානය හරිම ශාන්තයි. හොඳට සිත එකඟ වෙනවා. සංසිද්ධිම ඇති වෙනවා. එතකොට තමයි මං දිවැස් නුවණ පිරිසිදු කරගත්තේ.

917. හතර වන ධ්‍යානයේ ඉඳල තමයි මං මේ සත්වයන්ගේ කර්මානුරූපව වුත වීම ඉපදීම සිදුවුණ ආකාරය දැනගත්තේ.

918. ශාස්තෘන් වහන්සේව ගෞරවයෙන් ඇසුරු කළා. බුදු සසුන සම්පූර්ණ කරගත්තා. කෙලෙස් බර පැත්තකින් තිබ්බා. හව රැහැන කපල දැමිමා.

919. මං ඉන්නේ 'වජ්ජි' රටේ 'බේලුව' කියන ගමේ. දැන් මගේ ආයුෂ්‍යත් ඉවර වෙලා තියෙන්නෙ. මේ උණ පදුරක් සෙවණේ මා නිකෙලෙස් සිතින් පිරිනිවන් පානවා.

මෙය වනාහි ආයුෂ්මත් අනුරුද්ධ නම් රහත් මුනිඳුන් වදාළ ගාථාවන්ය.

20.1.10. පාරාසරිය තෙරුන්ගේ ගාථා

920. මහා වනයේ වනමල් පිපිලා තිබුණා. සමාහිත සිත් ඇති හික්ෂුවක් එහි හිටියේ. විවේකීව භාවනාවෙන් ඉන්න කොටයි මේ සිතුවිලි එයාට ඇතිවුණේ.

921. ලෝකනාථ පුරුෂෝත්තම සම්ඳුන් ජීවමානව වැඩ සිටිද්දි හික්ෂුන ගේ පැවැත්ම මීට වෙනස්. ඒත් දැන් හික්ෂුන්ගේ පැවැත්ම ඊට වඩා වෙනස්.

922. ඒ කාලෙ සිවුරු පරිහරණය කළේ ලද දෙයින් සතුටු වෙන්නත්, සිතල සුලඟින් ආරක්ෂා වෙන්නත්, ලැජ්ජා තැන් වසාගන්නත් විතරයි.

923. ඉස්සර ප්‍රණීත ආහාරයක් ලැබුණත්, කටුක දෙයක් ලැබුණත්, ටිකක් ලැබුණත්, ගොඩක් ලැබුණත්, ඒවාට ගිජු වුණේ නෑ. ඒවට බැඳුනේ නෑ. දන් වැලඳුවේ ජීවිතේ පවත්වාගන්නට විතරමයි.

924. ඉස්සර, අසනීපයකදී ජීවිතේ පවත්වන්නට බේත් හේත් කරනවාටත් වඩා ගොඩක් උත්සාහවත් වුණේ ආශ්‍රවයන් නැති කරගන්නටයි.

925. මහා වනාන්තරවල, ගස් යට, දිය ඇළි ළඟ, ගල්

ලෙන්වල, විවේකය සොයා, විවේකයටම නැඹුරු වෙලයි ඉස්සර හික්මුන් වාසය කළේ.

926. ඒ හික්මුන් වහන්සේලා යටහන් පැවතුම් ඇතිව සිටියෙ, පහසුවෙන් පෝෂණය වුණා. ඒ වගේම මෘදු යි. දඩ සිත් නෑ. කෝලහල නෑ. කටවාවාලකම් නෑ. අරුත් බර ජීවිත ගත කළේ.

927. එනිසාම උන්වහන්සේලාගේ ගමන් බිමන්, දන් පැන් වැළඳීම, ආශ්‍රයත් ප්‍රසාද ජනකයි. උන්වහන්සේලාගේ ඉරියව් හරිම සංවරයි. සිනිඳු තෙල් දහරාවක් වගේ.

928. උන්වහන්සේලා ධ්‍යාන වැඩුවා. හැම ආශ්‍රවයක්ම ප්‍රහාණය කළා. ගොඩාක් කරුණාවන්තයි. දන් ඒ රහතන් වහන්සේලා පිරිවන්පාලා. එබඳු උත්තමයන් වහන්සේලා ටික දෙනයි දන් වැඩසිටින්නේ.

929. සීල සමාධි ආදී කුසල් දහම් වැඩීම, ප්‍රඥාව ලබා ගැනීම පිණිස ඇති වැඩපිළිවෙල අත්හැර දැමුවොත් හැම ආකාරයකින්ම පරිපූර්ණ වූ මේ බුද්ධ ශාසනය අතුරුදහන් වෙලා යාවි.

930. පාපී දේවලුන් කෙලෙසුන් බලවත් වුණ කාලෙක විවේකය හොයාගෙන ගියත් දහම් දැනුමක් විතරයි ලැබෙන්නෙ.

931. කෙලෙස් ම වර්ධනය වෙලා ගියොත් ඒ කෙලෙස් විසින් ජනතාව ගිල ගනිවි. ඊට පස්සේ සිද්ධ වෙන්නේ මෙව්වර යි. ඒ කෙලෙස්, ජනතාව සමග සෙල්ලම් කර කර සිටිවි. එතකොට ඒක, පිස්සු හැඳිව්ව ජනතාවක් රාස්සයන් එක්ක ඉන්නව වගේ දෙයක්.

932. කෙලෙස් විසින් ඔවුන් ව යටපත් කරල දමනව. ඊට පස්සෙ ජනතාව කරන්නේ කාම අරමුණු සොය සොයා දුවන එක විතර යි. යුද බිමක ඉන්න පිරිසකට අණක් ලැබුණා වගෙයි.

933. එතකොට ධර්මය බැහැර වෙලා යනව. එකිනෙකා කෝලහල කරන්න පටන් ගන්නව. නොයෙක් මිත්‍යා දෘෂ්ටි වැළඳගෙන ඒව ශ්‍රේෂ්ඨ දේවල් හැටියට පිළිගන්නව.

934. දේපල වස්තුව අත් හැරල, අඹු දරුවෝ ත් අත් හැරල ගිහි ගෙදර ත් අත් හැරල මහණ වුණාට පස්සේ රළු පරළු දානමාන නිසා ත් නො කළ යුතු දේවල් කරනව.

935. ඉතින් බඩ පිරෙනකම් හොඳට දානෙ වළඳනවා. උඩුබැල්ලෙන් වැටිල නිදා ගන්නව. නැගිටිට පසු ශාස්තෘන් වහන්සේ විසින් ගරහල, එපා කියපු ලාමක දේවල් කථා කර කර කල් යවනවා.

936. ඒ හික්ෂුන්ගේ සිත් සන්සුන් නෑ. බාහිර දේවල් විතරක් කැමැත්තෙන් ඉගෙන ගන්නවා. මහණ ජීවිතේ දියුණු කරගන්ට හේතු වන ධර්මය බැහැර කරනවා.

937. මිනිස්සුන් ගෙන් ලාභ ප්‍රයෝජන ලබන්ට හරි කැමතියි. එතකොට කරන්නේ ගිහියන්ට මැටි, තෙල්, හුණු, වතුර, ආසන, කෑම බීම දෙන එක තමයි.

938. දෑහැටි, පළතුරු, මල්, රස කැවිලි, ඒ වගේම, අඹ, තෙල්ලි ආදිය දෙනවා. අන්තිමේදී පිණ්ඩපාතෙට ලැබෙන ඒවත් දෙනවා.

939. ඒ හික්ෂුන් ඊට පස්සේ වෙද මහත්තුරු වගේ ගිහියන්ට බෙහෙත් කරනවා. ගිහියෙක් වගේ සාමාන්‍ය ජීවිතේ

ගෙවනවා. ගණිකාවක් වගේ ඇඟ පත සරසා ගන්නවා. සිටුවරයෙක් වගේ යස ඉසුරු රැස් කරනවා.

940. සට කපට වාටු බස් කියන්න පටන් ගන්නවා. බොරු දේවල් කියන්න පටන් ගන්නවා. වංචනික ජීවිතයක් ගෙවාගෙන මිත්‍යා ආජීවයෙන් තමයි සිවිපසය අනුභව කරන්නේ.

941. අකැප දේවල් කැප දෙවල් විදිහට හුවා දක්වනවා. ජීවත් වීම පිණිස ජනතාව රවට්ටාගෙන බොහෝ වස්තු ඇද ගන්නවා.

942. පිරිස් ලවා ඇප උපස්ථාන කරවා ගන්නවා. ඒව කරව ගන්නෙත් පිංකම් කිය කියා මිසක් ධර්මානුකූලව නොවේ. අනුන්ට බණ කියන්නෙත් ලාභයක් ලබන්ට මිසක් ධර්මයේ අර්ථ කියාදෙන්ට නොවේ.

943. ඇත්තෙන්ම ඒගොල්ලෝ සංඝයාට අයිති නෑ. නමුත් සංඝයා උදෙසා ලැබෙන දේට කෝලාහල කරගන්නවා. ඇත්තෙන්ම අනුන්ට ලැබෙන දෙයින්ම ඔවුන් ජීවත් වන්නේ. ඔවුන්ට ලැජ්ජාවක් නෑ. අලජ්ජී පිරිසක්.

944. මහණ ජීවිතයක් ගත නොකරන සමහර උදවිය හොඳට හිස මුඩු කරනවා. සඟළ සිවුරු පොරව ගන්නවා. ඒ වුණාට ලාභ සත්කාරයෙන් මුසපත් වෙලා ගොරවය ලබාගන්ටයි කැමති.

945. එතකොට සසුන් මග සී සී කඩ යනවා. ධ්‍යාන මාර්ගඵල ඇති කරගත්තු උතුමන් නැතිව යනවා. ඒ උතුම් ගුණධර්ම ඇති කරගැනීමත්, ඇති කරගත් ධ්‍යාන අභිඤ්ඤා වගේ දේවල් රැකගැනීමත් ලේසි වැඩක් නොවේ.

946. කටු පඳුරු ගහණ වෙලා තියෙන පොළොවක ඉතාම පරෙස්සමින් තමයි ඇවිද ගෙන යන්ට ඕන. අන්න ඒ වගේ, මුනිවරයාත් හැසිරෙන්නට ඕන, ඉතා හොඳ සිහි කල්පනාවෙනුයි.

947. ඉස්සර වැඩ සිටිය රහතුන් වහන්සේල ගැන හිතන්නට ඕන. උන්වහන්සේලා ජීවිත ගත කළ ආකාරය ගැන හිතන්නට ඕන. අඩු ගණනේ ජීවිතේ අවසාන කාලයේ හරි ආර්ය මාර්ගයේ ගමන් කළොත් නිවන් අවබෝධ කරගන්නට පුළුවන්.

948. ශ්‍රද්ධා ආදී ඉන්ද්‍රියන් දියුණු කර ගත්ත, සැබෑ ඉසිවරයා වූ සැබෑම බ්‍රාහ්මණයා වූ ඒ අරහත් හික්ෂුව මේ ගාථාවත් කීවාට පස්සේ පිරිනිවන් පෑව.

මේ වනාහි ආයුෂ්මත් පාරාසරිය නම් රහත් මුනිඳුන් වදාළ ගාථාවන්ය.

විසිවෙනි නිපාතය නිමා විය.

(ගාථා විස්ස බැගින් වදාළ කොටස නිමා විය)

30. තිස්වෙනි නිපාතය

30.1.1. චූස්ස තෙරුන්ගේ ගාථා

949. පණ්ඩරගොත්ත නමින් තාපසයෙක් හිටිය. ඒ තාපසයාට දෑකගන්ට ලැබුණ පැහැදීම ඇති කරවන බොහෝ හික්ෂුන් වහන්සේලාව. උන්වහන්සේලාගේ ඉඳුරන් හරිම ශාන්තයි. සිත් දියුණු කරල තියෙන්නෙ. ඒ ගැන චූස්ස නම් රහතන් වහන්සේගෙන් මෙහෙම ඇහුවා.

950. මගේ මේ ප්‍රශ්නයට පිළිතුරු දෙනු මැනව. අනාගතයේ බිහිවන හික්ෂුන් වහන්සේලා කුමකට කැමති වේවිද? ඉලක්කය කුමක් වේවිද? මොන වගේ ආකල්ප වලින් යුක්ත වේවිද?

951. පින්වත් පණ්ඩිත තාපසය, එහෙම නම්, මම කියන දේ අහන්න. අනාගතයේ සිදුවන දේ මම කියන්නම්. හොඳින් මතක තියාගන්න.

952. අනාගතයේ ඇති වන හික්ෂුන් වහන්සේලා, බොහෝ විට කරන්නේ ක්‍රෝධ කරන එක. පළිගන්න එක. ඇති ගුණ මකන එක. මාන්නයෙන් ඉදිමිලා නැති ගුණ හුවා දක්වන එක. ඉරිසියාවෙන් ඉඳගෙන වාදවිවාද කරන එක.

953. ගැඹුරු ධර්මය දන්න බවට මාන්නයෙන් හිතාගෙන වටපිටාවේ දුවන එක විතරයි ඒ ගොල්ල කරන්නේ. වපල සිත් ඇති ඒ උදවිය සද්ධර්මය කෙරෙහිත් ගෞරවයක් නෑ. ඔවුනොවුන් කෙරෙහිත් ගෞරවයක් නෑ.

954. අනාගත ලෝකයේ මේ විදිහට බොහෝ ආදීනව පහළ වෙනවා. බුදු සම්මුතිය මේ ධර්මය වදාළේ ඉතා පිරිසිදු ලෙස. එහෙත් නොයෙක් මිත්‍යා මත වලින් මේ ධර්මය කිළිටි කරල දානවා.

955. අනාගතයේ බලවත් වෙන්නේ ඒ හික්ෂුන් තමයි. ඒ උදවිය සංඝයාගේ ප්‍රධානත්වය උසුලනවා. එහෙත් ගුණයෙන් හීනයි. දහම තුළ විශාරද නෑ. සද්ධර්මය දන්නෙත් නෑ. කටවාචාලකම විතරයි තියෙන්නෙ.

956. සංඝයා අතර වැඩසිටිනවා ගුණවත් හික්ෂුන් වහන්සේලා. ධර්මාවබෝධයක් තියෙනව. ලැජ්ජා බයත් තියෙනව. ඒ යහපත් හික්ෂුන් වහන්සේලාව වැඩකට නැති

උදවිය වාගේ දුර්වල වෙලා යනවා.

957. ප්‍රඥා රහිත පාපී භික්ෂූන් මොකද කරන්නේ, ඒ ගොල්ල රන් රිදී කෙත් වතු එළු බැටලුවන් දෑසි දස්සන් පිළි ගන්නවා.

958. ඔවුන්ට නුවණක් නෑ. සිලෙකුත් නෑ. සමාධියකුත් නෑ. මාන්නෙන් යුතුව හඬ උස්කරල කතා කර කර ඉන්නවා. සතුන් වගේ කෝලාහලවලට ඇලෙනවා.

959. අනාගත භික්ෂූන් වහන්සේලා නිල්පාට සිවුරු පොරෝගෙන උඩගු කමිත් කුහක කමිත් වාටු බස් කිය කියා ශංඝාර ජීවිත ගත කරමින් උතුම් පුද්ගලයන් විදිහට පෙනී සිටිනවා.

960. අනාගත භික්ෂූන් වහන්සේලා සුදුපාට සිවුරුත් පොරව ගන්නවා. හොඳට තෙල් ගාල කොණ්ඩෙ පිරනවා. ඇස්වල අඳුන් ගාගෙන මහමග යනවා.

961. ඔවුන් ගිපු වන්නේ, සුදු පාට වස්ත්‍රයටයි. විමුක්තියට පත් සිතින් යුතු රහතන් වහන්සේලා පඬු ගසා පොරවන ලද පිළිකුල් රහිත වූ “අරහත් ධජය” නම් වූ කසාවත ඔවුන් පිළිකුල් කරනවා.

962. ඔවුන් ලාභයටමයි කැමති වන්නේ. කම්මැලියි. කිසි වීරියක් නෑ. ඇත දුර වන සෙනසුන්වල හුදෙකලාවේ භාවනා කරන්ට ඔවුන්ට හැකියාවක් නෑ. ගම්වල පන්සල්වලට වෙලා කල් ගත කරනවා.

963. ඔවුන් ජීවත් වෙන්නේ මිත්‍යා ආජීවයෙන්. ඔවුන්ට යම්කිසි ආදායමක් ලැබෙනව නම්, තමන්ගේ ශිෂ්‍යයන්ව පුරුදු කරවන්නෙන් කිසියම් ආදායමක් ලැබෙන

ජීවිතයකටයි. සංවර වෙන්න නොවෙයි.

964. යම් භික්ෂුවකට ලාභ, සත්කාර, කීර්ති, ප්‍රශංසා ලැබෙන්නේ නැත්නම්, ඔහුට කිසිම පිළිගැනීමක් නැතිව යනව. ආදායම් නැති, සුපේෂල, ප්‍රඥාවන්ත භික්ෂූන් සිටින නමුත්, කවුරුත් උන්වහන්සේලා ඇසුරු කරන්නේ නෑ.

965. තමන්ගේ ධර්මය තමයි සිවුර. කලුනුග පොතු වලින් යුතු කහටින් පඬු ගහලයි, ඒ සිවුරු පිළියෙල කරන්නේ. නමුත් කසාවතට ගරහල අන්‍යාගමිකයන්ගේ සංකේතය වන සුදු වස්ත්‍ර දරාගන්නවා.

966. කසාවත ගැන ඔවුන්ගේ ගෞරවය නැතිවෙලා ගියාම, චීවර ප්‍රත්‍යාවේක්ෂාවක් ඔවුන් අත්හැරල දානවා.

967. විස සහිත හුලකින් පහර කාළ, දුක් පීඩා විඳ විඳ හිටියත් ඒ ඡද්දන්ත හස්ති රාජයා පවා කටුක පීඩා අභියස, නොසිතිය හැකිතරම් වේදනා ලැබෙද්දීත්, මේ උතුම් කසාවතට ගෞරව කළා.

968. එදා ඒ ඡද්දන්ත හස්ති රාජයා, පඬු ගහල සකසපු අරහත් ධර්ම දෑකල ඒ සැණින්ම මෙන්න මේ ගාථාවන් කියන්න පටන් ගත්තා.

969. කෙලෙස් ඉවත් නොකළ කෙනෙක්, ඉන්ද්‍රිය දමනයක් නැති කෙනෙක්, සත්‍යයෙන් තොර කෙනෙක්, සිවුරු දරාගෙන හිටියත්, ඇත්තෙන්ම ඒ තැනැත්තා සිවුරට සුදුස්සෙක් නොවෙයි.

970. කෙලෙස් ඉවත් කරපු කෙනෙක්, සිල්වත් වෙලා, සමාහිත සිත් ඇතිව, ඉන්ද්‍රිය දමනයත් ඇතිව, සත්‍යයෙන්ද යුක්තව නම් සිවුරු දරාගෙන ඉන්නේ, ඇත්තෙන්ම එයාට

මයි සිවුරු සුදුසු.

971. සීලයක් නැති, ප්‍රඥාවක් නැති, සිතට එන එන දේ කරන කියන, අවුල් වී ගිය සිත් ඇති කුසල් දහම් නැති කෙනෙකුට මේ සිවුර නම් ගැලපෙන්නෙ නෑ.

972. ඇත්තෙන්ම කෙනෙක් සිල්වත් වෙලා, සිත සමාහිත කරගෙන, පිරිසිදු අදහස් ඇතිව නම් ඉන්නෙ, එයා ඒකාන්තයෙන්ම කසාවතට සුදුස්සෙක්.

973. කෙනෙක් උඩගු නම්, මාන්තයෙන් ඉදිමිලා නම්, අවබෝධ ඥානයක් නැති නම්, සීලයකුත් නැති නම්, එයාට ගැලපෙන්නේ සුදු වස්ත්‍රයක් තමයි. කසාවත් මොනවද?

974. අනාගත භික්ෂූන් මෙන්ම භික්ෂුණීන්, දුෂ්ට සිතින් ඉඳගෙන, අගෞරවයෙන් තමයි කල් යවන්නෙ. මෙමිත්‍රී සිතින් වසන අකම්පිත සිත් ඇති රහතන් වහන්සේලාටත් ඒ උදවිය ගරහන්ට පටන් ගන්නවා.

975. සිල්වත් තෙරුන් වහන්සේලා, ඒ නුවණ නැති, දුස්සීල, ඉඳුරන් දමනයක් නැති, සිතට එන එන දේ කරන, අඥානයව භික්ෂුවන්ට මහන්සි ගත්තද, ඒකට ඇහුම්කන් දෙන්නෙ නෑ.

976. ඒගොල්ල හැදෙන්නෙ අන්න ඒ විදිහටයි. ඔවුනොවුන් කෙරෙහි ගෞරවයක් නෑ. උපාධ්‍යායන් වහන්සේලා කෙරෙහි ගෞරවයක් නෑ. රථාචාරියාට කීකරු නැති අශ්වයන් වගේ.

977. යහපත් භික්ෂූන්ගේත්, භික්ෂුණීන්ගේත් කාලය අවසන් වෙලා යනකොට අනාගතයේ පහළ වන්නේ ඔය ආකාර වත්පිළිවෙත් තමයි.

978. අනාගතයේදී මේ භයානක තත්වය ඇති වෙන්නේ. ඒක සිද්ධ වෙන්න කලින්, ධර්මයට කීකරුව මෘදු සිත් ඇතිව මාන්යයක් නැතිව, ඔවුනොවුන් කෙරෙහි ගෞරවයෙන් වාසය කරන්නට ඕන.

979. මෙමඟී සිත් ඇති කරගන්නට ඕන. කරුණාවන්ත ජීවිතයක් ගෙවන්නට ඕන. සිල්වත් වෙලා සංවරයෙන් යුක්තව පටන් ගත් විරිය පවත්වන්නට ඕන. දිවි දෙවෙනි කොට ධර්මයේ හැසිරෙන්නට ඕන. විරියෙන් වාසය කරන්නට ඕන.

980. ධර්මයේ හැසිරෙන්නට ප්‍රමාද වීම භයානක දෙයක් වශයෙන් දකින්නට ඕන. අප්‍රමාදය කෙම්බිමක් වශයෙන් දකින්නට ඕන. ඒ අමා නිවන ස්පර්ශ කිරීමට ආර්ය අෂ්ටාංගික මාර්ගය මවඩන්නට ඕන.

මේ වනාහී ආයුෂ්මත් ඵ්‍රස්ස නම් රහත් මුනිඳුන් වදාළ ගාථාවන්ය.

30.1.2. සාරිපුත්ත තෙරුන්ගේ ගාථා

981. එයා සිල්වත් කෙනෙක් නම්, ඉතා හොඳට සිහිය පවත්වනවා නම්, සිතුවිලි දමනය කරල ධ්‍යාන වඩනව නම්, අප්‍රමාදීව ධර්මයේ හැසිරෙනවා නම්, භාවනාවේ ඇලී වසනවා නම්, සමාධිමත් සිතින් යුතු නම්, හුදෙකලා ජීවිතයෙන් සතුටු වෙයි නම්, අන්ත එයාට තමයි “භික්ෂුව” කියල කියන්නේ.

982. වළඳන දේ තෙත දෙයක් වෙන්නට පුළුවනි. වේලිච්ච දෙයක් වෙන්නට පුළුවනි. පමණ ඉක්මවා ගන්නේ නෑ. කුසේ ඉඩ තියා ගන්නවා. භික්ෂුවක් වාසය කරන්න ඕන ඒ විදිහටයි. ප්‍රමාණයකට දානේ අරගෙන, නුවණින් යුක්තවයි.

983. සතර පස් පිඩක් නොවළඳා, ඒ වෙනුවට පැන් වළඳන්න ඕන. නිවනට යොමු කළ සිත් ඇති වීරියවන්ත භික්ෂුවකට ඒක හරි පහසුවක්.

984. සිරුරේ වසාගත යුතු තැන් තියෙනවා. එය වසා ගැනීම පිණිස කැප විදිහට ලැබෙන සිවුරක් තිබීම නිවනට යොමු කළ සිත් ඇති වීරියවන්ත භික්ෂුවට හරි පහසුවක්.

985. භාවනාවට වාඩිවුණාට පස්සෙ, දණහිස් දෙක වැස්සට තෙමෙන්නෙ නැත්නම්, අන්න ඒ විදිහෙ කුටියක් වුණත් නිවනට යොමු කළ සිත් ඇති වීරියවන්ත භික්ෂුවට හරි පහසුවක්.

986. යමෙක් සැප වින්දනය දුකක් වශයෙන් දකිනවා නම්, දුක් වින්දනය හුලක් වශයෙන් දකිනවා නම්, දුක් රහිත වින්දනයට මූලාවෙන්නෙ නැත්නම්, මේ ලෝකෙට එයා කෙසේ නම් බැඳෙන්නද?

987. පාපී ආශාවන් තියෙන, හීන වීරිය තියෙන, සද්ධර්මය දන්නෙ නැති, ආදර ගෞරවය නැති කිසි කෙනෙක් සමග මා කවරදා වත් එක් නොවෙමිවා! ඒ උදවියත් සමග එකතු වීමෙන් ලෝකයට සිදුවන යහපත කුමක්ද?

988. ඒත් යම් කෙනෙක් බොහෝ කොට සද්ධර්මය දන්නවා නම්, නුවණ තියෙනවා නම්, සිල්වත් නම්, සමාධිමත් සිතකින් යුක්ත නම්, සිත සන්සිදුවීමෙහි යෙදෙනවා නම් අන්න ඒ උත්තමයා මාගේ හිස මත වැඩ සිටිවා!

989. (කාම විතර්ක-ච්ඡායාද විතර්ක-විහිංසා විතර්ක ආදී) මිත්‍යා සංකල්පනාවේම යෙදෙමින්, මිත්‍යා සංකල්පනාවටම

ඇලිල කැලෑ සතෙක් වගේ ඉන්න කෙනාට සසර දුක් නැතිකරන ඒ අමා නිවන අහිමි වෙලා යනවා.

990. එහෙත් යම් කෙනෙක්, මිත්‍යා සංකල්ප ඉවත් කරගෙන (එක එක දේවල් කල්පනා කර කර ඉන්න නැතිව) ප්‍රථම රහිත වූ සමථයන්, විදර්ශනාවත් තුළ ඇලී වසනවා නම්, එයාට සසර දුක් නැතිකරන, ඒ අමා නිවන හමු වෙනවා.

991. ගමක හෝ අරණ්‍යයක හෝ පහත් බිමක හෝ කඳු ගැටයක හෝ යම් කිසි තැනක රහතන් වහන්සේලා නම් වැඩසිටින්නේ, ඒ භූමිය හරිම ලස්සනයි.

992. කෙලෙස්වලට ඇලී ගිය කාමී ජනයා ඒ අරණ්‍ය සේනාසනවලට කැමති නෑ. කාමය නොසොයන විතරාහි මුනිවරුන්ට ඒ අරණ්‍ය සේනාසන හරි ලස්සනයි. උන්වහන්සේලා ඒ තැන්වලට හරි කැමතියි.

993. නිධානයක් මතු කරල පෙන්වනවා වගේ දුටු වරද පෙන්වා දෙන, වරදට ගරහා කරන, ඥාණවත්ත උත්තමයින්වයි ඇසුරු කරන්ට ඕන. ඥාණවත්ත උතුමන් ඇසුරු කරනකොට යහපතක් මිස අයහපතක් නම් සිද්ධ වෙන්නෙ නෑ.

994. අවවාද කරන්න ඕන. අනුශාසනා කරන්ට ඕන. අකුසල් වලින් වළකාගන්ට ඕන. අන්න ඒ තැනැත්තාව සත්පුරුෂයින්ට හරි ප්‍රියයි. අසත්පුරුෂයින්ට නම් ප්‍රිය නෑ.

995. එදා සදහම් ඇස් ඇති බුදු සමිඳුන් වෙත කෙනෙකුටයි දහම් දෙසමින් සිටියේ. බුදු සමිඳුන් දේශනා කරමින් සිටි ඒ ධර්මයේ අර්ථ අවබෝධ කරගන්ට මාත් කණ් යොමාගෙන හොඳ සිහියෙන් අහගෙන සිටියා. මගේ

ඒ බණ ඇසීම හිස් දෙයක් වුණේ නෑ. ආශ්‍රව රහිතව සියලු දුකින් නිදහස් වුණා.

996. මං සොය සොයා සිටියේ, පුබ්බේනිවාස ඥාණය ලබාගන්න හැටි නොවේ. මං සොය සොයා හිටියේ දිවැස් ලබන හැටි නොවේ. මං සොය සොයා සිටියේ අනුන්ගේ සිත් දෑගන්න හැටි නොවේ. සෘද්ධි ප්‍රාතිහාර්ය ලබන හැටි නොවේ. චුතුපපාත ඥාණය ලබන හැටි නොවේ. දිව්‍ය කණ උපදවාගැනීමේ අවශ්‍යතාවක් මට තිබුණේ නෑ.

997. හිස මුඩු කරගෙන සඟළ සිවුරු පොරවගෙන, රුක් සෙවණකට ගිහින් භාවනා කරන්නෙ, ප්‍රඥාවෙන් උත්තම භාවයට පත් වූ, උපතිස්ස තෙරුන් වහන්සේ.

998. සම්මා සම්බුදු සමිදුන්ගේ ශ්‍රාවක භික්ෂුව, ධ්‍යානයට සමවැදී ඉන්නවා. ඒකට කියන්නේ ආර්ය නිශ්ශබ්දතාව කියල. ඒ විතරක රහිත වූ ධ්‍යානයයි.

999. හොඳට පිහිටල තියෙන, ගල් පර්වතය සෙලවෙන්නෙ නෑ. මෝහය නැති කරපු භික්ෂුවක් නොසැලී ඉන්නෙ පර්වතයක් වගේ.

1000. කෙලෙස් රහිත පුරුෂයා නිතර ම සොයන්නෙ පිරිසිදු ජීවිතයක්. කෙස් ලෝමයේ අග ගැටුණු කුඩා වරදක් පවා, එයාට පෙනෙන්නේ වළාකුලක් වගේ.

1001. මරණය ගැනද මට දැන් කැමැත්තක් නෑ. ජීවිතය ගැනත් මට දැන් කැමැත්තක් නෑ. හොඳ සිහියෙන් යුක්තව හොඳ ප්‍රඥාවෙන් යුක්තව මං මේ ශරීරය අත්හැරල දානවා.

1002. මරණය ගැනත් මට දැන් කැමැත්තක් නෑ. ජීවිතය ගැනත් මට දැන් කැමැත්තක් නෑ. පඩියක්

බලාපොරොත්තුවෙන් ඉන්න කෙනෙක් වගේ ම මේ පිරිනිවන් පාන්ඨයි කල් බලා සිටින්න.

1003. ඉස්සරහිනුත් පිටිපස්සෙනුත් දෙපැත්තෙන්ම තියෙන්නෙ මරණය මිසක් නොමැරී සිටීමක් නොවේ. ඒක නිසා ආර්ය අෂ්ටාංගික මාර්ගයමයි පිළිපදින්න ඕන. වැනසී යන්න නම් ඒපා! මේ උතුම් අවස්ථාව මග හැරෙන්න ඉඩ දෙන්න එපා!

1004. ජීවිතේ ධර්මය තුළින් ආරක්ෂා කරගන්න ඕන, ඇතුළතිනුත් පිටතිනුත් හොඳින් ආරක්ෂා සංවිධානය කරපු නගරයක් වගෙයි. මේ උතුම් අවස්ථාව මග හැරෙන්න ඉඩ දෙන්න එපා! මේ උතුම් අවස්ථාව අහිමි කරගත්ත ගොඩක් පිරිස නිරයේ ඉපදිලා දුක් විදිනවා.

1005. උපශාන්ත වෙන්න ඕන. වරදින් වැළකී සිටින්න ඕන. කථා බස් කළ යුත්තේ නුවණින් විමසලාමයි. උඩගු වෙන්න හොඳ නෑ. සුළං හමලා ගහක කොළයක් ගලවලා දානව වගේ පාපී දේවල් ඉවත් කරන්න ඕන.

1006. උපශාන්ත වෙලා, වරදින් වැළකිලා, නුවණින් විමසා කරන, උඩගු නැති හික්ෂුව තමයි පාපී දේවල් ඉවත් කරන්නෙ සුළං හමලා ගහක කොළයක් ගැලවිලා යනවා වගෙයි.

1007. උපශාන්ත වෙලා, කෙළෙස් පීඩා නැතිව, පහන් සිතින්, නොකැළඹුණු සිතින් ඉන්න, යහපත් ගුණධර්ම ඇති නුවණැති හික්ෂුවට හැම දුකක්ම අවසන් කරන්න පුළුවන්.

1008. සමහර ගිහිපැවිදි උදවිය ගැන විශ්වාස කරන්න හොඳ නෑ. ඔවුන් කාලෙකට යහපත්. තව කාලෙකට

අයහපත්. කාලෙකට අයහපත්. කාලෙකට යහපත්.

1009. කාමාශාවත්, තරහත්, නිදිමත හා අලස බවත්, සිතේ විසිරීම හා පසුතැවීම ආදියත්, සැකයත් තමා හික්මුවගේ සිත කෙලෙසලා දාන්නේ.

1010. එහෙත් අප්‍රමාදීව ධර්මයේ හැසිරෙන හික්මුවගේ සමාධිය සත්කාර සම්මාන ඉදිරියේදීත්, අසත්කාර නින්දා ඉදිරියේදීත් කම්පා වන්නේ නැතිනම්,

1011. හැම තිස්සෙම ධ්‍යාන වඩන, ඉති සියුම් දෘෂ්ටි පවා විදර්ශනා කරන, උපාදාන නැති කිරීමෙහි ඇලුණ, හික්මුවටයි “සත්පුරුෂයා” කියලා කියන්නේ.

1012. මහ සාගරය, මහ පොළොව, මහමේරුව, මහ සුළං වගේ දේ පවා අපගේ ශාස්තෘන් වහන්සේ පෙන්වා වදාළ උතුම් විමුක්තියට උපමා කරන්නට බෑ.

1013. මහා නුවණක් තියෙන, සමාධිමත් සිතක් තියෙන, බුදු සම්පූර්ණයෙන් ධර්ම චක්‍රය ඒ අයුරින්ම පවත්වන ඒ සැරියුත් තෙරුන් වහන්සේ මහා පොළොව වගේ, ජලය වගේ, ගින්නක් වගේ කිසි අරමුණකට ඇලෙන්නෙත් නෑ. ගැටෙන්නෙත් නෑ.

1014. ප්‍රඥා පාරමිතාවට පත්වෙලා, මහා බුද්ධියකින් යුක්ත, මහා සිහිනුවණකින් යුක්ත, නිව් ගිය සිතක් ඒ හික්මුවට තියෙන්නේ. ඒ වුණත්, බුද්ධිහීන නැති ඒ හික්මුව හැමතිස්සෙම හැසිරෙන්නේ කිසිවක් නොදන්න කෙනෙක් වගේ.

1015. මාක් ශාස්තෘන් වහන්සේව ගෞරවයෙන් ඇසුරු කලා. බුදු සසුන සම්පූර්ණ කරගත්තා. කෙලෙස් බර

පැත්තකින් තිබ්බා. භව රැහැන් මුලින්ම සිඳල දූම්මා.

1016. අප්‍රමාදීව ආර්ය අෂ්ටාංගික මාර්ගයේ ගමන් කරන්න. මට කියන්න තියෙන්නෙ එච්චරයි. සියලු භවයෙන් නිදහස් වුණ මං දැන් පිරිනිවන්පාන්ටයි යන්නේ.

මේ වනාහි ආයුෂ්මත් සාරිපුත්ත නම් රහත් මුනිඳුන් වදාළ
ගාථාවන්ය.

30.1.3 ආනන්ද තෙරුන්ගේ ගාථා

1017. කේළාම් කියාගෙන, ක්‍රෝධ කරගෙන, මසුරුකම් කර කර විනාශ වෙලා යන්ට කැමැති උදවිය ඉන්නවා. ඒ ගොල්ලන් එක්ක මිත්‍රවෙන්ට ඤාණවත්තයෙක් කැමැති නෑ. පව්ටු පුද්ගලයන් එක්ක ආශ්‍රය කිරීමත් පව්ටු දෙයක්.

1018. ශ්‍රද්ධාවත්ත, සීලවත්ත, ප්‍රඥාවත්ත උදවිය ඉන්නවා. ඒගොල්ල ධර්මයත් හොඳට දන්නවා. ඤාණවත්තයා මිත්‍රත්වයක් ගොඩනගා ගන්නේ ඒ උදවියත් එක්කයි. සත්පුරුෂයන් සමග ඇසුරු කිරීම සුන්දර දෙයක්.

1019. ඇට නහරවලින් ගලපා සකස් කරන ලද නොයෙක් ලෙඩ රෝගවලින් ගහන මේ ශරීරයේ සැබෑ තත්වය ගැනයි බලන්ට ඕන. එහෙත් අඥාන ජනයා නොයෙක් කාම සිතුවිලි සිත සිතා මේ ශරීරය විචිත්‍ර විදිහට සරසනවා. ඒ වුණත් මේ කයේ ස්ථිර පැවැත්මක් නෑ.

1020. මේ ශරීරය ඔතල තියෙන්නෙ හමකින්. ඇට ගොඩක් ඇතුළෙ තියෙනවා. නමුත් පිටතින් මුතු මැණික් ආහරණවලින් ලස්සනට හැඩ ගන්වල තියෙන්නෙ. මේ ශරීරය හැඩට පෙනෙන්නෙ වස්ත්‍රවලින් වෙළෙන නිසයි.

1021. යටිපතුල් පාට කරල තියෙන්නෙ. සුවද බුලත් විට කාල මුඛය සුවද කරල තියෙන්නෙ. අඥාන ජනතාවගේ මෝහයට නම් ඒක ගැලපෙනවා. නමුත් නිවනක් සොයා ගෙන යන කෙනෙකුට එයින් කිසි පලක් නෑ.

1022. ඔලුවට නොයෙක් කොණ්ඩා මෝස්තර දානවා. ඇස්වල අඳුන් ගානවා. අඥාන ජනතාවගේ මෝහයට නම් ඒක ගැලපෙනවා. නමුත් නිවනක් හොයාගෙන යන කෙනෙකුට එයින් පලක් නෑ.

1023. මේ කුණු ශරීරය නොයෙක් විදිහට සරසල අලුත් භාජනයක් වගේ තියාගත්තද, මෝඩ ජනතාවගේ මෝඩ කමට විතරයි ඒක ගැලපෙන්නෙ. නමුත් නිවනක් සොයා ගෙන යන කෙනෙකුට එයින් පලක් නෑ.

1024. මුව වැද්දා මුවන් අල්ල ගන්ටයි උගුල අටෝල තියෙන්නෙ. ඒ වුණාට මුවා නම් උගුලට අහුවුණේ නෑ. මුව වැද්දා හඬන කොට අපි ගොදුරු කාල පැනල දුවනවා.

1025. මුව වැද්දාගේ උගුල කඩල බිඳල දෂ්ඨා. මුවා නම් උගුලට අහුවුණේ නෑ. මුව වැද්දා දුක් වෙනකොට අපි ගොදුරු කාල පැන දුවනවා.

1026. ගෞතම ගෝත්‍ර ඇති ඒ හික්ෂුව විචිත්‍ර ධර්ම කපිකයෙක්. බහුශ්‍රැත කෙනෙක්. බුදු සම්පූර්ණ අග්‍ර උපස්ථායකයන් වහන්සේ ඔහු තමා. කෙලෙස් බර පැත්තකින් තියල සියලු දුකින්ම වෙන්වෙලා සැතපෙන්නෙ.

1027. ඒ හික්ෂුව තුළ ආශ්‍රවයන් නෑ. ඔක්කොම කෙලෙස් වලින් ඉවත් වුණා. ඒ කෙලෙස්වලින් නිදහස් වුණා. ඇත්තෙන්ම එයා නිව් ගියා. ඉපදෙන මැරෙන මේ සංසාරෙන් එතෙර වෙලා අන්තිම ශරීරය දරාගෙනයි

ඉන්නෙ.

1028. හිරුගොත් වංශයේ උපන් බුදු සමිඳුන්ගේ ධර්මය තමයි ඔහුගේ හඳවතේ පිහිටා තියෙන්නෙ. ඒ ගෞතම ගෝත්‍ර ඇති ආනන්ද හික්ෂුව නිවනට යන මාර්ගයේ ඉන්න කෙනෙක්.

1029. බුදු සමිඳුන් ගෙන් ධර්මස්කන්ධ අසු දෙදාහක් මං ලබාගත්තා. ශ්‍රාවකයින් ගෙන් දෙදහසක ධර්මස්කන්ධයක් මං ලබාගත්තා. මං ප්‍රගුණ කරගත්තා ධර්මස්කන්ධ අසුහාරදහසක්.

1030. ධර්ම ඥානයක් නැති කෙනා හැදෙන්නෙ හරකෙක් වගේ. ඔහුගේ මස් විතරයි වැඩෙන්නෙ. ඔහුට ප්‍රඥාව වැඩෙන්නෙ නෑ.

1031. එහෙත් බහුශ්‍රැත තැනැත්තා අර දහම් දැනීමක් නැති කෙනාව තමන්ගේ ධර්ම ඥානයෙන් අවනත කර ගන්නවා නම් එබඳු බහුශ්‍රැත උදවිය ගැන මට හිතෙන්නෙ මෙහෙම. එයා පහතක් අතින් දරාගෙන ඉන්න අන්ධයෙක් වගේ.

1032. ඇසුරු කරන්ට ඕන බහුශ්‍රැත කෙනෙක්වමයි. එතකොට තමන් අහල තියෙන දේ නැති වෙන්නෙ නෑ. මේ බ්‍රහ්මචාරී ජීවිතයට ඒක මුල් වෙනවා. එනිසා ධර්මධරයෙක් වෙන්ට ඕන.

1033. ඉතා හොඳින් ධර්මය ගැලපීමට දන්නා, ඒ ධර්මයෙහි අර්ථය දන්නා, ධර්ම අර්ථ විස්තර කිරීමට දක්ෂ කෙනා ඒ ධර්මය ගන්නේ ඉතා යහපත් ලෙසින්. අර්ථයද නුවණින් විමසයි.

1034. ජීවිතයට ධර්මය ගලපා බලන කොටයි ධර්මයේ

හැසිරෙන්නට කැමැත්තක් ඇති වන්නේ. එතකොටයි උත්සාහයෙන් ධර්මයේ හැසිරෙන්නේ. ඒ කෙනා භාවනාවට විරිය කරයි. තමන්ගේ සිතත් සමාධිමත් කරගනී.

1035. බහුශ්‍රැත වූ, ධර්මධර වූ, ප්‍රඥාවන්ත, බුද්ධිමත් ශ්‍රාවකයා, ධර්ම ඥානය ලබාගැනීමට හරිම කැමතියි. ඇසුරු කළ යුත්තේ අන්න එබඳු ශ්‍රාවකයන්වයි.

1036. මහ ඉසිවර බුදු සමිඳුන්ගේ ධර්ම භාණ්ඩාගාරය ආරක්ෂා කරගෙන ඉන්න බහුශ්‍රැත, ධර්මධර, පූජනීය වූ ඒ හික්ෂුච සියලු ලෝකයට ඇසක් වගේ.

1037. ධර්මය තුළ ජීවත්වෙන ධර්මයටම ඇලී සිටින, ධර්මයම සිහි කරන, ධර්ම චිත්තා ඇති හික්ෂුච කවදාවත් ධර්මයෙන් පිරිහෙන්නේ නෑ.

1038. ශරීරය ගැන ලෝභ කමිත්, ශරීරයටම ගරු කර කර ඉන්න කෙනා ශරීරය පිරිහෙන කොට ධර්මයෙනුත් පිරිහිලා යනවා. ශරීර සැපයට ගිජු වුණොත් ශ්‍රමණ සැපයක් කොහොම ලබන්ටද?

1039. මගේ කළ්‍යාණ මිත්‍රයන් වහන්සේ තමයි සැරියුත් තෙරුන්. උන්වහන්සේ පිරිනිවන් පෑව බව ආරංචි වුනහම හැම දිශාවක්ම පේන්නේ නැතුව ගියා. ධර්මය වැටහෙන්නේ නැතුව ගියා. මට හැගුණේ මුළු ලෝකයම අඳුරු වෙලා ගියා වගේ.

1040. කළ්‍යාණ මිත්‍රයන් වහන්සේලා පිරිනිවන් පෑවට පස්සෙ ශාස්තෘන් වහන්සේත් පිරිනිවන් පෑවට පස්සේ ඇත්තෙන්ම මට කායානුපස්සනාව තරම් වෙන මිත්‍රයෙක් නෑ.

1041. ඒ පැරණි මිතුරන් දැන් නෑ. අළුත් මිතුරන් මට ගැලපෙන්නෙත් නෑ. ඒ නිසා වැස්සෙන් බේරෙන්නට කැදල්ලට ආපු කුරුල්ලෙක් වගේ මං තනියම භාවනා කරනවා.

1042. නොයෙක් පළාත්වලින් බොහෝ දෙනෙක් ඇවිදින් මාව මුණ ගැසෙන්නට බලා සිටිනවා. ඒ ගොල්ලන්ව වලක්වන්නට එපා. බණ අහන්නට කැමති ඒ හැමදෙනාම මාව දකින්නවා! දැන් එයට කාලයයි.

1043. නොයෙක් පළාත්වලින් බොහෝ දෙනෙක් ඇවිදින් බුදු සමිඳුන්ව දකගන්නට බලාගෙන හිටියා. එතකොට ශාස්තෘන් වහන්සේ ඒකට ඉඩ දුන්නා. සදහම් ඇස් ඇති මුනිඳුන් ඔවුන්ව වැලැක්කුවේ නෑ.

1044. මං අවුරුදු 25ක් ම ගත කළේ නිවන් මග පුහුණු වන (සේඛ) භික්ෂුවක් හැටියට. මේ ධර්මයේ ආශ්චර්යය බලන්න. එබඳු වූ මා තුළ කාමය ගැන හැඟීමක් වත් නෑ.

1045. අවුරුදු 25 ක් ම මං ගත කළේ සේඛ භික්ෂුවක් හැටියට. ධර්මයේ ආශ්චර්යය බලන්න. එතෙක් කාලෙකට මං තුළ ද්වේෂය ගැන හැඟීමක් වත් ඇතිවුණේ නෑ.

1046. අවුරුදු 25 ක් මුළුල්ලේම භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මං උපස්ථාන කළේ, මෙමිත්‍රී සහගත කයින්මයි. මං හිටියේ උන්වහන්සේව අත් නොහැර සිටින සෙවණැල්ල වගෙයි.

1047. අවුරුදු 25 ක් මුළුල්ලේම භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මං උපස්ථාන කළේ, මෙමිත්‍රී සහගත වචනයෙන්මයි. මං හිටියේ උන්වහන්සේව අත් නොහැර සිටින සෙවණැල්ල වගෙයි.

1048. අවුරුදු 25 ක් මුළුල්ලේම භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මං උපස්ථාන කළේ, මෙමඬි සහගත සිතින්මයි. මං හිටියේ උන්වහන්සේව අත් නොහැර සිටින සෙවණැල්ල වගෙයි.

1049. බුදු සමිඳුන් සක්මන් කරද්දි මාත් උන්වහන්සේ පිටුපසින් සක්මන් කළා. උන්වහන්සේ දහම් දෙසද්දි තමයි මට ඥානය පහළ වුණේ.

1050. මං තවමත් ඉන්නෙ නිවන් මග පුහුණු වන කෙනෙක් හැටියට. කළ යුතු දේවල් ගොඩක් තියෙනවා. අරහත්වයට පත්වුණ කෙනෙක් නෙමෙයි. නමුත්, මං ගැන ගොඩක්ම අනුකම්පා කොට වදාළ ශාස්තෘන් වහන්සේ දැන් පිරිනිවන් පෑමට ආසන්නයි.

1051. සියලුම උත්තම ගුණාංගයන් ගෙන් පරිපූර්ණ වූ සම්බුදු සමිඳුන් පිරිනිවන් පා වදාළ වෙලාවෙ මුළු ලෝකයම කම්පා වුණා. බියජනක හඬ පැතිරුණා. ලොමුදහ ගැනිම් ඇති වුණා.

1052. මහ ඉසිවර බුදු සමිඳුන්ගේ ධර්ම භාණ්ඩාගාරික වූ බහුශ්‍රැත වූ ධර්මධර වූ, මුළු ලෝකයට ඇසක් වැනි ආනන්දයන් වහන්සේත් පිරිනිවන් පෑවා.

1053. මහ ඉසිවර බුදු සමිඳුන්ගේ ධර්ම භාණ්ඩාගාරික වූ බහුශ්‍රැත වූ ධර්මධර වූ ආනන්දයන් වහන්සේ මුළු ලෝකයට ඇසක් වගේ අඳුර දුරලනවා.

1054. ඥාන ගති ඇති, සිහි නුවණ ඇති, බලවත් ප්‍රඥා ඇති, ඉසිවරයෙක් වන ආනන්දයන් වහන්සේ ශ්‍රී සද්ධර්ම මාණික්‍යයන් දරාගෙන සිටින මැණික් ආකරයක් වගෙයි.

1055. මාත් බුදු සමිඳුන්ව ගෞරවයෙන් ඇසුරු කළා. බුදු

සසුන සම්පූර්ණ කරගත්තා. කෙලෙස් බර පැත්තකින් තිබ්බා. දැන් ඉතින් මට පුනර්භවයක් නෑ.

මේ වනාහි ආයුෂ්මත් ආනන්ද නම් රහත් මුනිඳුන් වදාළ ගාථාවන්ය.

තිස්සවෙති නිපාතය නිමා විය.

(ගාථා තිහ බැගින් වදාළ කොටස නිමා විය)

40. හතළිස්වෙති නිපාතය

40.1.1. මහා කස්සප තෙරුන්ගේ ගාථා

1056. පිරිස් පිරිවරාගෙන හැසිරෙන්නට හොඳ නෑ. පිරිස් පිරිවරාගෙන ඉන්ට පුරුදු වුණොත් හිතත් නොමග යනවා. සමාධිය ලබාගන්නටත් අපහසුයි. නොයෙක් ජනයාට සංග්‍රහ කර කර කල් ගෙවීම දුකක්. මේ ආදීනවය තේරුම් ගන්නට ඕනෑ. පිරිස් සමග එකතු වීම ගැන අකමැති වෙන්නට ඕනෑ.

1057. මුනිවරයා හිතවත් දායක ගෙවල් ගානෙ ඇවිදින්නට යන්නෙ නෑ. එහෙම ඇවිදින්න ගියොත් හිත නොමග යනවා. සමාධිය ලබාගන්නටත් අපහසුයි. ඒගොල්ල පූජා කරන රසවත් කෑම බීමවලට ගිජු වෙලා ඒකටම උත්සාහ කරාවි. එතකොට සැපය සලසන ජීවිත අර්ථය අහිමි වෙලා යනවා.

1058. දායක පවුල්වලින් ලැබෙන වැදුම් පිදුම් ගැන, මඩ ගොඩක් හැටියටයි නුවණැත්තන් සැලකුවේ. ඒවාට ඇතිවන ඇල්ම උදුරා දමන්නට අමාරු සියම් හුලක් වගෙයි.

අසත්පුරුෂයෙකුට ලාභ සත්කාර අත්හැරීම දුෂ්කර දෙයක්.

1059. දවසක් මං වනාන්තරයෙන් මාවතට ඇවිදින් නගරයට පිණිඩපාතෙ වැඩියා. මං දැක්කා ආහාර අනුභව කරමින් ඉන්න කුෂ්ඨ රෝගියෙක්ව. ඉතා යහපත් සිතින්මයි මං එයා ළඟ ගියේ.

1060. ඒ කුෂ්ඨ රෝගියා තමන්ගේ අතින් බත් පිඬක් අරගෙන මගේ පාත්තරේට පූජා කළා. ඒ බත් පිඬ පාත්තරේට දමනවත් එක්කම එයාගේ ඇඟිල්ලකුත් පාත්තරේට වැටුණා.

1061. මං ඒ දානෙ පිළිගත්තා. අගුපිලක වාඩිවුණා. ඒ බත් පිඬ වැළඳුවා. ඒ දානෙ වළඳන කොටත් වැළඳුවාට පස්සෙන් මගේ හිතේ කිසි පිළිකුලක් ඇතිවුණේ නෑ.

1062. ඇත්තෙන්ම යමෙකුට තිබෙනවා නම් පිණිඩපාතෙ කරගෙන දානෙ ගැනීමත්, ගොඩ බෙහෙතක් කරගැනීමත්, ගස් සෙවනක වාසය කිරීමත්, පාංශුකුල සිවුරත් යන මේවා, එයාට පුළුවන් සිවු දිශාවේම පහසුවෙන් කල් ගෙවන්නට.

1063. මං ඉන්න කන්දට සමහරු නගිද්දි කලන්තෙ හැදෙනවා. බුදු සම්ඳුන්ගේ දායාදයක් වන, කාශ්‍යප භික්ෂුව දූන් හරි මහළුයි. ඒ වුණත් හොඳ සිහි කල්පනාවෙන්, හොඳ සිහි නුවණින්, ඉර්ධි බලයෙන් ලැබෙන උපකාරයෙන් කන්දට නැග ගන්නවා.

1064. කාශ්‍යප භික්ෂුව පිණිඩපාත කරගෙන එනවා. ඊට පස්සෙ ඒ ගල් පර්වතයට නගිනවා. බිය තැති ගැනීම් කිසි දෙයක් නෑ. උපාදාන නැතිව භාවනා කරනවා.

1065. කාශ්‍යප භික්ෂුව පිණිඩපාත කරගෙන එනවා. ඊට

පස්සෙ ඒ ගල් පර්වතයට නගිනවා. එයා ඉන්නෙ කෙලෙස්වලින් පිරිවිව ජීවිත තිබෙන ලෝකෙ නිව් ගිය හිතක් ඇතිවයි. උපදාන නැතිව භාවනා කරනවා.

1066. කාශ්‍යප භික්ෂුව පිණ්ඩපාත කරගෙන එනවා. ඊට පස්සෙ ඒ ගල් පර්වතයට නගිනවා. එයා තුළ ආශ්‍රව මොකුත් නෑ. නිවන් මග සම්පූර්ණ කරලයි ඉන්නෙ. උපදාන නැතිව භාවනා කරනවා.

1067. හැමතැනම පැතිරිලා තියෙන්නෙ ලුණු වරණ ගස්. ඒ පළාත හරි ලස්සනයි. ඇතුන්ගේ කුංච නාදයෙන් තවත් සුන්දර වෙනවා. ඒ කඳු වළල්ලට මං හරි කැමතියි.

1068. එහි තියෙන සීතල වතුරෙ පාට නිල් ආකාසෙ පාටයි. රාත්‍රියට එළිය විහිදන කලාමැදිරියන් පිරෙනවා. ඒ කඳු වළල්ලට මං හරි කැමතියි.

1069. වලාකුළු වගේ ඉන්න, කුළු ගෙවල් වගේ ඉන්න, ඒ ඇතුන්ගේ කුංච නාදයෙන් පළාතම සුන්දර වෙනවා. ඒ කඳු වළල්ලට මං හරි කැමැතියි.

1070. එහෙට නිතරම වැස්ස. ඒ පැත්ත හරි ලස්සනයි. රහතුන් වැඩසිටින ඒ පර්වතවලට කියන්නෙ “නග” කියලා. මොණරුත් නාද කරන කොට දෝංකාරය දෙනවා. ඒ කඳු වළල්ලට මං හරි කැමැතියි.

1071. දිව් දෙවැනි කොට ධර්මයේ හැසිරෙන, සිහි නුවණ පවත්වන, ධ්‍යාන වඩන මටත්, ඒ කඳු වළල්ල හොඳට ගැලපෙනවා. දිව් දෙවැනි කොට ධර්මයේ හැසිරෙන යහපත සලසා ගන්නට කැමැති භික්ෂුවක් වන මටත් ඒ කඳු වළල්ල හොඳින් ගැලපෙනවා.

1072. දිවි දෙවැනි කොට ධර්මයේ හැසිරෙන, පහසු විහරණයෙන් කල් ගෙවන භික්ෂුවක් වන මටත් මේ කඳු වළල්ල හොඳින් ගැලපෙනවා. දිවි දෙවැනි කොට ධර්මයේ හැසිරෙන භාවනා කරන්ට කැමැති අකම්පිත සිත් ඇති භික්ෂුවක් වන මටත් ඒ කඳු වළල්ල හොඳින් ගැලපෙනවා.

1073. ආකාසය, නිල් කටරෝඵ් මලේ පාටයි. ඒ ආකාසෙ වහගෙන පැතිරිලා නොයෙක් කුරුල්ලෝ ඉගිල්ලෙනවා. ඒ කුරුල්ලන්ගෙන් ගැවසුන කඳු වළල්ලට මං හරි කැමැතියි.

1074. මේ පළාතෙ ගිහි ජනතාව ගැවසීමක් නෑ. නොයෙක් මුව රංවු ගැවසෙනවා. නොයෙක් කුරුල්ලන් ගැවසෙනවා. ඒ කඳු වළල්ලට මං හරි කැමතියි.

1075. මෙහෙ වතුර ටිකක් හරිම අගෙයි. පුළුල් ගල්තලාවක් තියෙනවා. වඳුරන් මුවන් වගේ සත්තුක් ඉන්නවා. දිය සෙවෙල්වලින් වැහිල තිබෙන ඒ කඳු වළල්ලට මං හරි කැමැතියි.

1076. මට තියෙන්නෙ එකඟ වෙච්ච හිතක්. මම හැම දෙයක්ම විදර්ශනා නුවණට යොමු කරනවා. එතකොට ඒ ධර්මයෙන් මං තුළ පුදුමාකාර සතුටක් ඇති වන්නෙ. පංච තුර්ය නාදයකින් කවදාවත් එවැනි සතුටක් ලබන්ට බැහැ.

1077. නිතරම පන්සල්වල ගොඩනැගිලි හද හදා ඉන්ට හොඳ නෑ. පාපී ජනතාවගේ ආශ්‍රය දුරු කර දමන්ට ඕනෑ. සිවුපසය ලබාගැනීමට මහන්සි වීම අවශ්‍ය නෑ. එතකොට එයා රසවත් කෑම බීමවලට ගිජු වෙනවා. ඒ සඳහාම වෙහෙසෙනවා. ඔහුට ජීවිත අර්ථයෙන් ලබන සැප ලබන්ට බැරිව යනවා.

1078. නිතරම පන්සල්වල ගොඩනැගිලි හද හදා ඉන්ට

හොඳ නෑ. තමාගේ යහපත කැමැති හික්ෂුව ඒ වගේ දේවල් අත්හරින්නට ඕනෑ. ඒ වැඩවලින් කයටත් මහන්සියි. කලන්තෙ හැදෙනවා. දුකට පත් වෙනවා. චිත්ත සමාධියක් ලැබෙන්නෙත් නෑ.

1079. ඕනෑවට වඩා හිතට ගත්ත කෙනා තමන්ගේ පමණ දන්නෙ නැතිව කථා කරන්නට ගන්නවා. එයාට තියෙන්නෙ මමත් උතුම් කෙනෙක් කියලා හිතාගෙන බෙල්ල තද කරගෙන ඇවිදිල්ලක් විතරයි.

1080. මෝඩ කෙනා තමන් උතුම් කෙනෙක් නොවී සිටිද්දීම උතුම් පුද්ගලයන් හා සමකර ගන්නවා. මාන්තයෙන් ඉදිමිලා ඉන්න ඒ උදවියට නුවණැත්තන් ප්‍රශංසා කරන්නෙ නෑ.

1081. මං උතුම් කෙනෙක්. මං උතුම් කෙනෙක් නොවේ. මං පහත් කෙනෙක්. අපි කවුරුත් එකයි යන අදහස් තියෙන්නෙ මාන්තය තුළයි. එවැනි මාන්තයක් තුළ සිතේ කම්පාවක් ඇතිවන්නෙ නැත්නම්,

1082. ඒ අකම්පිත සිත් ඇති, ප්‍රඥාවන්ත, සිල්වත්, සමාධිගත සිත් ඇති, චිත්ත සමාධියේම යෙදී සිටින කෙනාටයි නුවණැත්තෝ ප්‍රශංසා කරන්නෙ.

1083. සබ්බන්තවාදීන් වහන්සේලා කෙරෙහි ගෞරවයක් නැති නම් ඒ තැනැත්තා සද්ධර්මයෙන් දුරු වෙන්නෙ අහසට පොළොව වගෙයි.

1084. පවට ලැජ්ජාවක්, පවට බියක් ඇතිව හැම තිස්සේම හොඳ සිහියෙන් සිටියොත් ඒගොල්ලන්ගෙ බ්‍රහ්මාරී ජීවිතය දියුණු වෙනවා. එතකොට පුනර්භවය නැතිවෙලා යාවි.

1085. පොරවා ගෙන ඉන්නෙ පාංශුකුල චීවරයක් වුණත්,

ඒ භික්ෂුව උඩගු නම්, වපල නම්, එයා තුළ කිසි සුන්දරත්වයක් නැ. ඒ කෙනා සිංහ හමක් පොරවා ගෙන ඉන්න වඳුරෙක් වගෙයි.

1086. යම් භික්ෂුවක් උඩගු නැතිව, වපල නැතිව, තැනට සුදුසු නුවණ ඇතිව, ඉඳුරන්ද සංවර කරගෙන නම් ඉන්නෙ එයාට නම් පංශුකුල චීවරය හොඳට ගැලපෙනවා. ඒ කෙනා කන්දෙ ගුහාවක වාසය කරන සිංහ රාජයෙක් වගේ.

1087. මෙහෙ ඇවිදින් ඉන්නවා දහදාහක් පමණ වූ බොහෝ දෙව්වරු. ඒගොල්ල ඉර්ධිමත්, කීර්තිමත්. ඒ ඔක්කොම ඇවිදින් ඉන්නෙ බ්‍රහ්මලෝක වලින්.

1088. ධර්ම සේනාධිපති වූ, මහා වීර්ය ඇති, ධ්‍යාන ඇති, සමාධිමත් සිත් ඇති සැරියුත් මුනිඳුන්ටයි ඔවුන් දෝත නගා වන්දනා කරමින් සිටින්නේ.

1089. ශ්‍රේෂ්ඨ පුරුෂය, ඔබට නමස්කාරය වේවා! පුරුෂෝත්තමය ඔබට නමස්කාර වේවා! ඇත්තෙන්ම ඔබ වහන්සේ භාවනාවට ගන්න අරමුණ කුමක්ද කියා අපට සොයාගන්ට බැහැ.

1090. ඒකාන්තයෙන්ම ආශ්වර්යයයි. බුදුවරයන් වහන්සේලාගේ විෂය ක්ෂේත්‍රය පරම ගම්භීරයි. අස්ලෝමයකින් විදින දක්ෂ දුනුවායන් වගේ ඉන්න අපට ඉතා ශුක්ෂම ලෙස සිතන්ට පුළුවන්. අපට පවා ඒක දැන ගන්ට බැහැ.

1091. දිව්‍ය සේනාව විසින් වැඳුම් පිදුම් කරන පූජනීය සැරියුත් මුනිඳුන්ව කාශ්‍යප මුනිඳුන් දක්කා. ඒ වෙලාවෙ උන්වහන්සේට යහපත් සිතාවක් පැනනැංගා.

1092. මහා මුනිවරයාණන් වූ බුදු සම්බුදුන්ගේ සකල විධ බුද්ධ ක්ෂේත්‍රය තුළ උන්වහන්සේ හැරුණු කොට ඒ ධුතාංග දරාගන්ට ඉන්නේ මං විතරයි. ඒ ධුතාංග තුළ මම ශ්‍රේෂ්ඨත්වයට පත්වුණා.

1093. මාත් බුදු සම්බුදුන්ව ගෞරවයෙන් ඇසුරු කළා. බුදු සසුන සම්පූර්ණ කරගත්තා. කෙලෙස් බර පැත්තකින් තිබ්බා. මට ආයෙත් පුනර්භවයක් නම් නෑ.

1094. මේ කාශ්‍යප භික්ෂුව තුළත් අප්‍රමාණ ගුණ තිබෙනවා. සිවුරුවලට, කුට්ටිවලට, දානට ඇලෙන්නේ නෑ. චතුර වැඩිලා චතුර නොතැවරී පිපිල සුවඳ හමන ලස්සන නිල් මහනෙල් මලක් වගෙයි. සියලු භවයන්ගෙන්ම එයා නිදහස් වෙලයි ඉන්නේ.

1095. ඒ මහා මුනිවරයාට සතිපට්ඨානය නම් බෙල්ලක් තියෙනවා. ශ්‍රද්ධාව නම් දැතක් තියෙනවා. ප්‍රඥාව නම් හිසක් තිබෙනවා. ඒ මහා නුවණැති කෙනා හැම තිස්සේම ඉන්නේ නිව් ගිය හිතකින්.

මේ වනාහී ආයුෂ්මත් මහා කාශ්‍යප නම් රහත් මුනිදුන් වදාළ ගාථාවන්ය.

හතළිස්වෙනි නිපාතය නිමා විය.

(ගාථා හතළිහ බැගින් වදාළ කොටස නිමා විය)

50. පනස්වෙනි නිපාතය

50.1.1. කාලපුට තෙරුන්ගේ ගාථා

1096. මං මේ කල්පනා කරන්නෙ දිය ඇලි ගලන වනාන්තරයකට ගිහින් හුදෙකලාවේම තණ්හාවක් නැති සිතින් කල් ගෙවන්නෙ කවදාද කියලා. ඇත්තෙන්ම මං කවදාද මේ සියලු භවයන් අනිත්‍ය වශයෙන් විදර්ශනා කරන්නෙ? මං කවදාද මගේ මේ අදහස් ඉෂ්ට කරගන්නෙ?

1097. ඉරිවිච්චි සිවුරක් පොරවාගෙන ඉන්න මුනිවරයෙක් වෙලා මාත් කසාවතක් පොරවා ගන්නෙ කවදාද? මමත්වයක් තණ්හාවක් නැති සිතින් කල් ගෙවන්නෙ කවදාද? රාග, ද්වේෂ, මෝහ සිතින් ඉවත් කරල මහා වනාන්තරයක සැනසිල්ලේ කල් ගෙවන්නෙ කවදාද?

1098. මේක අනිත්‍ය ශරීරයක්. නොයෙක් ලෙඩ හැදිල වේදනා විදිනවා. ජරා මරණවලින් පීඩා විදින කැදල්ලක් වගෙයි. ඉතින් මාත් මේ ශරීරය විදර්ශනය කරල කිසි බයක් නැතිව තනියම මහා වනාන්තරයේ කල් ගෙවන්නෙ කවදාද?

1099. මේ තණ්හාව කියන්නෙ බිය උපදවන දෙයක්. දුක් ලබා දෙන දෙයක්. වැල්පටක් වගේ එතිල තියෙන්නෙ. ඉතින් මාත් ප්‍රඥාවෙන් හදපු තියුණු කඩුවක් අරගෙන ඒ වැල්පොට කැලිවලට කපල දාන්නෙ කවදාද? මගේ මේ අදහස් මං ඉෂ්ට කර ගන්නෙ කවදාද?

1100. සමථ විදර්ශනා නමින් සිංහාසනයක් තියෙනවා. රහතුන්ගේ උග්‍ර තේජස් ඇති ප්‍රඥාවෙන් හදපු ආයුධ තියෙනවා. ඉතින් මමත් ඒ සිංහාසනයේ වාඩිවෙලා ඒ ආයුධ දරාගෙන මේ මාර සේනාවට දරුණු විදිහට පහර දෙන්නෙ කවදාද? මං මේ අදහස් ඉෂ්ට කර ගන්නෙ කවදාද?

1101. මං හරි ආසයි සත්පුරුෂ ආශ්‍රයට, ධර්මය ගරු

කරන සත්‍යය අවබෝධ කළ අකම්පිත සිත් ඇති ඉඳුරන් ජයගත්තු ඒ සත්පුරුෂ උතුමන් සමග මාත් එකතු වෙලා හැසිරෙන්නෙ කවදාද?

1102. මං හරි ආසයි නිවන අවබෝධ කරගන්නට. ඉතින් මාත් කම්මැලි නැතිව, සා පිපාසා නැතිව, අවි සුළං පීඩා නැතිව, මැසි මදුරු සර්පයන්ගෙන් පීඩා නැතිව, කන්දෙ ගුහාවක නවතින්නට යන්නෙ කවදාද? මගේ ඒ අදහස මං ඉෂ්ට කරගන්නේ කවදාද?

1103. මහා ඉසිවර බුදු සමිදුන් විසිනුයි, මේ චතුරාර්ය සත්‍ය ධර්මය අවබෝධ කරගත්තෙ. ඉතින් අවබෝධ කරන්නට දුෂ්කර වූ ඒ චතුරාර්ය සත්‍ය ධර්මය හොඳට සිහිය පිහිටුවා ගෙන සමාධිය ඇති කරගෙන ප්‍රඥාව දියුණු කරගෙන මාත් අවබෝධ කරගන්නෙ කවදාද? මගේ මේ අදහස මං ඉෂ්ට කර ගන්නෙ කවදාද?

1104. සමාධියක් ඇති කරගන්නට මං හරි කැමතියි. ඉතින් ඒ සමාහිත සිතින් මේ අප්‍රමාණ රූප, ශබ්ද, ගන්ධ, රස, පහස, අරමුණු ඔක්කොම ඇවිලුණ ගින්නක් වගේ ප්‍රඥාවෙන් දකින්නෙ කවදාද? මගේ මේ අදහස මං ඉෂ්ට කරගන්නෙ කවදාද?

1105. නපුරු වචන අසන්ට ලැබුණොත් ඒ ගැන දුකක් නැතිව මං ඉන්නෙ කවදාද? මට ප්‍රශංසා කරද්දී ඒ ප්‍රශංසාවෙන් මං උදම් නොවී ඉන්නෙ කවදාද? මගේ මේ අදහස මං ඉෂ්ට කරගන්නෙ කවදාද?

1106. මං තුළත්, මගෙන් බාහිරත් මේ පංච උපාදානස්කන්ධ ඔක්කොම ලී කැබලි විදිහට, තණකොළ විදිහට, නුවණින් දකින්නෙ කවදාද? මගේ මේ අදහස මං

ඉෂ්ට කරගන්නෙ කවදාද?

1107. වැස්ස කාලෙට මහ වනාන්තරයෙ රහතුන් වැඩිය මග මාත් සිවුරු දරාගෙන යන කොට ඒ වැස්සෙන් තෙමී තෙමී මං යන්නෙ කවදාද? මගේ ඒ අදහස මං ඉෂ්ට කරගන්නෙ කවදාද?

1108. මහ වනාන්තරයෙ කඳු අතරෙ ඉන්න මොණරු නාද කරනවා. එතකොට ඒ හඬට ඇහැරිලා යහනින් නැගිටලා නිවන් අරමුණු කරගෙන මං භාවනා කරන්නෙ කවදාද? මගේ ඒ අදහස මං ඉෂ්ට කරගන්නෙ කවදාද?

1109. ගංගා, යමුනා, සරස්වතී වගේ මහා ගංගා තියෙනවා. ඉතා භයානක ප්‍රපාත තියෙනවා. විශාල වැව් තියෙනවා. ඒවා පයින් ස්පර්ශ නොකොට මං ඉර්ධි බලයෙන් එතෙර වන්නෙ කවදාද? මගේ ඒ අදහස මං ඉෂ්ට කරගන්නෙ කවදාද?

1110. ඇත් රැලෙන් වෙන්වෙව්ව හස්ති රාජයෙක් වගේ, මේ පංචකාමයන් තුළ තියෙන සුන්දර විඳිහට පෙනෙන මේ සියලු අරමුණුවලට ඇති ආශාවෙන් වෙන්වෙලා මං භාවනා කරන්නෙ කවදාද? මගේ ඒ අදහස මං ඉෂ්ට කරගන්නෙ කවදාද?

1111. ණයක් අරගෙන දුක් විඳින දිළිත්දෙකට නිධානයක් හම්බවුණා වගේ, මහා ඉසිවර බුදු සම්පූර්ණයේ ශාසනය අවබෝධ කරගෙන ඉතිරි ගිය සතුටින් මං වාසය කරන්නෙ කවදාද? මගේ මේ අදහස මං ඉෂ්ට කරගන්නෙ කවදාද?

1112. ඒයි, සිත! අවුරුදු ගණනාවක් තිස්සෙ පුල පුලා බලා ඉඳලා නේද මේ ගිහි ජීවිතය අත්හැරියේ. නුඹ මට පැවිදි වෙන්ට කොයිතරම් බල කෙරුවාද? ඔන්න මම දැන්

මහණ වුණා. ඒයි සිත! දැන් නුඹ භාවනා නොකරන්නෙ ඇයි?

1113. ඒයි සිත! නුඹ මගෙන් ඉල්ලා සිටිය නේද වනාන්තරයට යන්න කියල. කඳු අතර කුරුල්ලො නාද කරද්දී දිය ඇලි ගලා බසිද්දී ගල් තලාවක් මත ඉඳගෙන භාවනා කරන්නට කීවා නේද? නුඹ ඒ ගැන ගොඩක් ආශාවෙන් ඉන්නවා, කියල කීවා නේද?

1114. ඒයි සිත! නුඹගේ ඉල්ලීමට මං ගෙවල් දොරවල් අත්හැරියා. නෑ හිත මිතුරන් අත්හැරියා. කෙළි සෙල්ලම් අත්හැරියා. හැම කාම ගුණයක්ම අත්හැරියා. මහණ වුණා. ඔන්න මං වනාන්තරයටත් ආවා. එහෙත් නුඹ දැන් මොකද මාව නිවන් මගේ යොදවල සතුටු නොකරන්නෙ?

1115. ඒයි සිත! ඔය සිත වෙත කෙනෙකුගෙ නොවෙයි. මගේ කියලයි සලකන්නට තියෙන්නෙ. ඔන්න මං දැන් කෙලෙස් යුද්ධයට ලැස්ති වෙනවා. දැන් මොකද නුඹ වැළපෙන්නෙ? මේ හැම දෙයක්ම නැසී යන ස්වභාවයෙන් යුක්ත බව මං තේරුම් ගත්තා. ඒ නිසයි මං අමා නිවන සොයාගෙන අභිනිශ්ක්රමණය කළේ.

1116. ඒයි සිත! නුඹ දන්නවාද? ඉතා යහපත් දේ පවසන පුරුෂෝත්තම වූ මහා වෛද්‍යවරයා වූ පුරිසදම්ම සාරථී වූ බුදු සම්බුත් සිත ගැන වදාළ දේ. සිත කියන්නෙ වපල දෙයක්. වනාන්තරයේ හැසිරෙන වඳුරෙක් වගෙයි. රාගය දුරු නොකළ කෙනාට සිත පාලනය කිරීම ඉතාම දුෂ්කරයි.

1117. පෘථග්ජන සත්වයා ඉන්නෙ අවිද්‍යාව තුළ. ඉතින් ඒ සත්වයා මේ විසිතුරු වූ මිහිරි වූ සිත් ඇදගන්නා වූ කාමයටම ඇලෙනවා. ආයෙමත් හවයම සොය සොයා යන ඒ

ගොල්ල දුකටමයි කැමති. ඒ ගොල්ලන්ව යහපතින් වලක්වලා නිරය දක්වාම ඇදගෙන යන්නේ මේ සිත විසිනුයි.

1118. මහ වනාන්තරයේ මොණරු, කොවුලො නාද කරනවා. ව්‍යාඝ්‍රයෝ, වන සතුන් ඉදිරියට මුණ ගැසෙනවා. ජීවිතය ගැන ඇති බලාපොරොත්තු අත්හරින්නට වෙනවා. මේ උතුම් අවස්ථාව අහිමි කරගන්නට එපා. ඒයි සිත! ඉස්සර මාව මේ මහණ ජීවිතයට යොමු කළේ නුඹ නොවේද?

1119. දූන් භාවනා කරන්නට ඕනෑ. ශ්‍රද්ධා ආදී ඉන්ද්‍රිය ධර්මයන් දියුණු කරගන්නට ඕනෑ. බල ධර්මයන් දියුණු කරගන්නට ඕනෑ. බොජ්ඣංග ධර්මයන්, සමාධි භාවනා දියුණු කරගන්නට ඕනෑ. ත්‍රිවිද්‍යාව මේ බුදු සසුනේදී ලබා ගන්නට ඕනෑ කියලා ඉස්සර මාව මහණ ජීවිතයට යොමු කළේ ඒයි සිත! නුඹ නොවේද?

1120. අමා නිවන් මගේ පුහුණු වෙන්ට ඕනෑ. හැම දුක් නැතිකරන, හැම කෙලෙස් සෝදා හරින, නිවන කරා පමුණුවන ආර්ය අෂ්ටාංගික මාර්ගය වඩන්නට කියලා, ඒයි සිත! මාව මේ මහණ ජීවිතයට යොමු කළේ නුඹ නොවේද?

1121. පංචලපාදානස්කන්ධයන් විදර්ශනා කරන්න, එය දුකක් බව අවබෝධ කරන්න, ඒ දුක හදන දෙය ප්‍රභාණය කරන්න, මේ ජීවිතයේ දී ම දුක් අවසන් කරන්න කියලා ඒයි සිත! ඉස්සර මාව මේ මහණ ජීවිතයට යොමු කළේ නුඹ නොවේද?

1122. මේ සංස්කාර අනිත්‍ය වශයෙන්, දුක් වශයෙන්, ශුන්‍ය වශයෙන්, අනාත්ම වශයෙන්, පීඩා වශයෙන්, වධයක් වශයෙන් විදර්ශනා කරන්න කියලා. මනසේ හැසිරෙන

කෙලෙස් වලකන්ට කියල, ඒයි සිත! ඉස්සර මාව මේ මහණ ජීවිතයට යොමු කළේ නුඹ නොවේද?

1123. හිස මුඩු කරගෙන, අවලස්සන වෙන්න කීවා. පාත්තරයක් අතට ගන්න කීවා. සසර දුකෙන් සාප ලද්දෙක් වගේ හික්මුන් අතරට යන්න කීවා. මහ ඉසිවර ශාස්තෘන් වහන්සේගේ වචනයට අනුව ජීවත් වෙන්න කියලා කීවා. ඒයි සිත! ඉස්සර මාව මේ මහණ ජීවිතයට යොමු කළේ නුඹ නොවේද?

1124. සිත සංවර කරගන්න කීවා. පිණ්ඩපාතෙ වඩින කොට දායක පවුල් ගැන, කාමයන් ගැන, මනසින් ඇලෙන්ට එපා කීවා. පොහෝ දවසේ පැයු පුන් සඳක් වගේ ඉන්ට කීවා. ඒයි සිත! ඉස්සර මාව මේ මහණ ජීවිතයට යොමු කළේ නුඹ නොවේද?

1125. වනාන්තරයෙ නවතින්ට කීවා. පිණ්ඩපාතෙන් ජීවත් වෙන්න කීවා. අමු සොහොනෙ වාසය කරන්ට කීවා. පාංශුකුල සිවුරු පොරව ගන්ට කීවා. නිදා නොගෙන භාවනා කරන්ට කීවා. හැම තිස්සෙම ධූතාංග රකින්න කැමැති වෙන්න කීවා. ඒයි සිත! ඉස්සර මාව මේ මහණ ජීවිතයට යොමු කළේ නුඹ නොවේද?

1126. ඒයි සිත! ගෙඩි කැමති කෙනෙක් ලවා ගස් හිටවා ගන්නවා. ඊට පස්සෙ ඒ ගස් මුලින්ම කපල දාන්ටයි කැමති වන්නේ. නුඹත් ඒ වගේ කෙනෙක්. අනිත්‍ය වූ සැලෙන්නා වූ මේ සංසාරයටද නුඹ මාව යොදන්නට හදන්නේ?

1127. ඒයි රූප රහිත සිත! නුඹට දුර ගමන් තියෙනවා. තනියම ඇවිදිනවා. ඒ වුණාට මීට පස්සෙ මං නුඹේ වචනයට අවනත වෙන්නෙ නෑ. කාමයන් කියන්නෙ දුක්

ගොඩක්. හරිම කටුකයි. මහ භයානක දෙයක්. මම නම් මුහුණ හරවගෙන ගමන් කරන්නේ නිවන තියෙන දිශාවටයි.

1128. ඒයි සිත! මහණ වුණේ වාසනාවක් නැතිව නොවෙයි. පිඩු සිඟා යන්ට ලැජ්ජා නැතිකමට නොවෙයි. වපල සිත නිසාත් නොවෙයි. ආණ්ඩුවෙන් දඬුවම් ලැබිලත් නොවෙයි. ජීවත් වෙන්ට ක්‍රමයක් නැතිවත් නොවෙයි. මං නුඹේ වසඟයට පත් වෙන්නේ නෑ කියල ප්‍රතිඥා දීලයි ඉන්නේ.

1129. අල්පේච්ඡකම කියල කියන්නේ රහතුන් විසින් ප්‍රශංසා කළ දෙයක්. ගුණමකුකම නැති කරන කොට දුක සංසිදෙනවා. ඒයි සිත! ඉස්සර මාව මේ මහණ ජීවිතයට යොමු කළේ නුඹ නොවේද? නමුත් දැන් මොකද නුඹ ආයෙමත් පරණ පුරුද්දට වැටෙන්න හදන්නේ.

1130. අවිද්‍යාව, තණ්හාව, ප්‍රිය, අප්‍රිය දේවල්, සුන්දර රූප, සැප විඳීම, සිත්කළු කාම ගැන, මේවා ඔක්කොම මං වමනෙ කළා. වමනෙ දාපු දෙයක් ආයෙත් ගිලින්න මට ඕනෙ කමක් නෑ.

1131. ඒයි සිත! මං හැම තැනකදීම කළේ නුඹ කියපු දේ. ඒ නිසා බොහෝ ජාතිවලදී මං නුඹ ව කේන්ති ගැස්සුවෙ නෑ. මං තුළිත්මයි නුඹ ඉපදුණේ. නුඹට කෙළෙහි ගුණයක් නෑ. ඒ නිසා බොහෝ කලක් මුළුල්ලේ මේ දුක්ඛිත සංසාරට මාව කැඳවාගෙන ආවෙ නුඹයි.

1132. ඒයි සිත! එක් කාලෙක නුඹ නිසා මං බමුණෙක් වුණා. නුඹ නිසාම මං සිටුවරයෙක් වුණා. නුඹ නිසාම මං රජ වුණා. නුඹ නිසාම වෙළෙන්දෙක් වුණා. නුඹ නිසාම දාසයෙක් වුණා. නුඹ නිසාම මං දෙවියෙක් වුණා.

1133. නුඹ නිසාම මං අසුර ලෝකෙට ගියා. නුඹ නිසාම මං නිරයටත් ගියා. නුඹ නිසා ම මං තිරිසන් ලෝකයටත් ගියා. නුඹ නිසාම මං ප්‍රේත ලෝකෙටත් ගියා.

1134. ඒයි සිත! නුඹ මේ ආයෙ ආයෙමත් ද්‍රෝහි වන්නේ මට නේද? මොහොතින් මොහොත මායාකාරී චිත්‍ර මවල පෙන්වන්නේ මට නේද? නුඹ මාත් එක්ක ක්‍රීඩා කරන්න හදන්නෙ පිස්සෙක් වගේ නේද? ඒයි සිත! මේ තරම් දේවල් මට කරන්ට මා විසින් නුඹට කළ වරද කුමක්ද?

1135. ඒයි සිත! ඉස්සර නුඹ කැමැති විදිහට කැමැති කැමැති තැන්වල හිතු මනාපෙ ඇවිද ගෙන ගියා. එහෙත් අද මං ඒ හිතුවක්කාර හිත යෝනිසෝ මනසිකාරය නම් වූ හෙණ්ඩුවෙන් දමනය කරනවා. මද කිපිවිව ඇතෙක්ව හෙණ්ඩුවෙන් දමනය කරනවා වගේ.

1136. මගේ ශාස්තෘන් වහන්සේ මේ ලෝකය මට පෙන්නා දුන්නෙ අනිත්‍ය වශයෙන්, අස්ථිර වශයෙන්, අසාර වශයෙන්. ඒයි සිත! මාව ඒ බුදු සසුනට ඇතුල් කරපන්. එතෙර වෙන්ට කොහෙත්ම බැරි තරම් දුෂ්කර සංසාර සැඩ පහරින් මාව එතෙර කරපන්.

1137. ඒයි සිත! දැන් තිබෙන්නේ නුඹේ ඒ පැරණි සිත නොවේ. දැන් නුඹට ඕනෑ විදිහට මාව හසුරුවන්ට බෑ. මහා ඉසිවර බුදු සම්ඳුන්ගේ ශාසනයෙයි මං මහණ වෙලා ඉන්නෙ. ඒ නිසා මං වගේ අය විනාශයට පත් වෙන්නෙ නෑ.

1138. කඳු, සාගර, ගංගා, මහ පොළව ආදියත් මේ සතර දිශාවේ සතර අනු දිශාවේ, උඩ, යට හැම තැනකමත් සකස් වෙලා තියෙන ඔක්කොම දේවල් අනිත්‍යයි. තුන්

හවයම කෙලෙස් නිසා දුකින් යුක්තයි. ඒයි සිත! නුඹ සතුටින් ඉන්ට හදන්නේ කොහේ ගිහින්ද?

1139. ඒයි සිත! මං දැන් දැඩි විදියට විරිය පිහිටුවා ගෙන ඉන්නෙ. දැන් නුඹ මට කුමක් කරන්නද? ඒයි සිත! දැන් ඉතින් නුඹේ වසඟයේ මාව පවත්වන්ට බැහැ. දෙපැත්තෙම කටවල් තියෙන අශුවි පුරවපු මල්ලක් කවදාවත් අල්ලන්ට වත් කැමැති නෑ. දොරටු නවයකින් අශුවි වැහෙන එබඳුම වූ මේ ශරීරයට නින්දා වේවා!

1140. ඒයි සිත! වල් උගරො, මුව පැටව්, ඇවිද ඇවිද යන කඳු බෑවුම් තියෙන, කඳු මුදුන් තියෙන ස්වභාවයෙන්ම ලස්සන, අළුත් වැස්සෙන් තෙත බරිත වෙච්ච ඒ වනාන්තරයේ ගල් ලෙනකටයි නුඹ ආවෙ. දැන් ඉතින් සතුටු වෙයන්.

1141. තද නිල් පාට බෙල්ලක් තියෙන සුන්දර සිළු තියෙන ලස්සන පිල් කලඹක් තියෙන විසිතුරු පියාපත් තියෙන කුරුල්ලො ජාතියක් තමයි මොණරු කියන්නේ. ආකාසය ගොරවන කොට ඒ මොණරු නාදකරනවා. ඒයි සිත! වනාන්තරයේ කුටියක භාවනා කරන නුඹ දැන් ඒ ගැන සතුටු වෙයන්.

1142. වැස්ස කාලෙට තණකොළ වැවෙනවා අඟල් හතරක් විතර උසට. මහ වනයේ මල් පිපෙන්නට ගන්නවා වලාකුළු වගේ. එතකොට මං ඒ කඳු අතරෙ බිම තමයි නිදාගන්නේ. ඒ නිල් තණ බිම අළුත් යහනක් වගෙයි. හරිම මෘදුයි.

1143. ධනවත් පුරුෂයෙක්, කීකරු සේවකයෙක් තියා ගන්නවා වගේ මං නුඹව දමනය කරනවා. සිවු පසයට මොනව හරි දෙයක් ලැබුණොත් මට ඒ ඇති. මට කම්මැලි

කමක් නැ. බළල් හමක් හොඳට පදම් කරනවා වගේ මං නුඹව නිවනට සුදුස්සෙක් කරනවා.

1144. ධනවත් පුරුෂයෙක්, කීකරු සේවකයෙක් තියා ගන්නවා වගේ මං නුඹව දමනය කරනවා. සිව්පසයට මොනව හරි දෙයක් ලැබුණොත් මට ඒ ඇති. මද කිපුණු ඇතෙක්ව දමනය කරන දක්ෂ ඇත්ගොව්වෙක් වගෙයි. මං වීරිය අරගෙන නුඹව දමනය කරනවා.

1145. ඒයි සිත! නුඹ හොඳට දමනය වුණා. සෘජු ගති තිබෙන උතුම් හස්ති රාජයෙක් දමනය වුණා වගෙයි. අසුන් දමනය කරනවා වගේ මටත් ඒ සුන්දර නිවන් මගේ ගමන් කරන්ට පුළුවන් වුණා. හැමදාමත් ඒ නිවන් මග පුරුදු කළේ සිත රැකගත්තු උතුමන් විතරයි.

1146. ඒයි සිත! ඇති රජෙක්ව යකඩ දම්වැල් වලින් කණුවක බදිනවා වගේ මං නුඹව භාවනා අරමුණේ බැඳලයි තියෙන්නේ. ඉතා හොඳට සිහිය පිහිටුවා ගෙන හොඳින් රැකගෙන හොඳින් හසුරුවලා මේ සිත හදාගත්ත නිසා හැම භවයෙන්ම නිදහස් වුණා.

1147. ඉඳුරන් ගෙන් අරමුණු ලැබෙන කොට ඒ ඔස්සේමයි සිත නොමග යන්නේ. එතකොට ප්‍රඥාවෙන් ඒ නොමග වනසල දම්මා. භාවනාවෙන් සිත සුමගට ගත්තා. මේ සසර දුකේ ඇතිවීම නැතිවීම දැකල එයින් නිදහස් වුණ බුදු සම්පූර්ණයෙන් දායාදය ලැබුණු කෙනෙක් වෙන්න.

1148. ඒයි සිත! මං වසඟ වෙලා හිටියේ මේ විදිහටයි. අශූභ දේ ශූභ විදියටයි දැක්කේ. අනිත්‍ය දේ නිත්‍ය විදිහටයි දැක්කේ. දුක දැක්කේ සැප විදිහටයි. සිත විසින් මාව නොමග යැව්වේ ගමේ ගොඩේ මෝඩ ළමයෙක්ව නොමග යවනවා

වගේ. එහෙත් දැන් සියලු හව බන්ධන නැති කළ මහා කාරුණික මහා මුනිදුන්ව නේද ඇසුරු කරන්නෙ.

1149. එයි සිත! මේ සුන්දර වනාන්තරයෙ වැහි වළාකුළුවලින් ලස්සන වුණ කඳු වළල්ලෙ නිදහසේ ඇවිදගෙන යන මුවෙක් වගේ මමත් දැන් අවුලක් නැති සිතින් මේ කඳු වළල්ලට වෙලා ඉන්නවා. ඒයි සිත! නුඹ පැරදුණ බවට මට කිසිම සැකයක් නැ.

1150. ඒයි සිත! යම් ස්ත්‍රියක් හෝ යම් පුරුෂයෙක් හෝ නුඹේ කැමැත්තට හසුවෙලා ගියොත්, වසඟ වුණොත්, කාම සැපය අනුභව කරන්ට ගියොත් ඒගොල්ල ඔක්කොම අවිද්‍යාව තුළටම ඇතුල් වෙනවා. ඒගොල්ල ඔක්කොම මාරයාගේ වසඟයට යනවා. යළි යළි උපදින්ට කැමැති හැම දෙනෙක්ම නුඹගේ ගෝලයෝ තමයි.

මේ වනාහි ආයුෂ්මත් තාලපුට නම් රහත් මුනිදුන් වදාළ ගාථාවන්ය.

පහස්වෙනි නිපාතය නිමා විය.

(ගාථා පහත බැගින් වදාළ කොටස නිමා විය)

60. හැටවෙනි නිපාතය

60.1.1. මොග්ගල්ලාන තෙරුන්ගේ ගාථා

1151. අපි ඉන්නෙ මහ වනාන්තරයෙ. පිණ්ඩපාතෙනුයි ජීවත් වන්නෙ. පාත්තරේට ලැබෙන දෙයකින් අපි සතුට වෙනවා. අභ්‍යන්තර ජීවිතය තුළ සිත සමාහිත කරගෙන

ඉන්නේ. අපි තමයි මාර සේනාව වනසලා දාන්නේ.

1152. අපි ඉන්නේ මහ වනාන්තරයේ. පිණ්ඩපාතෙකුයි ජීවත් වන්නේ. පාත්තරේට ලැබෙන දෙයකින් අපි සතුටු වෙනවා. අපි තමයි මාර සේනාව වනසලා දාන්නේ. හස්ති රාජයෙක් උණ බටවලින් කරපු ගෙයක් සුණු විසුණු කරල දානවා වගේ.

1153. අපි ගස් සෙවණේ වාඩිවෙලා හැම තිස්සෙම භාවනා කරනවා. පාත්තරේට ලැබෙන දේකින් සතුටු වෙනවා. අභ්‍යන්තර ජීවිතය තුළ සිත සමාහිත කරගෙන ඉන්නේ. අපි තමයි මාර සේනාව වනසලා දාන්නේ.

1154. අපි ගස් සෙවණේ වාඩිවෙලා හැම තිස්සෙම භාවනා කරනවා. පාත්තරේට ලැබෙන දේකින් සතුටු වෙනවා. අපි තමයි මාර සෙනග වනසලා දාන්නේ. හස්ති රාජයෙක් උණ බටවලින් කරපු ගෙයක් සුණු විසුණු කරල දානවා වගේ.

1155. ඒයි! ඇටසැකිල්ලකින් කරපු කුටියක් ඇති තැනැත්තිය, මසින්, නහරින් මහල දාපු ඇඟක් ඇති තැනැත්තිය, අශුවි පුරවාගෙන දුගඳ හමන ඇඟක් ඇති තැනැත්තිය, ඒ විදිහට ඉඳගෙන අනුන්ගේ ශරීර ගැන 'මගේ මගේ' කියා හිතන තිට නින්දා වේවා!

1156. ඒයි! අශුවි පුරවා ගත් මල්ලක් වැනි තැනැත්තී, හමකින් වැසි ගිය ඇඟක් ඇති තැනැත්තිය, පපුවේ ගෙඩි හදාගත් තැනැත්තිය, ප්‍රේතියක් වැනි තැනැත්තිය, තිගේ සිරුරේ හැම තිස්සෙම අශුවි වැගිරෙන තැන් නවයක් තිබෙනවා.

1157. තිගෙ සිරුරේ නව තැනකින් අශුව වැගිරෙනවා. මේ සිරුර ඉතා දුගඳයි. තිගේ සිරුර නිවන් මගට ඇති ලොකුම බාධාවයි. පිරිසිදු ජීවිතයක් කැමැති හික්ෂුව විසින් ඒ අශුව වළ දුරින්ම දුරු කළ යුතුයි.

1158. ඉඳින්, මේ අශුව පිරුණු ශරීරය ගැන මං දන්නා දේවල් තව කෙනෙක් දන්නවා නම්, ඒ කෙනා මේ ස්ත්‍රිය දුරින්ම දුරු කරන්නෙ වැස්ස කාලෙට උතුරන අශුව වළක් දුරු කරනවා වගේ.

1159. (ස්ත්‍රිය) පින්වත් ශ්‍රමණයන් වහන්ස, ඔබ විසින් ඔය පැවසූ දේවල්, මහා වීර ශ්‍රමණයන් වහන්ස, ඔය පැවසුවේ ඇත්තක්මයි. ඒ වුණත් සමහර මිනිස්සු ස්ත්‍රී ශරීරයට ඇලෙන්නෙ මඩ වගුරක් දැක්කහම ඒකෙ බැහැල ගිලෙන නාකි හරක් වගේ.

1160. (මොග්ගල්ලාන සම්ඳු) කවුරු හරි කෙනෙක් කහ පාටින් හරි වෙන පාටකින් හරි මේ ආකාසය සායම් කරන්ට හිතුවොත්, ඒ කෙනාට ඒක මහා වෙහෙසක්.

1161. මගේ හිතත් අන්න ඒ අකාසය වගෙයි. අභ්‍යන්තර ජීවිතය තුළ සිත සමාධිමත්වයි තියෙන්නෙ. මෝඩ ගැහැණියේ, මහා ගිනි ජාලාවකට පතින පැළඟැටියෙක් වගේ මා සමග ගැටෙන්නට ඇවිත් විපතට පත්වෙන්නට එපා.

1162. මේ ශරීරය ඇටවලින් ගලපලා හිටවලා තියෙන්නෙ. රෝග පීඩා වැළඳෙන මේ ශරීරය ගැන මෝඩ ජනයා හිතන්නෙ වෙන විදිහකට. ඒ ගොල්ල මේ ශරීරය විසිතුරු විදිහට සරසනවා. නමුත් බැලිය යුත්තේ මේ ශරීරයේ සැබෑ තත්වය ගැනයි. ස්ථිර කිසි දෙයක් මේ ශරීරයේ නෑ.

1163. මුතු මැණික් ආභරණ වලින් සැරසුවත්, සමකින් ඔතා තිබෙන ඇටසැකිල්ලක් ඇති මේ ශරීරයේ සැබෑ තත්වයමයි බලන්ට ඕනෑ. ලස්සනට පේන්නෙ ඇඳුම් නිසා.

1164. යටි පතුල් පාට කරල තිබුණට, සුවඳ බුලත් විට කාල මුඛය සුවඳ කරගෙන හිටියට, මෝඩ ජනතාවගේ මුලාවට විතරයි, ඒක ගැලපෙන්නෙ. නිවන සොයන කෙනෙකුට ඒකෙන් වැඩක් නෑ.

1165. කෙස් වලින් නොයෙක් කොණ්ඩා මෝස්තර හදනවා. ඇස්වල අඳුන් ගානවා. මෝඩ ජනතාවගේ මුලාවට නම් ඒක ගැලපෙනවා. නිවන සොයන කෙනෙකුට එයින් වැඩක් නෑ.

1166. මේ කුණු ශරීරය තියාගන්ට හදන්නෙ ලස්සනට සරසලා කැටයම් කරපු භාජනයක් වගේ. මෝඩ ජනතාවගේ මුලාවට විතරයි ඒක ගැලපෙන්නෙ. නිවන සොයන කෙනෙකුට එයින් වැඩක් නෑ.

1167. මුව වැද්දා උගුල අටවලා තිබුණා. ඒ වුණත් මුවා ඒ උගුලට අහුවුණේ නෑ. මුව වැද්දා හඬද්දී අපි ගොදුරු කාල පැනල දුවනවා.

1168. මුව වැද්දාගේ උගුල කඩල බිඳල දෑමිමා. මුවා උගුලට අහුවුණේ නෑ. මුව වැද්දා දුක් වෙද්දී අපි ගොදුරු කාල පැනල දුවනවා.

1169. නොයෙක් ආකාරයේ ගුණ සම්පත් තිබුණ සැරියුත් සම්ඳුන් පිරිනිවන් පෑවා. ඒ වෙලාවෙ පොළොව කම්පා වුණා. බිහිසුණු දේ ඇති වුණා. ලොමුදූහැගැනීම් ඇති වුණා.

1170. ඇත්තෙන්ම සකස් වෙච්ච දේවල් අනිත්‍යයි. ඒවායෙ තියෙන්නෙ ඇති වී නැති වී යන ස්වභාවයක්. ඒ සකස් වන දේවල් හට අරගෙන නැතිවෙලා යනවා. මේ ස්වභාවය සංසිද්ධියි සැපය.

1171. මේ පංචඋපාදානස්කන්ධය දිහා බැලිය යුත්තේ අනුන්ගේ දෙයක් දිහා බලනවා වගේ. තමන්ගේ දෙයක් වගේ බැලිය යුතු නෑ. අන්න ඒ උදවියට අස් ලෝමයකින් අස් ලෝමයකට විදින දක්ෂ දුනුවායන් වාගේ මේ ඉතා සියුම් ධර්මය අවබෝධ කරගන්නට පුළුවන්.

1172. මේ සකස් වෙච්ච දේවල් දිහා බලන්ට ඕනෑ අනුන්ගේ දෙයක් දිහා බලනවා වගේ. තමන්ගේ දෙයක් ලෙස දකින්නට හොඳ නෑ. අන්න ඒ උදවියට අස් ලෝමයකින් අස් ලෝමයකට විදින දක්ෂ දුනුවායන් වගේ මේ ඉතා සියුම් ධර්මය අවබෝධ කරගන්නට පුළුවන්.

1173. ආයුධයකින් පහර කාලා තුවාල වුණ කෙනෙක් බෙහෙත් කරන්ට කලබල වෙනවා වගේ, හිසට ගිනි ඇවිලුණ කෙනෙක් එය නිවාගන්ට කලබල වෙනවා වගේ හික්ෂුවක් සිහිය උපදවාගෙන කාම ආශාව නැති කරන්ට මයි මහන්සි විය යුත්තේ.

1174. ආයුධයකින් පහර කාලා තුවාල වුණ කෙනෙක් බෙහෙත් කරන්ට කලබල වෙනවා වගේ, හිසට ගිනි ඇවිලුණ කෙනෙක් එය නිවාගන්ට කලබල වෙනවා වගේ හික්ෂුවක් සිහිය උපදවාගෙන හව රාගය නැති කරන්ටමයි මහන්සි ගත යුත්තේ.

1175. අන්තිම සිරුර දරා සිටින දියුණු කළ සිත් ඇති බුදු සම්මුත් විසිනුයි මාව මේ වැඩේට යෙදෙව්වේ. ඉතින් මං

පූර්වාරාම විහාරය මේ මහපට ඇඟිල්ලෙන් සොලවා කම්පා කළා.

1176. මේ කෙලෙස්වලින් නිදහස් වෙලා නිවන අවබෝධ කිරීම සුළු පටු වීරියකින් කරනට පුළුවන් දෙයක් නොවෙයි. සුළු උත්සාහයකින් කරනට පුළුවන් දෙයක් නොවෙයි.

1177. නමුත්, මේ තරුණ භික්ෂුව උදාර පුරුෂයෙක්. මාර සේනාව පරාජය කරල අන්තිම සිරුරක් දරා සිටින්නට එයාට පුළුවන් වුණා.

1178. “වේහාර” පර්වතයටත් “පාණ්ඩව” පර්වතයටත් අතර ඇති බෑවුම පැත්තට විදුලි එළිය වැටෙනවා. ඒ කන්දෙ ගුහාවක තමයි ඒ භික්ෂුව භාවනා කරන්නේ. ඒ භික්ෂුව අකම්පිත සිත් ඇති, අසම ගුණ ඇති. බුදු සම්පූර්ණයෙන්ම පුත්‍රයෙක්.

1179. එයා උපශාන්තයි. සංවරයි. ඇත දුර වනාන්තරයේ වාසය කරන මුනිවරයෙක්. උතුම් බුදු සම්පූර්ණයෙන්ම දායාදය බවට පත් වූ කෙනෙක්. ඔහුමයා විසිනුත් වන්දනා කරන කෙනෙක්.

1180. පින්වත් බ්‍රාහ්මණය, ඔබත් ඒ උපශාන්ත වූ පවිත් තොර වූ වනාන්තරයේ වසන මුනිදුන් වූ උතුම් බුදු සම්පූර්ණයෙන්ම දායාදය වූ මහා කාශ්‍යප තෙරිදුන්ට වන්දනා කරන්න.

1181. ආත්මභාව සියක් මුළුල්ලේම මිනිස් ලෝකයේ බ්‍රාහ්මණ කුලයේ වේද හදාරණ බමුණෙක් වෙලා යමෙක් උපන්නොත්,

1182. ඒ ත්‍රිවේදයෙහි පරතෙරට පත් බ්‍රාහ්මණයාට යමෙක්

වන්දනා කළොත්, ඒ වන්දනාව මහා කාශ්‍යප තෙරුන්ට කරන වන්දනාවෙන් දහසයෙන් එකක් වත් වටින්නේ නෑ.

1183. යම් භික්ෂුවක් උදේ වරුවේ අෂ්ට විමෝක්ෂයට සමවැදී යළිත් අනුලෝම ප්‍රතිලෝම වශයෙනුත් සමවැදී ඊට පස්සෙ තමයි ඒ භික්ෂුව පිණිසපාතෙ වඩින්නේ.

1184. පින්වත් බ්‍රාහ්මණය, එවැනි භික්ෂුවකට කරදර කරන්න එපා. තමන්ව වනසා ගන්න එපා. අරහත් වූ අකම්පිත සිත් ඇති මුනිවරයා කෙරෙහි සිත පහදාගන්න. වහා දැන් එක් කොට වන්දනා කරන්න. ඔබේ හිස පළාගත්ට එපා!

1185. ඒ තැනැත්තා ඉස්සරහට අරගෙන ඉන්නේ සංසාරයමයි. සද්ධර්මය දකින්නේ නෑ. චක්‍ර ගමනකයි එයා යන්නේ. මිත්‍යා ගමනකයි එයා යන්නේ.

1186. සංස්කාරයන්ම වැළඳගෙන ඉන්නේ අසූචි තවරාගත් පණුවෙක් වගේ. යම් භික්ෂුවක් ලාභ සත්කාරවලට ගිජු වුණොත් එයාට ගමන් කරන්න තියෙන්නේ හිස් ගමනක්.

1187. එහෙත් අර වඩින සැරියුත් මුනිඳුන් දෙස බලන්න. කොයිතරම් සුන්දර කෙනෙක්ද? උන්වහන්සේ ශමථ, විදර්ශනා දෙකම කෙළවර දක්වා දියුණු කරල දෙපැත්තෙන්ම නිදහස් වෙලයි ඉන්නේ.

1188. අර වඩින සැරියුත් මුනිඳුන් දෙස බලන්න. උන්වහන්සේ තුළ කෙලෙස් හුල් නෑ. සියලු බන්ධන කැඩිල තියෙන්නේ. ත්‍රිවිද්‍යාව ලබල ඉන්නේ. මාරසේනාව පැරද්දවා. ඒ නිසාම මිනිස්සුන්ගේ පුද පූජාවන් ලැබීමට සුදුසු උතුම් පිං කෙතක් වෙලා ඉන්නේ.

1189. බොහෝ දෙව්වරු දහ දහස් වගේ පිරිසක් මෙකැනට ඇවිත් ඉන්නේ, ඒගොල්ල ඔක්කොම ඉර්ධිමත්. කීර්තිමත්. බ්‍රහ්ම පුරෝහිත ලෝකයේ ඉන්න ඔක්කොම දෙව්වරු ඇවිදිත් ඉන්නේ. ඒගොල්ල ඔක්කොම දැන් බැඳ ගෙන මුගලන් තෙරුන්ව වන්දනා කරමින් ඉන්නේ.

1190. ශ්‍රේෂ්ඨ පුරුෂය, ඔබට නමස්කාර වේවා! පුරුෂෝත්තමය, ඔබට නමස්කාර වේවා! ඔබ තුළ ආග්‍රවයන් නෑ. දුක් රහිත මුනිදුනි, ඇත්තෙන්ම ඔබ ලෝකයාගේ දන් පැන් පිළි ගැනීමට සුදුස්සෙක්.

1191. දෙවියොත් මිනිස්සුන් ඒ හික්ෂුටට ගෞරව කරනවා. එයා ඉපදුණේ මේ ජරා මරණ ලෝකයේ. අන්තිමේදී ඒ ජරා මරණ ලෝකයෙන් නිදහස් වෙලා දැන් වාසය කරන්නේ, මඩ වගුරක හැදිල මඩ නොතැවරී පිපිල තියෙන සුදු නෙළුම් මලක් වගෙයි. කිසිවක් සමග වත් නොතැවරී ඉන්නේ.

1192. ඒ හික්ෂුටට නිමේෂයකින් දහසක් ලෝක ධාතුව දැනගන්ට පුළුවන්. මහා බ්‍රහ්මයා හා සමාන කෙනෙක්, ඉර්ධි බලයෙනුත් යුක්තයි. චුතුපපාත ඥාණයෙනුත් යුක්තයි. ඒ හික්ෂුට සුදුසු කල දෙවියන්වත් දකිනවා.

1193. යම් කෙනෙක් සසරින් එතෙර වුණේ ප්‍රඥාවෙනුත්, සීලයෙනුත්, සංසිදීමෙනුත් නම් ඒ කෙනා සැරියුත් තෙරුන් වගේමයි. සැරියුත් තෙරුන් මේ කරුණු තුනෙන්ම අග්‍ර කෙනෙක්.

1194. මට නිමේෂයකින් කෝටි ලක්ෂයක් ආත්ම භාවයන් මවන්ට පුළුවනි. මට ඕන ඕන පිළිවෙලට ඉර්ධි බලය හසුරුවන්ට පුළුවනි. මා විසින් මේ ඉර්ධි බලය වශී

කරගෙනයි තියෙන්නෙ.

1195. ඒ භික්ෂුව සමාධියෙන් නුවණෙන් පරතෙරට ගිය තෘෂ්ණාවෙන් නිදහස් වූ මුනිඳුන්ගෙ සසුනෙ තමයි ඉන්නෙ. මොග්ගල්ලාන ගෝත්‍රයට අයිති ඒ නුවණැති භික්ෂුව එකග වූ සිතින් කෙලෙස් කඩල බිඳල දෑමිමෙ රසකිඳු වැලක් කඩාදාන හස්තිරාජයෙක් වගේ.

1196. මාක් ශාස්තෘන් වහන්සේව ගෞරවයෙන් ඇසුරු කළා. බුදු සසුන සම්පූර්ණ කරගත්තා. කෙලෙස් බර පැත්තකින් තිබ්බා. හව රැහැන් මුලින්ම සිඳල දෑමිමා.

1197. මං ගිහිගෙය අත්හැරල මහණ වුණේ උතුම් අදහසක් ඇතිවයි. මේ සියලු බන්ධනවලින් මං නිදහස් වෙනවා කියන උතුම් අදහස මං ඉෂ්ට කරගත්තා.

1198. ඒයි මාරය, “දුසි” නමින් මාරයෙක් හිටියා. ඉතින් ඒ මාරයා, කකුසඳු බුදුරජාණන් වහන්සේටත් “විදුර” නමින් සිටි අග්‍ර ශ්‍රාවකයන් වහන්සේටත් පීඩා කළා. අන්තිමේදී ඒ මාරයා නිරයේ ඉපදිලා අනන්ත දුක් වින්දේ මෙහෙමයි.

1199. කකුසඳු බුදු සමිඳුන්වත්, විදුර නම් ශ්‍රාවක මුනිඳුන්වත් පීඩාවට පත්කරපු ඒ දුසි මාරයා නිරයේ ඉපදිලා අනන්ත දුක් වින්දේ මෙහෙමයි. ඒ නිරිසතා හැම තිස්සෙම යකඩ හුල් සියයකින් පහර කනවා. ඒ හුල් සියෙන්ම ලැබෙන්නෙ වෙන වෙනම වේදනාවල්.

1200. දැන් ඒ කර්ම විපාක දැනගත් කෙනා බුදු සමිඳුන්ගේ ශ්‍රාවක භික්ෂුවක්. ඒයි මාරය, එබඳු භික්ෂුවක් පීඩාවට පත් කරල නුඹ දුකට පත්වෙන්නද හදන්නෙ?

1201. මුහුදු මැද තියෙනවා කල්පයක් පවතින අතිශයින්ම

ලස්සන දිව්‍ය විමාන. ඒවා බබලන මැණික් වගෙයි. ඒ විමානවල නොයෙක් පාටින් බබලමින් දිව්‍ය අප්සරාවෝ නටනවා.

1202. දැන් ඒ කාරණය දැනගත් කෙනා බුදු සමිඳුන්ගේ ශ්‍රාවක භික්ෂුවක්. ඒයි මාරය, එබඳු භික්ෂුවක් පීඩාවට පත් කරල නුඹ දුකට පත්වෙන්නද හදන්න?

1203. බුදු සමිඳුන් තමයි මට වදාලේ. ඊට පස්සෙ මං භික්ෂු සංඝයා බලා සිටිද්දීම මගේ මේ මහපට ඇඟිල්ලෙන් පූර්වාරාම විහාරය කම්පා කළා.

1204. දැන් ඒ කාරණය දැනගත් කෙනා බුදු සමිඳුන්ගේ ශ්‍රාවක භික්ෂුවක්. ඒයි මාරය, එබඳු භික්ෂුවක් පීඩාවට පත් කරල නුඹ දුකට පත්වෙන්නද හදන්න?

1205. සක්දෙව් රජුගේ වෛජයන්ත ප්‍රාසාදයත් තමන්ගේ ඉරිධි බලයෙන් මහපට ඇඟිල්ලෙන් කම්පා කරවල ඒ දෙව් පිරිසත් තැනි ගැන්නුවා. ඒ වැඩේ කළ භික්ෂුවත් මමයි.

1206. දැන් මේ කාරණය දැනගත් කෙනා බුදු සමිඳුන්ගේ ශ්‍රාවක භික්ෂුවක්. ඒයි මාරය, එබඳු භික්ෂුවක් පීඩාවට පත් කරල නුඹ දුකට පත්වෙන්නද හදන්න?

1207. වෛජයන්ත ප්‍රාසාදයේ සිටිය සක්දෙව් රජුගෙන් ඒ භික්ෂුව මෙහෙම ඇහැව්වා. “ඇවැත්නි, තණ්හාවෙන් මිදෙන ආකාරය ඔබ දන්නවාද?” සක් දෙව්දුන් තමන් අසා දැන ගත් ආකාරයටම ඒ භික්ෂුවට ඒ දහම පැවසුවා. මම තමයි ඒ භික්ෂුව.

1208. දැන් මේ කාරණය දැනගත් කෙනා බුදු සමිඳුන්ගේ

ශ්‍රාවක භික්ෂුවක්. ඒයි මාරය, එබඳු භික්ෂුවක් පීඩාවට පත් කරල නුඹ දුකට පත්වෙන්නටද හදන්නෙ?

1209. සුධර්මා නමින් දිව්‍ය සභාවක් තිබෙනවා. ඒ සභාවට මහා බ්‍රහ්මයාත් ඇවිත් හිටියා. ඒ භික්ෂුව මහා බ්‍රහ්මයා ගෙන් මෙහෙම ඇහැව්වා. පින්වත් දෙවිය, ඔබ තුළ ඉස්සර මිත්‍යා දෘෂ්ටියක් තිබුණා. ඒ දෘෂ්ටිය ඔබ තුළ තාමත් තියෙනවා ද? ශ්‍රාවක පිරිස පිරිවරාගෙන බඹලොව සැරිසරණ බුදු සම්මුතියේ ආලෝකය දෙස බලන්නැ'යි පැවසූ ඒ භික්ෂුවත් මම තමයි.

1210. එතකොට මහා බ්‍රහ්මයා ඒ භික්ෂුවට මෙහෙම කීවා. "ඇවැත්නි, දැන් මා තුළ අර කලින් තිබූ දෘෂ්ටිය නෑ.

1211. මම අද කියන්නෙ කොහොමද, නිත්‍යයයි කියල හෝ සදාකාලිකයි කියල හෝ ශ්‍රාවක පිරිස පිරිවරාගෙන බඹ ලොව සැරිසරන බුදු සම්මුතියේ ආලෝකය මං දැන් දකිනවා."

1212. දැන් මේ කාරණය දැනගත් කෙනා බුදු සම්මුතියේ ශ්‍රාවක භික්ෂුවක්. ඒයි මාරය, එබඳු භික්ෂුවක් පීඩාවට පත් කරල නුඹ දුකට පත්වෙන්නටද හදන්නෙ?

1213. ධ්‍යාන විමෝක්ෂ බලයෙන් මහාමේරු පර්වත මුදුන ස්පර්ශ කළේත් භික්ෂුවක්. දඹදිව පූර්ව විදේහ කියන රටේ මිනිසුන් නිදන භූමිය ස්පර්ශ කළේත් භික්ෂුවක්. මම තමයි ඒ භික්ෂුව.

1214. දැන් මේ කාරණය දැනගත් කෙනා බුදු සම්මුතියේ ශ්‍රාවක භික්ෂුවක්. ඒයි මාරය, එබඳු භික්ෂුවක් පීඩාවට පත් කරල නුඹ දුකට පත්වෙන්නටද හදන්නෙ?

1215. "මං මේ මෝඩයව පුච්චල දානව" කියල ගින්න හිතන්නෙ නෑ. නමුත් මෝඩ තැනැත්තාම ඇවිලෙන ගින්නට වැදිල පිච්චිලා යනවා.

1216. ඒයි මාරය, අන්න ඒ වගේ නුඹත් මේ හැප්පෙන්ට හදන්නෙ රහත් භික්ෂුවක් එක්ක. මෝඩයෙක් ගින්නත් එක්ක ගැටෙන්නට ගිහින් පිච්චිලා යනවා වගේ පිච්චිල යන්නද හදන්නෙ?

1217. ඒයි මාරය, එදා දූසි මාරයාත් තථාගතයන් වහන්සේ නමකට පීඩා කොට පච්චි රැස් කරගත්තා. තමන්ට පච්චි පිපාක දෙන්නෙ නෑ කියලද නුඹ හිතන්නෙ?

1218. ඒයි මාරය, නුඹගේ ඔය වැඩ නිසා බොහෝ කලක් විපාක දෙන පච්චි තමයි රැස් වෙන්නෙ. ඒයි මාරය, ඒ නිසා බුදු සම්මුතීන් ගැනත් භික්ෂූන් ගැනත් කලකිරිලා පච්චි කරන්නට ආශා කරන්නට එපා!

1219. භේසකලා වනයේදීයි මොග්ගල්ලාන භික්ෂුව ඔය විදිහට මාරයාට තර්ජනය කළේ. එතකොට මාරයගෙ සිත දුකට පත් වුණා. එතනම අතුරුදහන් වෙලා නොපෙනී ගියා.

මේ වනාහි ආයුෂ්මත් මහා මොග්ගල්ලාන නම් රහත් මුනිදුන්
වදාළ ගාථාවන්ය.

හැටවෙනි නිපාතය නිමා විය.

(භාවා හැට බැගින් වදාළ කොටස නිමා විය)

70. මහා නිපාතය

70.1.1. වංශීය තෙරුන්ගේ ගාථා

1220. ගිහි ගෙය අත්හැරල බුදු සසුනේ මං පැවිදි බව ලබලා සිටිද්දීත්, මේ පහත් ළාමක අකුසල විතර්කයන් මගේ පස්සෙන් ලුහු බඳිනවා.

1221. දුන්නෙන් විදින්නට දක්ෂ ලෙස පුහුණු වෙච්ච දාහක් සේනාව ඇවිදිල්ල මාව වටකර ගෙන ඊතල දාහකින් මට විද්දත් මේ කෙලෙස් සටනින් මං පැනල යන්නෙ නෑ. මාව හෙළන්ටත් බෑ.

1222. ඒ වගේම ස්ත්‍රීන්ගේ බලය ඊතලවලටත් වඩා බලවත්. නමුත් කොයි ස්ත්‍රියක් පැමිණුනත් ඔවුන්ට මාව පොළඹවා ගන්ට බැහැ. මං සද්ධර්මයේ පිහිටලයි ඉන්නෙ.

1223. හිරු ගොත් වංශයේ උපන් බුදු සමිදුන් වෙතිනුයි මං. මේ නිවන් මඟ දැනගත්තේ. දෑත් හැම තිස්සෙම මගේ සිත පවතින්නේ ඒ නිවන් මගේමයි.

1224. ඒයි මාරය! මං ඒ විදිහට නිවන් මගේ ගමන් කරද්දී නේද නුඹ ඔය විදියට පැමිණෙන්නෙ. නමුත් මං ගිය මාර්ගය නුඹට යාත්තමින් වත් දැකගන්ට බැරි විදිහටයි මගේ මරණය සිදුකර ගන්නෙ.

1225. භාවනාවට ඇති අකැමැත්ත දුරු කරනවා නම්, කාම සිතුවිලිවලට ඇති කැමැත්තත් දුරු කරනවා නම්, ළාමක විතර්කත් දුරු කරනවා නම්, තෘෂ්ණාවත් කොහෙත්ම හදන්නෙ නැත්නම්, එයා තෘෂ්ණාවෙන් නිදහස් වෙනවා. ඒ තෘෂ්ණාව රහිත තැනැත්තාටයි හික්ෂුච

කියන්නේ.

1226. අහසේත්, පොළොවේත් මේ ලෝකය තුළ සතර මහා ධාතුන්ගෙන් හටගත් යම්තාක් දේවල් ඇද්ද ඒ ඔක්කොම අනිත්‍යයි. ඒ ඔක්කොම දිරල යනවා. රහතන් වහන්සේලා ඔය කාරණය අවබෝධ කරගෙනයි ඉන්නේ.

1227. කෙලෙස් සහිත සත්වයා මීට වෙනස්. රූප, ශබ්ද, ගන්ධ, රස, පහස යන මේවාට එයා මුසපත් වෙනවා. ඔය දේවල් ගැන කිසි ආශාවක් නැතිව ඒවා සිතේ තවර ගන්නේ නැතිව කෙලෙස් රහිතව ඉන්න කෙනාටයි මුනිවරයා කියන්නේ.

1228. පෘථග්ජන සත්වයා ඉන්නේ අධර්මයේ බැසගෙනයි. ඊට පස්සෙ හැට අටක් වාදවලට පැටලිලා තර්ක කර ගන්නවා. නමුත් ඒ කිසි දේකට පැටලෙන්නේ නැතිව එයින් නිදහස් වෙලා වැඩකට නැති දේ කතා නොකරන කෙනා හික්ෂුවකි.

1229. නුවණැති හික්ෂුව බොහෝ කලක් සිත සමාහිත කරමින් ඉන්නේ. කුහක බව්නුත් තොර නම් තැනට සුදුසු නුවණින් යුක්ත නම්, තෘෂ්ණා රහිතව නම් ඉන්නේ පරම ශාන්තිය වූ අමා නිවන සාක්ෂාත් කළ ඒ මුනිවරයා පිරිනිවේන්නටයි කල් බලා සිටින්නේ.

1230. පින්වත් ගෞතමය, මාන්තය දුරු කරන්න. මාන්තය හැදෙන මාර්ගයත් ඉතිරි නැතිවම දුරු කරන්න. මාන මාර්ගයට වැටිල මුසපත් වුණොත් බොහෝ කලක් විපිළිසර වේවි.

1231. මේ ගුණමකු බව තමයි, සත්වයන්ගේ ගුණ

මකන්නෙ. මාන්තය විසින් මේ සත්වයන්ව ව්‍යාප්ත දානවා. ඉතින් ඒ සත්වයන් ඒ නිසාම නිරයට වැටෙනවා. නිරයේ වැටිල බොහෝ කලක් ශෝක කරනවා.

1232. නිවන් මගේ ගමන් කරල යහපත් වැඩපිළිවෙලක යෙදිල ජය ලබාගත් භික්ෂුව කවදාවත් ශෝක කරන්නෙ නෑ. කීර්තියක් සැපයක් අත් විදින ඒ භික්ෂුව සත්‍යයට පැමිණිලා ධර්මය දකින කෙනා කියලයි නුවණැත්තන් කියන්නෙ.

1233. ඒ නිසා කෙලෙස් හුල් නැති කරගන්න. චීර්ය වඩන්න. නීවරණ ප්‍රභාණය කරන්න. පිරිසිදු බවට පත්වෙන්න. මාන්තය නැති කරන්න. සන්සුන් සිතක් ඇති කරගන්න. විද්‍යාව පහළ කරගන්න. දුක අවසන් කරන්න.

1234. පින්වත් ගෞතමයනි, (පින්වත් ආනන්ද ස්වාමීන් වහන්සේ,) මගේ සිත දැන් කාමරාගයෙන් ගිනි ගන්නවා. හැම පැත්තෙන්ම මේ සිත ගිනි ගන්නවා. අනේ! මට අනුකම්පා කරල මේ රාග ගින්න නිවාදමන උපායක් කියල දෙන්න.

1235. ඇත්තෙන්ම ඔබ සංඥාවකට මුල වෙලා ඉන්නෙ. ඒ නිසයි ඔබේ සිත ගිනි ගන්නෙ. රාගය ඇති කරවන සුභ නිමිත්ත වහාම දුරු කරන්න.

1236. සකස් වෙච්ච හැමදෙයක්ම අනුන්ගේ දෙයක් හැටියට බලන්න. දුක් වශයෙන් බලන්න. තමන්ගේ දෙයක් හැටියට බලන්න එපා. ඒ මහා රාගය වහා නිවා දමන්න. ආයෙන් නම් මේ රාග ගින්නට ඔබ නොපිළිස්සේවා!

1237. සිත හොඳට එකඟ කරගෙන, සමාහිත කරගෙන,

අශුභ භාවනාව තුළ සිත වඩන්න. කායානුපස්සනාවේ සිහිය පිහිටුවා ගන්න. කලකිරීමම බහුල කරගෙන වාසය කරන්න.

1238. කෙලෙස් නිමිති නැති විදර්ශනා වඩන්න. සිත ඇතුළේ තිබෙන මාන්තය උදුරා දමන්න. මාන්තය අවබෝධ කරගෙන නිදහස් වෙන්න. උපශාන්ත සිතින් කල් ගෙවන්න.

1239. ඇත්තෙන්ම, තමාවත් පෙළන්නෙ නැති අනුන්ව ත් පෙළෙන්නෙ නැති වචන කතා කරන්ට ඕනෑ. ඒ වචනවලටයි සුභාෂිත කියන්නෙ.

1240. ප්‍රිය වචනමයි කතා කරන්ට ඕනෑ. කවුරුත් පිළිගන්නෙ ඒ ප්‍රිය වචනයි. නරක වචන අයින් කරල කාටත් ප්‍රිය උපදවන වචනයි කතා කරන්න ඕනෑ.

1241. ඇත්තෙන්ම සත්‍ය කියන්නෙ අමා වචනයක්. සත්‍ය සනාතන ධර්මයක්. ඒ නිසා සත්පුරුෂ උතුමන් වචන කතා කරද්දී සත්‍ය තුළ ඉන්නවා. අර්ථය තුළ ඉන්නවා. ධර්මය තුළ ඉන්නවා.

1242. භය නැතිකරල අමා නිවන කරා ගෙනයන යම් වචනයක් බුදු සම්ඥන් වදාළ සේක්ද දුක් නිමා කරන අන්න ඒ වචනය ලෝකයේ සියලු වචනවලට වඩා ශ්‍රේෂ්ඨයි.

1243. සැරියුත් සම්ඥන්ගේ ප්‍රඥාව ඉතා ගැඹුරුයි. පුද්ගලාකාර නුවණක් තියෙන්නෙ. මාර්ගයක්, අමාර්ගයත් තෝරාදෙන්නට අතිශයින්ම දක්ෂයි. මහා ප්‍රඥාවෙනුයි ඒ සැරියුත් තෙරුන් හික්මුන්ට දහම් දෙසන්නෙ.

1244. උත්වහන්සේට පුළුවනි කෙටියෙනුත් දහම් දෙසන්ට. උත්වහන්සේට පුළුවනි විස්තර වශයෙනුත් දහම් දෙසන්ට.

සැලලිහිණියෙකු ගේ වගේ මිහිරි හඬක් තියෙනවා. ධර්මය දේශනා කරනට පටන් ගත්තහම දිගින් දිගටම උන්වහන්සේගේ ප්‍රතිභා ශක්තිය මතු වෙලා එනවා.

1245. ඒ මිහිරි, සිත්කළු වචන හැම දෙනෙක්ම අහගෙන ඉන්නවා. දෙසවන් පිනවන මිහිරි ස්වරයෙන් යුතු ඒ වචන අසන්නට භික්ෂූන් හරි කැමතියි. කණ් යොමු කරගෙන අසාගෙන ඉන්නෙ හරි ප්‍රීතිමත් සිතකින්.

1246. අද පුත් පොහෝ දවසක්. පිරිසිදු උපෝසථය කරනට පන්සියක් රහතන් වහන්සේලා වැඩල ඉන්නෙ. භව බන්ධන නැති කරපු, පුනර්භවය විනාශ කළ, දුකින් නිදහස් වූ ඒ සියලු භික්ෂූන්ම ඉසිවරයන් වහන්සේලාය.

1247. මහා සාගරය සීමා කරගෙන තිබෙන මේ පෘථිවිය සිසාරා ඇමැතිවරුන් පිරිවරාගෙන සැරිසරන සක්විති රජෙක් වගේ.

1248. ඒ විදිහමයි මාර සේනාව පරදවලා ජය අරගෙන සිටින ත්‍රිවිද්‍යාව ලබාගත්තු ශ්‍රාවකයින් පිරිවරා ගෙනයි අනුත්තර වූ ශාස්තෘන් වහන්සේ සැරිසරා වඩින්නෙ.

1249. රහතන් වහන්සේලා කියන්නෙ භාග්‍යවතුන් වහන්සේගෙ දරුවෝ. අසරණ වූ කිසි දෙයක් උන්වහන්සේලා තුළ නෑ. තෘෂ්ණා හුල උදුරා දමන හිරු ගොත් වංශයේ උපන් මුනිදාණන් වන්දනා කරන,

1250. දාහකට වැඩි මේ භික්ෂු පිරිස සුගතයන් වහන්සේමයි ඇසුරු කරන්නෙ. උන්වහන්සේ අපට කියල දුන්නෙ, කිසිම ආකාරයකින් බියක් ඇති නොවන, නිකෙලෙස් වූ “අමා නිවන නම් ධර්මය”යි.

1251. සම්බුදු සම්ඳුන් වදාරණ ඒ නිර්මල ධර්මය තමයි හික්ෂුන් අසන්නේ. හික්ෂු සංඝයා පිරිවරා ගෙන බුදු සම්ඳුන් වැඩසිටින ඒ දර්ශනය අතිශයින්ම සුන්දරයි.

1252. ඉසිවරුන් අතර හක්වැනි පරම ඉසිවරයා යැයි කිව හැකි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ “නාග” වන සේක. ශ්‍රාවක ජනයා වෙත දහම් වැසි වසින්තේ මහා වැස්සක් වහිනවා වගෙයි.

1253. මං දිවා විහරණයෙන් නික්මිලා මෙහි පැමිණුනේ ශාස්තෘන් වහන්සේව බැහැ දකින්නටයි. මහා වීරයාණෙනි, ඔබ වහන්සේගේ පා කමල් වදින්නේ වංගීස නම් වූ ශ්‍රාවක හික්ෂුවයි.

1254. බුදු සම්ඳුන් දෙස බලනු මැනවි. උන්වහන්සේ මාරයාගේ කෙලෙස් මාර්ගය වහල දැමීමා. කෙලෙස් හුල් නැති කළා. නිදහසේ හැසිරෙන්නේ. විස්තර විභාග වශයෙන් සදහම් කියල දෙනවා. හැම බන්ධනයෙන්ම නිදහස් කරවල මේ සත්වයන්ව කෙලෙස්වලින් මුදවනවා.

1255. උන්වහන්සේ නිවන් මග වදාළේ මේ කෙලෙස් සැඩ පහරින් එතෙර වීම පිණිසමයි. නොයෙක් ආකාරයෙන් ඒ අමා නිවන් මග කියා දෙන කොට හික්ෂුන් වහන්සේලාද ඒ කැළඹීම් රහිත අමා නිවනේම පිහිටියා.

1256. සදහම් ආලෝකය උදාකරන, පවතින හැමදෙයක්ම ඉක්මවා යන ධර්මයක් තමයි උන්වහන්සේ අවබෝධ කළේ. තමන් වහන්සේ සාක්ෂාත් කළ ඒ උතුම් ධර්මය ඉස්සෙල්ලාම කියා දුන්නේ පස්වග මහණුන්ටයි.

1257. ඉතින් මෙතරම් සුන්දර ලෙස දේශනා කර තිබෙන ධර්මයක් තියෙන කොට ඒ ධර්මය දන්න කොට ප්‍රමාද

වන්නෙ කුමටද? එ නිසා හැමකිස්සේම භාග්‍යවතුන් වහන්සේට නමස්කාර කරනට ඕනෑ. අප්‍රමාදීව ධර්මයේ හැසිරෙන්නට ඕනෑ.

1258. දැඩි වීරියෙන් යුතු බුද්ධානුබුද්ධ වූ ඒ කොණ්ඩඤ්ඤ නම් රහතන් වහන්සේ හැම කිස්සේම විවේක සැපයෙන් තමයි වැඩසිටියේ.

1259. ශාස්තෘන් වහන්සේගේ අවවාද පිළිඅරගෙන හික්මෙන ශ්‍රාවකයෙක් යම් අර්ථයක් ලැබුවද, අප්‍රමාදීව හික්මෙන සියලු ශ්‍රාවකයන් ඒ අර්ථය ලබාගත්තා.

1260. ඒ කොණ්ඩඤ්ඤ තෙරුන් මහානුභාව සම්පන්නයි. අනුන්ගේ සිත් දැනගන්නා නුවණින් යුක්තයි. බුදු සම්ඳුන්ගේ දායාදයක්. උන්වහන්සේ තම ශාස්තෘන් වහන්සේගේ සිරි පා කමල් වන්දනා කරනවා.

1261. ත්‍රිවිද්‍යාලාභී ඒ ශ්‍රාවකයෝ මාරයාගේ ඇසුරින් ඉවත් වෙලයි ඉන්නෙ. දුකින් එතෙරට වැඩි බුදු සම්ඳුන් ඉසිගිලියේ කළුගල් තලාවේ වැඩ ඉන්නකොට ඒ ශ්‍රාවකයින් උන්වහන්සේව පිරිවරා ගන්නවා.

1262. මුගලන් තෙරුන්ගේ ඉර්ධිමත් බව හරි පුදුමයි. කෙලෙසුන්ගෙන් නිදහස් වෙච්ච නිකෙලෙස් හිතක් උන්වහන්සේට තියෙන්නෙ. ඉතින් උන්වහන්සේට පුළුවන් තමන්ගේ සිතින් ඒ හික්ෂුන්ගේ සිත් ගැන කියනට.

1263. මේ විදිහේ විවිධාකාර හැකියාවන් උන්වහන්සේලාට තියෙනවා. සියලු ගුණයෙන් සපිරුණ බුදු සම්ඳුන්ව පිරිවරා ගෙන ඉන්නෙ එවැනි හික්ෂුන් තමයි.

1264. වලාකුළු නැති ආකාසයේ පුන් සඳ මඬල

බබළනකොට හරි ලස්සනයි. හැම බාධාවක්ම ඉවත් වෙලා හිරු මඬල බබළනකොටත් හරි ලස්සනයි.

අංගීරස මහා මුනිවරයාණනි, ඔබවහන්සේත් ඒ වගේමයි. හැමදෙයක්ම අභිබවා කීර්තියෙන් බබළනවා.

1265. මට ලස්සනට කවි හදන්ට පුළුවන්. ඉස්සර මං ඒ ගැන මත් වෙලා හිටියේ. ඉතින් මං ගමින් ගමට නගරයෙන් නගරට ඇවිද ගෙන ගියා. ඒ ගමනේදී තමයි හැම දේකින්ම එතෙර වුණ භාග්‍යවත් බුදු සම්මුත්ත දැක ගන්නට ලැබුණේ.

1266. දුකින් එතෙරට වැඩි බුදු සම්මුත්ත මටත් දහම් දෙසා වදාළා. ඒ ධර්මය ගැන මං ගොඩක් පැහැදුණා. ඇත්තෙන්ම අපේ යහපත පිණිසමයි මේ තුනුරුවන් අපට ලැබුණේ.

1267. මං සම්මුත්ත වදාළ උතුම් වචන හොඳට අසාගත්තා. ස්කන්ධ, ධාතු, ආයතන ගැන දැනගත්තා. මාත් බුදු සසුනේ මහණ වුණා.

1268. කාන්තාවන්, පුරුෂයින් බොහෝ දෙනෙක් බුදු සම්මුත්තගේ අවවාදයෙහි පිහිටා කටයුතු කරනවා. ඇත්තෙන්ම බොහෝ දෙනෙකුගේ යහපත පිණිසයි තථාගතයන් වහන්සේලා ලෝකෙට පහළ වෙන්නේ.

1269. නිවන් මගට බැසගත්ත ඒ භික්ෂු භික්ෂුණි පිරිස ඒ අමා නිවන සාක්ෂාත් කරගත්තා නම්, ඔවුන්ට හිත සුව පිණිසමයි බුදු සම්මුත්ත සම්බුද්ධත්වයට පත්වුණේ.

1270. හිරු ගොත් වංශයෙන් උපන් සදහම් ඇත් ඇති බුදු සම්මුත්ත ලෝකයාට මහත් අනුකම්පාවෙන්මයි මේ චතුරාර්ය සත්‍ය ධර්මය දේශනා කොට වදාළේ.

1271. දුක කියන්නේ ආර්ය සත්‍යයක්. දුකේ හටගැනීමත් ආර්ය සත්‍යයක්. දුක ඉක්මවා යාමත් ආර්ය සත්‍යයක්. ඒ දුක සංසිදුවන ආර්ය අෂ්ටාංගික මාර්ගයත් ආර්ය සත්‍යයක්.

1272. ඔන්න ඔය විදිහටයි ඒ ධර්මයේ ආර්ය සත්‍ය පෙන්නා දෙන්නේ. මාත් ඒ විදිහටම ඒ සත්‍යය දකගන්නා. උතුම් අර්ථය ලබා ගන්නා. බුදු සසුන සම්පූර්ණ කරගන්නා.

1273. මං මේ බුද්ධ ශාසනයට ඇතුල් වුණ එක ඉතාම යහපත් දෙයක්. බුදු සම්ඳුන් සම්පයෙන්ම මනා විස්තර ඇති මේ ධර්මය දැන ගත්තේ. ඒ ධර්මය මාත් සාක්ෂාත් කළා.

1274. අභිඤ්ඤාවන්ගේ පරතෙරට පත් වුණා. දිව්‍ය කණත් පිරිසිදු කර ගත්ත. ත්‍රිවිද්‍යාවත් ලබා ගත්ත. ඉරිඬි බලයට පත් වුණා. අනුන්ගේ සිත් දැනගන්නටත් දක්ෂ වුණා. මේ ජීවිතයේදී සියලු සැක සංකා නැති කරන,

1275. අලාමක ඥාණයකින් යුක්ත ශාස්තෘන් වහන්සේ ගෙන් මං අහන්ට කැමතියි, ඒ භික්ෂුවගේ ගුණ නුවණ පැතිරිලා ගිහින් තිබුණේ. නිව් ගිය සිතක් තිබුණේ. අග්ගාලව විහාරෙදී ඒ භික්ෂුව කලුරිය කළා.

1276. එයාගේ නම නිග්‍රෝධ කප්ප. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින්මයි ඒ උතුම් භික්ෂුවට ඒ නම තැබුවේ. පටන් ගත්ත වීරිය තුළමයි ඒ භික්ෂුවත් හිටියේ. ගැඹුරු ධර්මය දකිමින්, අමා නිවන පතමින්, බුදු සම්ඳුන්ට වන්දනා කරමින් ඒ භික්ෂුව හිටියේ.

1277. ශාක්‍ය මුනින්ද්‍රයාණනි, සියල්ලම දකින මුනිඳුනි, අපි කවුරුත් කැමතියි ඒ භික්ෂුව ගැන දැනගන්නට. අපේ

සවන් යුග යොමු වෙලා තියෙන්නෙ ඒ කරුණටමයි. ඔබ වහන්සේමයි අපේ ශාස්තෘන් වහන්සේ, ඔබ වහන්සේමයි අනුත්තර සම්ප්‍රදාණන්.

1278. සියල්ලම දකින මුනිදුනි. දෙවියන් පිරිවරා ගත් සක්දෙවිදුන් වගෙයි, ඔබවහන්සේ අප අතර වැඩ සිටින්නෙ. මහා නුවණැති මුනිදුනි, ඒ හික්ෂුව ගැන අපට කියා දෙන්න. අපේ සැකය දුරු කර දමන්න. ඒ හික්ෂුව පිරිනිවන් පෑ සේක්ද?

1279. ලෝකයේ මුළාවන මාර්ගය කියන්නෙ අවිද්‍යාවටයි. ඒ අවිද්‍යාව පැත්තෙ තියෙන සැක සිහන කෙලෙස් ගැට තථාගතයන් වහන්සේට නෑ. ඇත්තෙන්ම ලෝකෙ හැම දෙනාගෙම “උතුම් ඇස” කියල කියන්නෙ ඔබවහන්සේටයි.

1280. ලොකු වැහි වළාකුළු සැඩ සුළංවලින් ගහගෙන යනව වගේ, හිත්වල උපදින කෙලෙස් බුදු සමිදුන් ප්‍රභාණය නොකළා නම්, මුළු ලෝකෙම වැහිල තියෙන්නෙ අඳුරින් විතරයි. එහෙම වුණා නම් කවදාවත් නුවණින් බබලන මිනිස්සු බිහිවෙන්නෙ නෑ.

1281. ලෝකය එළිය කරන්නෙ ඤාණවන්ත මුනිවරු විසිනුයි. බුදු සම්ප්‍රදාණනි! ඔබවහන්සේ ගැනත් මට හිතෙන්නෙ ඒ විදිහටමයි. ධ්‍යාන විදර්ශනා තියෙන මුනිදුන් ළඟටයි අපිත් ආවෙ. අනේ ස්වාමීනි, ඒ නිග්‍රෝධ කප්ප තෙරුන් ගැන අපට කියා දෙන සේක්වා!

1282. ඒ මිහිරි හඬින් අර්ථ රස වැගිරෙනවා. ඉතා රසවත් විදිහටයි ඒ වචන එකතු වෙන්නෙ. මිහිරි නාදයකින් යුක්ත ඒ ස්වරයෙන් ධර්මය වදාළ මැනව. හංසයෙක් බෙල්ල ඔසවල කුප්පය කරනවා වගේ, මිහිරි හඬින් යුක්ත ඒ

ලස්සන වචන වලින් අපට කියා දෙන්න. සිත් සෘජු කරගෙන අපි අහගෙන ඉන්නම්.

1283. ඉපදෙන මැරෙන ලෝකය ඉතිරි නැතිවම නැති කරපු, සියලු පාපයන්ම සෝදා ඉවත් කරපු, බුදු සම්පූර්ණ ලවා තමයි මිහිරි ධර්මය දේශනා කරවන්නේ. පෘථග්ජන උදවිය වගේ හිතට එන එන දේ කීරීමක් තර්කානුකූලවත් නෑ. උන්වහන්සේලා නුවණින් සලකලයි හැමදෙයක්ම කරන්නේ.

1284. ඉතා පැහැදිලි විදිහටයි සද්ධර්මය පවසන්නේ. සෘජු ප්‍රඥාවක් තියෙන්නේ. බුදු සම්පූර්ණයෙන් ගුණ සම්පත් අපි පිළිගන්නවා. අපි දැන එක්කොට වන්දනා කරගෙන මේ කියන්නේ. මහා ප්‍රඥාවන්තයාණනි, අපටත් ඥාණය දෙනු මැනව.

1285. අලාමක ප්‍රඥා ඇති වීරයාණන්, හැමදෙයක්ම අවබෝධ කරගත් මුනිඳුනි, අපව මුලාවෙන් මුදවා ගන්නා සේක්වා! නියංසායෙන් දුක් විඳින කෙනෙක් මහා වැස්සට කැමැති වෙනවා වගේ, අපිත් ධර්මය අසන්ට කැමැතියි. දහම් වැසි වස්සන සේක්වා!

1286. අපගේ නිග්‍රෝධ කප්ප තෙරුන් මේ උතුම් පැවිදි ජීවිතය ගත කළේ යම් අර්ථයක් ඇතුළත. එයාගේ ඒ අර්ථය ඉෂ්ට වුණාද? උන්වහන්සේ පිරිනිවන් පෑ සේක් ද? නැතිනම් කෙලෙස් සහිතවද අපවත් වුණේ. ඒ ගැන දැනගන්නටයි අපි කැමැති.

1287. (භාග්‍යවතුන් වහන්සේ) නාම රූපවලින් සකස් වුණ මේ ලෝකේ බොහෝ කාලයක් මුළුල්ලේ එයා තුළ තිබුණේ මාරයාගේ සැඩ පහරයි. ඒ තෘෂ්ණාව එයා නැති කරල

දූමමා. ඉපදෙන මැරෙණ ලෝකයෙන් සදහටම එතරෙ වුණා.

1288. (වංගීස සමිඳු) උත්තම ඉසිවරයාණනි, ඔබ වහන්සේගේ ඒ වචනය ඇහුවට පස්සේ මං පැහැදිලා ගියා. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ගෙන් මං අහපු දෙයක් කවදාවත් හිස් වුණේ නෑ. උතුම් බ්‍රාහ්මණයන් වහන්සේ මාව රැවැට්ටුවෙ නෑ.

1289. ඒ හික්ෂුවත් කියන දේ ඒ විදිහටම කරන බුදු සමිඳුන්ගේ ශ්‍රාවකයෙක්. නුවණ යොදවලාමයි මාරයාගේ මායාකාරී දල කඩල බිඳල දූමමෙ.

1290. නිග්‍රෝධ කප්ප තෙරුන්ගේ හැම සුල මුලක්ම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දකගත්තා. ඇත්තෙන්ම එතෙර වෙන්ට අතිශයින්ම දුෂ්කර වූ මේ මාර විජ්‍යයෙන් කප්ප තෙරුන් එතෙර වුණා.

1291. නරෝත්තමයාණනි, දේවානිදේව වූ ඔබවහන්සේට මං වන්දනා කරනවා. මහා හස්තිරාජයෙක් වගේ ඉන්න බුදු සමිඳුන්ගේ අනුජාත පුත්‍රයෙක් වූ ළයෙහි උපන් පුත්‍රයෙක් වූ මහා වීරියවන්තයෙක් වූ නිග්‍රෝධ කප්ප කියන උතුම් හස්තියාටත් මං වන්දනා කරනවා.

මේ වනාහී ආයුෂ්මත් වංගීස නම් රහත් මුනිදුන් වදාළ ගාථාවන්ය

මහා නිපාතය නිමා විය.

(ගාථා හත්තළු බැගින් වදාළ කොටස නිමා විය)

රහතන් වහන්සේලා වදාළ ගාථාවන් නිමා විය.

(රේර ගාථා නිට්ඨිතා)

ඒ භාග්‍යවත් අරහත් සම්මා සම්බුදුරජාණන් වහන්සේට
මාගේ සමස්කාරය වේවා!

රහත් භික්ෂුණීන් වහන්සේලා වදාළ ගාථා
(ථේරී ගාථා)

1. පළමු නිපාතය

(ගාථා එක බැගින් වදාළ කොටස)

1.1. එක්තරා රහත් තෙරණියකගේ ගාථාව

1. පින්වත් භික්ෂුණීන් වහන්ස, පාංශුකුල වස්ත්‍රයෙන්
මසාගත්ත සිවුරු පොරව ගත්තට පස්සෙ හරිම සැප සේ
වාසය කරන්නට පුළුවන්. ඔබේ රාගයත් ප්‍රභාණය වෙලා
සංසිද්දිල ගියේ භාජනේක මැල්ලුමක් රොස් වුණා වගෙයි.
මේ වනාහි එක්තරා රහත් තෙරණියක වදාළ ගාථාවයි.

1.2. මුත්තා තෙරණිය ගේ ගාථාව.

2. පින්වත් මුත්තා, මාරයාගේ ග්‍රහණයෙන් ඔයත්
ගැලවිලා යන්නට ඕන. රාහුගේ ග්‍රහණයෙන් පුත්සඳ මිදිල
යනවා වගෙයි. කෙලෙස් වලින් නිදහස් වෙලා ගිය සිතින්
ණයක් නැතිවයි පිණ්ඩපාතෙ වළඳන්න ඕන.
මේ වනාහි මුත්තා නම් රහත් තෙරණිය වදාළ ගාථාවයි.

1.3. පුණ්ණා තෙරණියගේ ගාථාව

3. පින්වත් පුණ්ණා, පසළොස්වක පොතෝ දවසේ සඳක් වගේ උතුම් ගුණධර්මවලින් ජීවිතේ පුරව ගන්ට ඕන. ප්‍රඥාව සම්පූර්ණ කරගෙන මේ අවිද්‍යා අන්ධකාරය පලා දමන්න.

මේ වනාහි පුණ්ණා නම් රහත් තෙරණිය වදාළ ගාථාවයි.

1.4. තිස්සා තෙරණියගේ ගාථාව

4. පින්වත් තිස්සා. සීල, සමාධි, ප්‍රඥාවේ හික්මෙන්න. මේ දුර්ලභ අවස්ථාව මග හැරගන්ට නම් එපා! සියලු බන්ධයන්ගෙන් නිදහස් වෙන්න. නිකලෙස් කෙනෙක් හැටියට ලෝකේ ජීවත් වෙන්න.

මේ වනාහි තිස්සා නම් රහත් තෙරණිය වදාළ ගාථාවයි.

1.5. තිස්සා තෙරණියගේ ගාථාව

5. පින්වත් තිස්සා, ධර්මයේම හැසිරෙන්න. මේ දුර්ලභ අවස්ථාව මග හැරගන්ට නම් එපා! මේ උතුම් අවස්ථාව මග හැරගත් උදවිය නිරයේ වැටිල දුක් විඳිනවා

මේ වනාහි තිස්සා නම් රහත් තෙරණිය වදාළ ගාථාවයි.

1.6. ධීරා තෙරණියගේ ගාථාව

6. පින්වත් ධීරා, දුක් නැතිවීම වන “නිවන” යි ස්පර්ශ කළ යුත්තේ. අකුසල සඤ්ඤා සංසිද්ධි සැපයක්. ඒ නිසා මේ කෙලෙස්වලින් නිදහස් වූ අනුත්තර නිවනම ලබාගන්න.

මේ වනාහි ධීරා නම් රහත් තෙරණිය වදාළ ගාථාවයි.

1.7. වීරා තෙරණිය ගේ ගාථාව.

7. පින්වත් භික්ෂුණිය වීරා, ශ්‍රද්ධා ආදී ඉන්ද්‍රියයන් මහත් වීරියෙන් යුක්තව දියුණු කරගන්න. ධර්මයේම, හැසිරෙන්න. සේනා සහිත මාරයාව පරාජය කරල අවසන් සිරුර විතරක් දරාගන්න.

මේ වනාහී වීරා නම් රහත් තෙරණිය වදාළ ගාථාවයි.

1.8. මිත්තා තෙරණියගේ ගාථාව

8. පින්වත් මිත්තා, ශ්‍රද්ධාවෙන් මහණ වෙච්ච ඔයා කළ්‍යාණ මිත්‍රයන්ගේ ආශ්‍රයට කැමති වන්න. උතුම් අරහත්වය උදෙසාම කුසල් දහම් වඩන්න.

මේ වනාහී මිත්තා නම් රහත් තෙරණිය වදාළ ගාථාවයි.

1.9. හද්‍යා තෙරණියගේ ගාථාව

9. පින්වත් හද්‍යා, ශ්‍රද්ධාවෙන්මයි ඔයත් මහණ වුණේ. ඉතින් ඔයත් ඒ හද වූ සුන්දර වූ ධර්මයේ ඇලී වසන්න. උතුම් අරහත්වය උදෙසා මේ කුසල් නම් බෝධිපාක්ෂික ධර්මයත් වඩන්න.

මේ වනාහී හද්‍යා නම් රහත් තෙරණිය වදාළ ගාථාවයි.

1.10. උපසමා තෙරණිය ගේ ගාථාව.

10. පින්වත් උපසමා, මේ මාරයාගේ රාජධානියෙන් මිදෙන්නට අතිශයින්ම දූෂිතරයි. කොහොම හරි සසර සැඬ පහරින් එතෙර වෙන්න. සේනා සහිත මාරයාව පරදවා දාන්න. අවසන් සිරුරක් දරන කෙනෙක් වෙන්න.

මේ වනාහී උපසමා නම් රහත් තෙරණිය වදාළ ගාථාවයි.

1.11. මුත්තා තෙරණියගේ ගාථාව

11. මං හැම දෙයකින්ම මිදිවිට එකමයි හොඳ. මං තුන් කුදෙහුත් මිදුණා. ඒ කියන්නේ, වංගෙඩියෙහුත් මිදුණා, මෝල් ගහෙහුත් මිදුණා. ස්වාමියාගෙහුත් මිදුණා. ඉපදෙන මැරෙණ ලෝකයෙහුත් මිදුණා. මේ හව රැහැන වූ තෘෂ්ණාවෙහුත් මිදුණා.

මේ වනාහී මුත්තා නම් රහත් තෙරණිය වදාළ ගාථාවයි.

1.12. ධම්මදින්නා තෙරණියගේ ගාථාව

12. නිවන් දකින්නටමයි හිතේ ආසාව ඇති වුණේ. වෙන දේකට වසඟ වුණේ නෑ. මනසින් නිවන ස්පර්ශ කරගත්තා. කාමයන් පිළිබඳ සිත බැඳී නැති ජීවිතය ඇති කෙනාට 'උඩුගං බලා යන්නී' කියලයි කියන්නේ.

මේ වනාහී ධම්මදින්නා නම් රහත් තෙරණිය වදාළ ගාථාවයි.

1.13. විසාඛා තෙරණියගේ ගාථාව

13. යමක් කළාට පස්සෙ ඒ ගැන නොතැවී ඉන්න නම් අන්න ඒ බුද්ධානුශාසනාවයි කරන්නට ඕන. වහා පා සෝදාගෙන එකත්පස්ව හිඳගන්න.

මේ වනාහී විසාඛා නම් රහත් තෙරණිය වදාළ ගාථාවයි.

1.14. සුමනා තෙරණියගේ ගාථාව

14. මේ සතර මහා ධාතුන්ගේ පැවැත්ම දුකක් වශයෙන් අවබෝධ වුණාට පස්සෙ ආයෙත් ඉපදෙන සංසාරයට නම් එන්න එපා. හවය ගැන තියෙන ආශාව නැති කරගෙන උපශාන්ත සිතින් කල් ගෙවන්න.

මේ වනාහී මුත්තා නම් රහත් තෙරණිය වදාළ ගාථාවයි.

1.15. උත්තරා නම් තෙරණිය වදාළ ගාථාව

15. මං කයෙන් සංවර වුණා. වචනයෙනුත් සංවර වුණා. සිතිනුත් සංවර වුණා. තණ්හාව මුලින්ම උදුරල දැමීමා. සිසිල් වුණා. නිවිල ගියා.

මේ වනාහී උත්තරා නම් රහත් තෙරණිය වදාළ ගාථාවයි.

1.16. වයසට ගොස් පැවිදි වූ සුමනා තෙරණියගේ ගාථාව

16. පින්වත් වැඩිමහළු තැනැත්තිය, පාංශුකුල රෙදිවලින් මසා ගත්ත සිවුරු පෙරවා ගෙන සුවසේ සැතපෙන්න. ඔබගේ රාගය සංසිදිල තියෙන්නෙ. එනිසා සිහිල් වෙලා නිවී යන්න.

මේ වනාහී වයසට ගොස් පැවිදි වූ සුමනා නම් රහත් තෙරණිය වදාළ ගාථාවයි.

1.17. ධම්මා තෙරණියගේ ගාථාව

17. මං හිරියේ ගොඩක් දුර්වල වෙලා. හැමිටියෙ එල්ලී ගෙන පිණ්ඩපාතෙ වඩින කොට මගේ අත් පා වෙවුලනවා. ඉතින් මාව එතැනම බිම වැටුණා. ඒ වෙලාවෙ මේ ශරීරයේ ආදීනව හොඳට ප්‍රකට වුණා. මගේ සිත කෙලෙසුන්ගෙන් නිදහස් වුණා.

මේ වනාහී ධම්මා නම් රහත් තෙරණිය වදාළ ගාථාවයි.

1.18. සංඝා තෙරණියගේ ගාථාව

18. මං ප්‍රියමනාප දූ දරුවන් අත්හැරියා. හරක බාන

අත්හැරියා. ගිහි ගෙදර අත්හැරියා. මහණ වුණා. අන්තිමේදී රාග ද්වේෂත් අත්හැරියා. අවිද්‍යාවත් නැති කළා. තෘෂ්ණාව මුලින්ම උදුරල දැමීමා. උපශාන්ත වුණා. නිවුණ කෙනෙක් වුණා.

මේ වනාහි සංඝා නම් රහත් තෙරණිය වදාළ ගාථාවයි.

පළමුවෙනි නිපාතය නිමා විය.

(ගාථා එක බැගින් වදාළ කොටස නිමා විය)

2. දෙවෙනි නිපාතය

2.1. අභිරුපී නන්දා තෙරණියගේ ගාථා

19. පින්වත් නන්දා, නිතර ලෙඩ දුකින් පෙළෙන, කුණු වෙලා යන මේ පිළිකුල් ශරීරය දෙස නුවණින්ම බලන්න. සිත හොඳට එකඟ කරගෙන අසුභ භාවනාව වඩන්න.

20. කෙලෙස් සටහන් නැති විදර්ශනාව වඩන්න. හිතේ තියෙන මානය මුලින්ම උදුරල දාන්න. අවබෝධයෙන්ම මානය නැති කරල, උපශාන්තව ජීවත් වෙන්න.

මේ වනාහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් නන්දා නම් සික්ඛමානාවට නිරතුරුව අවවාද වශයෙන් වදාළ ගාථාවන්ය.

2.2. ඡේන්තා තෙරණියගේ ගාථා

21. බුදු සම්මාණන් තමයි අමා නිවනට පමුණුවන මාර්ගය වන මේ බොජ්ඣංග ධර්ම හත වදාළේ. ඉතින් මාත් ඒ ධර්ම ඔක්කොම දියුණු කරගත්තා.

22. මාක් ධර්මය තුළින් ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේව දක ගත්තා. මේ තමයි මගේ අන්තිම ශරීරය. ඉපදෙන සංසාර ගෙවිල ගියා. දැන් ඉතින් ආයෙත් හවයක් නෑ.

මේ වනාහී ජෛන්‍යා නම් රහත් තෙරණිය වදාළ ගාථාවන්ය.

2.3. සුමංගල මාතා තෙරණියගේ ගාථා

23. හැමදේකින්ම මිදුණු ඔයා, හැමදේකින්ම මිදුණු ඔයා, මෝල් ගහෙනුත් නිදහස් වුණ එක තමයි හොඳ. මගේ සැමියා කිසිම ලැජ්ජාවක් නැති මිනිහෙක්. මං ඒ මිනිහගෙ කුඩෙටුවත් කැමති නෑ. මං බත් උයපු හැළියෙනුත් පිළුණු ගඳ ආවෙ.

24. “චිට් චිට්” සද්දයෙන් මං මේ රාග ද්වේෂත් නැති කරල දැමීමා. මං දැන් ගහක් සෙවණට ගියාම, හප්පා! තියෙන සැපයක්! මං හරිම සැප සේ ධ්‍යාන වඩනවා.

මේ වනාහී සුමංගල මාතා නම් රහත් තෙරණිය වදාළ ගාථාවන්ය.

2.4. අඛිඞ්කාසි තෙරණියගේ ගාථා

25. “කාශී” ජනපදයට ලැබෙන බදු ආදායම වගේම ආදායමක් ඉස්සර මට ලැබුණා. ඒ පුංචි නගරෙ හිටි මිනිස්සු ඒ ආදායමේ අගය මැනල, ඒකෙන් බාගයක වටිනාකම තක්සේරු කරල මාව “අභිචාරිකා” තනතුරේ තිබ්බා.

26. එහෙත් මං දැන් අවබෝධයෙන්මයි රූපය ගැන කළකිරිල ඉන්නෙ. ඒ නිසාමයි විරාගයට පත්වෙලා ඉන්නෙ. නැවත නැවත සැරිසරන ඉපිද ඉපිද යන මේ සංසාරෙට නම් මං ආයෙත් දුවන්නෙ නෑ. මං ත්‍රිවිද්‍යාව ලබාගත්තා. බුදු සසුන සම්පූර්ණ කරගත්තා.

මේ වනාහි අභිඤ්ඤා නම් රහත් තෙරණිය වදාළ ගාථාවන්ය.

2.5. චිත්තා තෙරණියගේ ගාථා

27. මං ගොඩක් කෙට්ටයි. ලෙඩ වෙලා, දුර්වල වෙලා ඉන්නෙ. ඒත් මං හැරමිටියේ එල්ලී ගෙන ගිජුකුළු පර්වතේට නැග ගත්තා.

28. පාත්තරේ මුනින් නවල පැත්තකින් තිබ්බා. දෙපට සිවුරත් පැත්තකින් තිබ්බා. ගල් පර්වතයේ මත වාඩිවුණා. මේ ජීවිතේ තුළ තිබ්බ “අවිද්‍යාව” නම් වූ කළුවර කෙලෙස් කඳ නැති කරල දැමීමා.

මේ වනාහි චිත්තා නම් රහත් තෙරණිය වදාළ ගාථාවන්ය.

2.6. මෙත්තිකා තෙරණියගේ ගාථා

29. මං ගොඩක් දුකට පත්වෙලා හිටියේ. දුර්වල වෙලා හිටියේ. තරුණ කාලෙ ගෙවිල ගිහින් හිටියේ. ඒ වුණත් මං හැරමිටියේ එල්ලී ගෙන ගිජුකුළු පර්වතයට නැග ගත්තා.

30. පාත්තරේ මුනින් නවල පැත්තකින් තිබ්බා. දෙපට සිවුරත් පැත්තකින් තිබ්බා. ගල් පර්වතේ මත වාඩිවුණා. එතනදී තමයි මගේ සිත ආශ්‍රවයන්ගෙන් නිදහස් වුණේ. මාත් ත්‍රිවිද්‍යාව ලබාගත්තා. බුදු සසුන සම්පූර්ණ කරගත්තා.

මේ වනාහි මෙත්තිකා නම් රහත් තෙරණිය වදාළ ගාථාවන්ය.

2.7. මෙත්තා තෙරණියගේ ගාථා

31. මං ඉස්සර ප්‍රාර්ථනා කළේ දිව්‍ය ලෝකෙක උපදින්නයි. සතර පෝයටම අටසිල් උපෝසථය සමාදන් වෙලා සිල් රැක්කා.

32. එහෙත් දෑන් මං, එක වරුවයි වළඳන්නෙ. හිස මුඩුකරගෙන පාත්තර, සිවුරු ඇතිවයි ඉන්නෙ. හඳවතේ තිබුණු ඔක්කොම කෙලෙස් නැතිකරල දෑම්මා. දෑන් මං දිව්‍ය ලෝකෙ පතන්නෙ නෑ.

මේ වනාහී මෙන්නා නම් රහත් තෙරණිය වදාළ ගාථාවන්ය.

2.8. අභය මාතා තෙරණියගේ ගාථා

33. පින්වත් අම්මේ, මේ යටි පතුලෙන් උඩත්, කෙස් රොදින් යටත් අතර පවතින මේ කුණුවෙලා යන පිළිකුල් ශරීරය දිහා නුවණින්ම බලන්න.

34. (තම පුතා වූ අභය තෙරුන්ගේ ඒ අවවාදය අනුව) මං ඒ විදිහටම ජීවිතේ දිහා බැලුවා. හැම රාගයක්ම නැති කරල දෑම්මා. කෙලෙස් දාහය මුලින්ම නැති කරල දෑම්මා. දෑන් මං සිහිල් වුණ කෙනෙක්. නිවිල ගිය කෙනෙක්.

මේ වනාහී අභය මාතා නම් රහත් තෙරණිය වදාළ ගාථාවන්ය.

2.9. අභයා තෙරණියගේ ගාථා

35. පින්වත් අභයා, පෘථග්ජන උදවිය ඇලී වාසය කරන මේ ශරීරය බිඳිලා යන එකක්. මම මේ කාරණය අවබෝධ කරගෙන ඉතා හොඳ සිතියෙන්ම කිසි බලාපොරොත්තුවක් නැතිව අත් හැරලා දානවා.

36. බොහෝ දුක් කම්කටොලු ඇති මේ ජීවිතය තුළ මං ඇලුණේ ධර්මයේ අප්‍රමාදී වීමටයි. තණ්හාව නැතිවෙලා ගියා. මම නිවනට පත්වුණා. බුද්ධ ශාසනය සම්පූර්ණ කරගත්තා.

මේ වනාහී අභයා නම් රහත් තෙරණිය වදාළ ගාථාවන්ය.

2.10. සාමා තෙරණියගේ ගාථා

37. ඉස්සර මට විත්ත සමාධියක් තිබුණෙම නැ. සිත කොහෙත්ම දමනය කරන්නට බැරි වුණා. මම දවසට හතර පස් වතාවක් ආරාමෙන් නික්මිලා ගියා.

38. ඒත් මං මේ වතාවේදී අටවෙනි රාත්‍රිය ගෙවෙන කොට තණ්හාව මුලින්ම නැති කරලා දෑමිමා. මං මේ දුක් සහිත ජීවිතය නිසාමයි අප්‍රමාදයේ ඇලී වාසය කළේ. තණ්හාව ක්ෂය වුණා. නිවන අවබෝධ කළා. බුද්ධ ශාසනය සම්පූර්ණ කරගත්තා.

මේ වනාහී සාමා නම් රහත් තෙරණිය වදාළ ගාථාවන්ය.

දෙවෙනි නිපාතය නිමා විය.

(ගාථා දෙක බැගින් වදාළ කොටස නිමා විය)

3. තුන්වෙනි නිපාතය

3.1. සාමා තෙරණියගේ ගාථා

39. මං මහණ වෙලා අවුරුදු විසි පහක්ම ගෙවුණා. මෙව්වර කාලයකට මගේ හිත තුළ සමාධි මාත්‍රයක් ඇති වුණේ නැ.

40. සිත දමනය කරගන්නට බැරිව, සමාධියක් ලබා ගත්ට බැරිව බුදු සම්පූර්ණයේ අවවාද සිහි කර කර මං ගොඩක් සංවේග වුණා.

41. බොහෝ දුක් සහිත මේ ජීවිතය නිසාමයි මං අප්‍රමාදයේ ඇලුණේ. තණ්හාව ක්ෂය වුණා. නිවන අවබෝධ කළා. බුද්ධ ශාසනය සම්පූර්ණ කරගත්තා. මං තණ්හාව නැති කරලා අදට දවස් හතයි.

මේ වනාහි සාමා නම් රහත් තෙරණිය වදාළ ගාථාවන්ය.

3.2. උත්තමා තෙරණියගේ ගාථා

42. මටත් විත්ත සමාධියක් ලබාගත්ට බැරි වුණා. සිත දමනය කරගත්ට බැරිවුණා. එතකොට මං දවසට හතර පස් වතාවක් ආරාමයෙන් පිටත් වෙලා ගියා.

43. මං ශ්‍රද්ධාව පිහිටුවා ගෙන හිටිය එක්තරා හික්ෂුණියක් ගැන. මං ඒ හික්ෂුණිය ළඟට ගියා. ඇය මට ස්කන්ධ, ධාතු ආයතන ගැන ධර්මය දේශනා කළා.

44. ඇ මට අනුශාසනා කරපු විදිහටම, ඇගේ ධර්මානුශාසනාව හොඳට අසාගෙන ඉන්න කොට මගේ හිතට සැපයක් ඇතිවුණා. මං එක පළඟින් දවස් හතක්ම හිටියා. මේ අවිද්‍යා අන්ධකාර කෙලෙස් කඳු පළල දාල, අට වෙනි දවසෙ තමයි කකුල් දිග ඇරියේ.

මේ වනාහි උත්තමා නම් රහත් තෙරණිය වදාළ ගාථාවන්ය.

3.3. උත්තමා නම් රහත් තෙරණියගේ ගාථා

45. බුදු සම්මාණන් තමයි අමා නිවනට පමුණුවන මේ සප්ත බොජ්ඣංග ධර්මයන් වදාළේ. මං ඒවා ඔක්කොම ඒ විදිහටම අනුගමනය කළා.

46. මං කැමති විදිහට ශුන්‍යතා සමාපත්ති, අනිමිත්ත සමාපත්ති ලබාගත්තා. දැන් මං බුදු සම්බුද්ධන්ගේ හදවතින්

උපන් දියණියක්. මං හැම තිස්සෙම නිවනට ඇලිලයි ඉන්නෙ.

47. දිව්‍ය මානුෂික, හැම කාමයක්ම මුලින්ම නසල දූම්ම. ඉපදෙන සංසාරය ගෙවල දූම්මා. දැන් ඉතින් ආයෙමත් හටයක් නෑ.

මේ වනාහී උන්නමා නම් රහත් තෙරණිය වදාළ ගාථාවන්ය.

3.4. දන්තිකා තෙරණියගේ ගාථා

48. මං දවල් කාලෙ ගිජුකුළු පර්වතේ ගත කරල, නික්මිලා යනකොට ගඟෙන් ගොඩට ආපු ඇතෙක් ගං තෙරේ ඉන්නව දක්කා.

49. හෙණ්ඩුවක් අතට ගත්ත මිනිහෙක් ඒ ඇතාට කිව්ව පය දික්කරන්ට කියල. ඇතා කකුල් දික්කලා. අර මිනිහා එතනින් තමයි ඇතාගෙ පිට උඩට නැග ගත්තේ.

50. මේ ඇතා ඉස්සර දමනය වෙච්ච එකෙක් නොවේ. මිනිස්සු තමයි ඇතාව දමනය කරල ගත්තෙ. ඉතින් මං බලාගෙන හිටිය මිනිසුන් විසින් දමනය කරපු ඒ ඇතා දිහා. ඒක මං හිතට ගත්තා. මාත් වනාන්තරේට ගිහිල්ල සිත දමනය කරල සමාධිමත් කළා.

මේ වනාහී දන්තිකා නම් රහත් තෙරණිය වදාළ ගාථාවන්ය.

3.5. උබ්බිරි තෙරණියගේ ගාථා

51. උබ්බිරි, දැන් ඔයා හඬ හඬා ඉන්නවා මේ වනයට ඇවිදින් "මගේ දුවේ, ජීව" කිය කියා. ඔයා දන්නවද අසුහාර දාහක් ජනතාව මේ සොහොනේ පුවච්චල තියෙනවා. ඒ ඔක්කොටම තිබුණේ "ජීව" කියන නම තමයි. ඉතින් ඔයා

හඬන්නේ ඒ ගොල්ලන් ගෙන් කවුරු ගැනද?

52. එතකොටම මගේ හදවතේ වේදනා ගෙනත් දීපු කාට්ටක් නොපෙනෙන දරු දුක නම් වූ යම් ශෝක හුලක් තිබුණද ඒ ශෝක හුළ ඉවත් කරගත්තා.

53. අද මං ඉන්නෙ ඒ ශෝක හුළ උදුරල දාල. තෘෂ්ණාව නැති කරල දාල නිවිල ගිහින්. බුදු සම්ප්‍රේෂණ වත්, සද්ධර්මයත් ආර්ය සංගරුවනත් මං සරණ කර ගත්ත.

මේ වනාහි උබ්බිඊ නම් රහත් තෙරණිය වදාළ ගාථාවන්ය.

3.6. සුක්කා තෙරණියගේ ගාථා

54. සුක්කා භික්ෂුණිය දේශනා කරන්නේ බුදු සම්ප්‍රේෂණ වදාළ ශ්‍රී සද්ධර්මයයි. ඉතින් ඒ ධර්මය අහන්ට මේ මිනිස්සු එන්නෙ නැත්නම්, මේ රජගහනුවර මිනිස්සු ඉන්නෙ මත්පැන් බීමලා වෙරිවෙලා නිදාගෙන ඉන්න උදවිය වගේ.

55. බුද්ධිමත් උදවිය නම් මේ ධර්මය අත්හරින්නෙ නෑ. මේ ධර්මය ස්වභාවයෙන්ම රසවත්. ගුණධර්ම නමැති රසවත් ඕජාවෙන් යුක්තයි. මේ සද්ධර්මය අහන්ට ඕන කාන්තාරයක වැසි ජලය පානය කරන කෙනෙක් වගෙයි.

56. සුක්කා භික්ෂුණිය ඉන්නෙ, කුසල් දහම්වලින් යුක්තවයි. විතරාගිවයි. සමාහිත සිතිනුයි. සේනා සහිත මාරයාව අද පරාජය කළා. දැන් මේ දරාගෙන ඉන්නෙ අන්තිම සිරුරයි.

මේ වනාහි සුක්කා නම් රහත් තෙරණිය වදාළ ගාථාවන්ය.

3.7. සේලා තෙරණියගේ ගාථා

57. (මාරයා) මේ ලෝකේ “නිවන” කියල දෙයක් නෑ. ඒ නිසා ඔයා මොකද මේ හුදෙකලාවේ විවේකෙන් ඉන්නේ? ගිහින් කාම සම්පත් අනුභව කරන්න. පස්සෙ ඒ ගැන ඔයා දුක්වෙන්න නම් එපා!

58. (ඒයි, මාරය) මේ කාමයන් කියන්නේ විස පොවාපු ආයුධ වගේ දෙයක්. පංච උපාදානස්සන්ධ කියන්නේ. මස් වැදලි වගේ දෙයක්. ඔබ ඒ කැමැතියි කියල කියපු දේ මට නම් අරතියක්මයි.

59. ඒ හැමදෙයක් ගැනම තිබුණ ආශාව නැති කරල දැමීමා. අවිද්‍යා අන්ධකාර කෙලෙස් කඳ පළා දැමීමා. මාරය, එහෙනම් මං ගැන දැනගන්න. මාරය, ඔය කාරණයෙන් නැසී ගියේ ඔබයි.

මේ වනාහී සේලා නම් රහත් තෙරණිය වදාළ ගාථාවන්ය.

3.8. සෝමා තෙරණියගේ ගාථා

60. (මාරයා) ඔය “අරහත්වය” කියන්නේ අවබෝධයට ඉතා දුෂ්කර දෙයක්. බුදුවරුන්, සෘෂිවරුන් වගේ උදවියයි ඒක අවබෝධ කරන්නේ. මේ ඇඟිලි දෙකේ නුවණ තියෙන ගැහැණියකට පුළුවන්ද එවැනි දෙයක් අවබෝධ කරගන්න?

61. (ඒයි, මාරය) සිත සමාධිමත් නම් අපේ ගැණුකම ගැන මොකක් කරන්නද? මේ ධර්මයත් හොඳට විදර්ශනා කරල නුවණ දියුණු කරගත්තහම ඔය ගැණුකම මොකක් කරන්නද?

62. හැමදෙයක් ගැනම ආශාව නැති කරල දැමීමා. අවිද්‍යා අඳුරු කෙලෙස් කඳ පළා දැමීමා. මාරය, ඔන්න ඔය විදිහටයි ඔබ මේ ගැන දැනගන්න ඕන. මාරය, ඔය කරුණෙන් නැසී

ගියේ ඔබයි.

මේ වනාහී සේලා නම් රහත් තෙරණිය වදාළ ගාථාවන්ය.

තුන්වෙනි නිපාතය නිමා විය.

(ගාථා තුන බැගින් වදාළ කොටස නිමා විය)

4. හතරවෙනි නිපාතය

4.1. හද්දාකාපිලානි තෙරණියගේ ගාථා

63. මහා කාශ්‍යප ශ්‍රාවකයන් වහන්සේ බුදු සමිඳුන්ගේ දායාදයක්. බුදු සමිඳුන්ගේ පුත්‍රත්වයක්. සමාහිත සිත් ඇති උන්වහන්සේ පෙර ගත කළ ජීවිත ගැනත්, ස්වර්ගය ගැනත්, අපාය ගැනත් දිවැසින් දකිනවා.

64. උන්වහන්සේ ඉපදීම ක්ෂය වෙලා අරහත්වයට පත් වෙලා ඉන්නේ. ත්‍රිවිද්‍යාව ලබාගෙන ඉන්නේ. උන්වහන්සේ සැබෑවට බ්‍රාහ්මණයෙක්.

65. හද්දාකාපිලානින් ඒ වගේමයි. ත්‍රිවිද්‍යාව ලබාගෙන ඉන්නේ. සේනා සහිත මාරයාව පරදවල ඉන්නේ. දෑන් ඇ දරාගෙන ඉන්නේ අන්තිම සිරුරයි.

66. අපි දෙන්නම මහණ වුණේ සංසාරෙ ආදීනව දැකලයි. අපි දෙන්නම දමනයට පත්වුණා. අරහත්වයට පත්වුණා. සිසිල් වුණා. නිවුණා.

මේ වනාහී හද්දාකාපිලානි නම් රහත් තෙරණිය වදාළ ගාථාවන්ය.

හතරවෙනි නිපාතය නිමා විය.

(ගාථා හතර බැගින් වදාළ කොටස නිමා විය)

5. පස්වෙනි නිපාතය

5.1. එක්තරා තෙරණියකගේ ගාථා

67. මං මහණ වෙලා අවුරුදු විසිපහක් ගෙවිල ගියා. මට ඇසුරු ගසන මොහොතක වෙලාවක් වත් සමාධිගත සිතක් ලබාගන්ට බැරිවුණා.

68. චිත්ත සමාධියක් ලබාගන්ට බැරිව, කාම රාගයෙන් තෙමිල ගිය සිතින්, මං හිටියේ. ඉතින් මං දැන හිසේ බැඳගෙන හඬ හඬා ආරාමය ඇතුළට ගියේ.

69. මං පැහැදිලා හිටිය එක භික්ෂුණියක් ගැන. අන්තිමේදී මං ඇ ළඟට ගියා. ඉතින් ඒ භික්ෂුණිය මට ස්කන්ධ ධාතු ආයතන ගැන ධර්මය දේශනා කළා.

70. ඒ භික්ෂුණිය කියාපු ධර්මය මං හිතට ගත්තා. එකත්පස්ව වාඩිවුණා. මං පුබ්බේ නිවාස ඤාණය සිහි කරන්ට දන්නවා. දිවැසත් පිරිසිදු කරගත්ත.

71. අනුන්ගේ සිත් දකින ඤාණයත් තියෙනවා. දිව්‍ය කණත් පිරිසිදු කරගත්ත. ඉර්ධි ප්‍රාතිහාර්ය පාන්ටත් පුළුවන්. ආශ්‍රවයත් ක්ෂය කරල අරහත්වයටත් පත්වුණා. මං මේ අභිඤ්ඤා ඔක්කොම ලැබුවා. බුද්ධ ශාසනය සම්පූර්ණ කරගත්තා.

මේ වනාහි එක්තරා රහත් තෙරණියක් වදාළ ගාථාවන්ය.

5.2. විමලා තෙරණියගේ ගාථා

72. මං ඉස්සර හරි ලස්සනයි. හරිම හැඩයි. හැම සැප සම්පතක්ම තිබුණා. මං ඒවයින් මුසපත් වුණා. යෙඟවන මදයෙන් මත්වුණා. හරි ම අහංකාර කමින් හිටියේ. අනිත් කාන්තාවන්ට පහත් කරල හිතුවෙ.

73. ඉතින් මං ඒ දවස්වල ලස්සනට ඇඳල මේ ශරීරය සරසගන්නවා. මෝඩ ජනතාවගේ වර්ණනාවන්ට ගැලපෙන විදිහට ඇඳගෙන “වේසා ගෙයි” දොරකඩට වෙලා ඉන්නවා. මුවන් අල්ලන්ට උගුල් අටවන වැද්දෙක් වගේ.

74. මං ඒ කාලෙ ඇඳුම් ඇන්දේ රහස් තැන් පිටට පෙනෙන විදිහට. මෝඩ ජනතාව මගේ ළඟට නිකම්ම ඇඳිල ආවා. මං උස් හඬින් හිතා වෙච්චි විවිධ මායාවල් කළා.

75. එහෙත් අද මං, හිස මුඩු කරගෙන, දෙපට සිවුරු දරාගෙන පිණ්ඩපාතෙ කරගෙන ජීවත් වෙනවා. ගස් යට කල් ගෙවනවා, ධ්‍යාන භාවනා කරනවා. මට සමාධිමත් සිතක් තියෙනවා.

76. දිව්‍ය මානුෂික හැම බන්ධනයක්ම මං නැතිකරල දුම්මා. හැම ආශ්‍රවයන්ම ගෙවල දුම්මා. සිසිල් වුණා. නිවුණා.

මේ වනාහි විමලා නම් රහත් තෙරණිය වදාළ ගාථාවන්ය.

5.3. සීහා තෙරණියගේ ගාථා

77. ඉස්සර මං හිතුවෙ වැරදි විදිහටමයි. කාමාශාවෙන් මේ සිත හරියට පීඩා වින්දා. ඉතින් මං හිටියෙ හිත දමනය කරගන්ට බැරිව. හිත හරියට විසිරිලා තිබුණා.

78. මං මේ අරමුණු සුභ වශයෙන් පිළිගත්තු නිසාමයි කෙලෙස් පීඩා ඇතිවුණේ. රාග සිතේ වසගයට ගිය නිසාමයි චිත්ත සමාධියක් ලබාගන්නට බැරිවුණේ.

79. මං ඒ දවස්වල හරිම කෙට්ටුයි. ඇඟපත විරූපි වෙලා, අවලස්සන වෙලා තිබුණේ. අවුරුදු හතක්ම මං මේ විදිහට දුක් වින්දා. කෙලෙස් නිසා දුක් විඳපු මට ගෙවී ගිය ෫ දවල් කිසි වෙලාවක පැවිදි සැපයක් (සමාධියක්) ලබාගන්නට බැරි වුණා.

80. අන්තිමේදී මං කඹයක් අරගෙන වනාන්තරේ ඇතුළට ගියා. මේ පහත් ගිහි ජීවිතේට බැසගන්නවට වඩා බෙල්ල වැලලා ගෙන මැරෙණ එක මට උතුම්.

81. තොණ්ඩුව හොඳට සකස් කරල ඒ කඹය ගහේ අත්තක බැන්දා. ඒ තොණ්ඩුව බෙල්ලට දා ගත්තා. එතකොට මගේ සිත හැම කෙලෙස්වලින්ම නිදහස් වුණා.

මේ වනාහි සීහා නම් රහත් තෙරණිය වදාළ ගාථාවන්ය.

5.4. සුන්දරී නන්දා තෙරණියගේ ගාථා

82. පින්වත් නන්දා, රෝග හටගන්න, අපිරිසිදු, කුණු ගඳ හමන, මේ ශරීරය දිහා නුවණින් බලන්න. හිත හොඳට එකඟ කරගෙන අසුභ භාවනාව වඩන්න.

83. මේ ශරීරයත් මළ කුණක් වගේ තමයි. මළ කුණත් මේ ශරීරය වගේ තමයි. මළ කුණේ තියෙන දේවල්මයි මේ ශරීරයේත් තියෙන්නේ. දුගඳයි. කුණු වැගිරෙනවා. ඒ වුණාට මෝඩ ජනතාව සතුටින් වැළඳ ගන්නෙත් මේ ශරීරයමයි.

84. ෫ දවල් දෙකේම මේ ශරීරය ගැන ඔය විදිහට

අසුභ වශයෙන් නුවණින් විමසන්න පටන් ගත්ත. මං තුළ ම ඇති වුණ ප්‍රඥාවෙන් මේකෙ ඇත්ත තත්වය දැක ගත්ට පුළුවන් වුණා.

85. ඔය විදියට අප්‍රමාදී ව නුවණින් විමසන කොට, 'තමා' කියා ගන්නා මේ කය ත්, 'අනුන්' කියා ගන්නා ඒ කය ත් සත්‍ය වශයෙන් ම මොකක් ද කියල අවබෝධ කරගත්ත.

86. මං එතකොට අවබෝධයෙන් ම යි කළකිරුණේ. මං තුළ ම විරාගයට පත් වුණා. අප්‍රමාදී ව හැම කෙලෙසුන් ගෙන් ම නිදහස් වුණා. උපශාන්ත බවට පත් වුණා. නිවුනා.

මේ වනාහී සුන්දරී නන්දා නම් රහත් තෙරණිය වදාළ ගාථාවන් ය.

5.5. නන්දුත්තරා තෙරණිය ගේ ගාථා.

87. ඉස්සර මං වන්දනා කළේ ගිනි දෙවියන්ට, සඳ දෙවියන්ට, හිරු දෙවියන්ට. ගංඟාවල තියෙන පුණ්‍ය තීර්ථවලට ගිහින් චතුරට බැහැල පව් සේදුව.

88. නොයෙකුත් වුත සමාදන් වුණා. හිසේ භාගයක් මුඩු කරගත්ත. බිම නිදා ගත්ත. කිසි ම දෙයක් රැට කෑවෙ නෑ.

89. ඒ කාලෙ ඒ විදියට ගත කරල ආයෙමත් ගෙදර එනව. හොඳට චතුර නා ගන්නව. ඇඟපත උලා පිරිසිදු කරනව. ඊට පස්සෙ ලස්සනට හැඳ පැළඳ ගෙන හැඩ වෙනව. කාමරාගයෙන් මුසපත් වෙලා මේ සිරුර සනසවනව.

90. එහෙත් දැන් මං, බුදු සසුන ගැන ගොඩක් පැහැදුණා.

මං මහණ වුණා. මේ ශරීරයේ සත්‍ය තත්වය ජේතකොට කාමාශාව නැත්තට ම නැති වෙලා ගියා.

91. සියළු භවයන් මුළුමණින් ම නැති කරල දූම්ම. කැමැති දේවල්, පතන දේවල් දැන් මං තුළ නෑ. හැම කෙලෙස්වලින් ම වෙන් වෙලා විත්ත ශාන්තියට පත් වුණා.

මේ වනාහි නන්දන්තරා නම් රහත් තෙරණිය වදාළ ගාථාවන් ය.

5.6. මිත්තාකාලී තෙරණිය ගේ ගාථා.

92. මං ගිහි ගෙය අත්හැරල මහණ වුණේ ශ්‍රද්ධාවෙන් ම යි. මහණ වුණාට පස්සෙ ලාභ සත්කාරවලට මං රැ වටුණා. මං ඒව ම සොය සොයා ඇවිදගෙන ගියා.

93. ඇත්තෙන් ම කරල තියෙන්නෙ වටිනා අර්ථය අතහැරල ළාමක දෙයක් සොයා ගෙන ගිය එක. මාර්ග ඵල අවබෝධයක් ගැන මට කිසි ම තේරුමක් තිබුණෙ නෑ.

94. මං කුටියෙ ඉන්නකොට මගේ හිතේ බලවත් සංවේගයක් ඇති වුණා. "තණ්හාවට වසඟ වෙච්ච නිසා නේ ද මං මේ නො මඟක බැස ගත්තෙ!"

95. මට ජීවත් වෙන්න තියෙන්නෙ සුළු කාලය යි. ඊට පස්සෙ ජරාවෙන් ලෙඩ රෝගවලින් මාව යටපත් වෙනව. අන්තිමේ දී ජරාජීර්ණ වෙලා මේ කය බිඳිල යනවා. මට දැන් ප්‍රමාද වෙන්න කාලයක් නෑ.

96. පංච උපාදානස්කන්ධ සකස්වෙන හැටි නැතිවෙන හැටි සැබෑ තත්වය මං නුවණින් විමසන්න පටන් ගත්ත. එතකොට මං කෙලෙස්වලින් නිදහස් වෙලා නිවනට පත්

වුණා. බුදු සසුන සම්පූර්ණ කරගත්ත.

මේ වනාහි මිත්තකාලී නම් රහත් තෙරණිය වදාළ ගාථාවන් ය.

5.7. සකුලා තෙරණිය ගේ ගාථා.

97. මං ගෙදර ඉන්න දවස්වල හික්ෂුන් වහන්සේ නමකගෙන් සද්ධර්මය අසා දූත ගන්ට ලැබුණා. ඒ ධර්මය අහල තමයි මං මේ නිකෙලෙස් වූ අමරණිය වූ නිවන දක ගත්තෙ.

98. ඉතින් මං පුතා ව ත් අත් හැරිය. දුව ත් අත්හැරිය. දේපළ වස්තුව ත් අත් හැරිය. හිස මුඬු කරගෙන බුද්ධ ශාසනේ මහණ වුණා.

99. ඉස්සෙල්ලා ම මං නිවන් මඟ පුරුදු කළේ සික්ඛමානාවක් වශයෙන් ඉන්න කොට යි. ඊට පස්සෙ රාග ද්වේශ දෙකත් එක්ක තියෙන කෙලෙසුනු ත් නැති කරගත්ත.

100. ඊට පස්සෙ මං උපසම්පදාලාහි හික්ෂුණියක් වුණා. පෙර ගත කළ ජීවිත දූත ගත්ත. නිර්මල සිත් ඇති සත්පුරුෂයින් විසින් ලැබ ගත්ත දිවැස් නුවණත් ලබා ගත්ත.

101. හේතූන් නිසා හට ගත් මේ සිද්ධි බිදී යන සංස්කාර අනාත්ම වශයෙන් දක ගත්ත. සියලු ආශ්‍රවයන් ප්‍රභාණය කරගත්ත. සිසිල් වුණා. නිවුනා.

මේ වනාහි සකුලා නම් රහත් තෙරණිය වදාළ ගාථාවන් ය.

5.8. සෝණා තෙරණිය ගේ ගාථා.

102. මේ ඇඟක් නිසා ම දරුවන් දහදෙනෙක් ම වදන්ට සිද්ධ වුණා. ඒ නිසා ම යි මං දුර්වල වෙලා ගියේ. අන්තිමේ දී මං හික්මුණියක් ළඟට ගියා.

103. ඒ හික්මුණිය මට ස්කන්ධ, ධාතු, ආයතන ගැන ධර්ම දේශනා කළා. දැන් ධර්මය අසා ගෙන මං හිතට ගත්තා. හිස මුඩු කර ගෙන මහණ වුණා.

104. ඉතින් මං සික්ඛමානාවක් වශයෙන් ඉන්න කාලෙ ම යි දිවැස් නුවණ පිරිසිදු කර ගත්තෙ. මං මීට කලින් ජීවත් වුණ තැන් දැන ගත්තෙ පුබ්බේනිවාස ඤාණයෙන්.

105. මං හිත එකඟ කරගෙන විදර්ශනා වැඩුව. අරහත්වයට පත් වුණා. උපාදාන රහිත ව නිවුනා.

106. පංච උපාදානස්කන්ධයන් මං පිරිසිදු දැක ගත්ත නිසා, දැන් ඒව තියෙන්නෙ මුල් නැතිව. ඒයි, ළාමක ජරාව, තිට නින්දා වේවා! දැන් ඉතින් මට නම් ආයෙමත් පුනර්භවයක් නෑ.

මේ වනාහි සෝණා නම් රහත් තෙරණිය වදාළ ගාථාවන් ය.

5.9. හද්දාකුණ්ඩලකේසා තෙරණිය ගේ ගාථා.

107. මං ඉස්සර ගත කළේ පුදුම ජීවිතයක්. තල් ඇටවලින් ඔළුවෙ කෙස් ඉදිරුව. දත් මැද්දෙ නෑ. එක රෙද්දක් විතරක් ඇඳ ගෙන ජීවත් වුණේ. ඒ කාලේ මං හරි දේ දැක්කෙ වැරදි දේ හැටියට. වැරදි දේ දැක්කෙ හරි දේ හැටියට.

108. එදා දවල් කාලෙත් පස්සෙ ගිජුකුළු පර්වතෙන් පහළට වඩින, හික්මු සංඝයා පිරිවරා ගත්ත බුදු රජාණන්

වහන්සේ ව දැක ගන්ට ලැබුණා.

109. මං බුදු සමිඳුන් ඉදිරියට ගියා. බිම දණ නමා ගෙන ඇඳිලි බැඳ ගෙන වන්දනා කළා. "පින්වත් හද්දා, මෙහාට එන්න." කියල උන්වහන්සේ මට වදාළ. ඒක තමයි උපසම්පදාව.

110. මං ඉස්සර ඇවිද ගෙන ගියේ අංග, මගධ, වජ්ජී, කාසි, කෝසල, ජනපදවල. දැනුත් මං එහි ඇවිදිනව. දැන් යන්නෙ ණය රහිත ව යි. රහත් භික්ෂුණියක් හැටියට පිණ්ඩපාතෙ වළඳන්ට අරගෙන දැන් පනස් අවුරුද්දක් වෙනව.

111. මේ ප්‍රඥාවන්ත උපාසක මහත්තයා ඇත්තෙන් ම ගොඩාක් පිං රැස් කරගත්ත. සියළු කෙලෙස්වලින් නිදහස් වුණ හද්දා භික්ෂුණියට යි ඔය සිවුර පූජා කරගත්තෙ.

මේ වනාහි හද්දාකුණ්ඩලකේසා නම් රහත් තෙරණිය වදාළ
ගාථාවන් ය.

5.10. පටාචාරා තෙරණිය ගේ ගාථා.

112. මේ මිනිස්සු නගුල්වලින් කුඹුරු හාල, කුඹුරේ බීජ වපුරල, අඹු දරුවන් ව ත් පෝෂණය කර ගෙන ධනය හම්බ කරගන්නව.

113. ඉතින්, සිල්වත් ජීවිතයකුත් ගෙවා ගෙන බුද්ධ ශාසනයක හැසිරෙන, කම්මැලිකමක් උඩගුකමක් නැති මං නිවන් අවබෝධ නො කර ඉන්නෙ කොහොම ද?

114. මං පා සෝද ගන්ට වතුර වක්කළා. ඒ පා සෝදපු වතුර ටික උස් තැනකින් පහත් තැනකට ගලාගෙන යනව මං දැක්ක.

115. ඒ ගැන ත් මං හොඳට හිත එකඟ කරගත්ත. ශ්‍රේෂ්ඨ අශ්වයෙක් දමනය වුණා වගේ. ඊට පස්සෙ මං පහන ත් අරගෙන කුටිය ඇතුළට ගියා.

116. පහන් එළියෙන් ඇඳ සොයා ගත්ත. ඇඳේ වාඩි වුණා. පහන නිවන්ට හිතාගෙන පහන් තිරේ පහළට ඇද්දා. අන්න ඒ වගේ පහනක් නිවිල යන විදියට ම මගේ හිත කෙලෙස්වලින් නිදහස් වුණා.

මේ වනාහි පටාවාරා නම් රහත් තෙරණිය වදාළ ගාථාවන් ය.

5.11. තිහක් පමණ තෙරණිවරුන් ගේ ගාථා.

117. මිනිස්සු මෝල් ගස්වලින් ධ්‍යාන වර්ග කොටනව. අඹු දරුවන් ව ත් පෝෂණය කර ගෙන ධනය ත් උපයා ගන්නව.

118. යම් දෙයක් කළාට පස්සෙ තැවෙන්නෙ නැත්නම්, අන්න ඒ බුද්ධානුශාසනාව තමයි කරන්ට ඕන. ඉක්මණට ම පා සෝද ගන්න. නිදහස් තැනක වාඩි වෙන්න. විත්ත සමාධියක් ඇති කරගන්න. බුදු සසුන සම්පූර්ණ කර ගන්න.

119. පටාවාරා ව තමයි ඒ හික්ෂුණින්ට අනුශාසනා කළේ. ඒ හික්ෂුණින් පිරිස ත් ඉතා හොඳට එය අහගත්ත. පා සෝද ගත්ත. හුදෙකලා තැනක වාඩි වුණා. විත්ත සමාධිය ඇති කර ගත්ත. බුද්ධ ශාසනය සම්පූර්ණ කර ගත්ත.

120. රෑ පළමු යාමයේ කලින් ගත කළ ජීවිත ගැන දැනගත්ත. මධ්‍යම යාමයේ දිවැස් නුවණ පිරිසිදු කරගත්ත. පාන්දර වෙනකොට “අවිද්‍යාව” නම් වූ අන්ධකාර කෙලෙස් කඳ බිඳල දැමීම.

121. “අපි ඔබ තුමිය ගේ අනුශාසනාව අනුව වැඩ

කරගත්ත” කියල ඒ භික්ෂුණී පිරිස පටාචාරාව ගේ දෙපා වැන්දා. සුරාසුර යුද්ධෙන් ජයගත්තට පස්සෙ තව්තිසා දෙවියෝ ශක්‍යාට සලකනව වගේ, අපි ත් ඔබතුමිය පෙරටු කරගෙන ඉන්නව. ත්‍රිවිද්‍යාව ලබා ගෙන කෙලෙස් රහිත ව ඉන්නව.

මේ වනාහි තිහක් පමණ රහත් තෙරණිවරු වදාළ ගාථාවන් ය.

5.12. වන්දා තෙරණිය ගේ ගාථා.

122. ඉස්සර මං ජීවිතය ගත කළේ ස්වාමිය ත් නැතිව, දූ දරුවනුත් නැති ව. මං ගොඩාක් දුක් වින්ද. නැමිතුරන් ද නැති මට කන්ට අඳින්න කිසි දෙයක් තිබුණේ නෑ.

123. මං මැටි භාජනයකුත් අරගෙන, හැරමිටියකු ත් අරගෙන ගෙයින් ගෙට හිඟා කකා ගියා. සිතලෙන්, අව්වෙන් පීඩා විඳි විඳා හත් අවුරුද්දක් ම ගෙවිලා ගියා.

124. දවසක් හොඳට කෑම බීම ලැබෙන පටාචාරා භික්ෂුණිය දෑක ගන්ට ලැබුණ. ඇය කරා ගිහින් මේ පැවිදි බව ඉල්ලා හිටිය.

125. ඒ පටාචාරා භික්ෂුණිය මට ගොඩක් අනුකම්පා කළා. මාව මහණ කළා. මට අවවාද කළා. මාව උතුම් අර්ථයෙහි යෙදවුවා.

126. ඇගේ වචනය අසා ගත්ත මං ඒ අනුශාසනාව කළා. ඒ භික්ෂුණිය ගේ අවවාදය හිස් දෙයක් නො වේ. දැන් මා ත් ත්‍රිවිද්‍යාලාභී නිකෙලෙස් කෙනෙක්.

මේ වනාහි වන්දා නම් රහත් තෙරණිය වදාළ ගාථාවන් ය.

පස්වෙනි නිපාතය නිමා විය.

(ගාථා පහ බැගින් වදාළ කොටස නිමා විය)

6. හයවෙනි නිපාතය

6.1. පන්සියක් පමණ තෙරණිවරුන් ගේ ගාථා.

127. මේ ලෝකෙට ආවේ කොහින් ද කියල දන්නෙ ත් නෑ. මේ ලෝකෙන් යන්නෙ කොහේට ද කියල දන්නෙ ත් නෑ. එහෙම ආගිය මඟක් දන්නෙ නැතිව කොහේ ඉඳන් ආපු කෙනෙක් ගැන ද “මගේ පුතා” කිය කියා හඬන්නෙ?

128. මේ ලෝකෙට ආපු හැටි දන්නෙ ත් නැති, මේ ලෝකෙන් යන හැටි දන්නෙ ත් නැති මේ සංසාර ගමන ගැන, යම් කෙනෙක් දෑත ගත්තොත් එයා ශෝක කරන්නෙ නෑ. මේක සත්වයන් ගේ ස්වභාවයක් කියල අවබෝධ කරගන්නවා.

129. ආයාචනා නො කරම යි මෙලොවට ආවේ. අනුමත නො කරද්දි ම යි මෙලොවින් යන්නෙත්. කොහේ හරි ලෝකෙක ඉඳල මෙහෙ ඇවිදිල්ල ටික දවසක් ගෙවල වෙන ලෝකෙකට යනව. ආයෙම ත් එතනින් චුත වෙලා තව ලෝකෙකට යනව.

130. මැරුණ එක්කෙනා මෙහෙදි මිනිස් ස්වරූපයෙන් සැරසිල යන්ට ගියා. ආවේ යම් ආකාරයකින් ද ඒ ආකාරයෙන් ම යන්ට ගියා. ඉතින් මේ ගැන අඬන්න

දෙයක් තියෙනව ද?

131. මං හිටියෙ දරු දුක නිසා හටගත්තු මහා වේදනාවකින්. ඒ හික්මුණිය මගේ හදවතේ තිබුණ දකින්ට අසිරු ඒ දරු දුක නමැති ශෝක හුල උදුරා දමීම.

132. අද මං ඉන්නෙ ඒ ශෝක හුල උදුරල දාල. නිවිල ගිහින්. තණ්හාව නැති කරගෙන. මං බුදු සම්මාණන්, සිරි සදහම්, ආර්ය සංගරුවන යන මේ තිසරණයට ම පැමිණියා.

මේ වනාහි පන්සියක් තෙරණිවරුන් වදාළ ගාථාවන් ය.

6.2. වාසෙට්ඨි තෙරණිය ගේ ගාථා.

133. මට පුතා මළ දුක ඉවසන්ට බැරිව ගියා. මට පිස්සු හැදුණා. සිහි නැතිව ගියා. ඇගේ වස්ත්‍ර පවා නැතිව ගියා. කොණ්ඩෙ කඩා ගෙන, පාරක් පාරක් ගානෙ ඇවිද ගෙන යන්ට යි මට සිද්ධ වුණේ.

134. කහල ගොඩවල් ගානෙ, අමු සොහොන් පිටි ගානෙ, රථ ගාල් ගානෙ තුන් අවුරුද්දක් මුළුල්ලේ ඇවිද ඇවිද ගියා. බඩගින්නෙන් පිපාසෙන් දුක් වින්දා.

135. බුදු රජාණන් වහන්සේ මිටිලා නගරයට වඩින අයුරු මට ත් දැක ගන්ට ලැබුණා. නො දැමුනු සත්වයන් දමනය කරන, කිසි ම අයුරකින් බියක් නො මැති සම්බුදු සම්මාණන් ව දැක ගන්ට ලැබුණා.

136. උන්වහන්සේ ව දකින කොට මට ප්‍රකෘති සිහිය ආව. මං ළඟට ගිහින් වන්දනා කළා. ඒ ගෞතම බුදු සම්මාණන් මං ගැන අනුකම්පා කළා. මට දහම් දෙසුවා.

137. ඒ ශ්‍රී සද්ධර්මය අදහල මං බුද්ධ ශාසනේ මහණ වුණා. ශාස්තෘන් වහන්සේ ගේ වචනය අනුව ජීවිතේ ගත කරපු මං ඒ අමා නිවන් සුව සාක්ෂාත් කළා.

138. සියලු දුක් දොම්නස් නැත්තට ම නැති වෙලා ගියා. ශෝකයෙන් හට ගන්න ඒ අරමුණු සියල්ල ම මං පිරිසිදු දක්කා.

මේ වනාහී වාසෙට්ඨී නම් රහත් තෙරණිය වදාළ ගාථාවන් ය.

6.3. බේමා තෙරණිය ගේ ගාථා.

139. ප්‍රිය බේමා, ඔයා තව ම ත් තරුණ යි. ලස්සන යි. මාත් යොවුන් තරුණයෙක්. එන්න, අපි මියුරු සංගීත රසය ලබමින් කාම සැපයේ ඇලී වාසය කරමු.

140. (ඒයි මාරය) නිතර රෝග හට ගන්න, වහා බිඳිල යන, මේ කුණු ශරීරය ගැන මං පිළිකුලෙන් ඉන්නෙ. ලැජ්ජාවෙන් ඉන්නෙ. කාම තණ්හාවේ මුල් පවා නැති කරල යි මං ඉන්නෙ.

141. කාමයන් කියන්නෙ විස පොවපු ආයුධ වගේ දෙයක්. පංච උපාදානස්කන්ධ කියන්නෙ මස් වැදලි වගේ දෙයක්. ඔබ ඔය කාමරතිය කියන දේ මට දැන් අරතියක්.

142. හැම දෙයක් ගැන ම ඇති තණ්හාව නැති කරල දූම්ම. “අවිද්‍යාව” නම් අන්ධකාර කෙලෙස් කඳ බිඳල දූම්ම. මාරය, අන්න ඒ විදියට යි මේ ගැන දැන ගන්ට ඕන. මාරය, මේ කරුණෙන් නැසුනේ ඔබ යි.

143. මෝඩ ජනතාව නැකත්වලට වැඳ වැඳ, වනාන්තරේ ගිනි දෙවියන් ව පුදා ගෙන සත්‍ය තත්වය නො දැක පිරිසිදු බව සොයමින් ඉන්නව.

144. නමුත් මං වන්දනා කරන්නේ පුරුෂෝත්තම බුදු සම්මාණන්ට යි. මං ශාස්තෘ ශාසනය අනුගමනය කරන, සියලු දුකින් නිදහස් වුණ කෙනෙක්.

මේ වනාහී බේමා නම් රහත් තෙරණිය වදාළ ගාථාවන් ය.

6.4. සුජාතා තෙරණිය ගේ ගාථා.

145. මං එදා ලස්සනට හැඳ පැළඳගෙන හිටියෙ. මල් මාලාවන් ගෙන් සරසගෙන හිටියෙ. සඳුන් කල්ක තවර ගෙන සියළු ආහරණවලින් සැරසිලා දාසියන් පිරිවරා ගෙන හිටියෙ.

146. ගොඩාක් කැම බීම ජාති ත්, කැවිලි පෙවිලි වර්ග ත් අරගෙන මං උයන් කෙලියට ගියේ.

147. උයනට ගිහින් කාල බිල ප්‍රීති වෙලා, ආපහු ගෙදර එනකොට සාකේත නුවර අඤ්ජන වනේ විහාරය බලන්නට ත් ගියා.

148. එතන බුදු සම්මාණන් වැඩ හිටියේ තුන් ලෝකෙ ම එළිය කරන පහනක් වගේ. මං උන්වහන්සේ ළඟට ගිහින් වන්දනා කළා. සදහම් ඇස් ඇති මුනිඳුන් මං කෙරෙහි අනුකම්පාවෙන් මට දහම් දෙසුව.

149. උන්වහන්සේ මහා ඉසිවරයෙක්. ඒ බුදු සම්මුත්ත ගේ ධර්මය අහල මං චතුරාර්ය සත්‍යය අවබෝධ කර ගත්ත. මට ඒ ආසනයේ දී ම ඒ විරාගී ධර්මය වන අමා නිවන සාක්ෂාත් කරන්නට ලැබුණා.

150. මේ විදියට සද්ධර්මය දැන ගෙන ම යි මං බුද්ධ ශාසනේ මහණ වුණේ. මාත් ත්‍රිවිද්‍යාව ලබා ගත්ත. බුදු

සසුන කියන්නෙ හිස් දෙයක් නම් නො වේ.

මේ වනාහී සුජාතා නම් රහත් තෙරණිය වදාළ ගාථාවන් ය.

6.5. අනුපමා තෙරණිය ගේ ගාථා.

151. මං ඉපදුනේ ගොඩාක් සැප සම්පත් තියෙන ධනවත්, උසස් පවුලක. මං "මේස" සිටුවුමා ගේ දුව. මං ඒ කාලෙ හරි ම ලස්සන යි.

152. රාජ කුමාරයන්, සිටු කුමාරයන් මට ගොඩාක් කැමති වුණා. "අනුපමා දුව මට පාවා දෙන්න" කියල අපේ පියාට දුකයන් පවා එව්ව.

153. ඔබේ අනුපමා දුව තරාදියේ එක පැත්තක තියල, අනිත් පැත්තේ ඒ බරට ධනය ලබා ගෙන නම් දෙන්නෙ, අපි ඊට වඩා අට ගුණයක් රන් මැණික් දෙනව.

154. නමුත් මුළු ලෝකෙට ම ජ්‍යෙෂ්ඨ වූ අනුත්තර වූ බුදු සම්ඳුන් ව මං දක ගත්ත. උන්වහන්සේ ගේ සිරිපා කමල් වන්දනා කළා. එකත් පස් ව හිඳ ගත්ත.

155. ගෞතම බුදු සම්ඳුන් මං ගැන අනුකම්පාවෙන් මට ධර්මය දේශනා කළා. මං ඒ ආසනයේ දී ම අනාගාමී ඵලයට පත් වුණා.

156. ඊට පස්සෙ මං කෙස් මුඩු කර ගෙන, සසුන්ගත වුණා. තෘෂ්ණාව නැති කරල දාලා අදට දින හතක් වෙනව.

මේ වනාහී අනුපමා නම් රහත් තෙරණිය වදාළ ගාථාවන් ය.

6.6. මහා ප්‍රජාපතී ගෝතමී තෙරණිය ගේ ගාථා.

157. සියලු සත්වයන්ට වඩා උතුම් වූ බුද්ධ වීරයන් වහන්ස. ඔබ වහන්සේ ට මාගේ නමස්කාරය වේවා! මාවත් මේ අනෙක් බොහෝ ජනතාවත් සංසාරෙන් එතෙර කොට වදාළේ ඔබ වහන්සේ ම යි.

158. මං මේ දුක පිරිසිදු දුක ගත්ත. දුක හඳුන හේතුව වන තණ්හාව නැති කරල දුම්ම. ආර්ය අෂ්ටාංගික මාර්ගය සම්පූර්ණ කර ගත්ත. දුක් නැති වීම වන නිවනත් සාක්ෂාත් කළා.

159. ජීවිතේ යථාර්ථය නො දුක, පිහිටක් නැති ව සංසාර ඇවිද ගෙන යද්දි, මං අම්මා වුණා. තව වාරෙක මං පුතා වුණා. තව වාරෙක මං තාත්ත වුණා. තව වාරෙක මං සහෝදරයා වුණා. තවත් වාරෙක මං ආච්චි වුණා.

160. මං ධර්මය තුළින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ව දුක ගත්ත. මං මේ දරා ගෙන ඉන්නෙ අන්තිම සිරුර යි. ඉපදෙන සංසාර ගෙවිල ගියා. ආයෙත් නම් මට පුනර්භවයක් නෑ.

161. පටන් ගත්ත වීරියෙන් ම සිටින, දිවි දෙවෙනි කොට ධර්මයේ හැසිරුන, නිකර ම දැඩි වීර්ය පරාක්‍රමයෙන් යුක්ත, සමගි සම්පන්න ශ්‍රාවක සංඝයා ව දුකගන්න. බුද්ධ වන්දනාව කියන්නෙ ඒක.

162. මහාමායා බිසොවුන් වහන්සේ ගෞතම බුදු සම්බුත් ව මේ ලෝකෙට බිහි කෙරුවේ බොහෝ දෙනාගේ යහපත පිණිස ම යි. ඒ නිසා ම යි රෝග-මරණවලින් පෙළෙන මේ සත්වයන්ගේ දුක් දුරු වෙලා ගියේ.

මේ වනාහි මහ පුජාපති ගෝතමී නම් රහත් තෙරණිය වදාළ
ගාථාවන් ය.

6.7. ගුත්තා තෙරණිය ගේ ගාථා.

163. පින්වත් ගුත්තා, ඔයා මහණ වුණේ ප්‍රිය මනාප දරුවොත් අත් හැරල, වස්තුව ත් අත්හැරල උතුම් අර්ථයක් ඇතුළු යි. ඉතින් ඒ අනුව ම කටයුතු කරන්ට ඕන. හිතට විතරක් රැවටෙන්නට එපා!

164. මේ සත්වයන් රැවටෙන්නෙ හිතට ම යි. ඊට පස්සෙ මාරයා ගෙ අරමුණුවලට ඇලිල වාසය කරනව. ඔවුන්ට සත්‍ය තත්වය පෙනෙන්නෙ නෑ. අන්තිමේ දී සිද්ධ වෙන්නෙ නොයෙක් ජීවිතවල ඉපිද ඉපිද සංසාරෙ ඇවිදින්නට විතර යි.

165. කාමාශාව, තරහ, සක්කාය දිට්ඨිය, සීලබ්බත පරාමාස, විචිකිච්ඡා යන මේ පහ,

166. මේ සංයෝජන පහ ප්‍රභාණය කරගත්තට පස්සෙ ඒ හික්මුණිය මේ කාමහවයට උපතක් කරා එන්නෙ නෑ.

167. රූප රාග, අරූප රාග, මාන, උද්ධච්ච, අවිජ්ජා කියන මේ සංයෝජන පහ ත් නැති කරගෙන සියලු දුක් අවසන් කරන්න.

168. ඉපදෙන සංසාරෙ ගෙවල දාල, පුනර්භවය පිරිසිදු අවබෝධ කරගෙන, මේ ජීවිතයේ දී ම තණ්හාව නැති කරගෙන උපශාන්ත ව හැසිරෙන්න.

මේ වනාහි ගුත්තා නම් රහත් තෙරණිය වදාළ ගාථාවන් ය.

6.8. විජයා තෙරණිය ගේ ගාථා.

169. මට චිත්ත සමාධියක් තිබුණෙ ම නෑ. සිතේ දමනයක් තිබුණෙ ම නෑ. මං හතර පස් වතාවක් ආරාමයෙන් නික්මිලා

ගියා.

170. අන්තිමේ දී මං බේමා හික්මුණිය ළඟට ගියා. මං හොඳට ධර්ම කරුණු විමසා දෑන ගත්ත. ඇය මට ධාතු-ආයතන ගැන ධර්ම දේශනා කළා.

171. උතුම් නිවන කරා යන, ඒ චතුරාර්ය සත්‍ය ධර්මය, පංච ඉන්ද්‍රිය, පංච බල, සප්ත බොජ්ඣංග, ආර්ය අෂ්ටාංගික මාර්ගය ත් දේශනා කළා.

172. එතුමිය ගෙන් බුද්ධ චචනය අහගත්ත මං ඒ අනුශාසනාවේ විදියට ම කටයුතු කළා. ඊ පළමු යාමයේ දී පුබ්බේ නිවාස ඥාණය ලබා ගත්ත.

173. ඊ මධ්‍යම යාමයේ දී දිවැස් නුවණ පිරිසිදු කරගත්ත. රැය පහන් වෙන කොට අවිද්‍යාව නම් වූ අන්ධකාර කෙලෙස් කඳ බිඳල දූම්ම.

174. මං එතකොට ප්‍රීතිය ත් සැපය ත් කය පුරා ම පතුරුවා ගෙන යි හිටියෙ. අවිද්‍යා අන්ධකාරය බිඳල දාපු මං හත්වෙනි දවසේ තමයි කකුල් දිග හැරියෙ.

මේ වනාහී විජයා නම් රහත් තෙරණිය වදාළ ගඟාවන් ය.

හයවෙනි නිපාතය නිමා විය.

(ආටා හය බැගින් වදාළ කොටස නිමා විය)

7. හත්වෙනි නිපාතය

7.1. උත්තරා තෙරණිය ගේ ගාථා.

175. මිනිසුන් මෝල් ගස්වලින් ධාන්‍ය වර්ග කොටනව. තමන් ගේ අඹු දරුවනුත් පෝෂණය කර ගෙන ධනය ත් හම්බ කර ගන්නව.

176. යමක් කළාට පස්සෙ තැවෙන්නෙ නැත්නම්, අන්න ඒ බුද්ධානුශාසනාව තමයි කරන්ට ඕන. ඉක්මණට පා සෝදගන්න. හුදෙකලා තැනකින් වාඩි වෙන්න.

177. හොඳින් හිත එකඟ කර ගෙන, හිත පිහිටුවා ගෙන, මේ සංස්කාරයන් අනාත්ම වශයෙන් නුවණින් දකින්න. ආත්ම වශයෙන් නොවේ.

178. එතුමිය ගේ වචනය හිතට ගත්තා. ඒ පටාවාරාව ගේ අනුශාසනාවේ පිහිටියා. පා සෝදා ගත්ත. හුදෙකලා තැනක වාඩි වුණා.

179. ඊ පළමු යාමයේ පුබ්බේ නිවාස ඤාණය ලබා ගත්ත. ඊ මධ්‍යම යාමයේ දිවැස් නුවණ පිරිසිදු කර ගත්ත.

180. ඊය පහන් වෙන කොට අවිද්‍යාව නම් වූ අන්ධකාර කෙලෙස් කඳ බිඳල දැමීම. මං එදා උදේ නැගිටිටෙට් ක්‍රිවිද්‍යාව ලබාගෙන. ඔබතුමිය ගේ අනුශාසනාව මං කළා.

181. සුරාසුර යුද්ධෙ ජය ගත්තට පස්සෙ තව්තිසා දෙවියෝ ශක්‍ර දෙවියන්ට නමස්කාර කරනව වගේ, මම ත් ඉන්නෙ ඔබතුමිය පෙරටු කරගෙන යි. මං දැන් ක්‍රිවිද්‍යා ලාභී නිකෙලෙස් කෙනෙක්.

මේ වනාහි උත්තරා නම් රහත් තෙරණිය වදාළ ගාථාවන් ය.

7.2. වාලා තෙරණිය ගේ ගාථා.

182. ඒ හික්ෂුණිය ශ්‍රද්ධා ආදී ඉන්ද්‍රියයන් දියුණු කරගෙන

ඉන්නේ, හොඳට සිහිය පිහිටුවා ගෙන ඉන්නේ. සංස්කාරයන් සංසිද්ධිමේ සැපය පිහිටුවා ගෙන ඉන්නේ. සංස්කාරයන් සංසිද්ධිමේ සැපය වූ ශාන්ත නිවන සාක්ෂාත් කරල ඉන්නේ.

183. (මාරයා) ඔයා ඔය හිස මුඩු කරගත්තේ කවුරු වෙනුවෙන් ද? ශ්‍රමණියක් වගෙයි පෙනෙන්නේ. ඇයි තාපසියක් වෙන්නට අකැමැති? මෝහයෙන් මූලා වෙලා නේ ද ඔය යන්නේ?

184. (ඒයි මාරයා) තාපසවරු ඉන්නේ බුදු සසුනෙන් බැහැර ව යි. ඒ ගොල්ල ඉන්නේ නොයෙක් මතවාද වල ඵල්ලිලා. ඔවුන්ට මේ ධර්මය පෙනෙන්නේ නෑ. ඔවුන් මේ ධර්මය දකින්නට දක්ෂ ත් නෑ.

185. නමුත් ශාක්‍ය වංශයේ ඉපදුනු අසභාය මුනිවරයෙක් තමා බුදු සම්මුතියේ කියල කියන්නේ. ඔය සියලු ම දෘෂ්ටිත් ඉක්මවා යන ධර්මය උන්වහන්සේ මට කියල දීල තියෙන්නේ.

186. ඒ ධර්මය තමයි දුක්, දුකේ හට ගැනීම, ඒ දුක් ඉක්මවා යාම, ඒ දුක් සංසිදෙන මාර්ගය.

187. උන්වහන්සේ ගේ උතුම් වචනය අසා දැනගෙන යි බුදු සසුනට ඇලී වාසය කළේ. මාත් ත්‍රිවිද්‍යාව ලබා ගත්ත. බුදු සසුන සම්පූර්ණ කරගත්ත.

188. හැම දෙයක් ගැන ම තිබුණු ආශාව නැති කරල දැමීම. මෝහාන්ධකාරය බිඳල දැමීම. මාරයා, ඔය විදියට යි මේ ගැන ඔබ දැන ගන්නට ඕන. මාරයා, ඔය කරුණේ දී නැසුණේ ඔබ යි.

මේ වනාහී වාලා නම් රහත් තෙරණිය වදාළ ගාථාවන් ය.

7.3. උපවාලා තෙරණිය ගේ ගාථා.

189. ඒ භික්ෂුණී හොඳ සිහිය පිහිටුවා ගෙන ඉන්නේ. දහම් ඇස් තියෙනවා. ශ්‍රද්ධා ආදී ඉන්ද්‍රියයන් දියුණු කරල යි ඉන්නේ. සත්පුරුෂයන් ගේ ආශ්‍රය නිසා ඇත් ශාන්ත නිවන සාක්ෂාත් කළා.

190. (මාරයා) ඇයි ඔයා ඉපදෙන්නට අකැමැති? ඉපදුනා ම නේ ද මේ කාම සම්පත් අනුභව කරන්නට පුළුවන්. කාම සම්පත්වලට ඇලී ඒවා අනුභව කරන්න. පස්සෙ දුක් වෙන්නට එපා!

191. (ඒයි මාරය) ඉපදෙන කෙනාට යි මරණය තියෙන්නේ. අත්පා කැඩී බිඳී යාම තියෙන්නේ. නොයෙක් වද බන්ධන තියෙන්නේ. කෙලෙස් උපදින්නේ. ඉපදෙන කෙනා තමයි දුකට පත් වෙන්නේ.

192. ශාක්‍ය වංශයේ ඉපදුන අපරාජිත බුදු සම්පූර්ණ වැඩ ඉන්නවා. උන්වහන්සේ තමයි මේ ඉපදීම ඉක්මයන මේ ශ්‍රී සද්ධර්මය කියල දුන්නේ.

193. දුක, දුකේ හට ගැනීම, ඒ දුක් ඉක්මවා යාම, ඒ දුක් සංසිදුවන මාර්ගය වන ආර්ය අෂ්ටාංගික මාර්ගය තමයි ඒ ධර්මය.

194. උන්වහන්සේ ගෙන් මං ඒ උතුම් වචන ගැන දැනගත්ත. බුදු සසුනේ ඇලී වාසය කළා. මාත් ත්‍රිවිද්‍යාව ලබා ගත්ත. බුදු සසුන සම්පූර්ණ කරගත්ත.

195. හැම දෙයක් ගැන ම තියෙන තණ්හාව නැති කරල

දූමිම. මෝහාන්ධකාරය බිඳල දූමිම. මාරය, ඔන්න ඔය විදියට යි ඒ ගැන දැනගන්නට ඕන. මාරය මේ කරුණේ දී නැසුණේ ඔබ යි.

මේ වනාහී උපවාලා නම් රහත් තෙරණිය වදාළ ගාථාවන් ය.

හත්වෙනි නිපාතය නිමා විය.

(ආටා හත බැගින් වදාළ කොටස නිමා විය)

8. අටවෙනි නිපාතය

8.1. සිසුපවාලා තෙරණිය ගේ ගාථා.

196. ඒ භික්ෂුණිය හරි ම සිල්වත්. ඉඳුරන් සංවර කර ගෙන ඉන්නේ. ස්වභාවයෙන් ම මිහිරි වූ නිවන් රස ඇය සාක්ෂාත් කළා.

197. (මාරයා) තව්තිසා, යාමය, තුසිතය, නිම්මාණරතී, පරනිම්මිත වසවත්තී ආදී දිව්‍ය ලෝකවල දෙව්වරු ඉන්නව. ඔයා ඉස්සර හිටියෙන් ඒ ලෝකවල නෙ. ඉතින් ඔයාට පුළුවන් නෙ ඒ ලෝකවල හිත පිහිටුවාගන්න.

198. (ඒයි මාරය) තව්තිසා, යාම, තුසිත, නිම්මාණරතී, පරනිම්මිත වසවත්තී ආදී ලෝකවල ඉන්න දෙව්වරු,

199. කලින් කලට භවයෙන් භවයට යන්නේ මේ පංච උපාදානස්කන්ධය ම පෙරටු කරගෙන යි. ඔවුන්ට පංච උපාදානස්කන්ධය ඉක්මවා යන්න බෑ. ඔවුන් ගමන් කරන්නේ ඉපදෙන මැරෙන සංසාරේ.

200. හැම ලෝකයක් ම කෙලෙස්වලින් ගිනි ඇවිලෙනව. හැම ලෝකයක් ම කෙලෙස්වලින් ගිනි ඇවිලි ඇවිලි තමයි තියෙන්නෙ. හැම ලෝකයක් වටේ ම විහිදෙන්නෙ කෙලෙස් ගිනි දැල්. හැම ලෝකයක් ම කම්පා වෙන්නෙ කෙලෙස් වලින්.

201. එහෙත් බුදු සම්මුඛ අකම්පිත යි. අසහාය කෙනෙක්. උන්වහන්සේ ව ඇසුරු කරන්නෙ පෘථග්ජන නො වන සත්පුරුෂයින් විසිනු යි. උන්වහන්සේ තමයි ධර්මය දේශනා කළේ. මගේ මනසේ නිතර පවතින්නෙ ඒ ධර්මය යි.

202. උන්වහන්සේ ගෙන් උතුම් වචන අසා දූතගත්තා. මං බුදු සසුනෙ ඇලී වාසය කළා. ත්‍රිවිද්‍යාව ලබා ගත්ත. බුදු සසුන සම්පූර්ණ කරගත්ත.

203. හැම දෙයක් ගැන ම ඇති තණ්හාව නැති කරල දූම්ම. මෝහාන්ධකාරය බිඳල දූම්ම. මාරය, ඔන්න ඔය විදියට යි ඔය කරුණ දූතගන්ට ඕන. මාරය ඔය කරුණේ දී නැසුණේ ඔබ යි.

මේ වනාහී සීඝ්‍රපවාලා නම් රහත් තෙරණිය වදාළ ගාථාවන් ය.

අටවෙනි නිපාතය නිමා විය.

(ගාථා අට බැගින් වදාළ කොටස නිමා විය)

9. නවවෙනි නිපාතය

9.1. වඩ්ඪමාතා තෙරණිය ගේ ගාථා.

204. පුතේ වඩිඬු, මේ ලෝකය තුළ ඔයාට කෙලෙස් වනයක් නම් හට ගන්ට එපා! පුතේ, ආයෙ ආයෙමත් උපදින මේ දුකට නම් හිමිකාරයෙක් වෙන්න එපා!

205. වඩිඬු, කෙලෙස් නැති කරපු, සැකසංකා නැති කරපු මුනිවරු සැප සේ වාසය කරනව. ඒ නිකෙලෙස් මුනිවරු දමනය වෙලා සිසිල් වෙලා ඉන්නෙ.

206. වඩිඬු, ඔයන් ඒ ඉසිවරුන් පුරුදු කරපු මාර්ගයේ යන්න. ධර්මාවබෝධය කරගන්න. දුක් අවසන් කිරීම පිණිස පුහුණු වෙන්න.

207. අම්මේ, මට ඔයා ධර්මය කියා දෙන්නෙ විශාරද කෙනෙක් විදියට. මගේ අම්මේ, ඇත්තෙන් ම ඔයා තුළ කෙලෙස් වනයක් දෑ ගන්ට නෑ.

208. වඩිඬු, ලාමක, උසස්, මධ්‍යම කිසි ම සංස්කාරයක් ගැන අණුවක ප්‍රමාණයෙන් වත්, අනුමාත්‍රයක ප්‍රමාණයෙන් වත් තණ්හාවක් මං තුළ නෑ.

209. මං අප්‍රමාදී ව ධ්‍යාන වැඩුව. මගේ සිතේ තිබුණ ඔක්කොම ආශ්‍රවයන් ගෙවිල ගියා. ත්‍රිවිද්‍යාව ලබා ගත්ත. බුදු සසුන සම්පූර්ණ කරගත්ත.

210. ඇත්තෙන් ම මගේ අම්මා ඒ කිව්වේ, ශ්‍රේෂ්ඨ වචනයක් ම යි. මහත් අනුකම්පාවෙන් උතුම් අර්ථ ඇති මට අවවාද කළා.

211. අම්මා කියා දුන්න උතුම් වචන අසා දැනගත්ත. ඒ අනුශාසනාවේ පිහිටිය. නිවන් අවබෝධ කර ගැනීම පිණිස සංවේග උපදවා ගත්ත.

212. දිවා රෑ දෙකේ ම මං ගොඩක් මහන්සි වුණා. දිව්

දෙවෙනි කොට ධර්මයේ හැසිරුණා. ධර්ම සංවේගය උපදවා ගත්ත.

මේ වනාහි වඩිසමානා නම් රහත් තෙරණිය වදාළ ගාථාවන් ය.

නවවෙනි නිපාතය නිමා විය.

(ගාථා නවය බැගින් වදාළ කොටස නිමා විය)

II. එකළොස්වෙනි නිපාතය

11.1. කිසාගෝතමී තෙරණිය ගේ ගාථා.

213. අප ගේ මුනිදුන් කළාණ මිත්‍ර සේවනය වර්ණනා කළේ ලෝකයේ යහපත පිණිස ම යි. කළාණ මිත්‍රයන් ඇසුරු කරන මෝඩ තැනැත්තා පවා නුවණැත්තෙක් වෙනවා.

214. ආශ්‍රය කරන්ට ඕන සත්පුරුෂයන් ව ම යි. සත්පුරුෂ ආශ්‍රයෙන් ම යි ප්‍රඥාව වැඩෙන්නේ. සත්පුරුෂයන් ආශ්‍රය කරන කෙනා සියළු දුකින් නිදහස් වෙනවා.

215. සත්පුරුෂ ආශ්‍රය තියෙන කෙනා දුක අවබෝධ කරනවා. දුකේ හට ගැනීම ප්‍රභාණය කරනවා. දුකේ නැතිවීම සාක්ෂාත් කරනවා. ආර්ය අෂ්ටාංගික මාර්ගය දියුණු කර ගන්නවා. චතුරාර්ය සත්‍ය අවබෝධ කරනවා.

216. පුරිසදම්මසාරථී වූ බුදු සමීදුන් වදාළේ ගැහැණියක ගේ ජීවිතය දුක් සහිත යි කියල. එක ස්වාමියෙකු යටතේ සමාන බිරිඳන් වශයෙන් සිටීම ත් දුකක්. ඇතැම් කාන්තාවන් එක වතාව යි දරුවන් වදන්නේ.

217. වේදනාව ඉවසගන්ට බැරිව බෙල්ල කපා ගන්නවා. ඒ සියුමැලි කාන්තාවන් වහ කාලා මැරෙනවා. සමහර විට මව්කුසේ දරුව හිරවෙලා දෙනේන ම මැරෙනවා.

218. බබා හම්බ වෙන්ට ළඟ බව මට ත් තේරුණා. ඉතින් මං ගෙදර යන්ට පිටත් වුණා. ගෙදර යන්ට ලැබුණේ නෑ. අතරමග දී බබා හම්බ වුණා. අතරමග දී ම යි මගේ සැමියා ත් මැරිල ඉන්නවා දකින්නට ලැබුණේ.

219. දුකට පත් වෙලා හිටිය වෙලාවෙ මගේ දරුවො දෙනේන ත් මළා. සැමියා ත් මළා. අම්ම යි තාත්ත යි සහෝදරය යි එක ම දර සෑයෙ දූවෙනවා මට දකින්නට ලැබුණා.

220. සම්පත් නැති වෙලා ගිය දුප්පත් පවුලක උපන් තැනැත්තී, ඔයා අප්‍රමාණ දුක් විඳපු කෙනෙක්. සංසාර දහස් ගණන් උපන් වාර වල දී ඔයා තුළ තිබුණේ කඳුළු ම යි.

221. සංසාර ගෙවද්දී සොහොන් වල වාසය කළා. තමන් ගේ ම දරුවන් ගෙ මස් කෑවා. හැමෝ ම මාව එළව ගත්ත. පවුල් විනාශ වුණා. සැමියා මැරුණ. නමුත් මම ත් නිවන් දුක්කා.

222. අමා නිවනට මාර්ගය වූ ඒ ආර්ය අෂ්ටාංගික මාර්ගය ම යි වැඩුවේ. නිවන සාක්ෂාත් කර ගත්තා. මං මේව ඔක්කොම දහම් කණ්ණාඩියෙන් බලනවා.

223. මං දැන් ඒ ශෝක හුල් ඔක්කොම උදුරා දූම්ම. කෙලෙස් බර පැත්තකින් තිබ්බ. කළ යුතු දේ කර ගත්ත. මේ දේවල් කියන්නෙ කෙලෙස්වලින් නිදහස් වුන සිත ක්

තියෙන කිසාගෝතමී තෙරණිය යි.

මේ වනාහි කිසාගෝතමී නම් රහත් තෙරණිය වදාළ ගාථාවන් ය.

එකළොස්වෙනි නිපාතය නිමා විය.

(ගාථා එකොළහ බැගින් වදාළ කොටස නිමා විය)

12. දොළොස්වෙනි නිපාතය

12.1. උප්පලවණ්ණා තෙරණිය ගේ ගාථා.

224. අපි දෙන්න අම්ම යි, දුව යි. එක ම ස්වාමියා ගෙ හාර්යාවන් වෙලා හිටිය. මේ සිදුවීම මගේ ජීවිතේ අද්භූත වූ ත් ලොමුදහ ගැන්වෙන සිදුවීමක් වුණා.

225. මේ කාමයන්ට නින්දා වේවා. මේ කාමයන් ඇත්තෙන් ම අපිරිසිදු යි. ගඳ යි. ගොඩාක් කරදර ඇති කරනව. මේ කාමයන් නිසා ම යි අම්මට යි, දුට යි එක ම ස්වාමියා ගේ හාර්යාවන් වෙන්ට සිදු වුණේ.

226. මං මේ කාමයේ ආදීනව දැක්ක. කාමයන් ගෙන් නිදහස් වීම කෙම් බිමක් වශයෙනුත් දැක්ක. ඊට පස්සෙ ඇ රජගහනුවර දී මහණ වුණා.

227. මං දැන් පුබ්බෙතිවාස ඤාණය ත් ලබා ගත්ත. දිවැස් නුවණ ත් පිරිසිදු කර ගත්ත. අනුන් ගේ සිත් දැනීමේ නුවණ ත් ලබා ගත්ත. දිව්‍ය කණ ත් පිරිසිදු කර ගත්ත.

228. ඉරිඬි බල ත් ලබා ගත්ත. අරහත්වයට ත් පත් වුණා. මං මේ අභිඤ්ඤා හය ම ලබාගත්ත. බුදු සසුන සම්පූර්ණ

කරගත්ත.

229. මං ඉර්ධි බලයෙන් අශ්ව කරත්ත හතරක් මවා ගත්ත. ලෝක නාථ වූ අකම්පිත සිත් ඇති බුදු සම්පූර්ණ බැහැ දකින්නට ගියා. ඒ සිරිපා කමල් වැඳ පුදා ගත්ත.

230. (මාරයා) ඔයා ඔය තනියම ඉන්නෙ, අතු අග පටන් පිපී ගිය මල් තියෙන සල් ගහක් සෙවනෙ. ළඟපාතක වෙන කවරුවක් නෑ. ඒයි මෝඩ කාන්තාව, සල්ලාලයන් ගැන ඔයාට බයක් නැද්ද?

231. (ඒයි මාරයා) ඔය සල්ලාල ජනයා සිය දහස් ගණනක් ආව ත් මගේ ඇඟේ එක ලොම් ගහක් වත් බයෙන් සැලෙන්නෙ නෑ. කම්පා වෙන්නෙ නෑ. මාරයා, මං හුදෙකලාවේ සිටීම ගැන උඹට මොකට ද?

232. මාරයා, මට උඹ ඉදිරියේ අකුරුදහන් වෙන්නට පුළුවන්. උඹට ත් හොරෙන් උඹේ කුසට රිංගන්නට පුළුවන්. ඇහි බැම දෙක අතරේ ඉන්නට පුළුවන්. මං එහෙම ඉන්නකොට මාව දෑකගන්නට උඹට හැකියාවක් නෑ.

233. මට තියෙන්නෙ දමනය කරපු හිතක්. මං ඉර්ධිපාද වඩපු කෙනෙක්. මං අභිඤ්ඤා හය ම සාක්ෂාත් කරල ඉන්නෙ. මං බුදු සසුන සම්පූර්ණ කරගත්ත.

234. කාමයන් කියන්නෙ විස පොවාපු ආයුධ වගේ දෙයක්. උපාදානස්කන්ධ කියන්නෙ මස් වැදලි වගේ දෙයක්. උඹ ඔය කියන කාමරතිය මට දැන් අරතියක්.

235. මං හැම දෙයක් ගැන ම තිබුණ තණ්හාව නැති කළා. අවිද්‍යා අන්ධකාරය බිඳල දූම්ම. මාරයා, ඔන්න ඔය විදියට යි ඔය කරුණ තේරුම් ගත යුත්තේ. මාරයා, ඔය

කරුණේ දී නැසුණේ ඔබ ම යි.

මේ වනාහී උප්පලවණ්ණා නම් රහත් තෙරණිය වදාළ ගාථාවන්
ය.

දොළොස්වෙනි නිපාතය නිමා විය.

(ගාථා දොළොස් බැගින් වසුළ කොටස නිමා විය)

16. දහසයවෙනි නිපාතය

16.1. පුණ්ණා තෙරණිය ගේ ගාථා.

236. මං සීතලේ ම වතුර ඇද්දා. හැම තිස්සේ ම වතුරට බැස්සා. එහෙම කලේ ස්වාමී දරුවන් ගෙ දඬුවම්වලට බයෙන්. බැණුම් අහන්ට බයෙන්. මගෙන් වරදක් වෙයි කියන බයෙන්.

237. ඒත් බ්‍රාහ්මණය, ඔබ කාට බය වෙලා ද හැමදා ම ඔය වතුරට බහින්නෙ. අතපය වෙච්ල වෙච්ල අධික සීතලෙන් දුක් විඳින්නෙ කාට බයෙන් ද?

238. පුණ්ණා, මගෙන් ඕක අහන්ට ඕන දෑනගෙන ම නේ ද? මං මේ කරන්නෙ පව් සෝද සෝද කුසල් රැස් කරන එක නේ.

239. මහල්ලෙක් හරි, තරුණයෙක් හරි, එයා පව් මොනව හරි කරල තියෙනව නම්, ඒ පව්වලින් නිදහස් වෙන්නෙ මේ විදියට ජලස්නානය කිරීමෙනු යි.

240. බ්‍රාහ්මණය, කර්මයන් ගේ විපාක දෙන ස්වභාවය

නො දන්නා ඔබට, ඔය විදියට ජලස්නානයෙන් පාප කර්මවලින් නිදහස් වෙන්ට පුළුවන් කියල ඔබට කියපු, කර්මයන් ගේ විපාක දෙන ස්වභාවය දන්නෙ නැති කෙනා කවිද?

241. ඕක ඇත්ත නම්, මේ ඔක්කොම ගෙම්බො, කැස්බෑවො, කිඹුල්ලු, වතුරේ ඉන්න අනෙක් සත්තු ඔක්කො ම ඒකාන්තයෙන් ම ස්වර්ගයට යනව.

242. ඕක ඇත්ත නම්, එළුවන් මරණ අය, උරන් මරණ අය, මාළුන් මරණ අය, මෘගයන් මරණ අය, සොරු, අළුගෝසුවෝ, තවත් පව් කරපු අය ඔක්කොට ම කරන්න තියෙන්නෙ ජල ස්නානයෙන් පව් හෝදල දාන එක නෙ.

243. ඔබ කරපු පව් හෝදන්ට මේ ගංඟාවලට පුළුවන් නම්, ඔබ කරපු පිනුත් මේ ගංඟාවල් විසින් හෝදල දමාවි. එතකොට ඔබ දෑත් පිංවලින් ද බැහැර වුණ කෙනෙක්.

244. බ්‍රාහ්මණය, ඔබ පව්වලට ඇති බිය නිසා නෙ මේ හැම දා ම මේ වතුරට බහින්නෙ. බ්‍රාහ්මණය, ඔබ පව් නො කර ඉන්න. මේ සීතල වතුර ඔබේ සමට පීඩා දෙන්න එපා!

245. පින්වතී, ඇත්තෙන් ම මං හිටියෙ නො මගට වැටිල. මේ වතුර නෑමෙන් මාව නිදහස් කරගෙන ආර්ය මාර්ගයට පැමිණෙව්වෙ ඔබ යි. මං ඔබට මේ සළපට දෙනව.

246. බ්‍රාහ්මණය, සළපට ඔබ තියාගන්න. මං සළපටක් ගන්ට කැමැති නෑ. ඉදින් ඔබ දුකට බිය නම්, දුකට අකමැති නම්,

247. රහසේ හෝ එළිපිට හෝ පව් කරන්ට එපා! ඉදින්

ඔබ අනාගතේ පව් කරනව නම්, දැන් පව් කරනව නම්,

248. කොයිතරම් දැන ගෙන පැනල යන්ට හැදුවත් ඒ දුක් විපාක වලින් නිදහස් වෙන්ට බෑ. ඉදින් ඔබ දුකට බය නම්, දුකට අකැමැති නම්,

249. අකම්පිත සිත් ඇති බුදු සම්මුත් ව ත්, සද්ධර්මය ත්, ආර්ය සංඝරත්නය ත් සරණ යන්න. සිල් සමාදන් වෙන්න. ඔබට ඒක ගොඩාක් යහපත පිණිස පවතීවි.

250. පින්වතී, ඔව්, අකම්පිත සිත් ඇති බුදු සම්මුත් ව ත්, සද්ධර්මය ත්, ආර්ය සංඝරත්නය ත් මං සරණ යනව. සිල් සමාදන් වෙනව. මට ඒක ගොඩාක් යහපත පිණිස පවතීවි.

251. මං බ්‍රාහ්මණ කුලේ ඉපදුනු නිසා බ්‍රහ්මඛන්ධු කියල මට කිව්ව. නමුත් මං ඇත්තට ම බ්‍රාහ්මණයෙක් වුනේ දැනයි. මාත් ත්‍රිවිද්‍යාව ලබාගත්ත. නිවනට පත් වුණා. යහපතට පත් වුණා. කෙලෙස් සෝදල දූම්ම.

මේ වනාහි පුණ්ණා නම් රහත් තෙරණිය වදාළ ගාථාවන් ය.

දහසයවෙනි නිපාතය නිමා විය.

(ආථා දහසය බැගින් වදාළ කොටස නිමා විය)

20. විසිවෙනි නිපාතය

20.1. අම්බපාලි තෙරණිය ගේ ගාථා.

252. ඉස්සර මගේ කොණ්ඩෙ කළු පාට යි. බඹරුන් ගෙ

පාට වගේ. කැරලි ගැහිල උඩට හැරිල තිබුණ. ඒ වුණාට දැන් ජරාවට පත්වෙලා ගිහින්, හණ වැහැරි වගෙ යි. සත්‍යවාදී වූ බුදු සමිඳුන් ගේ වචනය නම් වෙනස් වෙන්නෙ නෑ.

253. ඉස්සර මං කොණ්ඩෙට සුවඳ මල් ගහනව. එතකොට කොණ්ඩෙ සුවඳ කරඬුවක් වගෙයි. ඒ වුණාට දැන් ජරාවෙන් යට වෙලා ගිහින්. හා ලොම් වගේ ගඳ ගහනව. සත්‍යවාදී වූ බුදු සමිඳුන් ගේ වචනය නම් වෙනස් වෙන්නෙ නෑ.

254. ලස්සනට පිළිවෙළකට මල් වවපු මිදුලක් වගේ මං පනාවෙන් ලස්සනට කොණ්ඩෙ පිරනව. අවුල් දිග හැරල රත්තරන් කොණ්ඩ කටු ගහල ලස්සනට සකස් කරනව. නමුත් දැන් ජරාව නිසා ඒ කෙස් ගැලවිලා ගිහින් තැනින් තැන ඉතුරු වෙලා තියෙන්නෙ. සත්‍යවාදී වූ බුදු සමිඳුන් ගේ වචනය නම් වෙනස් වෙන්නෙ නෑ.

255. කළු කෙස් වැටි ලස්සනට ගොතල, රත්තරන් ආහරණවලින් සරසපුව ම හරි ම ලස්සන යි. නමුත් දැන් ජරාව විසින් ඒ ගෙස් ගලවල දාල තියෙන්නෙ. සත්‍යවාදී වූ බුදු සමිඳුන් ගේ වචනය නම් වෙනස් වෙන්නෙ නෑ.

256. ඉස්සර මගේ ඇඟි බැම හරි ම ලස්සන යි. දක්ෂ චිත්‍ර ශිල්පියෙක් ලස්සනට ඇඳපු රේඛාවක් වගෙයි. නමුත් දැන් ජරාවට පත් වෙලා. රැලි දෙකක් වගේ නලලේ එල්ලා වැටෙනව. සත්‍යවාදී වූ බුදු සමිඳුන් ගේ වචනය නම් වෙනස් වෙන්නෙ නෑ.

257. ඉස්සර මගේ ඇස් දෙක ලොකු යි, දිග යි. නිල් මැණික් දෙකක් වගේ බැබළුනා. නමුත් දැන් ජරාව විසින් ඒ ඇස් දෙක විරූපී කරල තියෙන්නෙ. සත්‍යවාදී වූ බුදු සමිඳුන් ගේ වචනය නම් වෙනස් වෙන්නෙ නෑ.

258. ඉස්සර මගේ නැහැය සිනිඳුවට ඉස්සිලා තිබුණා. ඒ නැහැයට මගේ මුණ ගොඩක් ලස්සන වුණා. නමුත් දෑත් ජරාව විසින් ඒක හකුළුවල දාලා තියෙන්නෙ. සත්‍යවාදී වූ බුදු සම්මුතිය ගේ වචනය නම් වෙනස් වෙන්නෙ නෑ.

259. මගේ මේ කන්පෙති ඉස්සර හරි ම ලස්සන යි. ලස්සනට හදාපු රත්තරන් වළලු වගේ. නමුත් දෑත් ජරාවට පත් වෙලා රැලි ගැහිල ඵලේලා වැටෙනව. සත්‍යවාදී වූ බුදු සම්මුතිය ගේ වචනය නම් වෙනස් වෙන්නෙ නෑ.

260. ඉස්සර මගේ දත් සුදට සුදේ කොඳ කැකුළු වගේ ලස්සනට තිබුණ. නමුත් දෑත් ජරාවට පත්වෙලා කැඩිල ගිහිල්ල කහ පාට වෙලා තියෙන්නෙ. සත්‍යවාදී වූ බුදු සම්මුතිය ගේ වචනය නම් වෙනස් වෙන්නෙ නෑ.

261. ඉස්සර මගේ කටහඬ හරි ම මිහිරි යි. වනාන්තරේ රැක් ගොමු අතරින් මිහිරට නාද කරන කෝකිලාවක් වගෙයි. නමුත් දෑත් ජරාවට පත්වෙලා දෑත් මගේ කටහඬ තැනින් තැන පැකිලෙනව. සත්‍යවාදී වූ බුදු සම්මුතිය ගේ වචනය නම් වෙනස් වෙන්නෙ නෑ.

262. ඉස්සර මගේ බෙල්ල, ලස්සනට ඔප දමාපු රත්තරන් බෙල්ලක් වගෙයි. නමුත් දෑත් ජරාවට පත්වෙලා. ඒ ලස්සන නැතිවෙලා ගිහින්, බෙල්ල නැමිල තියෙන්නෙ. සත්‍යවාදී වූ බුදු සම්මුතිය ගේ වචනය නම් වෙනස් වෙන්නෙ නෑ.

263. ඉස්සර මගේ අත් දෙක රත්තරන් වලින් කරපු දෙයක් වගේ. නමුත් දෑත් ජරාවට පත් වෙලා, පළොල් ගහක අතු දෙකක් වගෙයි. සත්‍යවාදී වූ බුදු සම්මුතිය ගේ වචනය නම් වෙනස් වෙන්නෙ නෑ.

264. ඉස්සර මගේ අත්වල ඇඟිලි, රත්තරන්වලින් කරපු

රූපයක් වගෙයි. රන් වළලු, මුදු දාල ලස්සන වැඩිවෙලා තිබුණ. නමුත් දෑන් ඒ ඇඟිලි ජරාවට පත් වෙලා, පේන්තෙ මුල් ගොඩක් වගෙයි. සත්‍යවාදී වූ බුදු සමිඳුන් ගේ වචනය නම් වෙනස් වෙන්නෙ නෑ.

265. ඉස්සර මගේ පියයුරු දෙක එකට එකතු වෙලා උඩට හැරිල ලස්සනට තිබුණ. නමුත් දෑන් ජරාවට පත්වෙලා, චතුර හිඳිව්ව පෙරහන්කඩේ වගේ එල්ලා වැටෙනවා. සත්‍යවාදී වූ බුදු සමිඳුන් ගේ වචනය නම් වෙනස් වෙන්නෙ නෑ.

266. ඉස්සර මගේ ශරීරය හොඳට මැදල ඔපදාපු රත්තරන් රූපයක් වගෙයි. නමුත් දෑන් ජරාවට පත්වෙලා, ඇඟ පුරා ම රැළි එල්ලා වැටෙනවා. සත්‍යවාදී වූ බුදු සමිඳුන් ගේ වචනය නම් වෙනස් වෙන්නෙ නෑ.

267. ඉස්සර මගේ කළවා දෙක ලස්සන ඇතෙකු ගේ හොඬවැල වගෙයි. නමුත් දෑන් ජරාවට පත් වෙලා, උණ බට දෙකක් වගෙ යි. සත්‍යවාදී වූ බුදු සමිඳුන් ගේ වචනය නම් වෙනස් වෙන්නෙ නෑ.

268. ඉස්සර මගේ කෙණ්ඩා දෙක රන් නූපුරවලින් සරසල හරි ම ලස්සන යි. නමුත් දෑන් ජරාවට පත්වෙලා, තලපිති දෙකක් වගෙයි. සත්‍යවාදී වූ බුදු සමිඳුන් ගේ වචනය නම් වෙනස් වෙන්නෙ නෑ.

269. ඉස්සර මගේ දෙපා තිබුනෙ සිනිඳු පුළුන් පුරවල තියෙනව වගෙයි. නමුත් දෑන් ජරාවට පත්වෙලා, යටිපතුල් පැලිල රැළි ගැහිල තියෙන්නෙ. සත්‍යවාදී බුදු සමිඳුන් ගේ වචනය නම් වෙනස් වෙන්නෙ නෑ.

270. ඔන්න ඕක තමයි මේ ශරීරයේ ඇත්ත තත්වේ. ජරාවෙන් දෙදරලා යනව. බොහෝ දුකට වාසස්ථානය යි. දැන් මේ ශරීරය පිළිසකර කර ගන්නට බැරි තරමට කඩා වැටෙන්නට ළං වුන දිරාපු ගෙයක් වගෙයි. සත්‍යවාදී වූ බුදු සම්බුද්ධන් ගේ වචනය නම් වෙනස් වෙන්නෙ නෑ.

මේ වනාහි අම්බපාලී රහත් තෙරණිය වදාළ ගාථාවන් ය.

20.2. රෝහිණි තෙරණිය ගේ ගාථා.

271. පින්වත් දුවේ, ඔයා ශ්‍රමණයන් ගැන කිය කියා ම යි නින්දට යන්නෙ. ශ්‍රමණයන් ගැන කිය කියා ම යි අවදිවන්නෙත්. ශ්‍රමණයන් ගේ ගුණ ම යි කියන්නෙ. මොකද ඔයාට ත් ශ්‍රමණියක් වෙන්නට හිතුණ ද?

272. ඔයා ශ්‍රමණයන්ට ම යි බොහෝ දානමාන දෙන්නෙ. රෝහිණි දුවේ, මං ඔයා ගෙන් අහන්නෙ මේක යි. ඔයාට ශ්‍රමණයන් ව ඔය තරම් ප්‍රිය වුණේ ඇයි?

273. ඒ ගොල්ල වැඩක් පලක් කරන්නට ත් කම්මැලි යි. අලස යි. අනුන් දීපු දේකින් තමයි ජීවත් වෙන්නෙ. අනුන් ගේ දෙයක් ම යි බලාගෙන ඉන්නෙ. හොඳ දේවල් ම යි කැමැති. ඉතින් එහෙම තියෙද්දි ඔයාට මේ ශ්‍රමණයන් ව ඔය තරම් ප්‍රිය වුණේ ඇයි?

274. තාත්තෙ, ඔයා ශ්‍රමණයන් ගැන මගෙන් ඇහැව්වෙ ගොඩක් කාලෙකින්. මං දැන් ඔයාට කියන්නම්, ඒ ශ්‍රමණයන් ගේ ප්‍රඥාව ත් සීලය ත් වීරිය ත් ගැන.

275. ඒ ශ්‍රමණයන් හරි ම කැමැති යි නිවන් අවබෝධ කරගන්නට. කම්මැලි නෑ. ලෝකෙ තියෙන ශ්‍රේෂ්ඨ ම වැඩේ තමයි කරන්නෙ. ඒ තමයි රාග ද්වේෂ දුරු කරන එක.

අන්න ඒ නිසා යි මං ශ්‍රමණයන්ට කැමැති.

276. පිරිසිදු ජීවිත ගතකරනවා. ඒ ශ්‍රමණයින් ලෝභ, ද්වේෂ, මෝහ දුරු කරනවා. ඒ ගොල්ල අරහත්වය ම ලබාගෙන හැම පවක් ම නැති කරල දානවා. අන්න ඒ නිසා යි මං ශ්‍රමණයන්ට කැමැති.

277. පිරිසිදු දේවල් ම යි උන්වහන්සේල කරන්නේ. පිරිසිදු වචන ම යි කථා කරන්නේ. පිරිසිදු දේවල් ම යි සිතන්නේ. අන්න ඒ නිසා යි මං ශ්‍රමණයන්ට කැමැති.

278. ඒ ශ්‍රමණයන් ආධ්‍යාත්මික වශයෙනුත් පිරිසිදු යි. බාහිර වශයෙනුත් පිරිසිදු යි. නිර්මල සක්වුතු වගේ. කුසල් දහම් වලින් පිරිල ඉන්නේ. අන්න ඒ නිසා යි මං ශ්‍රමණයන්ට කැමැති.

279. ඒ ශ්‍රමණයන් බුදු සමිඳුන් ගේ ධර්මය ගොඩාක් අහල තියෙනවා. ඒ ධර්මය මතක තියාගෙන ඉන්නවා. ධාර්මික ජීවිතයෙන් ම උසස් තත්වයට පත්වෙල ඉන්නේ. ඒ නිසා යි මං ශ්‍රමණයන්ට කැමැති.

280. ඒ ශ්‍රමණයන් බුදු සමිඳුන් ගේ ධර්මය ගොඩාක් අහල තියෙනවා. ඒ ධර්මය මතක තියාගෙන ඉන්නවා. ධාර්මික ජීවිතෙන් ම උසස් තත්වයට පත්වෙලා ඉන්නේ. සමාහිත සිතින්, හොඳ සිහියෙන් ඉන්නේ. අන්න ඒ නිසා යි මං ශ්‍රමණයන්ට කැමැති.

281. ඇත සේනාසනවල යි වැඩ ඉන්නේ. හොඳ සිහි නුවණින් කල් ගෙවන්නේ. නුවණ පාවිච්චි කරල යි කථා කරන්නේ. හරි ම නිහතමානි යි. දුකේ අවසානය වූ අමා නිවන ගැන දැන ගෙන යි ඉන්නේ. අන්න ඒ නිසා යි මං ශ්‍රමණයන්ට කැමැති.

282. ඒ ශ්‍රමණයන් ගමකින් තවත් ගමකට වඩිනකොට කිසි ම දෙයක් අපේක්ෂා කරන්නෙ නෑ. ආපසු හැරිල බලන්නෙ නෑ. අපේක්ෂා රහිත ව ම අත්හැරල යනව. අන්න ඒ නිස යි මං ශ්‍රමණයන්ට කැමැති.

283. ඒ ශ්‍රමණයන් තමන් ගෙ දේවල් පෙට්ටගම්වල දාන්නෙ නෑ. හැලි වළංවල දාන්නෙ නෑ. මළුවල හංගන්නෙ නෑ. කාගෙ හරි ගෙදරක ඉදෙන බත් වුට්ටක් විතර යි සොයා ගෙන යන්නෙ. අන්න ඒ නිස යි මං ශ්‍රමණයන්ට කැමැති.

284. ඒ ශ්‍රමණයන් මිල මුදල් පිළිගන්නෙ නෑ. රන් රිදී පිළිගන්නෙ නෑ. ඒ වෙලාවට ලැබෙන දේකින් ජීවත් වෙනව. අන්න ඒ නිස යි මං ශ්‍රමණයන්ට කැමැති.

285. ඒ ශ්‍රමණයන් නොයෙක් කුලවලින් ඇවිත්, නොයෙක් පළාත්වලින් ඇවිත් මහණ වෙලා ඉන්නෙ. නමුත් ඒ කිසි හේදයක් නැතිව එකිනෙකාට මෙමිත්‍රියෙන් ම යි වාසය කරන්නෙ. අන්න ඒ නිස යි මං ශ්‍රමණයන්ට කැමැති.

286. පින්වත් රෝහිණී දුවේ, ඔයා ගෙ හිතේ ලොකු ශ්‍රද්ධාවකුත්, ලොකු ගෞරවයකුත් තියෙනව, ඒ බුදු සම්මුත් ගැන ත්, සද්ධර්මය ගැන ත්, ආර්ය ශ්‍රාවක සංඝරත්නය ගැන ත්, ඇත්තෙන් ම ඔයා අපේ පවුලෙ උපන්නෙ අපේ වාසනාවට.

287. ඇත්තෙන් ම ඔයා හඳුනාගෙන තියෙන්නෙ අනුත්තර පින්කෙත ගැන. ඒ ශ්‍රමණයන් වහන්සේලා අපේ දානෙ පිළිගන්නව නම්, අපට ඒ දානයෙන් මහත් ඵල මහානිශංස ලැබෙනව.

288. තාත්තේ, ඉතින් ඔය ත් දුකට බය නම්, දුකට

අකැමැති නම්, ඔය ත් අකම්පිත සිත් ඇති බුදු සමිඳුන් ව ත්, සද්ධර්මය ත්, ආර්ය සංඝරත්නය ත් සරණ යන්න. සිල් සමාදන් වෙන්න. ඒක ඔයාට ගොඩාක් යහපත පිණිස හේතු වෙනව.

289. ඔව් දුව, මාත් අකම්පිත සිත් ඇති බුදු සමිඳුන් ව ත්, සද්ධර්මය ත්, ආර්ය ශ්‍රාවක සංඝරත්නය ත් සරණ යනව. මාත් සිල් සමාදන් වෙනව. ඒක මට ගොඩාක් යහපත පිණිස පවතීවි.

290. මං බ්‍රාහ්මණ කුලේ උපන් නිසා මට කිව්වෙ බ්‍රහ්මඛන්ද්‍ර කියල. නමුත් මං ඇත්තට ම බ්‍රාහ්මණයෙක් වුණේ දැනුයි. මාත් ත්‍රිවිද්‍යාව ලබා ගත්ත, යහපතට පත් වුණා. ධර්මයේ මුදුනට පැමිණුනා. පව් සෝදල දුම්ම.

මේ වනාහි රෝහිණි නම් රහත් තෙරණිය වදාළ ගාථාවන් ය.

20.3. වාපා තෙරණිය ගේ ගාථා.

291. (උපක:) එයා ඉස්සර තවුස් පිරිකර අතට ගත්ත කෙනෙක්. නමුත් දන් එයා මුව වැද්දෙක්. ආශාව නිසා කාම මඩ ගොහොරුවෙන් මිදිල එතෙරට යා ගන්ට එයාට බැරි වුණා.

292. වාපා හිතා ගෙන ඉන්නෙ මං තාම ත් ඇට ඇලිල ඉන්නෙ කියල. ඇ පුතා ව නළවන්ට පටන් ගත්තා. ඒ වුණාට වාපා ගැන මතේ හිතේ තියෙන බන්ධනය නැති කරගෙන මං ආයෙමත් මහණ වෙනව.

293. (වාපා:) මහා වීරියවත්තයාණනි, මං ගැන කේන්ති ගන්ට එපා. මහා මුනිඳුනි, මං ගැන කේන්ති ගන්ට එපා. ක්‍රෝධයට යට වෙන කෙනෙකුට පිරිසිදු බවක් ඇති

වෙන්නෙ නෑ. තපසක් කොයින් ද?

294. (උපක:) මං මේ “නාලා” ගම ත් දාල යනව. මේ “නාලා” ගමේ නවතින්නෙ කවිද? ධාර්මික ව ජීවත් වෙච්ච ශ්‍රමණයින් වත් අල්ලල බැඳ ගත්තෙ මේ ස්ත්‍රී රූපෙ තමයි.

295. (වාපා:) කලු, මෙහාට එන්න. නවතින්න. කලින් වගේ ම කාම සම්පත් අනුභව කරන්න. මාත්, මගේ නෑදෑයෝ ත් ඔයාට වසඟ වෙලා ඉන්නෙ.

296. (උපක:) වාපා, ඔයා මට ඔය කියන කථාවලින් හතරෙන් පංගුවක් කිව්වොත්, ඔයාට ඇලුන මිනිහෙකුට නම් මහා ලොකු දෙයක් වගේ තියේ වී.

297. (වාපා:) කලු, කන්දක් මුදුනක යොවුන් කිණිහිරි මල් ගහක් තියෙනව. ඒ මල් ගහේ ලස්සනට මල් පිපිල තියෙන්නෙ. ඒ වගේ ම ලස්සනට මල් පිපිච්ච දෙළුම් ගහක් තියෙනව. දූපතක් මැද්දෙ තියෙනව ලස්සනට මල් පිපී ගිය පළොල් ගහක්.

298. රන් හඳුන් ගාපු ශරීරයක් තියෙන, උතුම් කසීසඵ පොරවන, ලස්සන රූපයක් තියෙන මාව අත් හැරල දානට පුළුවන් වෙන්නෙ කාට ද?

299. (උපක:) ලිහිණි වැද්දා කැමති වුණා ලිහිණියෙක් හිර කරල තියාගන්න. නමුත් ඔයා ගෙ ඔය රූපෙන් මාව නම් බැඳල තියාගන්න බෑ.

300. (වාපා:) කලු, මගේ මේ පුතා මට ලැබුණෙත් ඔයා නිසා. ඉතින් පුතෙක් ඉන්න මාව අත්හැරල දාල යනට හිතන්නෙ කවිද?

301. (උපක:) නුවණ තියෙන මිනිස්සු දරුවන් ව අත්

හැරල දානව. ඒ වගේ ම තමන් ගේ නැදෑයන් ව ත්, දේපළ වස්තුව ත් අත් හැරල දානව. මහා හස්ථිරාජයෙක් දම් වැල් කඩාගෙන යනව වගේ ගිහි බන්ධන කඩාගෙන ගිහින් මහණ වෙනව.

302. (වාසා:) එහෙම ද? එහෙනම් මං දෑන් පොල්ලකින් ගහල හරි, පිහියකින් ඇනල හරි මේ පුතා ව මරල දානව. පොළොවේ ගහල හරි මරල දානව. එතකොට පුතා ගැන ශෝකෙන් ඉන්න ඔයාට ඔය ගමන යන්ට ලැබෙන්නෙ නෑ.

303. (උපක:) ඒයි ළාමක ගැණියේ. ඔහොම නොවෙයි, පුතා ව හිවල්ලුන්ට කන්ට දුන්න ත්, බල්ලන්ට කන්ට දුන්න ත්, මට කමක් නෑ. පුතෙක් හින්ද ආයෙමත් මාව මේ ගෙදර නවත්තගන්ට බැරි බව දැන ගනිනි.

304. (වාසා:) කලු, මගේ ස්වාමීනි, හා හොඳයි. එහෙනම් කියන්න, දෑන් ඔයා කොහිද යන්නෙ? කොයි ගමට ද? කොයි නියම් ගම ට ද? කොයි නගරෙ ට ද? කොයි රාජධානිය ට ද?

305. (උපක:) ඉස්සර අපි ශ්‍රමණයන් නො වී ම ශ්‍රමණයන් කියල හිතාගෙන හිටිය. ඉතින් පිරිස් පිරිවරාගෙන ගමින් ගමට, නගරයෙන් නගරෙට, රාජධානියෙන් රාජධානියට ඇවිද ගෙන ගියා.

306. නමුත් අන්න භාග්‍යවත් බුදු රජාණන් වහන්සේ තේරංජරා ගංගා තීරයේ, හැම දුක් අවසන් කරන ධර්මය දේශනා කරනව. මං මේ වතාවෙ යන්නෙ උන්වහන්සේ ළඟට යි. උන්වහන්සේ තමයි මගේ ශාස්තෘන් වහන්සේ.

307. (වාසා:) අනේ! එහෙනම් ලෝකනාථ වූ අනුත්තර වූ

මුනිදුන් ට මාත් වන්දනා කරන බව කියන්නට. උන්වහන්සේ ව පැදකුණු කරල ඒ පින මට ත් ලබා දෙන්නට.

308. (උපක:) ඔව්! ඔයා කියන විදියට ම ඒ පින ලබාගන්නට පුළුවන්. ලෝකතාප වූ අනුත්තර වූ මුනිදුන් ට ඔයා ගේ වැඳීම ගැන මං කියන්නම්. උන්වහන්සේ ව පැදකුණු කරල ඒ පින මං ඔයාට ලබා දෙන්නම්.

309. ඊට පසු කලු (උපක) නේරංජරා ගංතෙර දක්වා ම ගියා. එයාට එහෙදි දෑක ගන්ට ලැබුණා අමා දහම් දෙසන බුදු සම්මාණන් ව.

310. ඒ දහම් නම්, දුක, දුකේ හට ගැනීම, දුක ඉක්මවා යාම, දුක සංසිදුවන ආර්ය අෂ්ටාංගික මාර්ගය.

311. එයා බුදු සම්මුත්ත ගේ සිරි පතුල් වැඳ පුදාගත්ත. උන්වහන්සේ වටේ පැදකුණු කරගෙන ලබා ගත්තු පින් වාපාට අනුමෝදන් කළා. බුද්ධ ශාසනයේ මහණ වුණා. ත්‍රිවිද්‍යාව ලබා ගත්තා. බුදු සසුන සම්පූර්ණ කරගත්තා.

මේ වනාහි වාපා නම් රහත් තෙරණිය වදාළ ගාථාවන් ය.

20.4. සුන්දරී තෙරණිය ගේ ගාථා.

312. පින්වතී, ඔයා ඉස්සර ගත කළ ජීවිතවල දී මැරීගිය දරුවන් කමින් තමයි ජීවත් වුණේ. ඔයා ඒ කාලෙ රැ දවල් දෙකේ ම ගොඩාක් තැවී තැවී තමයි හිටියේ.

313. වාසෙට්ඨී බ්‍රාහ්මණිය, ඔයා ඒ සිය ගණනින් ඔක්කොම දරුවන් කාල, අද තැවෙන්නෙ නැති දැඩි සිතකින් ඉන්නෙ ඇයි?

314. බ්‍රාහ්මණය, අතීතෙ මං විතරක් නොවේ ඔයත් කාල

තියෙනව සිය ගණන් දරුවන් ව ත්, නෑදෑයන් ව ත්.

315. දැන් මං ඒ ඉපදෙන මැරෙන ලෝකයෙන් නිදහස් වෙලා නිවන අවබෝධ කරගෙන ඉන්නෙ. ඒ නිසා මං ශෝක කරන්නෙ නෑ. අඬන්නෙ නෑ. තැවී තැවී ඉන්නෙ නෑ.

316. වාසෙට්ඨී, හරි ම අද්භූත දෙයක් ඔයා ඔය කියන්නෙ. ඔයා කාගෙ ධර්මයක් අවබෝධ කර ගෙන ද ඔය තරම් ස්ථාවරයක ඉඳන් කථා කරන්නෙ?

317. බ්‍රාහ්මණය, ඒ සම්මා සම්බුදු රජාණන් වහන්සේ, එතකොට වැඩ සිටියේ මිටිලා නගරයේ. සියලු සත්වයන් ගේ දුක් දොම්නස් නැති කරනට යි උන්වහන්සේ දහම් දෙසන්නෙ.

318. බ්‍රාහ්මණය, ඒ අරහත් වූ සම්බුදු සම්ඳුන් ගේ නිකෙලෙස් සද්ධර්මය මට ත් අහනට ලැබුණා. ඒ සද්ධර්මය අවබෝධ කරගැනීමෙන් තමයි මගේ දරු දුක නැති වුණේ.

319. එහෙනම් මාත් යනව මිටිලා නගරෙට. අනේ, ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මාව ත් සියලු දුකින් මුදවා ගන්නා සේක් නම් කොයි තරම් හොඳ ද? ඒ බ්‍රාහ්මණය ත් හැම දුකින් නිදහස් වුණා. නිකෙලෙස් බුදු සම්ඳුන් ව දැකගත්ත.

320. සියලු දුකින් එතෙර වුන බුදු සම්ඳුන් එයාට ත් සද්ධර්මය දේශනා කළා. දුක ත්, දුකේ හට ගැනීම ත්, දුකේ ඉක්ම යාම ත්, ඒ දුක් සංසිඳුවන මාර්ගය වූ ආර්ය අෂ්ටාංගික මාර්ගය ත් කියල දුන්නා.

321. එයා සද්ධර්මය අවබෝධ කරගත්ත. මහණ වෙන්නට කැමැත්තක් ඇති වුණා. ඒ සුජාත බ්‍රාහ්මණයා තුන් රැයක්

ඇතුළත ත්‍රිවිද්‍යාව ලබාගත්ත.

322. පින්වත් රියැදුර, මෙහෙ එන්න. දැන් ඔයා ගෙදර යන්න. මේ රථය බැමිණියට දෙන්න. මං සනීපෙන් ඉන්න බව කියන්න. දැන් ඒ සුජාත බ්‍රාහ්මණයා මහණ වෙලා ඉන්නෙ. තුන් රැයක් ඇතුළත එයා ත්‍රිවිද්‍යාව ලබාගත්ත කියලා කියන්න.

323. එතකොට ඒ රියැදුරා, රථය ත්, කහවණු දාහකුත් අරගෙන ගිහින් බැමිණියට දුන්න. බ්‍රාහ්මණයා ගේ නිරෝගී කම ගැන ත් කිව්ව. දැන් සුජාත බ්‍රාහ්මණයා තුන් රැයක් ඇතුළත ත්‍රිවිද්‍යාව ස්පර්ශ කළ බව ත් කිව්ව.

324. පින්වත් රියැදුර, අපේ බ්‍රාහ්මණතුමා ත්‍රිවිද්‍යාව ලබාගත් බව දැන ගන්ට ලැබුණ නිසා මේ අශ්ව රථය ත්, කහවණු දාහ ත් පිං පඬුරක් හැටියට මං දැන් ඔයාට ම දෙනව.

325. පින්වත් බ්‍රාහ්මණිය, මේ අශ්ව රථය ත් කහවණු දාහ ත් ඔබතුමිය තියාගන්න. මාත් ඒ උත්තම ප්‍රඥා ඇති බුදු සම්මුත් ළඟ මහණ වෙන්ට යනවා.

326. (මව් බැමිණිය) දුවේ, සුන්දරී, ඔයාගෙ තාත්ත, මේ ඇත්තු, අශ්වයෝ, හරකබාන, මුතු මැණික්, ගේ දොර සම්පත් ඔක්කොම අත්හැරල මහණ වුණා. දැන් මේ ඔක්කොම සම්පත් ඔයා අනුභව කරන්න. අපේ පවුලේ දායාදය අයිති ඔයාට නෙ.

327. (අම්මේ) මගේ තාත්තා පුත්‍ර ශෝකයෙන් ගොඩාක් දුක් වින්දා. අන්තිමේ දී මේ ඇත්තු, අශ්වයෝ, හරකබාන, මුතු මැණික් මේ සුන්දර ගිහි සම්පත් ඔක්කොම අත්හැරල

දාල මහණ වුණා. සහෝදර ශෝකෙන් දුක් විඳින මාත් මහණ වෙනවා.

328. දුටුවේ සුන්දරී, ඔයා ත් බලාපොරොත්තුව ඉන්නෙ උතුම් මහණ ජීවිතේ නම්, ඔයා ගේ ඒ නෙක්බිම්ම සංකල්පය ඉෂ්ට වේවා! ගෙයක් ගානෙ ඇවිද ගෙන ගිහින් තමයි පිණ්ඩපාතෙ කරගන්ට තියෙන්නෙ. පාංශුකුල සිවුරු තමයි පොරව ගන්ට තියෙන්නෙ. මේවා ලබාගෙන නිකෙලෙස් ජීවිතයක් ඇති කර ගන්න.

329. ආර්යාවනි, එතකොට මං තව ම ත් සික්බමානාවක්. (උපසම්පදාව පුහුණු වන සාමණේරියක්) මං දිවැස් නුවණ පිරිසිදු කරගත්ත. ඉස්සර මං ගත කළ ජීවිතේ ගැන දැන ගන්න පුබ්බේනිවාස ඥාණය ලබාගත්ත.

330. හික්ෂුණි සංඝයා ව ශෝභමාන කරන, කළ්‍යාණ මිතුරිය වන ආර්යාවෙනි, මං ඔබතුමිය නිසයි ත්‍රිවිද්‍යාව ලබාගත්තෙ. බුදු සසුන සම්පූර්ණ කරගත්තෙ.

331. ආර්යාවෙනි, මට ත් අවසර දෙන්න, මං කැමති යි සැවැත් නුවරට යන්න. ශ්‍රේෂ්ඨ වූ බුදු සම්මාණන් ඉදිරියේ සිංහ නාද කරන්න මාත් කැමැති යි.

332. සුන්දරී, එහෙනම්, ඔයා, ඒ රත්තරන් පාටින් බබලන ශාස්තෘන් වහන්සේ ව බැහැ දකින්න. නො දමුනු උදවිය දමනය කරන, කිසි ලෙසකිනුත් බිය නැති ඒ බුදු සම්මුත් ව දැකගන්න.

333. සුන්දරී, ඔය ත්, හැම දුකින් ම මිදුනු, කෙලෙස් රහිත වූ චිත්තරාගී වූ, කිසි ම දෙයක් සමග එක් නො වූ සදහම් මඟ වඩා අවසන් කළ, කෙලෙස් රහිත බුදු සම්මුත් ව දැක බලාගන්න.

334. මහා වීරයන් වහන්ස, මං බරණැසින් පිටත් වෙලා ඔබ වහන්සේ ව බැහැ දකින්නට ආවේ. මං ඔබ වහන්සේ ගේ ශ්‍රාවිකාවක් වූ සුන්දරී. මං ඔබ වහන්සේ ගේ සිරි පා කමල් වන්දනා කරන්නම්.

335. බ්‍රාහ්මණ මුනිදාණනි, ඔබ වහන්සේ බුද්ධ වන සේක. ශාස්තෘ වන සේක. මම ත් ඔබ වහන්සේ ගේ හදවතින් ඉපදුනේ, ඒ නිවන් මගින් ඉපදුනේ. නිවන් මග සම්පූර්ණ කරගෙන, නිකෙලෙස් වූ දියණියක්.

336. සොළුරු තැනැත්තී, ඔබ ගේ ඔය පැමිණීම ඉතා යහපත්. අයහපත් පැමිණීමක් නම් නො වේ. දමනයට පත් වෙච්ච ශ්‍රාවිකාවන් ඔය විදිය ම තමයි. විතරාගී ව කිසිවක් හා එක් වෙන්නෙ නැතිව, නිවන් මග සම්පූර්ණ කරගෙන, නිකෙලෙස් සිතින් ශාස්තෘන් වහන්සේ ගේ පා යුග වදින්නට එනවා.

මේ වනාහී සුන්දරී නම් රහත් තෙරණිය වදාළ ගාථාවන් ය.

20.5. රන්කරුවෙකු ගේ දියණිය වන සුභා තෙරණිය ගේ ගාථා.

337. එතකොට මං හොඳ කරුණ වයසෙ හිටියෙ. සුදු ඇඳුමක් ඇඳ ගෙන බුදු සම්පූර්ණ ගෙන් සද්ධර්මය අසාගන්ට මාත් ගියා. එතැන දී අප්‍රමාදී ව සිහිනුවණ යොමු කරන කොට මට ආර්ය සත්‍ය අවබෝධය ඇති වුණා.

338. එතැන ඉඳල මට කාමයන් ගැන ඇති වුණේ අරතියක් ම යි. පංච උපාදානස්කන්ධ ගැන නන්දිරාගය පැවතීම මං දැක්කේ භයජනක දෙයක් හැටියට යි. ඉතින් මං මහණ වෙන්නට කැමැති වුණා.

339. අන්තිමේ දී නැදෑයන් ව ත්, දෑසි දස්සන් ව ත්, කම්කරුවන් ව ත්, සරුසාර කුඹුරු වතුපිටි ත්, සිත්කළු, සිත් පුබුදුවන සැප සම්පත් ඔක්කොම අත්හැරිය.

340. මේ විදියට මං ගොඩක් සැප සම්පත් අත්හැරිය. ඉතා පැහැදිලි ව නිවන් මඟ පෙන්වා දෙන මේ ශාසනය තුළ මං මහණ වුණේ ශ්‍රද්ධාවෙන් ම යි. ඒ නිසා මට ආයෙමත් රන් රිදී වැඩ කිරීම සුදුසු නෑ. මං පතමින් ඉන්නෙ නිවන ම යි.

341. රන් රිදී බඩු අත් හැරියට පස්සෙ, එයා ආයෙත් ඒව අරගත්තොත් ඒක එයාට වන ලොකු අත්වැරද්දක්. ආර්ය සත්‍යාවබෝධයට රන් රිදී උපකාර වෙන්නෙ නෑ. සැනසීමට හේතු වන්නෙ නෑ. අනික, ඒ දෙය ශ්‍රමණයන්ට ගැළපෙන්නෙ ත් නෑ. ඒක ආර්ය ධනයකුත් නො වේ.

342. එයින් කර දෙන්නෙ ලෝභකම ඉපදවීම විතර යි. අහංකාර කම ඉපදවීම විතර යි. ඊට පස්සෙ මුළු වෙනව. කෙලෙස් වැඩෙනව. සැක සංකා වැඩෙනව. ගොඩක් කරදර ඇති වෙනව. ස්ථිරසාර දෙයක් එතන ඇත්තෙ නෑ.

343. මිනිස්සු ඕවට ඇලෙනව. ප්‍රමාද වෙනව. සිත් කිලුටු කරගන්නව. එකිනෙකාට විරුද්ධ ව නැගී සිටිනව. බොහෝ කෝලහල ඇති කරගන්නව.

344. ඔය කාමයන්ට බැහැගෙන ඉන්න උදවිය ළඟ දකින්නට තියෙන්නෙ, නොයෙක් වද බන්ධන විතර යි. නොයෙක් කෙලෙස්, හැඬීම් වැලපීම් විතර යි. නොයෙක් කරදර විතර යි.

345. ඉතින් ඔයාල මගේ නැදෑයන් වෙලා ඉදගෙන ත්, මගේ හතුරු පිරිසක් වගේ මාව කාමයට ම යොදවන්නට

හදන්නෙ ඇයි?

346. රන් කහවණුවලින් ආශ්‍රවයන් ක්ෂය වෙන්නෙ නෑ. කාමයන් තමයි සැනසීමට විරුද්ධ සතුරො, වධකයෝ. මිතුරෝ නම් නොවේ. ශෝක හුල් හිත්වලට බදින්නෙ මේ කාමයන් තමයි.

347. ඉතින් ඔයාල මගේ නෑදෑයන් වෙලා ඉඳගෙන ත්, මගේ හතුරු පිරිසක් වගේ මාව මේ කාමයට ම යොදවන්ට හදන්නෙ ඇයි? තේරුම් ගන්න මාව. මං හිස මුඩු කරපු, දෙපට සිවුරක් පොරව ගෙන ඉන්න, මහණ වෙච්ච කෙනෙක්.

348. ජීවත් වෙන්නෙ ගෙයක් ගානෙ පිණ්ඩපානෙ කරගෙන. පොරවන්නෙ පාංශුකුල චීවර. ඉතින් මට ගැලපෙන්නෙ ඒ වගේ පැවිදි පිරිකර විතර යි.

349. මහා ඉසිරු දිව්‍ය මානුෂික හැම කාමයක් ම අත්හැරල දානව. උන්වහන්සේලා ඉන්නෙ නිවන කියන ක්ෂේම භූමියේ. විමුක්තියට පත් වුණ සිත් ඇතිව. අවල සැපයට පත් වෙලා ඉන්නෙ.

350. කාමයන් සමඟ මගේ කිසි ම ගණුදෙනුවක් නෑ. මට ඔය කාමයන් තුළ කිසි ම ආරක්ෂාවක් පෙනෙන්නෙ නෑ. කාමයන් කියන්නෙ මිතුරන් පිරිසක් නො වේ. වධකයෝ. ගිහි කඳු වගේ දුක් තියෙන්නෙ.

351. මේ කාමයන් කියන්නෙ බියක් ම යි. කරදරයක් ම යි. පීඩාවක් ම යි. මහා වධයක් ම යි. අපිරිසිදු දෙයක් ම යි. විෂම දෙයක් ම යි. මුළු කරවන දෙයක් ම යි. ජනතාව රවටන ලොකු ම දොරටුව යි.

352. මේ කාමයන් කියන්නේ භයානක උවදුරක්. භයානක සර්පයෙකු ගෙ ඔළුව පැත්ත වගේ. අන්ධබාල පෘථග්ෂ්‍ය සත්වයන් මේ කාමයන් පිළිගන්නේ හරි ම ආශාවෙන්.

353. කාම මඩ ගොහොරුවේ ඇලිල ඉන්න මේ බොහෝ සත්වයන් අවිද්‍යා සහගත ව යි ඉන්නේ. මේ ඉපදෙන මැරෙණ ලෝකේ අවසානයක් ඔවුන්ට කවදාවත් දැක ගන්ට ලැබෙන්නේ නෑ.

354. මිනිස්සු ඔය කාමයන් නිසා බැසගෙන ඉන්නේ දුගතියට වැටෙන පාරවල්වල. තම තමන්ට බොහෝ රෝග උපදවා දෙන කාමයන් තුළ ම යි ඔවුන් බැසගෙන ඉන්නේ.

355. මේ කාමය විසින් බිහි කරන්නේ හතුරන් ව යි. දුක් තැවුල් ඇති කරවනව. සිත කිලුටු කරවනව. ලෝකයා පිනවන එක ම අරමුණ බවට පත් කරවනව. කෙලෙසුන්ට බන්දනව. මරණයට ත් බැඳෙනව.

356. මේ කාමයන් විසින් පිස්සු හදවනව. උතුවෙන් දොඩවන්ට සලස්වනව. සිත් කළඹවා දමනව. සත්වයන් කෙලෙසා දමනව. මාරයා විසින් අටවපු උගුලක් වගෙයි.

357. මේ කාමයන් තුළ අනන්ත ආදීනව තියෙනව. බොහෝ දුක් තියෙනව. බොහෝ විස තියෙනව. ආශ්වාදය හැටියට තියෙන්නේ චුට්ට යි. නමුත් ගොඩාක් රාගය ඇති කරවනව. කුසල් දහම් වියළවා දානව.

358. මේ කාමයන් නිසා හට ගන්න මහා දුක් ගොඩ ජේතකොට කාමයන් ගෙ පැත්තට නම් ආපසු හැරිල යන්නේ නෑ. මං හැමදා ම නිවනේ ම ඇලිල යි වාසය කරන්නේ.

359. මං කැමැති අරහත්වයට යි. කාමාශාව මං අත්හැරිය. සියලු බන්ධනයන් නැති කරල මං අප්‍රමාදී ව යි ඉන්නෙ.

360. මහා ඉසිවරු ත් සසරින් එතෙරට වැඩියේ ඒ මාර්ගයෙන් ම යි. ඉතින් මාත් ශෝක නැති කෙලෙස් නැති, බියක් නැති, සෘජු මාර්ගය වන ඒ ආර්ය අෂ්ටාංගික මාර්ගයේ තමයි ගමන් කරන්නෙ.

361. ධර්මයේ සිත පිහිටුවා ගෙන ඉන්න මේ සුභා දිනා, රන්කරුවා ගේ දුව දිනා බලන්න. ඇය ඉන්නෙ තණ්හාවෙන් තොරව. අරහත්වය ලබා ගෙන ඉන්නෙ. ඇය ගස් සෙවනේ භාවනා කරනව.

362. මං මහණ වෙලා අදට දවස් අට යි. ශ්‍රද්ධාවන්ත වූ, සද්ධර්මය නිසා සුන්දර වූ, උප්පලවණ්ණා භික්ෂුණිය තමයි භික්ෂෙව්වෙ. මාරයා ව බැහැර කරල මාත් ත්‍රිවිද්‍යාව ලබා ගත්ත.

363. මේ සුභා භික්ෂුණිය දොස් රහිත යි. ණය රහිත යි. වඩන ලද ශ්‍රද්ධා ආදී ඉඳුරන් ගෙන් යුක්ත යි. සියලු බැඳීම්වලින් නිදහස් නිවන් මග සම්පූර්ණ කරගෙන ඉන්නෙ. හරි ම නිදහස්.

364. දෙව් ලොව අධිපති ශක්‍රයා දෙව් පිරිස පිරිවරා ගෙන ඉර්ධියෙන් ඇවිදින් සුභා නමැති රන්කරුවා ගේ දියණිය ට යි ඒ වදින්නෙ.

මේ වනාහී රන්කරුවෙකු ගේ දියණිය වන සුභා නම් රහත්
තෙරණිය වදාළ ගාථාවන් ය.

විසිවෙනි නිපාතය නිමා විය.

(ආථා විස්ස බැගින් වදාළ කොටස නිමා විය)

30. තිස්වෙනි නිපාතය

30.1. ජීවක අඹ වනයේ වාසය කළ සුභා තෙරණිය ගේ ගාථා.

365. එදා සුභා තෙරණිය ලස්සන ජීවක අඹ වනය ඇතුළේ යමින් සිටියා. එතකොට සල්ලාල මිනිහෙක් ඇවිත් ඇගේ ගමන් මාර්ගය හරස් කරල හිටගත්ත. සුභා තෙරණිය ඔහුට මෙහෙම කිව්ව.

366. ආයුෂ්මත, මං ඔබට මොකක් ද කරපු වැරද්ද? මං යන ගමන් මාර්ගය අවුරාගෙන ඉන්නෙ ඇයි? මහණ වෙච්ච තැනැත්තියක් විසින් පිරිමියෙක් ස්පර්ශ කිරීම කැප දෙයක් නම් නො වේ.

367. මං ශාස්තෘ ශාසනය ගැන ඉතා ම ගෞරවයෙන් ඉන්න කෙනෙක්. සුගතයන් වහන්සේ අපට සිල් පද කියා දීල තියෙන්නෙ. මං ඒ සිල්පද පිරිසිදු විදියට ආරක්ෂා කරනව. මං ගෙවන්නෙ නිකෙලෙස් ජීවිතයක්. ඉතින් මං යන මාර්ගය අවුරා ගෙන ඉන්නෙ ඇයි?

368. ඔබට තියෙන්නෙ කැළඹුණු සිතක්. මට තියෙන්නෙ නො කැළඹුණු සිතක්. ඔබ කෙලෙස් සහිත කෙනෙක්. එහෙත් මං කෙලෙස් රහිත, කෙලෙස් තියෙන හැම දේකින් ම නිදහස් වුණ කෙනෙක්. ඉතින් එබඳු මං යන මාර්ගය අවුරා ගෙන ඉන්නෙ ඇයි?

369. (සල්ලාලයා) නෑ. ඔයා තව ම ත් තරුණ සි. ළාමක

නෑ. ඔය මහණ ජීවිතෙන් මොනව කරන්ට ද? පැත්තකට දමන්න ඔය කසාවත. එන්න, මේ මල් පිපී ගිය වනාන්තරේ අපි කම් සැප විඳිමු.

370. හැම තැන ම හමා යන්නෙ මිහිරි සුවඳ තියෙන සුළඟ. මේ රුක් පඳුරු තියෙන්නෙ මල් රේණුවලින් හැදුන වගේ. තව ම මේ වසන්ත සෘතුවේ මුල් කාලෙ. හරි ම සනීප දේශගුණයක්. ඉතින් එන්න, අපි මේ මල් පිපී ගිය වනාන්තරේ කම් සැප විඳිමු.

371. අතු අග ලස්සනට මල් පිපිලා. සුළඟින් තාලෙට සෙලවී සෙලවී තියෙන්නෙ සිංදු කියනව වගේ. ඉතින් තනිපංගලමේ වනාන්තරයට ආපු ඔයා ආස කරන්නෙ මොනවට ද?

372. මෙහෙ වන සතුන් ඉන්නව. මද කිපුන ඇත්තු ඉන්නව. ඇතින්තියො ඉන්නව. මිනිස්සු කවරුත් නෑ. ඉතින් මේ හයානක වනාන්තරේ තනිපංගලමේ යන්න ද ඔයා කැමැති?

373. ඔයා ගැන උපමා කියන්ට ත් බෑ. සිනිඳු කසි සළුවෙන් සරසපු රත්තරන් රූපයක් වගෙයි. චිත්‍රරථ වනයේ සරසපු රත්තරන් රූපයක් වගෙයි. චිත්‍රරථ වනයේ ඉන්න දිව්‍ය අප්සරාවක් වගේ.

374. ඇත්තෙන් ම මං ඔයාට වගී වුණා. අපි මේ වනාන්තරේ එකතු වෙලා ඉඳිමු. ඔයාට තියෙන්නෙ ලස්සන කිඳුරියක ගේ මදලස බැල්මක්. ඔයා තරම් මගේ සිත බැඳිල ගිය වෙත කෙනෙක් මට නෑ.

375. ඉතින් ඔයා මං කියන දේ කරනව නම්, අපේ ගෙදර

යමු. අපි සතුටින් ඉඳිමු. හොඳට ජනේල තියෙන සුන්දර ගෙයක් ලැබෙනව ඔයාට. ඔයාට උපස්ථාන කරන්න කාන්තාවෝ ත් ඉන්නව.

376. එතකොට ඔයාට පුළුවන් සිනිඳු කසි සළු පොරවන්ට. මල් සුවඳ විලවුන්වලින් සිරුර සරසන්ට. රන් මුතු මැණික්වලින් කරපු ආභරණවලින් සැරසෙන්නට.

377. ඒ නිවසෙ තියෙනව හොඳට සෝදල දූවිලි ඉවත් කරපු උඩු වියන් තියෙන, අලුත් ලොම්වලින් කරපු ඇඳ ඇතිරිලි දාල, හරි ම සනීප මෙට්ටයක් දාල සඳුන් ලියෙන් කරවපු ඇඳක්. ඔයාට පුළුවන් ඒ ඇඳේ සනීපෙට නිදාගන්ට.

378. දැන් මේ මොකක් ද? දැන් ඔයා ගේ ජීවිතේ රාස්සයෙක් අරක් ගත්ත, මහනෙල් මල් පිපිව්ව විලක් වගේ. ඔයා ගේ ඔය බ්‍රහ්මචාරී සිලෙ නිසා ඔය ශරීරය කවරුවත් පරිභෝග නො කර ම ජරාවට පත්වෙලා යාවි.

379. (සුභා) කුණු ගොඩවල් පිරිල තියෙන මේ ශරීරය ගැන, අමු සොහොන ම පුරවන මේ ශරීරය ගැන, ඔබ ඔය විදියට සාර වශයෙන් දකින්නෙ කොහොම ද? බිඳී යන ස්වභාවයෙන් යුක්ත මේ ශරීරය ගැන දකින කොට මට නම් ඇති වෙන්නෙ කළකිරීම ම යි.

380. (සල්ලාලයා) ඔයා ගෙ ඇස් දෙක මුව අඟනක ගේ වගේ ලස්සන යි. කඳු අතරේ ඉන්න කිඳුරියක ගේ වගේ ලස්සන යි. ඔයා ගෙ ඔය ඇස් දෙක දිහා මං බලාගෙන ඉන්න කොට, මගේ හිතේ ඇති වෙන්නෙ ආශාව ම යි.

381. ඔයා රත්තරනින් කරපු රූපයක් වගෙයි. ඔය මුහුණේ තිබෙන ලස්සන ඇස් දෙක රතු මහනෙල් පෙති වගෙයි.

ඔයා ගෙ ඔය ඇස් දෙක දිහා මං බලාගෙන ඉන්න කොට, මගේ හිතේ ඇතිවෙන්නෙ ආශාව ම යි.

382. දිගු දැස් ඇති ඔයා, ලස්සනට පෙනෙන ඔයා, කිඳුරියක ගේ වගේ මඳක් පිබිදුනු ඇස් ඇති ඔයා, කොයි තරම් දුර ගිය ත් මට ඔය ඇස් දෙක මතක් වෙනව. මං ඔය ඇස් දෙකට තරම් වෙන කිසි දේකට ආස නෑ.

383. ආයුෂ්මත, ඔබ වැරදි පාරක යි යන්ට හදන්නෙ. ඔබ සදමඬල යි කෙළි බඩුවක් කරගන්ට හදන්නෙ. ඔබ මහමේරු පර්වතේ උඩින් පැනල යන්ට යි හදන්නෙ. මාව තේරුම් ගන්න. ඔබ ඔය පතන මං බුදු රජාණන් වහන්සේ ගේ දියණියක්.

384. මං තුළ රාගයක් ඇති කරවන්ට පුළුවන් කිසි ම අරමුණක් මේ දෙවියන් සහිත ලෝකයේ නෑ. රාගය කියන්නෙ මොන වගේ දෙයක් ද කියල ව ත් මං දුන් දන්නෙ නෑ. නිවන් මාර්ගයේ ගමන් කරපු මං රාගය මුලින් ම නැති කරල දම්ම.

385. ගිනි අඟුරු වලක් සුළඟින් නිවිල යනව වගේ, විෂ භාජනයක් වනසල දමනව වගේ, රාගය නැති කරපු මං දුන් ඒ රාගය මොන වගේ දෙයක් ද කියලවත් දන්නෙ නෑ. නිවන් මාර්ගයේ ගමන් කරපු මං රාගය මුලින් ම නැති කරල දම්ම.

386. නුවණින් කල්පනා නො කරන ගැහැණියක් ව නම්, ශාස්තෘන් වහන්සේ ව ධර්මය තුළින් නොදකපු ගැහැණියක් ව නම්, අන්න එබඳු ගැහැණියක් ව නම් පොළොඹවා ගන්ට පුළුවන් වේවි. නමුත් ජීවිතය අවබෝධ කරපු මාව යි ඔබ වෙහෙසවන්නෙ.

387. මට නින්දා අපහාස කළ ත්, මට වන්දනා කළ ත්, ඒ සැප දුක් දෙක අභියස මං සිහියෙන් ඉන්නෙ. මේ හේතූන් ගෙන් සකස් වෙච්ච දේවල් මං අසුභ වශයෙන් අවබෝධ කරගෙන යි ඉන්නෙ. ඔය කිසි තැනක මගේ සිත ඇලෙන්නෙ නෑ.

388. මං සුගතයන් වහන්සේ ගේ ශ්‍රාවිකාවක්. මං ගමන් කරන්නේ ආර්ය අෂ්ටාංගික මාර්ගය නමැති යානයෙන්. මං රාග හුල් උදුරල දූම්ම. ආශ්‍රව නැති කරල දූම්ම. මගේ හිත ඇලෙන්නෙ හිස් අවකාශය ඇති කුටියෙ විතර යි.

389. මං දෑකල තියෙනව දර ලීවලින් හදපු ලස්සනට කැටයම් කරපු රූකඩ. නූල් වලින් බැඳපු ඒ රූකඩ එක එක විදියට නටනව.

390. ඒ නූල්, දර කැබලි ඔක්කොම කැලි වලට කඩල දාල තැනින් තැන විසිරුවල දූම්මට පස්සෙ, ආයෙමත් ඒ රූකඩ දකින්නට ලැබෙන්නෙ නෑ. ඒ රූකඩවල කොයි කැල්ලට ද සිත පිහිටුව ගන්නෙ.

391. මේ ශරීරය ත් රූකඩයක් වගේ තමයි. උපකාරක ධර්මයන් ගෙන් තොර ව පවතින්නෙ නෑ. උපකාරක ධර්මයන් නැතිව නො පවතින මේ ශරීරයේ කවර දෙයකට සිත පිහිටුවා ගන්නට ද?

392. කලාකාරයක් බිත්තියක ඇඳපු චිත්‍රයක් වගෙයි. ස්ත්‍රී රූපයක් බිත්තියක ඇඳල තියෙනව. ඉතින් ඒක, ඇත්ත මිනිස් ස්ත්‍රියක් හැටියට පිළිගන්නෙ වැරදි විදිහට හඳුනාගන්න නිස යි.

393. ඔබ අන්ධ කෙනෙක්. විජ්ජාකාරයෙකු ගේ මායාවට හසු වුණා වගේ, සිහිනෙකින් රන් රුවක් දැක ගත්ත වගේ,

ජනතාව මැද ඉන්ද්‍රජාලිකයෙක් මවා පෙන්නපු කැඩෙන බිඳෙන රූපයක් දක්ක වගේ හිස් දෙයකට යි අහුවෙලා ඉන්නෙ.

394. ගහක බෙනයක තියෙන ලාටු වගේ, මේ ඇස්වල තියෙන්නෙ කඳුළු සහිත බුබුලක්. කබ කඳුළු ත් එක්ක එකට මිශ්‍ර වෙලයි තියෙන්නෙ.

395. ලස්සනට පෙනෙන ඒ සුභා තෙරණිය කිසි ම දෙයකට ඇලුනෙ නෑ. නිකෙලෙස් සිතකින් යුක්ත සුභා නිමේෂයකින් ඇගේ ඇසක් උපුටා ගත්ත, "මෙන්න ඔබේ ඇස, අර ගෙන යන්න!" යි ඒ මිනිහට දුන්න.

396. ඒ ක්ෂණයෙහි ම ඔහු ගේ රාගය දුරුවෙලා ගියා. එතැන ම වැද වැටුණා. සුභාගෙන් සමාව ගත්ත. "බුන්මවාරි පින්වතිය, ඔබ සුවපත් වේවා! ආයෙත් නම් මෙහෙම දෙයක් සිද්ධ වෙන්නෙ නෑ."

397. මෙවැනි උතුම් කෙනෙක් එක්ක ගැටෙන්නට ගියොත් ඒක දුල්වෙන ගින්න වැළඳගන්නව වගේ වැඩක්. විෂ සෝර සර්පයෙක් අතින් අල්ලනව වගේ වැඩක්. සැපක් නම් ඇති වෙන්නෙ නෑ. අතේ අපට සමාව දෙන්න.

398. ඒ හික්ෂුණිය ඒ සල්ලාලයා ගෙන් නිදහස් වුණා. ශ්‍රේෂ්ඨ වූ බුදු සම්මාණන් සමීපයට පැමිණුනා. උත්තම පුණ්‍ය ලක්ෂණ වලින් යුක්ත බුදු සම්මුත් දකින විට ම ඇගේ ඇස කලින් වගේ ම ප්‍රකෘතිමත් වෙලා සුවපත් වුණා.

මේ වනාහි ජීවක අඹ වනයෙහි වාසය කළ සුභා නම් රහත් තෙරණිය වදාළ ගාථාවන් ය.

හිස්වෙහි නිපාතය නිමා විය.

(ගාථා තිහ බැගින් වදාළ කොටස නිමා විය)

40. හතළිස්වෙහි නිපාතය

40.1. ඉසිදාසී තෙරණිය ගේ ගාථා.

399. කුසුම් පුරය නමින් යුතු පාටලී නගරය මේ මහ පොළොවට ආහරණයක්. ශාක්‍ය කුලයේ උපන් ගුණවත් හික්ෂුණීන් දෙනමක් ඒ නගරේ ඉන්නව.

400. එක් හික්ෂුණියක ගේ නම ඉසිදාසී. දෙවැනි සිල්වත් තැනැත්තිය ගේ නම බෝධි තෙරණිය. ඒ දෙන්න ධ්‍යාන සැපයෙන් වාසය කරන්නෙ. බුදු සම්බුත් ගේ ධර්මය ගොඩාක් අහල තියෙනව. ඒ වගේ ම නිකෙලෙස්.

401. දවසක් ඒ හික්ෂුණීන් දෙනම පිණ්ඩපාතෙ වැඩිය. දන් වැළඳුව. දෙපා සෝද ගෙන විවේක තැනක සුවසේ සිටිද්දි තමයි මේ කතාබහ ඇති වුණේ.

402. ආර්ය වූ ඉසිදාසී, ඔයා හරි ම ලස්සන කෙනෙක්. තව ම ඉන්නෙ තරුණ වයසෙ. ඔයා මහණ වෙන්න කල්පනා කළේ ගිහි ගෙදර කොයි ආකාරයේ දෝෂයක් දැකල ද?

403. විවේක තැනක දී මේ විදියට අසද්දී දහම් දෙසීමෙහි දක්ෂ වූ ඉසිදාසී හික්ෂුණිය මේ විදියට පිළිතුරු දුන්න. “ එහෙම නම්, පින්වත් බෝධි, මං මහණ වෙච්ච විදිය අහගන්න.”

404. මගේ තාත්ත, සිල්වත් කෙනෙක්, එයා උදේනි නගරයේ සිටුවරයෙක්. මං ඒ ගොල්ලන් ගෙ එක ම දුව. ඒ ගොල්ලන් ගෙ හැම ආදරයක් ම ලැබුණෙ මට.

405. සාකේත නගරයේ උසස් කුලයකින් මට මංගල යෝජනාවක් ආව. ඒ සිටුවරයාට ත් ගොඩාක් වස්තුව තිබුණ. ඒ සිටුකුමා ගේ ලේලිය හැටියට මාව, මගේ තාත්තා ඒ ගෙදරට පාවා දුන්න.

406. ඉතින් මං නැන්ද යි මාම යි ළඟට උදේ සවස ගිහින් ඒ ගොල්ලන් ගෙ දෙපා වැන්ද. ඔවුන් කියන දේ විතරක් ම කෙරුව.

407. මං මගේ ස්වාමිය හරි, සහෝදර සහෝදරියන් හරි, ඒ කවරු හරි දැක්කොත් මං පුටුවෙන් නැගිටිනව. මං ඒ ගොල්ලන්ට වාඩි වෙන්න දෙනව.

408. කැමෙන් බීමෙන් වුණත්, කැවිලි පෙවිලිවලින් වුණත් ඒ ගොල්ල කැමැති දේවල් හදල දීල සතුටු කරනව. මං ඒ ගොල්ලන්ට හොඳට සැලකුව.

409. අවශ්‍ය දේවල් වෙලාවට හොයල බලල උපස්ථාන කරනව. මං මගේ අතින් සැමියා ගේ පා සෝදල යි ගෙට ගන්නෙ. ස්වාමියා ළඟට මං යන්නෙත් වැදගෙන යි.

410. මං පනාව ත්, සුවඳ විලවුන් වර්ග ත්, වෙනත් දේවලුත්, කණ්ණිඩිය ත් අරගෙන සැමියා ළඟට යනව. මගේ අතින් ම යි මං එයා ව සැරසුවේ.

411. මගේ අතින් ම බත් ඉව්ව. හැලි වලං හේදුව. අම්ම කෙනෙක් එක ම දරුවෙකුට සලකනව වගෙයි මං සැමියම කටයුතු කළේ.

412. එයාට මං කොයි තරම් ආදරෙන් වැඩකාර කම් කරගෙන හිටියත්, නිහතමානී ව සොයා බලා කටයුතු කරගෙන සිටියත්, කම්මැලි නැති සිල්වත් ජීවිතයක් ගෙවන මට ම යි එයා බණින්නෙ.

413. අන්තිමේ දී එයා ඒ ගොල්ලන් ගෙ දෙමාපියන්ට මෙහෙම කිව්ව. "මං යනව මේ ගෙදර අත්හැරල, මට මේ ඉසිදාසි ත් එක්ක පවුල් කන්ඩ ඕන කමක් නෑ."

414. "පුතේ එහෙම කියන්න එපා. ඔය ඉසිදාසි ඥාණවත්ත කෙනෙක් නේ. වාසනාවත්ත කෙනෙක් නෙ. විරියවත්ත යි නෙ. කම්මැලි නෑ නෙ. ඉතින් පුතේ, ඔයා මොකද ඉසිදාසිට මේ තරම් අකැමැති?"

415. "ඔව්! ඇය මට වරදක් කළේ නෑ. නමුත් මට ඉසිදාසි ත් එක්ක ඉන්ඩ ඕන කමක් නෑ. මට ඇ ව අප්පිරිය යි. මට ඇගෙන් වැඩක් නෑ. මං එහෙනම් ඕගොල්ලන්ට ත් නොකියා ම මේ ගෙදරින් යන්ඩ යනව."

416. නැන්ද යි මාම යි එයා ගෙ වවනෙ පිළිගත්ත. ඉතින් ඒ ගොල්ල මගෙන් ඇහැව්ව, "දරුවො, ඔයා මොකක් ද අපේ පුතාට කරපු වැරද්ද? සැක නැතිව කියන්න"

417. මං එයාට කිසි ම වරදක් කළේ නෑ. හිංසාවක් කළේ නෑ. වැරදි වචනයක් කියල නෑ. ආර්යාවෙනි, ඉතිං එයා මේ තරම් මාත් එක්ක තරහ වුණාට මං මොකද කරන්නෙ?

418. "අපේ පුතා ව රැක බලාගෙන හිටිය ලස්සන ලක්ෂ්මී ව අපේ පවුලට නැති වුණා." කියල ඒ දෙමාපියන් මාව ආයෙමත් අපේ තාත්ත ළඟට ඇරලුවා.

419. ඒ වතාවේ මගේ තාත්ත, අපට වඩා බදු ආදායම

භාගයක් ලැබෙන ධනවත් පවුලකට මාව බන්දල දුන්න.

420. මාසය යි මං ඒ ගෙදර හිටියෙ. මං කීකරු දාසියක් වගෙ උපස්ථාන කරද්දී, දෝහිකම් නො කරද්දී, සිල්වත් ව සිටිද්දී, ඒ ගෙදරින් මාව අයින් කළා.

421. අන්තිමේ දී මගේ තාත්තා, සිගමනේ ඇවිදගෙන ගිය ඉඳුල් කකා ඉන්න මිනිහෙක් එක්කගෙන ආව. “ළමයෝ, ඔය රෙදි කඩමාල්ල යි, ඔය තැටිය යි වීසි කරපන්. මගේ දියණිය ගේ ස්වාමිය බවට පත් වෙයන්.” කියල කිව්ව.

422. ඒ මනුස්සයා මම ත් එක්ක ටික කලක් හිටිය. එයත් මාව අත්හැරල ගියා. එයා යන දවසේ තාත්තට මෙහෙම කිව්ව. “මගේ රෙදි කඩමාල්ල යි, මගේ තැටිය යි, මට ආපහු ඕන. මං ආයෙමත් සිඟා කන්ඩ පටන් ගන්නව.”

423. එතකොට අම්ම යි තාත්ත යි එයාට මෙහෙම කිව්ව. “මේ ගෙදරින් ඔයාට මොනව ද ලැබෙන්නෙ නැත්තේ? ඕන දෙයක් කියන්න, හරි ගස්සල දෙන්නම්.”

424. එහෙම කියද්දි ත් එයා මෙහෙම යි කිව්වෙ. “නෑ, මට ජීවත් වෙන්න තාම හයිය තියෙනව. මට මේ ඉසිදාසී ගෙන් වැඩක් නෑ. මට ඉසිදාසී ත් එක්ක පවුල් කන්ඩ ඕනකමක් නෑ.”

425. ඒ ඉඳුල් කන මනුස්සය ත් මාව දාල ගියා. මං තනියම හිතන්ට පටන් ගත්ත. එක්කෝ මං කාටවත් නො කියා දිවි නසා ගන්නව. එක්කෝ මං මහණ වෙනව.

426. විනයධර, බහුශ්‍රැත, සිල්වත් භික්ෂුණියක් හිටියා. ආර්ය වූ ඒ ජීනදත්තා භික්ෂුණිය පිණ්ඩපාතෙ වඩින ගමන් අපේ ගෙදරට ත් වැඩිය.

427. එතුමිය දෑකල අපි සිටිය ආසනේ වාඩි වෙතට පිළියෙල කළා. එතන හිඳ ගත්ත ඒ හික්ෂුණි ගේ දෙපා වැඳල දානෙ පූජා කරගත්ත.

428. දන් පැන්වලිනුත්, කැවිලි පෙවිලිවලිනුත් ඇයට සැලකුව. “ආර්යාවෙනි, මාත් කැමැති යි මහණ වෙතට.”

429. එතකොට තාත්ත මට මෙහෙම කිව්ව. “දුවේ, ඔයා මේ ගෙදර ඉඳගෙන ම ධර්මයේ හැසිරෙන්න. ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන්ට දාන මානවලින් සලකන්න.”

430. මං තාත්ත ළඟ වැඳ ගෙන හඬා වැටුණා. “නෑ, මං කරගත්තු පව් තමයි මේ. මම ම ඒ පව් දිරවල අවසන් කරල දානව.”

431. ඊට පස්සෙ තාත්ත මෙහෙම කිව්ව. “නර ශ්‍රේෂ්ඨ වූ බුදු රජාණන් වහන්සේ යම් උතුම් ධර්මයක් අවබෝධ කළා නම්, ඔය ත් ඒ උතුම් ධර්මයට පැමිණිලා අවබෝධය ලබා ගන්න. නිවනට පත් වෙන්න.”

432. මං දෙමාපියන්ට ත්, නැදෑ පිරිසට ත් වන්දනා කළා. ඔන්න ඉතින් මාත් මහණ වුණා. මහණ වෙලා හත් දවසින් මා ත් ත්‍රිවිද්‍යාව ලබා ගත්තා.

433. මට අතීත ජීවිතේ ආත්මභාව හතක් සිහි කරන්ට පුළුවන්. මං මේ ජීවිතේ විපාක වින්දේ ඒ කාලේ කරපු පවක්. මං ඔයාට ඒක කියන්නම්. හොඳට අහගෙන ඉන්න.

434. මීට ආත්මභාව හතකට කලින් ඒරකච්ඡ නගරයේ ගොඩාක් ධනය තියෙන රන්කරුවෙක් වෙලා මං හිටියෙ. මං තරුණකමින් මත් වෙලා හිටිය. මං නොයෙක් කාන්තාවන් පස්සෙ ගියා.

435. මනුස්ස ලෝකෙන් වුත වෙලා මං කෙළින් ම ඉපදුනේ නිරයේ. මං ගොඩාක් කල් නිරයේ දුක් වින්දා. නිරයෙන් වුත වුණාට පස්සෙ උපන්නෙ වැදිරියක ගේ කුසේ.

436. එතකොට මං ඉපදිලා දවස් හත යි. ඒ වඳුරු රැළේ නායක වඳුරා මගේ පුරුෂ ලිංගය හුරල දැමිම. පරස්ත්‍රීන් සේවනය කරපු කර්මවිපාක තමයි මං ඒ වින්දේ.

437. මං එතැනින් වුත වුණා. සිත්ධව වනයේ හිටියා එක ඇහැක් අන්ධ වෙච්ච කුදු ගැහිච්ච බුරු දෙනක්. ඒ ගමන මං උපන්නෙ ඇගේ කුසේ.

438. මං කුඩා කාලේ අරඅඹවල මගේ රහසගේ ඇට තැලුව. දොළොස් අවුරුද්දක් දරුවන් පිටේ තියාගෙන ඇවිද්දා. නමුත් අර ඇට තලපු තැන තුවාල වෙලා තිබුණේ. ඒ තුවාලට පණුවො ගහල මං ලෙඩ වුණා. පර ස්ත්‍රීන් සේවනය කරපු එකේ විපාක තමයි.

439. මං එතනින් වුත වුණා. හරක් වෙළෙන්දෙක් ළඟ හිටපු ගව දෙනක ගේ කුසේ ඉපදුනා. මං රතුපාට වහු පැටියෙක්. දොළොස් වෙනි මාසෙ දී අර විදියට ම මගේ ලිංගේ ඇට තැලුව.

440. මං නගුල් උස්සගෙන ගියා. ගැල් බර කර තියාගෙන ගියා. අන්ධයෙක් වගේ මං පරස්ත්‍රීන් සේවනය කළ නිසා මං අන්ධ වෙලා, ලෙඩ වෙලා ගියා.

441. මං එතනින් වුත වුණා. නගරේ විදියේ දාසියක ගේ කුලයේ තමයි ඊළඟට උපන්නෙ. පරස්ත්‍රීන් සේවනය කිරීමේ විපාක බලන්න. ඒ වතාවෙ මං ගැහැණියෙකුත් නො වේ, පිරිමියෙකු ත් නො වේ. නපුංසකයෙක්!

442. මං අවුරුදු තිහේ දී මැරුණා. මං ගොඩාක් දුක් වින්ද. ණය බරින් මිරිකිලා ගිය ගැල් බර ගෙනියන පවුලක යි මං ඊ ළඟට ඉපදුනේ. ඒ ගමන මං ස්ත්‍රියක්.

443. අපේ ගෙදරට ණය ගෙවා ගත්ට බැරි වුණා. ගැල් නායකයා අපේ ගෙදරට ඇවිදින් මං හඬද්දී ම බලාත්කාරයෙන් මාව අරගෙන ගියා.

444. එතකොට මට වයස දහසය යි. මං තරුණ යි. ඒ ගැල් නායකයා ගේ පුතෙක් හිටිය ගිරිදාස කියල. එයා මාව තමන් ගෙ ගෙදරට කැඳව ගත්ත.

445. එයාට හිටිය හොඳ සිල්වත්, ගුණවත්, ස්වාමිභක්තිය තියෙන බිරිඳක්. මට ඇ ගැන ඉරිසියා හිතුන. ඉතින් මං කළේ ඒ බිරිඳ ගැන කිපෙන විදියට එයාට කටයුතු කිරීම යි.

446. මං දාසියක් වගේ ස්වාමියා ට උපස්ථාන කරද්දී. ස්වාමියා මාව අත්හැරල යන්නෙ, ඒ අකුසල කර්මයේ විපාක වශයෙන්. මං දෑන් ඒ කර්මය ත් අවසන් කළා.

මේ වනාහි ඉසිදාසී නම් රහත් තෙරණිය වදාළ ගාථාවන් ය.

හතළිස්වෙනි නිපාතය නිමා විය.

(ගාථා හතළිහ බැගින් වදාළ කොටස නිමා විය)

මහා නිපාතය

සුමේධා තෙරණිය ගේ ගාථා.

447. මන්නාවතී නගරේ, කොඤ්ච රජ්ජරුවන් ගේ අගමෙහෙසියට දුවක් හිටියා. එයා ගෙ නම සුමේධා. එයා බුද්ධ ශාසනය ගැන ගොඩක් පැහැදිලා හිටියෙ.

448. ඇත්තෙන් ම එයා සිල්වත්. ලස්සනට කතා කරන්න දන්නව. ඒ වගේ ම බහුශ්‍රැත යි. බුදු සසුනේ හික්මිලා ඉන්නෙ. ඉතින් එයා දෙමාපියන් ළඟට ගිහින් මෙහම කීවා. "ඔයාල දෙන්න ම මං කියන දේ අහන්න."

449. "මං කැමති නිවනට විතර යි. දෙව් ලොව ඉපදුනත් ඒ හවය ස්ථිර නෑ. මිනිස් ලෝකෙ කාම සම්පත් ගැන කථා කරන්න දෙයක් නෑ. ඒවා තුවිෂ් යි. පුංචි ආශ්වාදයක් තියෙන්නෙ. ආදීනව ම යි වැඩි."

450. මෝඩ ජනතාව කාමයෙන් මුසපත් වෙලා හිටියත්, කාමයත් හරි ම කටුක යි. භයානක සර්ප විෂ වගෙ යි. මෝඩ ජනතාව කාමයත් පස්සෙ ගිහින් අන්තිමේ දී නිරයේ වැටිල අනන්ත දුක් විඳිනව.

451. පාප බුද්ධි ඇති කරගෙන පව් කරල, සිත, කය වචන යන තුන් දොරින් ම පව් කරල නිරයේ ඉපදිලා ශෝක කරනව.

452. ප්‍රඥාවක් නැති, සිතීමේ හැකියාවක් නැති ඒ මෝඩ ජනතාව දුක්ඛ සමුදයේ බැස ගෙන සංසාරට අහුවෙලා ඉන්නව. ආර්ය සත්‍ය ධර්මයක් දේශනා කරල තිබෙද්දීත් ඒව තේරුම් ගන්නෙ නෑ. අවබෝධ කරගන්නෙ නෑ.

453. අම්මේ, ශ්‍රේෂ්ඨ වූ බුදු සම්මුත දේශනා කොට වදාළ චතුරාර්ය සත්‍ය නො දන්න ජනතාව ම යි වැඩියෙන් ඉන්නෙ. ඔවුන් ගොඩාක් කැමති දෙව් ලොවක ආයෙමත් උපදින්නට යි.

454. භවයට අයිති හැම දෙයක් ම අනිත්‍ය යි. ඉතින් දිව්‍ය ලෝකවල උපත ත් අනිත්‍යය යි. නමුත් අඥාන ජනතාව ආයෙ ආයෙමත් උපදින්නට කිසි ම බයක් නැ.

455. සතර අපායකින් යුක්ත මේ ලෝකෙ දෙවි-මිනිස් ලෝකවල ඉපදීම ත් දුක සේ ම යි ලැබිය යුත්තේ. අපායේ, නිරයේ ඉපදුන කෙනෙකුට එහෙදි මේ වගේ උතුම් පැවිද්දක් නැ.

456. ඉතින්, ඔයාල දෙන්න ම මට අවසර දෙන්න, දසබල ඇති බුදු සමිඳුන් ගේ සසුනේ මහණ වෙන්නට. මේ ඉපදෙන මැරෙන සංසාරෙ නැති කරන්නට මං ගොඩාක් මහන්සි ගන්නම්.

457. මේ ශරීරය කියන්නෙ අසාර දෙයක්. මේ භවය පිළිගැනීමෙන් සිද්ධ වෙන යහපත මොකක් ද? භව තෘෂ්ණාව නිරුද්ධ කිරීමට ම යි මං මහණ වෙන්නෙ. ඉතින් ඒකට මට අවසර දෙන්නට.

458. දැන් මේ තියෙන්නේ බුද්ධෝත්පාද කාලයක්. ධර්මය අවබෝධ කරගන්නට බැරි අවස්ථාවන් ගෙන් මං මිදිල ඉන්නෙ. උතුම් අවස්ථාවක් උදාවෙලා තියෙන්නෙ. සිල්වත් බව ත්, බ්‍රහ්මචාරී ජීවිතය ත් දිවි තිබෙන තුරා ම ආරක්ෂා කරගන්නම්.

459. සුමේධා මව්පියන්ට මේ කාරණෙත් කියා හිටිය. ඉතින්, මට මහණ වෙන්නට අවසර දෙන්නෙ නැත්නම්, මං කැම කන්නෙත් නැ. මං මැරිල යනව.

460. සුමේධා ගේ අම්මා දුකින් හඬන්න ගත්තා. තාත්ත ත් කඳුළු පිරුණු මුහුණින් යුක්ත ව සුමේධාට ගිහි ජීවිතේ

ගැන කැමැත්ත ඇති කරන්ට ගොඩාක් මහන්සි වුණා.

461. දුවේ, ඉතින් නැගිටින්නකො. ඔය විදියට දුක් වෙලා ඇති එලේ මොකක් ද? අනික මං ඔයා ව "චාරණවතියේ රජතුමාට දීලා තියෙන්නෙ. ඒ අනිකදත්ත රජු ත් හරි ලස්සන යි. ඔයා ව දුන්නෙ ඒ රජතුමාට යි."

462. අනිකදත්ත රජුරුවන් ගේ බිරිඳ වුණාට පස්සෙ අග්‍රමහේසිකාව වෙන්නෙ ඔයා. දුවේ, ඔය කියන සිල් රැකීම, බ්‍රහ්මචාරී බව, මහණකම ගොඩාක් දුෂ්කර යි.

463. ඔයාට පුළුවන් අනික රජුරුවන් ගේ රාජ්‍ය තුළ ඔයා ගේ අණසක පතුරුවන්ට. පතිකුලයට යි ධනයට යි අධිපති වෙන්නට. එතකොට ඔක්කොම සැප ඔයාට. දුවේ, ඔයා තව ම තරුණ යි, කාම සම්පත් අනුභව කරන්න. දරුව, ඔයා ගේ විවාහය සිදුවේවා!

464. සුමේධා ඒ ගොල්ලන්ට මෙමෙ කීව්ව. අසාර වූ භවයට අයිති කිසි ම දෙයක් මට එපා! එක්කෝ මං මහණ වෙනව. නැත්නම් මැරෙනව. විවාහය නම් සිද්ධ වෙන්නෙ නෑ.

465. මේ කුණු ශරීරය අපවිත්‍ර යි. ගඳ ගහනව. බිය ජනක යි. කුණු ගොඩක්. නිතර ම අසුවි වැක්කෙරෙනව. අසුවි පුරවපු භාජනයක් වගෙයි. ඉතින් මං කොහොම ද මේ වගේ කුණු කයක් එක්ක එකතු වෙන්නෙ?

466. මස් ලේ තැවරුන මේ ශරීරය මට අතිශයින් ම පිළිකුල්. මං මේ ශරීරය අවබෝධ කරගෙන ඉන්නෙ. පණුවන්ට වාස භූමියක්. ගිජු ලිහිණියන්ට ආහාරයක්. ඉතින් මේ ශරීරය කාට නම් පාවා දෙන්නට ද?

467. ටික කාලෙකින් විඤ්ඤාණය පහ වෙලා ගියාට පස්සෙ, නැදෑයො මේ කය පිළිකුල් කරනව. දර කැල්ලක් වීසි කරනව වගේ සොහොනට ගිහින් දානව.

468. ඊට පස්සෙ බලු සිවල්ලුන් ට මේ ශරීරය ගොදුරු වෙලා යනව. සොහොනට ගිහින් ශරීරය දාල ඇවිත් දෙමාපියන් කරන්නෙ ඒක පිළිකුල් කරල වතුර නාන එක. හැම දෙනාට ම පොදු මේ තත්වය ගැන කථා කරන්ට දෙයක් නෑ.

469. ඇට නහරින් බැදිල තියෙන්නෙ. කෙළ, කඳුව, මළ, මුත්‍රා පිරිලා තියෙන්නෙ. ඒ වුණාට මෝඩ ජනතාව මේ ශරීරයට හරි ආසයි.

470. මේ ශරීරය වෙන් කරල ඇතුළෙ තියෙන දේවල් ඉවසන්ට බැරිව පිළිකුල් කරනව.

471. ස්කන්ධ, ධාතු, ආයතන, යන මේවා හේතූන් නිසා හට ගත් බව තී, ඉපදීමෙන් ඇති වුණ දුකක් බව තී මම අවබෝධ කරගෙන ඉන්නෙ. ඒ විදියට නුවණින් විමසන මං කොහොම ද විවාහයකට කැමති වෙන්නෙ?

472. දවස ගානෙ යකඩ පොලු පහරවල් තුන්සියක් කාල, අවුරුදු සියයක් තිස්සෙ ඒ විදියට පොලු පහරවල් කාල ඉවර වුණා ම මේ සංසාර දුක ගෙවිල යනව නම්, මට ඒක තී උතුම්.

473. ශාස්තෘන් වහන්සේ ඔන්න ඔය විදියට යි පෙන්නල දිල තියෙන්නෙ. ඒ උතුම් වචන දෑන දෑන තී, මේ ජරා මරණ වධය පළිගත්තොත්, ආයෙ ආයෙමත් ඉපදෙන්නට සිදු වෙනකොට සංසාරෙ දික් වෙන්නෙ ඒ ගොල්ලන්ට ම

යි.

474. දිව්‍ය ලෝකෙ, මිනිස් ලෝකෙ, තිරිසන් යෝනිය, අසුර නිකාය, ප්‍රේත ලෝකය, නිරය කියන මේ කොහේත් නිමක් නැති පීඩා තියෙන්නෙ.

475. නිරය, තිරිසන් ලෝකෙ වගේ අපායක වැටුණොත් ගොඩාක් දුක් විදින්නට සිද්ධ වෙනව. දෙවියන් අතර උපන්නත් ආරක්ෂාවක් නෑ. ඒ නිසා මේ ලෝකෙ නිවනට වඩා උතුම් වෙන සැපක් නම් නෑ.

476. දසබල බුදු සම්මුත්ත ගේ වචනය අනුව ගමන් කළොත්, ඉපදෙන මැරෙණ සංසාරෙ නැති කරන්නට උත්සාහ කළොත් ඔවුන් නිවනට පත් වෙනවා.

477. තාත්තෙ, මං අද ම ගිහි ගෙදර අත් හරිනව. මට මේ නිසරු සම්පත්වලින් පලක් නෑ. මං මේ කාමයන් අත්හැරියෙ වමනෙ දානව වගේ. තල් ගහක මුදුන් කරටියෙන් කඩල දෑමම වගේ.

478. එයා පිය රජතුමාට එහෙම කිව්ව. ඒ වන විට, අනිකුත්ත, රජතුමා මේ විවාහය පිණිස වාරණවතී නගරයේ ඉඳල පිටත් වෙලා යන්නට සූදානම් වුණා.

479. එතකොට සුමේධා ඇගේ තද නිල්පාට මුදු කෙස් කළඹ කඩුවෙන් කපල දෑමම. ප්‍රාසාදයේ දොර වහ ගෙන භාවනා කළා. ප්‍රථම ධ්‍යානය උපදවා ගත්තා.

480. ඇය සමවතට සම වැදුණා. අනිකුත්ත රජතුමා මත්තාවතී නගරෙට ආව. දැන් සුමේධා තම ප්‍රාසාදයේ ඉඳගෙන ම හොඳට අනිත්‍ය සඤ්ඤාව වඩනව.

481. ඇ අනිත්‍ය මෙනෙහි කරද්දී, අනිකඳත්ත රජතුමා රන් ආභරණවලින් සැරසිලා ප්‍රාසාදයට නැංගා. රජතුමා සුමේධාව ට ඇදිලි බැඳගෙන මෙහෙම යාඥා කළා.

482. රාජ්‍යයේ අණසක ත්, ධන සම්පත් ඔක්කොම ත්, යස ඉසුරු ත් ඔක්කොම අයිති ඔයාට. ඔයා තව ම තරුණ යි. කාම සම්පත් අනුභව කරන්න. මේ ලෝකේ කාම සම්පත් කියන්නෙ දුර්ලභ දෙයක්.

483. ඔයාට රජකම පවා පරිත්‍යාග කරල තියෙන්නෙ. කාම සම්පත් අනුභව කරන්න. දන් පැන් දෙන්න. පින් කරන්න. දුක් වෙන්ට එපා. ඔයා ගෙ අම්ම තාත්ත ත් හරි දුකෙන් ඉන්නෙ.

484. සුමේධා ඔහුට මෙහෙම පිළිතුරු දුන්න. "ඔයන් ඔය කාමයන්ට ආශා කරන්ට එපා! කාමයන් ගේ ආදීනව දකින්න.

485. මහාමන්ධාතු කියන සක්විති රජ්ජුරුවෝ සතර මහා දිවයිනට ම අධිපති වෙලා හිටියෙ. කාමයන්ට අග්‍ර වෙලා හිටියෙ. නමුත් එයා මරණයට පත් වුණේ කාමයන් ගෙන් තෘප්තිමත් නො වී ම යි. එයා ගේ ආශාව වත් පිරුනේ නෑ.

486. සත් රුවන් වැස්සක් ඇඳ හැලූන ත්, කාමයන් ගැන තෘප්තිමත් නැති මිනිස්සු මැරිල යන්නෙත් අතෘප්තිමත් ව ම යි.

487. කාමයන් කියන්නෙ කඩුව යි, මස් වැදුල්ල යි වගේ දෙයක්. භයානක සර්පයෙකු ගේ හිස පැත්ත වගේ දෙයක්. ගිනි කන්දක් වගේ දෙයක්. ඇට සැකිල්ලක් වගේ දෙයක්.

488. කාමයන් අනිත්‍ය යි, අස්ථිර යි. බොහෝ දුක් තියෙනව.

ගොඩාක් දුක් තියෙනව. දවස මුළුල්ලේ රත් වෙච්ච යකඩ ගුලියක් වගෙයි. හැම දුකට මුල. ගහක ගෙඩි වගේ.

489. ගස්වල ගෙඩි වගේ. මස් වැදලි වගේ. මේ කාමයන් දුකක් ම යි හදන්න. සිහිනෙකින් රැවටුණා වගේ. ණයට ඉල්ල ගත්ත දෙයක් වගේ.

490. මේ කාමයන් විෂ පොවාපු ආයුධ වගේ. වේදනා ඇති කරවනව. තුවාලයක් වගේ දුක ම යි හදන්න. මරණය කරා රැගෙන යනව. ගිනි අගුරු වළක් වගේ බියජනක යි. වධකයෙක් වගේ.

491. මේ කාමයන් ගොඩාක් දුක යි කියල තියෙන්න. අනතුරුදායක යි. ඒ නිසා ඔයා ආපසු යන්න. තමාට අයිති කිසි ම දෙයක් හවයේ තියෙනව කියල මං විශ්වාස කරන්නෙ නෑ.

492. තමන් ගෙ හිස ගිනි ගත්ත වෙලාවට වෙන දෙයක් ගැන සිතන්ට වෙලාවක් නෑ. ජරා මරණ දෙක ලුහු බැඳ ගෙන එනකොට ඒකෙන් නිදහස් වෙන්න යි විරිය කළ යුත්තේ.”

493. මං දොර හැරිය. මං දැක්කෙ දෙමාපියන්ව ත් අනීකදත්ත රජු ව ත් බිම වාඩි වෙලා අඬනව. මං එයාලට මෙහෙම කිව්ව.

494. මේ සංසාරට කෙළවරක් නෑ. තාත්ත ගෙ මරණයේ දී සහෝදරයා ගේ වධයේ දී තමන් වධ විඳිද්දී නැවත නැවත හඬ හඬා සිටින අඥාන සත්වයන්ට මේ සංසාරෙ දිග යි.

495. මේ සංසාරෙ කෙළවරක් නැතිව යන ගමනේ දී හැඬු

කඳුළු, බීපු කිරි, ගලා ගිය ලේ කොයිතරම් ද කියල සිහි කරන්න. සත්වයන් ගේ එකතු වෙන ඇටසැකිලි කන්දරාව සිහි කරන්න.

496. මේ කඳුළු සතර මහා සාගරයට උපමා කරන්න කියල යි බුදු සම්මුත් වදාළේ. බීපු කිරි ත් ඒ විදියට ම හිතන්න කියල තියෙන්නෙ. ඇට ගොඩ ගැන සිහි කරන්න කියල තියෙන්නෙ වේපුල්ල පර්වතේට සමාන කරල.

497. දඹදිවින් යුක්ත මේ පොළොව වෙරළ ගෙඩි ගානට ගුලි කරන්න කීව. ඊට පස්සෙ ඒ එක එක ගුලිය වෙන් කරන්න කීව, 'මේ මගේ මේ ජීවිතේ අම්ම, මේ ඒ අම්මගෙ අම්ම' කියමින්, ඒ ඒ ගුලි ඉවර වෙලා යනව. අම්මල ඉවර වෙන්නෙ නෑ. ඒ උපමාව සිහි කරන්න.

498. ලෝකෙ ඔක්කොම ගස් වැල් අරගෙන අඟල් හතරෙ කැලි වලට කඩල ගොඩක් ගහන්ට කිව්ව. ඊට පස්සෙ ඒ එක එක දර කැබැල්ල සංසාරේ තාත්තල වෙනුවෙන් වෙන් කරන්න කීව්ව. ඒත් සංසාරෙ තාත්තල ඉවර වෙන්නෙ නෑ ඒ උපමාව ත් සිහි කරන්න.

499. අවුරුදු සියකට වරක් කන කැස්බෑව මුහුදින් උඩට එනව. මුහුදේ වැටුණු වියගහක් පාවෙව් තියෙද්දී ඒ වියගහේ සිදුරෙන් කන කැස්බෑව ගෙ හිස ඇතුළු වෙලා අහස පේනව වගේ, මනුස්ස ජීවිතේ ලැබීම ඊට ත් වඩා දුෂ්කර යි.

500. මේ අසාර වූ රූපය පෙනෙ පිඩක් හැටියට සිහි කරන්න. අනිත්‍ය වූ පංච උපාදානස්කන්ධය දෙස බලන්න. නිරයේ ඇති අනන්ත දුක් සිහි කරන්න.

501. නොයෙක් ජාතිවල ඉපිද ඉපිද සොහොන් බිම වැඩි කරපු හැටි සිහි කරන්න. කැමට ඇති ගිජුකම ගැන කියන කිඹුල් බිය සිහි කරන්න. චතුරාර්ය සත්‍ය සිහි කරන්න.

502. බුදු රජාණන් වහන්සේ නමක ගේ ධර්මයක් තියෙන කාලෙ මේ පංච කාමයන් සොයන්නෙ අසවල් දේකට ද? මේ හැම කාම ආශාවක් ම අතිශයින් ම කටුක යි.

503. අමා දහම් තියෙන කාලෙ කාම දාහයකින් යුක්ත නම් ඒ කාමයන් අසවල් දෙයකට ද? මේ කාම ඇල්ම ගින්නක් ම යි. අරුත් සුන් දෙයක් ම යි. කම්පාවක් ම යි. තැවීමක් ම යි.

504. පැවිදි ජීවිතයට සතුරො නෑ. නමුත් කාමයට ගොඩාක් සතුරො ඉන්නව. ඔයාලට මේ කාමයෙන් ඇති ප්‍රයෝජනය මොකක් ද? රජ, ගිනි, සොර, දිය යන මේ ඔක්කොට ම කාමයන් ගොදුරු වෙනව. අප්‍රියයන්ට දායාද වෙනව. සතුරෝ හැදෙනව.

505. අමා නිවන තියෙන කාලෙ, මේ කාමයන්ට බැදිල, වධ බන්ධන පීඩා විඳින්නෙ මොකට ද? ඔයාලට මේ කාමයෙන් ඇති ප්‍රයෝජනය මොකක් ද? මේ කාමයන් ලාමක නිසා ම යි මේ තරම් දුක් කරදර ඇති වෙන්නෙ.

506. දෑල්වෙන හුළු අත්ත අතට ගත්ත විට යි පිච්චෙන්නෙ. අත් හැරියා ම පිච්චෙන්නෙ නෑ. කාමයන් ද අන්න ඒ වගේ තමයි. හුළු අත්තක් වගේ. එය අත්හරින තාක් ම සත්වයා ව දවනව.

507. මේ අල්ප වූ කාම සැපයක් නිසා මහත් වූ ලෝකෝත්තර සැපය අහිමි කරගන්ට එපා!

508. ඒ නිසා ඇස් කන් ආදී ඉඳුරන් දමනය කරගන්න. බලු දම්වැලෙන් බැඳපු බලු කුක්කෙක් වගේ මේ සත්වයන් ව කාමයෙන් බැඳල තියෙන්නෙ. බඩගින්නෙ ඉන්න රොඩී මිනිස්සු බල්ලෙක් ව අල්ල ගෙන මරල දානව වගේ මේ කාමයෝ ත් ඔයාලට ඒ ටික ම යි කරන්නෙ.

509. ඔයාල අප්‍රමාණ වූ කායික මානසික දුක් දොම්නස් විඳින්නෙ කාමයන් නිසා ම යි. ඒ නිසා මේ අනිත්‍ය කාමය අත් හරින්න.

510. මේ කාමයන් තිබුණොත් ඒ හැම භවයෙ ම ඒ හැම උපතෙ ම තියෙන්නෙ ජරා මරණ විතර යි. නමුත් ජරා රහිත වූ නිවන තියෙන වෙලාවෙ ඔයාලට මේ කාමයන් ගෙන් ඇති ප්‍රයෝජනේ මොකක් ද?

511. මේ නිවන ජරා රහිත යි. මරණ රහිත යි. අජරාමර වීමට මූල නිවන ම යි. මේ නිවන ශෝක රහිත යි. වැළපීම් රහිත යි. කෙලෙස් සම්බාධ රහිත යි. දුෂිරිත් කිලුටු රහිත යි. බිය රහිත යි. තැවුල් රහිත යි.

512. බොහෝ දෙනෙක් ඒ අමා මහා නිවන අවබෝධ කළා. ඉඳින් දැන් පවා බුදු සම්බුත් වදාළ ක්‍රමයට නුවණින් විමසනව නම් එයාට නිවන් අවබෝධ කරගන්ට පුළුවන්. උත්සාහ නො කළොත් ලැබෙන්නෙ නෑ.

513. සංසාරෙට ඇල්මක් නැති සුමේධා මෙහෙම කිව්ව. ඒ වගේ ම අනිකදත්ත රජුට දූතගන්ට සුමේධා තමන් කඩුවෙන් කපාපු කෙස් වැටිය බිම දූම්ම.

514. එතකොට අනිකදත්ත රජතුමා නැගිට්වා. සුමේධා ගේ පියරජතුමා දිනාවට දැන් බැඳගෙන යාඥා කරල කිව්ව

“සුමේධාට මහණ වෙන්ට ඉඩ හරින්න. එතුමිය වෙනස් නො වන විමුක්තිය වූ ආර්ය සත්‍ය දකිවා!”

515. ඔව්! පියත් ඇය ව අත් හැරිය. ශෝක බයෙන් බියපත් වූ සුමේධා මහණ වුණා. සික්ඛමානාවක් වුණා. අභිඤ්ඤා හය ම සාක්ෂාත් කළා. අග්‍ර ඵලය වන අරහත්වය ලබාගත්තා.

516. රාජ කුමාරිකාවක් වූ සුමේධා හට ඒ අමා නිවන අසිරිමත් දෙයක් වුණා. අද්භූත දෙයක් වුණා. අවසාන කාලෙ එතුමිය තමන් ගේ පුබ්බේනිවාස ඥානයෙන් අතීත තොරතුරු හෙළි කළා.

517. කෝණාගමන භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ලෝකෙ පහළ වෙච්ච කාලෙ සංඝාරාමයක් පිහිටෙච්ච. ඒ කාලෙ ධනංජානී ත්, බේමා ත්, මාත් එකතු වෙලා විහාර පූජාවක් කළා.

518. ඒ පුණ්‍ය කර්මයේ විපාක වශයෙන් සිය දහස්වර, දස දහස් වර දෙවියන් අතර ඉපදුනා. මිනිස් ජීවිතවල උපන්වාර ගණන ගැන කවර කථා ද?

519. දෙවියන් අතර ඉපදුන කාලෙන් අපි ගොඩක් බල සම්පන්න යි. මිනිසුන් අතර ඉපදුන කාලෙ ගැන කවර කථා ද? රත්න හතක් තියෙන සක්විති රජතුමා ගෙ අගමෙහෙසිය වෙලා මා ත් ස්ත්‍රී රත්නයක් බවට පත් වුණා.

520. ඒකට හේතුව කෝණාගමන බුදු සමිදුන් ගේ කාලෙ කරපු පින්වල විපාක තමයි. මේ ජීවිතේ දී නිවනට බැසගත්ත. ධර්මයේ ඇලුනු සුමේධා මේ බුදු සසුනේ නිවන් දැක්කා.

521. අළාමක ප්‍රඥා තියෙන බුදු සමිදුන් ගේ උතුම් වචන

අදහාගත්ත නම්, ඒ විදියට ම අනුගමනය කරනව නම් ඔවුන් හවයට අයිති සියලු දේ ගැන ම කලකිරෙනව. නිවන කරා ම යනව.

මේ වනාහී සුමේධා නම් රහත් තෙරණිය වදාළ ගාථාවන් ය.

මහා නිපාතය නිමා විය.

(ගාථා සමුහයකින් යුතු කොටස නිමා විය)

අසිරිමත් සඟ ගුණ

සුපටිපන්න ගුණය

රාග ද්වේෂ මෝහ නසන - අමා නිවන් සුවය ලබන
දහමට විනයට අනුවම - තම දිවිමග පුරුදු කරන
බුදු සසුනට ඇතුලු වෙලා - සුපටිපන්න ගුණ දරනා
සාදු! සාදු! මම නමදිම් - ඒ සම්බුදු ශ්‍රාවකයින්!

උජුපටිපන්න ගුණය

ඇඳක් නො මැති මගින් යුතුව - උතුම් අංග අටක් ඇතිව
සිල් සමාධි නුවණ ඇතිව - ඒ සෘජු මාවතේ වඩින
බුදු සසුනට ඇතුලු වෙලා - උජුපටිපන්නව සිටිනා
සාදු! සාදු! මම නමදිම් - ඒ සම්බුදු ශ්‍රාවකයින්!

ඤායපටිපන්න ගුණය

ලෝකයේ ඇති තතු දකිමින්
- ලෝක දුකට නොම ඇලෙමින්
ලෝකෙන් නිදහස් වෙන්නට - තම නුවණම හුරු කරමින්
බුදු සසුනට ඇතුලු වෙලා - ඤායපටිපන්නව සිටිනා
සාදු! සාදු! මම නමදිම් - ඒ සම්බුදු ශ්‍රාවකයින්!

සාමීවිපටිපන්න ගුණය

සැදහැ සිතින් දරා සිටින - ඒ සම්බුදු සිරි සදහම්
හැම දෙනාට දයා සිතින් - කියා දෙමින් සිත සතුටින්
බුදු සසුනට ඇතුලු වෙලා - සාමීවිපටිපන්නව සිටිනා
සාදු! සාදු! මම නමදිම් - ඒ සම්බුදු ශ්‍රාවකයින්!

සතර මගද සතර ඵලද - ලබා සියලු දුකින් මිදුණ
සම්බුදු ශ්‍රාවක උතුමන් - යුගල සතරකින් යුතු වේ
වෙන් වෙන් වශයෙන් ගත් විට

- අට දෙනෙකුය ඒ උතුමන්

සාදු! සාදු! මම නමදිම් - ඒ සම්බුදු ශ්‍රාවකයින්!

දන් පැන් පිදුමට සුදුසුය - ආහුණෙයා ගුණ යුතුමය
ආගන්තුක දන් සුදුසුය - පාහුණෙයා ගුණ යුතුමය
පින් සලකා දීම හොඳය - දක්ඛිණෙයා ගුණ යුතුමය
වැදුම් පිදුම් කළ යුතුමය - අඤ්ජලිකරණීය ගුණය

පින් අස්වනු නෙළාගන්ට - ලොවේ සිටින පින්වතුන්ට
ලොවට උතුම් පින් කෙතමය - ඒ සම්බුදු ශ්‍රාවකයින්
බුදු සසුනට ඇතුලු වෙලා - වඩින අමා නිවන බලා
සාදු! සාදු! මම නමදිම් - ඒ සම්බුදු ශ්‍රාවකයින්!
සාදු! සාදු! මම නමදිම් - ඒ සම්බුදු ශ්‍රාවකයින්!
සාදු! සාදු! මම නමදිම් - ඒ සම්බුදු ශ්‍රාවකයින්!

සාදු! සාදු! සාදු!

කිරිඳිගොඩ ඤාණානන්ද හිමි

ඒ අමා නිවන් දුටු රහතන් වහන්සේලා

(පේරා පේරා ගායා)

ඔබ මේ උතුම් ග්‍රන්ථය කියවන විට ඒ රහතන් වහන්සේලා ඔබ ඉදිරියේ මැවී පෙනෙනු ඇත. ඔබ සමග කථා බස් කරන අයුරු ඔබට දැනෙනු ඇත. ඒ රහතන් වහන්සේලා ගේ පරම පිම්බුරු හඳුමඩල ඔබ ඉදිරියේ විදහා දක්වන අයුරු ඔබට ම දැක ගත හැකි වනු ඇත.

ඒ පිරිසිදු බුද්ධ චචනය කොතරම් ගෞරවයකින් ද උන්වහන්සේලා දරා ගෙන සිටියේ. පුද්ගලික අර්ථ විචරණයන් ගෙන් බුද්ධ චචනය දූෂණය කරමින් සිටින වර්තමාන බොහෝ ගිහි-පැවිදි පිරිසට පවා බුදු රජුන් ගේ සැබෑ ශ්‍රාවකයින් ගේ ස්වභාවය මේ පේරා-පේරා ගායා තුළින් පැහැදිලි ව තේරුම් ගත හැකි ය.

අප කවීරුන් 'සංඝං සරණං ගච්ඡාමි' කියමින් සරණය කරන අප ගේ හාග්‍යවතුන් වහන්සේ ගේ ශ්‍රාවක සහරුවනේ පිම්බුරු පිම්බි හඳුනා ගැනීමට මේ පේරා - පේරා ගායාවන් විශ්මිත කැඩිපතක් වැන්න.

ISBN 955 - 551 - 300 - 7

දයාවංශ ජයකොඩි සහ සමාගම